

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 2479

2007

I. Nos. 44500-44505

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

UNITED NATIONS • NATIONS UNIES

Treaty Series

*Treaties and international agreements
registered
or filed and recorded
with the Secretariat of the United Nations*

VOLUME 2479

Recueil des Traités

*Traités et accords internationaux
enregistrés
ou classés et inscrits au répertoire
au Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies*

Copyright © United Nations 2011
All rights reserved
Manufactured in the United Nations

Print ISBN: 978-92-1-900466-5
e-ISBN: 978-92-1-054756-7

Copyright © Nations Unies 2011
Tous droits réservés
Imprimé aux Nations Unies

TABLE OF CONTENTS

I

*Treaties and international agreements
registered in November 2007
Nos. 44500 to 44505*

No. 44500. Lithuania and Poland:

Agreement between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland concerning the protection of exchanged classified military information. Alytus, 14 February 1997	3
---	---

No. 44501. Lithuania and Poland:

Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland on the abolition of visas. Vilnius, 7 May 1993	33
---	----

No. 44502. Lithuania and Poland:

Treaty between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland concerning legal assistance and legal relations in civil, family, labour and criminal matters. Warsaw, 26 January 1993	53
--	----

No. 44503. Lithuania and Poland:

Consular Convention between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland. Warsaw, 13 January 1992	217
---	-----

No. 44504. Lithuania and Poland:

Treaty between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland concerning frontier crossing points (with exchange of notes, 7 July 1998 and 19 November 1998). Warsaw, 12 August 1992	323
--	-----

No. 44505. Turkey and Libyan Arab Jamahiriya:

Consular Convention between the Republic of Turkey and the Socialist People's Libyan Arab Jamahiriya. Ankara, 8 February 2002	347
---	-----

TABLE DES MATIÈRES

I

*Traités et accords internationaux
enregistrés en novembre 2007
N°s 44500 à 44505*

N° 44500. Lituanie et Pologne :

Accord entre la République de Lituanie et la République de Pologne relatif à la protection de l'échange des informations militaires classifiées. Alytus, 14 février 1997 3

N° 44501. Lituanie et Pologne :

Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne relatif à la suppression des formalités de visas. Vilnius, 7 mai 1993..... 33

N° 44502. Lituanie et Pologne :

Traité entre la République de Lituanie et la République de Pologne concernant l'assistance juridique et les relations judiciaires en matière civile, familiale, de travail et pénale. Varsovie, 26 janvier 1993 53

N° 44503. Lituanie et Pologne :

Convention consulaire entre la République de Lituanie et la République de Pologne. Varsovie, 13 janvier 1992..... 217

N° 44504. Lituanie et Pologne :

Traité entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne relatif aux postes de passages de la frontière (avec échange de notes, 7 juillet 1998 et 19 novembre 1998). Varsovie, 12 août 1992..... 323

N° 44505. Turquie et Jamahiriya arabe libyenne :

Convention consulaire entre la République turque et la Jamahiriya arabe libyenne populaire et socialiste. Ankara, 8 février 2002 347

NOTE BY THE SECRETARIAT

Under Article 102 of the Charter of the United Nations, every treaty and every international agreement entered into by any Member of the United Nations after the coming into force of the Charter shall, as soon as possible, be registered with the Secretariat and published by it. Furthermore, no party to a treaty or international agreement subject to registration which has not been registered may invoke that treaty or agreement before any organ of the United Nations. The General Assembly, by resolution 97 (I), established regulations to give effect to Article 102 of the Charter (see text of the regulations, vol. 859, p. VIII; http://treaties.un.org/doc/source/publications/practice/registration_and_publication.pdf).

The terms "treaty" and "international agreement" have not been defined either in the Charter or in the regulations, and the Secretariat follows the principle that it acts in accordance with the position of the Member State submitting an instrument for registration that, so far as that party is concerned, the instrument is a treaty or an international agreement within the meaning of Article 102. Registration of an instrument submitted by a Member State, therefore, does not imply a judgement by the Secretariat on the nature of the instrument, the status of a party or any similar question. It is the understanding of the Secretariat that its acceptance for registration of an instrument does not confer on the instrument the status of a treaty or an international agreement if it does not already have that status, and does not confer upon a party a status which it would not otherwise have.

*

* *

Disclaimer: All authentic texts in the present Series are published as submitted for registration by a party to the instrument. Unless otherwise indicated, the translations of these texts have been made by the Secretariat of the United Nations, for information.

NOTE DU SECRÉTARIAT

Aux termes de l'Article 102 de la Charte des Nations Unies, tout traité ou accord international conclu par un Membre des Nations Unies après l'entrée en vigueur de la Charte sera, le plus tôt possible, enregistré au Secrétariat et publié par lui. De plus, aucune partie à un traité ou accord international qui aurait dû être enregistré mais ne l'a pas été ne pourra invoquer ledit traité ou accord devant un organe de l'Organisation des Nations Unies. Par sa résolution 97 (I), l'Assemblée générale a adopté un règlement destiné à mettre en application l'Article 102 de la Charte (voir texte du règlement, vol. 859, p. IX; http://treaties.un.org/doc/source/publications/practice/registration_and_publication-fr.pdf).

Les termes « traité » et « accord international » n'ont été définis ni dans la Charte ni dans le règlement, et le Secrétariat a pris comme principe de s'en tenir à la position adoptée à cet égard par l'État Membre qui a présenté l'instrument à l'enregistrement, à savoir qu'en ce qui concerne cet État partie, l'instrument constitue un traité ou un accord international au sens de l'Article 102. Il s'ensuit que l'enregistrement d'un instrument présenté par un État Membre n'implique, de la part du Secrétariat, aucun jugement sur la nature de l'instrument, le statut d'une partie ou toute autre question similaire. Le Secrétariat considère donc que son acceptation pour enregistrement d'un instrument ne confère pas audit instrument la qualité de traité ou d'accord international si ce dernier ne l'a pas déjà, et qu'il ne confère pas à une partie un statut que, par ailleurs, elle ne posséderait pas.

*

* *

Déni de responsabilité : Tous les textes authentiques du présent Recueil sont publiés tels qu'ils ont été soumis pour enregistrement par l'une des parties à l'instrument. Sauf indication contraire, les traductions de ces textes ont été établies par le Secrétariat de l'Organisation des Nations Unies, à titre d'information.

I

*Treaties and international agreements
registered in
November 2007
Nos. 44500 to 44505*

*Traités et accords internationaux
enregistrés en
novembre 2007
N°s 44500 à 44505*

No. 44500

**Lithuania
and
Poland**

Agreement between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland concerning the protection of exchanged classified military information. Alytus, 14 February 1997

Entry into force: *24 September 1997 by notification, in accordance with article 17*

Authentic texts: *Lithuanian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 1 November 2007*

**Lituanie
et
Pologne**

Accord entre la République de Lituanie et la République de Pologne relatif à la protection de l'échange des informations militaires classifiées. Alytus, 14 février 1997

Entrée en vigueur : *24 septembre 1997 par notification, conformément à l'article 17*

Textes authentiques : *lituanien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 1er novembre 2007*

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

**Lietuvos Respublikos
Vyriausybės**

ir

**Lenkijos Respublikos
Vyriausybės**

SUTARTIS

dėl apsieičiamos įslaptintosios karinės informacijos apsaugos

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lenkijos Respublikos Vyriausybė, toliau - “Sutarties Šalys”,

remdamos abipusį bendradarbiavimą apsiukeičiamos įslaptintosios informacijos apsaugos srityje

susitarė:

1 straipsnis

1. Ši Sutartis apima dalykus, susietus su įslaptintosios karinės informacijos, priklausančios Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro ir Lenkijos Respublikos nacionalinės gynybos ministro kompetencijai, apsauga.

2. Šioje Sutartyje terminas “įslaptintoji karinė informacija” reiškia informaciją, turimą vienos iš Sutarties Šalių organizacinio vieneto, susietą su gynybos arba saugumo dalykais arba su kitu tai Sutarties Šaliai svarbiu interesu, pažymėtą atitinkama slaptumo žyma.

2 straipsnis

1. Įslaptintoji karinė informacija bus saugoma pagal kiekvienos Sutarties Šalies valstybės vidausįstatymų nuostatas, atsižvelgiant į šią Sutartį.

2. Lietuvos Respublikoje įslaptintoji karinė informacija žymima slaptumo žymomis **VISIŠKAI SLAPTAI** arba **SLAPTAI**. Lenkijos Respublikoje įslaptintoji karinė informacija žymima slaptumo žymomis **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA**, **TAJNE** ir **POUFNE**.

3. Lietuvos Respublikoje įslaptintoji karinė informacija, parengta Lenkijos Respublikoje ir pažymėta slaptumo žyma **TAJNE SPECIALNEGO ZNACZENIA**, bus saugoma kaip įslaptintoji karinė informacija, žymima slaptumo žyma **VISIŠKAI SLAPTAI**, o įslaptintoji karinė informacija, pažymėta žyma **TAJNE** arba **POUFNE**, bus saugoma kaip įslaptintoji karinė informacija, žymima žyma **SLAPTAI**.

Lenkijos Respublikoje įslaptintoji karinė informacija, parengta Lietuvos Respublikoje ir pažymėta slaptumo žyma **VISIŠKAI SLAPTAI**, bus saugoma kaip įslaptintoji karinė informacija žymima slaptumo žyma **TAJNE SPECIALNEGO ZNACZENIA**, o įslaptintoji karinė informacija, pažymėta slaptumo žyma **SLAPTAI**, bus saugoma kaip įslaptintoji karinė informacija, žymima slaptumo žyma **TAJNE**.

4. Įslaptintoji karinė informacija gali būti išreikšta kalbos, rašto, piešinio, garso arba kokia nors kita forma arba gali būti kokiam nors daikte.

5. Įslaptintąją karinę informaciją viena iš Sutarties Šalių perduos kitai Sutarties Šaliai tiesiogiai arba tarpininkaujant vienos iš Sutarties Šalių įgaliotiems atstovams, perduodantiems ją kitos Sutarties Šalies įgaliotiems atstovams, pagal šioje Sutartyje apibrėžtus principus.

3 straipsnis

1. Šią Sutartį iš Lietuvos Respublikos pusės vykdys krašto apsaugos ministras, o iš Lenkijos Respublikos pusės - nacionalinės gynybos ministras, toliau tekste vadinami atitinkamai Perduodančioji Šalis arba Priimančioji Šalis.

2. Perduodančioji Šalis ir Priimančioji Šalis gali pasirašyti Sutarties įgyvendinimo protokolus, nustatančius detalius veikimo principus dalykams, reguliuojamiems šia Sutartimi.

4 straipsnis

1. Įslaptintoji karinė informacija bus prieinama tik tiems asmenims, kuriems ji yra būtina tarnybinėms pareigoms atlikti, ir turintiems įgaliojimus prieiti prie įslaptintosios karinės informacijos, išduotus pagal tos Sutarties Šalies valstybės vidaus įstatymus.

2. Priimančioji Šalis užtikrina, kad gavusi įslaptintąją karinę informaciją:

- 1) neperduos jos kam kitam be Perduodančiosios Šalies sutikimo;
- 2) panaudos ją tik tiems tikslams, kuriems įslaptintoji karinė informacija jai buvo perduota;
- 3) užtikrins tokią pat jos apsaugą, kaip Perduodančioji Šalis ir pagal šios Sutarties 2 straipsnio 1 ir 3 pastraipas;
- 4) nenaudos pažeisti patentinėms ar autorinėms teisėms, taip pat esamoms joje komercinėms paslaptims.

3. Kiekvienas organizacinis vienetas, kuris naudosis įslaptintąja karine informacija, tvarkys registrą asmenų, turinčių įgaliojimus prieiti prie šios informacijos. Šio registro duomenys bus saugomi pagal kiekvienos Sutarties Šalies valstybės vidaus teisę.

5 straipsnis

1. Leidimas, suteikiantis konkrečiam asmeniui įgaliojimus prieiti prie įslaptintosios karinės informacijos, bus išduodamas vadovaujantis kiekvienos Sutarties Šalies valstybės vidaus teise, atlikus patikrinimą, remiantis visa turima informacija, nurodančia, kad šis asmuo garantuotai išsaugos paslaptį.

2. Kiekvieno asmens, kuriam turi būti suteiktas įgaliojimas prieiti prie įslaptintosios karinės informacijos, saugomos pagal šią Sutartį, atžvilgiu bus atliktas patikrinimas.

3. Prieš perduodant įslaptintąją karinę informaciją, Priimančioji Šalis raštu prašė Perduodančiąjai Šaliai, kad asmenys, kuriems bus suteikta ši informacija, turi įgaliojimus prieiti prie šios informacijos ir kad ši informacija bus skirta išimtinai tarnybiniais veiksams atlikti ir bus saugoma vadovaujantis šia Sutartimi.

6 straipsnis

1. Leidimus tarnybiniais apsilankymams įgaliotų vienos iš Sutarties Šalių atstovų kitos Sutarties Šalies organizaciniuose vienetuose, kurių metu bus būtina prieiti prie įslaptintosios karinės informacijos, išduos tik kiekvienos Sutarties Šalies nurodyti organai.

2. Sutarties Šalys arba jų nurodyti organai bus atsakingi už pranešimus organizaciniams vienetams, kuriuose numatoma apsilankyti, apie įslaptintosios karinės informacijos, kuri gali būti perduota lankytojams, sritį ir jos slaptumo laipsnį.

3. Nutarimai dėl apsilankymo bus nusiųsti į Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministeriją per Lietuvos Respublikos krašto apsaugos atašė biurą Varšuvoje apsilankymo Lietuvos Respublikoje atveju, o dėl apsilankymo Lenkijos Respublikoje - į Lenkijos Respublikos nacionalinės gynybos ministeriją per Lenkijos Respublikos gynybos atašė biurą Vilniuje.

7 straipsnis

1. Sutarties Šalys bus atsakingos už įslaptintosios karinės informacijos apsaugą jos transportavimo metu ir jos saugojimą savo valstybės teritorijoje.

2. Sutarties Šalys bus atsakingos už valstybinių ir privačių organizacinių vienetų, kuriuose bus saugoma įslaptintoji karinė informacija, apsaugą, taip pat užtikrins kompetentingų asmenų, atsakingų už tos informacijos apsaugą ir įgaliotų kontroliuoti šią apsaugą, paskyrimą kiekviename iš tų organizacinių vienetų.

3. Įslaptintoji karinė informacija bus apsaugota tokiu būdu, kad susipažinti su ja galėtų tik asmenys, turintys įgaliojimus prieiti prie įslaptintosios karinės informacijos, suteiktus pagal šios Sutarties 4 straipsnio 1 pastraipą ir 5 straipsnio 1 pastraipą.

8 straipsnis

1. Įslaptintoji karinė informacija bus perduodama naudojantis kurjeriais ar kitokiu ryšio būdu arba naudojant atitinkamą transporto priemonę.

2. Įslaptintoji karinė informacija, perduodama techninėmis ryšio priemonėmis, bus šifruota.

3. Visi dokumentai ir kiti įslaptintosios karinės informacijos nešėjai bus persiunčiami dvigubuose užantspauduotuose vokuose. Ant vidinio voko bus pažymėta dokumento arba

nešėjo slaptumo žyma ir gavėjo adresas. Ant išorinio voko bus gavėjo adresas, siuntėjo adresas ir gali būti registracijos numeris. Ant išorinio voko dokumento arba nešėjo slaptumo žyma nebus žymima. Užantspauduotas vidinis vokus toliau bus siunčiamas pagal taisykles, privalomas Priimančiosios Šalies valstybėje. Prie persiunčiamų dokumentų ir kitų nešėjų bus pridodamas registras - gavimo pakvitavimas, kurį pasirašęs gavėjas grąžins siuntėjui.

4. Daiktai, kuriuose yra įslaptintoji karinė informacija, bus pervežami transporto priemonėmis su uždara plombuojama krovine erdve arba atitinkamai įpakuoti ar apsaugoti kitokiu būdu, neleidžiančiu identifikuoti detalių. Tokie daiktai transportavimo metu bus nuolat saugomi, neprileidžiant prie jų asmenų, neturinčių įgaliojimų.

5. Transportuojant daiktus, kuriuose yra įslaptintoji karinė informacija, transportavimo metu, kiekvieną kartą keičiantis pervežėjui, bus reikalaujama perdavimo pakvitavimo. Galutinis gavėjas persiųs gavimo pakvitavimą siuntėjui.

6. Dėl pervežimo laikinai sandėliuojami daiktai, kuriuose yra įslaptintoji karinė informacija, bus saugomi uždaruose ir saugomuose sandėliuose. Tie sandėliai bus saugomi sargybinių, patikrintų pagal taisykles, privalomas Sutarties Šalies valstybėje, kurios teritorijoje yra tie daiktai. Patekti į tokius sandėlius galės tik asmenys, turintys priėjimo prie įslaptintosios karinės informacijos įgaliojimus, suteiktus jiems pagal šios Sutarties 4 straipsnio 1 pastraipą ir 5 straipsnio 1 pastraipą.

9 straipsnis

Sutarties Šalys tvarkys gautos įslaptintosios karinės informacijos apskaitą ir platinimą, taip pat jos saugojimą bei priėjimo prie šios informacijos kontrolę pagal tos Sutarties Šalies valstybės vidaus teisę.

10 straipsnis

Sutarties Šalys kiekvieną dokumentą arba kitą įslaptintosios karinės informacijos nešėją ženklins pavadinimu šalies, iš kurios ši informacija gauta. Be to, tas dokumentas arba kitoks nešėjas bus ženklinamas nuosava, nacionaline Priimančiosios Šalies slaptumo žyma, atitinkančia slaptumo žymą, suteiktą jam Perduodančiosios Šalies pagal šios Sutarties 2 straipsnio 3 pastraipą.

11 straipsnis

1. Perduodančioji Šalis, pakeitusi nuosavų dokumentų, kitų nešėjų arba daiktų su įslaptintąja karine informacija slaptumo žymą, nedelsiant apie tai praneš Priimančiajai Šaliai.

2. Priimančioji Šalis, gavusi dokumentus, kitus nešėjus ar daiktus, kurių sudėtyje yra įslaptintoji karinė informacija, negali pakeisti jų slaptumo žymos be Perduodančiosios Šalies sutikimo.

12 straipsnis

1. Dokumentai ir kiti nešėjai bei daiktai, parengti ar pagaminti Lietuvos Respublikoje ir pažymėti slaptumo žyma **VISIŠKAI SLAPTAI**, taip pat dokumentai ir kiti nešėjai bei daiktai, parengti ar pagaminti Lenkijos Respublikoje ir pažymėti slaptumo žyma **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA**, negali būti sunaikinti. Juos panaudojus ar kai jie taps nereikalingi, ar pasibaigus jų galiojimo terminui, jie bus grąžinti Perduodančiajai Šaliai

2. Dokumentai ir kiti nešėjai su įslaptintąja karine informacija, išskyrus minėtus šio straipsnio 1 pastraipoje, bus naikinami taip, kad negalima būtų atpažinti ar atkurti juose esančios įslaptintosios karinės informacijos.

3. Daiktai su įslaptintąja karine informacija, išskyrus minėtus šio straipsnio 1 pastraipoje, bus naikinami ar modifikuojami tokiu būdu, kuris neleis atpažinti ar atkurti esančią juose įslaptintąją karinę informaciją.

13 straipsnis

1. Dokumentai ir kiti nešėjai, parengti Lietuvos Respublikoje ir pažymėti slaptumo žyma **VISIŠKAI SLAPTAI**, taip pat dokumentai ir kiti nešėjai, parengti Lenkijos Respublikoje ir pažymėti slaptumo žyma **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA**, gali būti dauginami tik gavus Perduodančiosios Šalies sutikimą.

2. Dokumentų ir kitų nešėjų su įslaptintąja karine informacija dauginimo atveju visos kopijos turės tokią pat slaptumo žymą kaip ir originalas. Dokumentų ir kitų nešėjų kopijos privalo būti apsaugotos lygiai taip pat, kaip ir originalas. Kopijų skaičius bus apribotas iki skaičiaus, būtino tarnybiniais veiksams atlikti.

14 straipsnis

Dokumentų ir kitų nešėjų su įslaptintąja karine informacija vertimai bus atliekami asmenų, turinčių įgaliojimus prieiti prie įslaptintosios karinės informacijos, suteiktus pagal šios Sutarties 4 straipsnio 1 pastraipą ir 5 straipsnio 1 pastraipą. Vertimai turės tokią pat slaptumo žymą kaip ir originalai ir užrašą vertimo kalba, informuojantį, kad dokumentas turi įslaptintąją karinę informaciją, gautą iš Perduodančiosios Šalies. Vertimai ir jų kopijos privalo būti apsaugotos lygiai taip pat, kaip ir originalai. Vertimo kopijų skaičius bus apribotas iki kiekio, būtino tarnybiniais veiksams atlikti.

15 straipsnis

1. Perduodančiajai Šaliai bus nedelsiant pranešta apie visus perduotos įslaptintosios karinės informacijos praradimo ar atskleidimo atvejus arba atsiradus praradimo ar atskleidimo galimybei.

2. Priimančioji Šalis vykdys veiksmus, išaiškinančius įslaptintosios karinės informacijos praradimo ar atskleidimo arba galimybės ją prarasti arba atskleisti atsiradimo aplinkybes, ir informuos apie priemones, kurių ėmėsi, kad tokie atvejai negalėtų pasikartoti ateityje.

16 straipsnis

1. Sutarties Šalių įgalioti asmenys, atsakingi už įslaptintosios karinės informacijos apsaugą, po išankstinių konsultacijų galės atvykti į kitą Sutarties Šalių vietoje patikrinti, kaip realizuojamos įslaptintosios karinės informacijos apsaugos procedūros.

2. Kiekviena Sutarties Šalis padės kitos Šalies atstovams įsitikinti, ar Perduodančiosios Šalies įslaptintoji karinė informacija Priimančiojoje Šalyje tinkamai saugoma.

17 straipsnis

1. Ši Sutartis turi būti patvirtinta vadovaujantis kiekvienos Sutarties Šalies valstybės vidaus įstatymais ir apie tai bus pranešta pasikeičiant diplomatinėmis notomis. Sutartis įsigalios paskesnės notos gavimo dieną.

2. Visi ginčai dėl šios Sutarties taikymo ar aiškinimo bus sprendžiami Lietuvos Respublikos krašto apsaugos ministro ir Lenkijos Respublikos nacionalinės gynybos ministro tiesioginėmis derybomis, o neišsprendus ginčo šiuo būdu - diplomatiniais kanalais.

3. Ši Sutartis yra sudaryta penkeriems metams ir toliau prasitėsia vienerių metų laikotarpiais, jeigu nė viena iš Sutarties Šalių nepateikia atsisakymo notos prieš devyniasdešimt dienų iki termino pabaigos.

4. Pasibaigus šios Sutarties galiojimo laikui, visa Sutarties Šalių perduotoji įslaptintoji karinė informacija toliau bus saugoma pagal šią Sutartį.

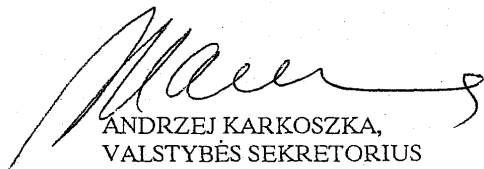
Sudaryta *Aljtuje* 1997 m. vasario 14 d., dviem vienodo turinio ir vienodą galią turinčiais egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir lenkų kalbomis.

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

POVILAS MALAKAUSKAS,
KRAŠTO APSAUGOS
VICEMINISTRAS

LENKIJOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSYBĖS VARDU

ANDRZEJ KARKOSZKA,
VALSTYBĖS SEKRETORIUS

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

P O R O Z U M I E N I E

między

**RZĄDEM
REPUBLIKI LITEWSKIEJ**

a

RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

w sprawie ochrony wymienianych wojskowych informacji niejawnych

Rząd Rzeczypospolitej Polskiej i Rząd Republiki Litewskiej, zwane dalej "Umawiającymi się Stronami", wspierając wzajemną współpracę w zakresie ochrony wymienianych wojskowych informacji niejawnych,

uzgodniły co następuje:

ARTYKUŁ 1

1. Niniejsze Porozumienie obejmuje sprawy związane z ochroną wojskowych informacji niejawnych, należące do zakresu działania Ministra Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministra Ochrony Kraju Republiki Litewskiej.
2. W rozumieniu niniejszego Porozumienia określenie "wojskowa informacja niejawna", oznacza informację posiadaną przez jednostkę organizacyjną jednej z Umawiających się Stron, dotyczącą obronności lub bezpieczeństwa albo innego ważnego interesu Umawiającej się Strony, i z tego powodu została oznaczona odpowiednią klauzulą tajności.

ARTYKUŁ 2

1. Wojskowe informacje niejawne będą chronione na zasadach określonych w prawie wewnętrznym Państwa każdej z Umawiających się Stron, z uwzględnieniem niniejszego Porozumienia.
2. W Rzeczypospolitej Polskiej wojskowe informacje niejawne oznacza się klauzulą **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA**, **TAJNE** lub **POUFNE**. W Republice Litewskiej wojskowe informacje niejawne oznacza się klauzulą **VISISKAI SLAPTAI [ŚCIŚLE TAJNE]** lub **SLAPTAI [TAJNE]**.
3. W Rzeczypospolitej Polskiej wojskowe informacje niejawne sporządzone w Republice Litewskiej i oznaczone klauzulą **VISISKAI SLAPTAI** będą chronione jak wojskowe informacje niejawne oznaczone klauzulą **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA**, a wojskowe informacje niejawne oznaczone klauzulą **SLAPTAI**, jak wojskowe informacje niejawne oznaczone klauzulą **TAJNE**. W Republice Litewskiej wojskowe informacje niejawne sporządzone w Rzeczypospolitej Polskiej i oznaczone klauzulą **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA** będą chronione jak wojskowe informacje niejawne oznaczone klauzulą **VISISKAI SLAPTAI**, a wojskowe informacje niejawne oznaczone klauzulą **TAJNE** lub **POUFNE**, jak wojskowe informacje niejawne oznaczone klauzulą **SLAPTAI**.
4. Wojskowe informacje niejawne mogą być wyrażone za pomocą mowy, pisma, rysunku, dźwięku lub w jakiegokolwiek inny sposób albo mogą być zawarte w jakimkolwiek przedmiocie.
5. Wojskowe informacje niejawne będą przekazywane przez jedną z Umawiających się Stron drugiej Umawiającej się Stronie bezpośrednio albo za pośrednictwem upoważnionych przedstawicieli jednej z Umawiających się Stron upoważnionym przedstawicielom drugiej Umawiającej się Strony, na zasadach określonych w niniejszym Porozumieniu.

ARTYKUŁ 3

1. Niniejsze Porozumienie będzie realizować ze strony Rzeczypospolitej Polskiej - Minister Obrony Narodowej, a ze strony Republiki Litewskiej - Minister Ochrony Kraju, zwani dalej odpowiednio "stroną przekazującą" lub "stroną przyjmującą".
2. Strony przekazująca i przyjmująca mogą sporządzać protokoły wykonawcze, określające szczegółowe zasady postępowania w sprawach uregulowanych w niniejszym Porozumieniu.

ARTYKUŁ 4

1. Wojskowe informacje niejawne będą udostępniane tylko tym osobom, którym będą one niezbędne do wykonywania czynności służbowych i które będą posiadać upoważnienie do dostępu do wojskowych informacji niejawnych, wydane zgodnie z prawem wewnętrznym Państwa danej Umawiającej się Strony.
2. Strona przyjmująca zapewnia, że otrzymanych wojskowych informacji niejawnych:
 - 1) nie przekaze komukolwiek, bez zgody strony przekazującej;
 - 2) wykorzysta tylko do celów, dla których zostały one jej przekazane;
 - 3) będzie zapewniać taką samą ochronę, jak strona przekazująca, zgodnie z artykułem 2 - ustęp 1 i 3 niniejszego Porozumienia;
 - 4) nie wykorzysta do naruszenia prawa patentowego i autorskiego oraz tajemnicy handlowej.
3. Każda jednostka organizacyjna, która będzie posługiwać się wojskowymi informacjami niejawnymi, będzie prowadzić rejestr osób posiadających upoważnienie do dostępu do tych informacji. Dane zawarte w tym rejestrze będą chronione zgodnie z prawem wewnętrznym Państwa danej Umawiającej się Strony.

ARTYKUŁ 5

1. Decyzja o udzieleniu danej osobie upoważnienia do dostępu do wojskowych informacji niejawnych będzie wydawana na podstawie prawa wewnętrznego Państwa danej Umawiającej się Strony, po przeprowadzeniu postępowania sprawdzającego, w oparciu o wszystkie dostępne informacje wskazujące, że ta osoba daje rękojmię zachowania tajemnicy.
2. Postępowanie sprawdzające będzie przeprowadzane w odniesieniu do każdej osoby, której ma być udzielone upoważnienie do dostępu do wojskowych informacji niejawnych chronionych niniejszym Porozumieniem.
3. Przed przekazaniem wojskowych informacji niejawnych strona przyjmująca powiadomi pisemnie stronę przekazującą, że osoby, którym będą udostępnione te informacje posiadają upoważnienia do dostępu do tych informacji oraz że informacje te będą przeznaczone wyłącznie do wykonywania czynności służbowych i będą chronione zgodnie z niniejszym Porozumieniem.

ARTYKUŁ 6

1. Zezwolenia na służbowe wizyty upoważnionych przedstawicieli jednej z Umawiających się Stron w jednostkach organizacyjnych drugiej Umawiającej się Strony, podczas których będzie konieczny dostęp do wojskowych informacji niejawnych będą wydawane tylko przez organy właściwe dla tego celu przez każdą z Umawiających się Stron.
2. Umawiające się Strony lub wskazane przez Nie organy będą odpowiedzialne za zawiadamianie jednostek organizacyjnych, które mają być wizytowane o zakresie i klauzuli wojskowych informacji niejawnych, które mogą być przekazane lub udostępnione wizytującym.
3. Wniosek o złożenie wizyty będzie kierowany do Ministerstwa Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej poprzez Biuro Attache Obrony Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie w przypadku przyjazdu do Rzeczypospolitej Polskiej, a do Ministerstwa Ochrony Kraju Republiki Litewskiej poprzez Biuro Attache Ochrony Kraju Republiki Litewskiej w Warszawie w przypadku przyjazdu do Republiki Litewskiej.

ARTYKUŁ 7

1. Umawiające się Strony będą odpowiedzialne za ochronę wojskowych informacji niejawnych podczas transportowania i przechowywania ich na terytorium swojego Państwa.
2. Umawiające się Strony będą odpowiedzialne za ochronę państwowych i prywatnych jednostek organizacyjnych, w których będą przechowywane wojskowe informacje niejawne oraz zapewnią wyznaczenie dla każdej z tych jednostek kompetentnych osób odpowiedzialnych za ochronę tych informacji i uprawnionych do kontrolowania tej ochrony.
3. Wojskowe informacje niejawne będą zabezpieczane w taki sposób, aby mogły zapoznać się z nimi tylko osoby posiadające upoważnienie do dostępu do wojskowych informacji niejawnych, udzielone zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 i artykułem 5 ustęp 1 niniejszego Porozumienia.

ARTYKUŁ 8

1. Wojskowe informacje niejawne będą przekazywane drogą kurierską lub innym rodzajem łączności albo odpowiednim środkiem transportu.
2. Wojskowe informacje niejawne przekazywane technicznymi środkami łączności będą zaszyfrowane.

3. Wszelkie dokumenty i inne nośniki zawierające wojskowe informacje niejawne będą przesyłane w podwójnych, opieczetowanych kopertach. Koperta wewnętrzna będzie zawierać tylko kłauzulę dokumentu lub nośnika oraz adres odbiorcy. Natomiast koperta zewnętrzna będzie zawierać adres odbiorcy, adres nadawcy i ewentualnie numer rejestracyjny. Na kopercie zewnętrznej nie będzie umieszczać się kłauzuli dokumentu lub nośnika. Opieczetowana koperta wewnętrzna będzie następnie przesyłana zgodnie z procedurami obowiązującymi w Państwie strony przyjmującej. Do przesyłanych dokumentów i innych nośników zawierających wojskowe informacje niejawne będzie dołączony rejestr- pokwitowanie odbioru, które po podpisaniu odbiorca będzie zwracać nadawcy.
4. Przedmioty zawierające wojskowe informacje niejawne będą transportowane w pojazdach o zakrytej i zaplombowanej przestrzeni ładunkowej lub odpowiednio opakowane albo zabezpieczone w inny sposób uniemożliwiający identyfikację ich szczegółów. Przedmioty takie w czasie transportowania będą pod ciągłą ochroną w celu uniemożliwienia dostępu do nich osobom nieupoważnionym.
5. W czasie transportowania będzie wymagać się pokwitowania przejęcia przedmiotów zawierających wojskowe informacje niejawne w każdym przypadku, gdy będą one zmieniać przewoźnika. Odbiorca docelowy będzie przysyłać pokwitowanie odbioru nadawcy.
6. Przedmioty zawierające wojskowe informacje niejawne, czasowo składowane w związku z transportem będą przechowywane w zamkniętych i chronionych magazynach. Magazyny te będą strzeżone przez wartowników sprawdzonych według procedur obowiązujących w Państwie Umawiającej się Strony, na terytorium którego znajdują się te przedmioty. Dostęp do takich magazynów będą mieć tylko osoby posiadające upoważnienie do dostępu do wojskowych informacji niejawnych, udzielone zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 i artykułem 5 ustęp 1 niniejszego Porozumienia.

ARTYKUŁ 9

Umawiające się Strony będą prowadzić ewidencję i dystrybucję otrzymanych wojskowych informacji niejawnych oraz będą je przechowywać, a także będą kontrolować dostęp do tych informacji zgodnie z prawem wewnętrznym Państwa danej Umawiającej się Strony.

ARTYKUŁ 10

Umawiające się Strony będą oznaczać każdy dokument lub inny nośnik zawierający wojskowe informacje niejawne poprzez naniesienie nazwy Państwa, z którego ten dokument lub inny nośnik zawierający informacje niejawne pochodzi. Ponadto dokument taki lub inny nośnik będzie oznaczony własną, narodową klauzulą strony przyjmującej, odpowiadającą klauzuli, jaka została nadana mu przez stronę przekazującą, zgodnie z artykułem 2 ustęp 3 niniejszego Porozumienia.

ARTYKUŁ 11

1. Strona przekazująca, która zmieniła klauzulę własnych dokumentów lub innych nośników albo przedmiotów zawierających wojskowe informacje niejawne, przekazanych stronie przyjmującej będzie zawiadamiać niezwłocznie o tym stronę przyjmującą.
2. Strona przyjmująca, która otrzymała dokumenty lub inne nośniki albo przedmioty zawierające wojskowe informacje niejawne nie może, bez zgody strony przekazującej, zmienić ich klauzuli

ARTYKUŁ 12

1. Dokumenty i inne nośniki oraz przedmioty sporządzone lub wykonane w Rzeczypospolitej Polskiej i oznaczone klauzulą **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA**, a także dokumenty i inne nośniki oraz przedmioty sporządzone lub wykonane w Republice Litewskiej i oznaczone klauzulą **VISISKAI SLAPTAI** nie mogą być zniszczone. Po ich wykorzystaniu lub gdy staną się zbędne albo po upływie terminu ich ważności będą one zwrócone stronie przekazującej.
2. Inne dokumenty nie wymienione w ustępie 1 niniejszego artykułu, będą niszczone w sposób, który uniemożliwi odtworzenie zawartych w nich wojskowych informacji niejawnych.
3. Przedmioty zawierające wojskowe informacje niejawne, z zastrzeżeniem ustępu 1 niniejszego artykułu, będą niszczone lub modyfikowane w sposób, który uniemożliwi rozpoznanie lub odtworzenie zawartych w nich wojskowych informacji niejawnych.

ARTYKUŁ 13

1. Dokumenty i inne nośniki sporządzone w Rzeczypospolitej Polskiej i oznaczone klauzulą **TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA** oraz dokumenty i inne nośniki sporządzone w Republice Litewskiej i oznaczone klauzulą **VISISKAI SLAPTAI** mogą być powielane tylko za zgodą strony przekazującej.
2. W przypadku powielania dokumentu lub innego nośnika zawierającego wojskowe informacje niejawne wszystkie kopie będą posiadać taką samą klauzulę, jak oryginał. Kopie dokumentów i innych nośników podlegają takiej samej ochronie, jak oryginał. Ilość kopii będzie ograniczona do liczby niezbędnej do wykonywania czynności służbowych.

ARTYKUŁ 14

Tłumaczenia dokumentów zawierających wojskowe informacje niejawne będą dokonywane przez osoby posiadające upoważnienie do dostępu do wojskowych informacji niejawnych, udzielone zgodnie z artykułem 4 ustęp 1 i artykułem 5 ustęp 1 niniejszego Porozumienia. Tłumaczenia te będą posiadać taką samą klauzulę, jak oryginał oraz napis w języku tłumaczenia informujący, że dokument zawiera wojskowe informacje niejawne pochodzące od strony przekazującej. Tłumaczenia i ich kopie podlegają takiej samej ochronie, jak oryginał. Ilość kopii tłumaczenia będzie ograniczona do liczby niezbędnej do wykonywania czynności służbowych.

ARTYKUŁ 15

1. Strona przekazująca będzie natychmiast zawiadamiana o wszystkich przypadkach utraty lub ujawnienia albo powstania możliwości utraty lub ujawnienia przekazanych przez nią wojskowych informacji niejawnych.
2. Strona przyjmująca będzie przeprowadzać czynności wyjaśniające w celu ustalenia okoliczności utraty lub ujawnienia albo powstania możliwości utraty lub ujawnienia wojskowych informacji niejawnych oraz będzie zawiadamiać stronę przekazującą o środkach, które zostały podjęte w celu uniknięcia takich przypadków w przyszłości.

ARTYKUŁ 16

1. Upoważnieni przedstawiciele Umawiających się Stron odpowiedzialni za ochronę tajemnicy, po uprzedniej konsultacji, będą otrzymywać zgodę na złożenie wizyty w Państwie drugiej Umawiającej się Strony, mającej na celu sprawdzenie na miejscu i uzgodnienie realizacji procedur ochrony wojskowych informacji niejawnych.

2. Każda z Umawiających się Stron będzie udzielać pomocy przed stawicielem drugiej Umawiającej się Strony w ustaleniu czy przekazane przez Nią wojskowe informacje niejawnie są należycie chronione.

ARTYKUŁ 17

1. Niniejsze Porozumienie podlega przyjęciu zgodnie z prawem wewnętrznym każdej z Umawiających się Stron, co zostanie stwierdzone w drodze wymiany not. Porozumienie wejdzie w życie z dniem otrzymania noty późniejszej.
2. Spory dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszego Porozumienia będą rozstrzygane w drodze bezpośrednich rokowań między Ministrem Obrony Narodowej Rzeczypospolitej Polskiej i Ministrem Ochrony Kraju Republiki Litewskiej, a w razie nierozstrzygnięcia sporu w ten sposób - w drodze dyplomatycznej.
- 3. Niniejsze Porozumienie jest zawarte na okres pięciu lat i ulega przedłużeniu na dalsze okresy roczne, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie go w drodze notyfikacji na czterdziestu dni przed upływem danego okresu.
4. Pomimo wygaśnięcia niniejszego Porozumienia wszystkie wojskowe informacje niejawnie przekazane przez Umawiające się Strony będą nadal chronione zgodnie z niniejszym Porozumieniem.

Niniejsze Porozumienie sporządzono w Olicie dnia 14 lutego 1997 roku, w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, każdy w językach litewskim i polskim, przy czym obydwa teksty posiadają jednakową moc.

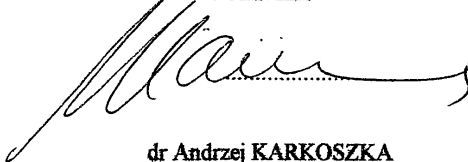
Z upoważnienia
RZĄDU REPUBLIKI
LITEWSKIEJ

dr Povilas MALAKAUSKAS

Wiceminister Ochrony Kraju
Republiki Litewskiej

Z upoważnienia
RZĄDU RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ

dr Andrzej KARKOSZKA

Sekretarz Stanu - I Zastępca
Ministra Obrony Narodowej
Rzeczypospolitej Polskiej

[TRANSLATION – TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND THE REPUBLIC OF POLAND CONCERNING THE PROTECTION OF EXCHANGED SECRET MILITARY INFORMATION

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland, hereinafter referred to as “the Contracting Parties”,

Contributing to cooperation between them in the sphere of the protection of exchanged secret military information,

Have agreed as follows:

Article 1

1. This Agreement concerns matters connected with the protection of secret military information belonging to the sphere of activity of the Minister of Defence of the Republic of Lithuania and the Minister of Defence of the Republic of Poland.

2. Within the meaning of this Agreement the expression "secret military information" designates information possessed by an organizational unit of one of the Contracting Parties which relates to the defensive capacity or security or other important interest of the Contracting Party and has for that reason been designated by an appropriate secrecy classification.

Article 2

1. Secret military information shall be protected on the basis of the principles defined in the domestic law of each Contracting Party's State, with due regard for this Agreement.

2. In the Republic of Lithuania secret military information is designated by the classification VISIŠKAI SLAPTAI [STRICTLY SECRET] or SLAPTAI [SECRET]. In the Republic of Poland secret military information is designated by the classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA [SECRET WITH SPECIAL SIGNIFICANCE], TAJNE [SECRET] or POUFNE [CONFIDENTIAL].

3. In the Republic of Lithuania secret military information prepared in the Republic of Poland and designated by the classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA shall be protected in the same way as secret military information designated by the classification VISIŠKAI SLAPTAI, and secret military information designated by the classification TAJNE or POUFNE shall be protected in the same way as secret military information designated by the classification SLAPTAI. In the Republic of Poland secret military information prepared in the Republic of Lithuania and designated by the classification VISIŠKAI SLAPTAI shall be protected in the same way as secret military information designated by the classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA, and secret mili-

tary information designated by the classification SLAPTAI shall be protected in the same way as secret military information designated by the classification TAJNE.

4. Secret military information may be expressed by means of speech, writing, drawing or sound or in any other way or may be contained in any object.

5. Secret military information shall be transmitted by one of the Contracting Parties to the other Contracting Party direct or through the intermediary of authorized representatives of one of the Contracting Parties by authorized representatives of the other Contracting Party, on the basis of the principles defined in this Agreement.

Article 3

1. This Agreement shall be implemented on the part of the Republic of Lithuania by the Minister of Defence [Krašto Apsaugos Ministras] and on the part of the Republic of Poland by the Minister of Defence [Minister Obrony Narodowej], hereinafter referred to as “the sending Party” or “the receiving Party”.

2. The sending and receiving parties may prepare executive protocols defining in detail the principles for procedure in the matters regulated in this Agreement.

Article 4

1. Secret military information shall be accessible only to those persons to whom they are necessary for the performance of their service activities and who possess an authorization for access to secret military information issued in accordance with the domestic law of the State of the Contracting Party concerned.

2. The receiving Party shall guarantee:

(1) that he will not transmit the secret military information received to anyone without the consent of the sending Party;

(2) that he will use it only for the purpose for which it was transmitted to him;

(3) that he will give it the same protection as the sending Party, in accordance with article 2, paragraphs 1 and 3, of this Agreement;

(4) that he will not use it for any violation of the patent and copyright law and of commercial secrecy.

3. Every organizational unit that will use the secret military information shall maintain a register of persons possessing authorization for access to such information. The data contained in that register shall be protected in accordance with the domestic law of the State of the Contracting Party concerned.

Article 5

1. A decision to issue to a specific person an authorization for access to secret military information shall be taken on the basis of the domestic law of the State of the Contracting Party concerned, after a verification procedure, based on all available information, confirming that the said person guarantees that he will maintain secrecy.

2. A verification procedure shall be carried out in respect of every person who is to be issued an authorization for access to secret military information protected by this Agreement.

3. Before the transmittal of secret military information the receiving Party shall notify the sending Party in writing that the persons to whom the said information will be made accessible possess an authorization for access to such information and that the said information will be intended solely for the performance of service activities and will be protected in accordance with this Agreement.

Article 6

1. Permits for service visits of authorized representatives of one of the Contracting Parties to organizational units of the other Contracting Party during which access to secret military information will be necessary shall be issued only by the agencies made competent for that purpose by each of the Contracting Parties.

2. The Contracting Parties or the agencies indicated by them shall be responsible for notifying the organizational units that are to be visited concerning the scope and classification of the secret military information that may be delivered or made accessible to the visitors.

3. A request for making a visit shall be addressed to the Ministry of National Defence of the Republic of Lithuania through the Office of the Attaché for National Defence of the Republic of Lithuania at Warsaw in the case of travel to the Republic of Lithuania and to the Ministry of National Defence of the Republic of Poland through the Office of the Military Attaché of the Republic of Poland at Vilnius in the case of travel to the Republic of Poland.

Article 7

1. Each Contracting Party shall be responsible for the protection of secret military information during its transport to or storage in the territory of its State.

2. Each Contracting Party shall be responsible for the protection of State and private organizational units at which secret military information will be stored, and they shall ensure the appointment for each of the said units of competent persons responsible for the protection of such information and authorized to monitor such protection.

3. Secret military information shall be safeguarded in such a way that it can become known only to persons possessing an authorization for access to secret military information issued in accordance with article 4, paragraph 1, and article 5, paragraph 1, of this Agreement.

Article 8

1. Secret military information shall be transmitted by way of couriers or by another means of communication or appropriate means of transport.

2. Secret military information transmitted by technical means of communication shall be encoded.

3. All documents and other media bearing secret military information shall be transmitted in double sealed envelopes. The inner envelope shall bear only the classification of the document or medium and the address of the recipient. The outer envelope, on the other hand, shall bear the address of the recipient, the address of the sender and the registration number, if any. The outer envelope shall not bear the classification of the document or medium. The sealed inner envelope shall thereafter be transmitted in accordance with the procedures in force in the receiving Party's State. To the transmitted documents and other media bearing secret military information there shall be attached a register verification of receipt, which, after being signed by the recipient, shall be returned to the sender.

4. Objects containing secret military information shall be transported on board trains with closed and sealed storage spaces or appropriately packed or secured in some other manner that makes it impossible to identify their details. Such objects shall be under constant protection during transport in order to prevent access to them by unauthorized persons.

5. During transport, certification of receipt of the objects containing secret military information shall be required each time they are delivered to a new person for carriage. The ultimate recipient shall return the certificate of receipt to the sender.

6. Objects bearing secret military information and temporarily stored in connection with transport shall be kept in closed and protected repositories. The said repositories shall be watched over by guards supervised in accordance with the procedures in force in the State of the Contracting Party in whose territory those objects are to be found. Access to such repositories shall be had only by persons possessing an authorization for access to secret military information which has been issued in accordance with article 4, paragraph 1, and article 5, paragraph 1, of this Agreement.

Article 9

The Contracting Parties shall carry out the recording and distribution of secret military information they have received and shall store them, and they shall also monitor access to such information in accordance with the domestic law of the State of the Contracting Party concerned.

Article 10

The Contracting Parties shall mark each document or other medium containing secret military information by placing on it the name of the State in which the said document or other medium containing secret information originates. In addition, such a document or other medium shall be marked with the receiving Party's own national classification corresponding to the classification that was given it by the sending Party, in accordance with article 2, paragraph 3, of this Agreement.

Article 11

1. A sending Party who has changed the classification of his own documents or other media or the objects containing secret military information sent to the receiving Party shall notify that fact to the receiving Party without delay.

2. A receiving Party who has received documents or other media or objects containing secret military information may not change their classification without the consent of the sending Party.

Article 12

1. Documents and other media and objects prepared or executed in the Republic of Lithuania and marked with the classification *VISIŠKAI SLAPTAI* and documents and other media or objects prepared or executed in the Republic of Poland and designated with the classification *TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA* may not be destroyed. After they have been used or become unnecessary or after the expiry of their period of validity, they shall be returned to the sending Party.

2. Other documents not referred to in paragraph 1 of this article shall be destroyed in a manner which makes it impossible to reconstruct the secret military information contained in them.

3. Objects containing secret military information, subject to the reservation contained in paragraph 1 of this article, shall be destroyed or modified in such a way as will make it impossible to recognize or reconstruct the secret military information contained in them.

Article 13

1. Documents and other media prepared in the Republic of Lithuania and marked with the classification *VISIŠKAI SLAPTAI* and documents and other media prepared in the Republic of Poland and marked with the classification *TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA* may be duplicated only with the consent of the sending Party.

2. In the case of duplication of a document or other medium containing secret military information, all copies shall have the same classification as the original. Copies of documents and other media shall be subject to the same protection as the original. The number of copies shall be limited to the number necessary for carrying out service activities.

Article 14

Translations of documents containing secret military information shall be prepared by persons holding an authorization for access to secret military information issued in accordance with article 4, paragraph 1, and article 5, paragraph 1, of this Agreement. The said translations shall bear the same classification as the original and a notation in the language of the translation stating that the document contains secret military information originating with the sending Party. The translations and their copies shall be subject to

the same protection as the original. The number of copies of translation shall be limited to the number necessary for the performance of service activities.

Article 15

1. The sending Party shall be notified immediately concerning all cases of loss or disappearance, or the possibility of loss or disappearance, of secret military information transmitted by that party.

2. The receiving Party shall take investigatory measures to establish what the circumstances of the loss or disappearance of secret military information were, or how the possibility of loss or disappearance came about, and shall notify to the sending Party the measures taken with a view to preventing such cases in future.

Article 16

1. Authorized representatives of the Contracting Parties who are responsible for the protection of secrecy shall, after prior consultation, be given approval for making a visit to the State of the other Contracting Party with a view to on-site verification and harmonization of the execution of procedures for the protection of secret military information.

2. Each of the Contracting Parties shall provide assistance to the representatives of the other Contracting Party in determining whether the secret military information sent by the latter Party is being appropriately protected.

Article 17

1. This Agreement is subject to acceptance in accordance with the domestic law of each of the Contracting Parties, which shall be confirmed through an exchange of notes. The Agreement shall enter into force as from the date of the receipt of the last note.

2. Disputes relating to the interpretation or implementation of this Agreement shall be settled through direct discussions between the Minister of Defence of the Republic of Lithuania and the Minister of Defence of the Republic of Poland, and, if the dispute is not settled in this manner, then through the diplomatic channel.

3. This Agreement is concluded for a period of five years and is subject to extension for additional annual periods if neither of the Contracting Parties denounces it by notification 90 days before the expiry of the period in question.

4. Even if this Agreement ceases to have effect, all secret military information sent by the Contracting Parties shall continue to be protected in accordance with this Agreement.

This Agreement is concluded at Alytus on 14 July 1997, in duplicate in the Lithuanian and Polish languages, both texts being equally authentic.

By authorization of Government of the Republic of Lithuania :

DR. POVILAS MALAKAUSKAS
Deputy Minister of Defence
of the Republic of Lithuania

By authorization of the Government of the Republic of Poland:

DR. ANDRZEJ KARKOSZKA
Secretary of State and
Deputy Minister of Defence

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE RELATIF À LA PROTECTION DE L'ÉCHANGE DES INFORMATIONS MILITAIRES CLASSIFIÉES

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne, dénommés ci-après les « Parties contractantes »,

Contribuant à leur coopération réciproque dans le cadre de la protection de l'échange des informations militaires classifiées,

Ont convenu de ce qui suit :

Article premier

1. Le présent Accord porte sur des matières liées à la protection d'informations militaires classifiées appartenant au domaine d'activité du Ministre de la défense de la République de Lituanie et du Ministre de la défense de la République de Pologne.

2. Aux fins du présent Accord, l'expression « informations militaires classifiées » désigne les informations détenues par une unité organisationnelle de l'une des Parties contractantes ayant un rapport avec la capacité défensive, la sécurité ou d'autres intérêts importants de la Partie contractante de telle sorte qu'elles ont fait l'objet d'une classification de confidentialité appropriée.

Article 2

1. Les informations militaires classifiées seront protégées sur la base des principes définis dans le droit national de chaque Partie contractante, moyennant le respect du présent Accord.

2. En République de Lituanie, les informations militaires classifiées sont désignées par la classification VISIŠKAI SLAPTAI [STRICTEMENT CONFIDENTIEL] ou SLAPTAI [CONFIDENTIEL]. Dans la République de Pologne, les informations militaires classifiées sont désignées par la classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA [SECRET AVEC SIGNIFICATION SPÉCIALE], TAJNE [SECRET] ou POUFNE [CONFIDENTIEL].

3. En République de Lituanie, les informations militaires classifiées préparées en République de Pologne et désignées par la classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA bénéficieront de la même protection que les informations militaires classifiées désignées par la classification VISIŠKAI SLAPTAI et les informations militaires classifiées désignées par la classification TAJNE ou POUFNE bénéficieront de la même protection que les informations militaires classifiées désignées par la classification SLAPTAI. En République de Pologne, les informations militaires classifiées préparées en République de Lituanie et désignées par la classification VISIŠKAI SLAPTAI bénéfi-

cieront de la même protection que les informations militaires classifiées désignées par la classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA et les informations militaires classifiées désignées par la classification SLAPTAI bénéficieront de la même protection que les informations militaires classifiées désignées par la classification TAJNE.

4. Les informations militaires classifiées peuvent être énoncées par écrit, oralement, par le biais de dessins ou de sons ou de quelque autre manière que ce soit. Elles peuvent également être contenues dans n'importe quel objet.

5. Les informations militaires classifiées seront transmises par l'une des Parties contractantes à l'autre Partie contractante directement ou par l'intermédiaire de représentants dûment autorisés de l'une des Parties contractantes, sur la base des principes définis dans le présent Accord.

Article 3

1. Le présent Accord sera mis en œuvre, pour la République de Lituanie, par le Ministre de la défense [Krašto Apsaugos Ministras] et, pour la République de Pologne, par le Ministre de la défense [Minister Obrony Narodowej], dénommés ci-après la « Partie expéditrice » ou la « Partie destinataire ».

2. Les Parties expéditrice et destinataire peuvent élaborer des protocoles d'exécution définissant en détail les principes et les procédures relatifs aux questions régies par le présent Accord.

Article 4

1. Les informations militaires classifiées seront uniquement accessibles aux personnes qui doivent en avoir connaissance pour pouvoir assurer leurs activités de service, et qui possèdent une autorisation d'accès aux informations militaires classifiées, délivrées conformément à la législation nationale de l'État de la Partie contractante concernée.

2. La Partie destinataire garantira :

1) Qu'elle s'abstiendra de transmettre des informations militaires classifiées reçues à toute personne sans le consentement de la Partie expéditrice;

2) Qu'elle les utilisera uniquement aux fins pour lesquelles elles lui ont été transmises;

3) Qu'elle leur accordera la même protection que celle accordée par la Partie expéditrice, conformément à l'article 2, paragraphes 1 et 3, du présent Accord;

4) Qu'elle ne les utilisera pas en infraction à tout brevet ou législation en matière de droits d'auteur ou de confidentialité commerciale.

3. Chaque unité organisationnelle qui utilisera les informations militaires classifiées tiendra un registre des personnes possédant une autorisation d'accès auxdites informations. Les données contenues dans ledit registre seront protégées conformément à la législation nationale de l'État de la Partie contractante concernée.

Article 5

1. Toute décision visant à délivrer à une personne spécifique une autorisation d'accès à des informations militaires classifiées sera prise sur la base de la législation nationale de l'État de la Partie contractante concernée, au terme d'une procédure de vérification basée sur toutes les informations disponibles et confirmant que ladite personne garantit qu'elle maintiendra le caractère confidentiel desdites informations.

2. Une procédure de vérification sera appliquée à toute personne qui se voit délivrer une autorisation d'accès à des informations militaires classifiées protégées par le présent Accord.

3. Avant la transmission d'informations militaires classifiées, la Partie destinataire informera la Partie expéditrice par écrit que les personnes auxquelles lesdites informations seront transmises possèdent une autorisation d'accès auxdites informations et que ces informations serviront exclusivement aux activités de service et seront protégées conformément au présent Accord.

Article 6

1. Les autorisations de visites de service destinées aux représentants autorisés d'une des Parties contractantes qui se rendent dans des unités organisationnelles de l'autre Partie contractante et qui nécessitent un accès à des informations militaires classifiées seront délivrées uniquement par les autorités de chacune des Parties contractantes rendues compétentes à cette fin.

2. Les Parties contractantes ou les agences qu'elles auront désignées seront chargées de notifier les unités organisationnelles faisant l'objet de visites concernant l'étendue et la classification des informations militaires classifiées qui peuvent être fournies ou rendues accessibles aux visiteurs.

3. Une demande de visite sera adressée au Ministère de la défense nationale de la République de Lituanie par l'intermédiaire du Bureau de l'Attaché de la défense nationale de la République de Lituanie à Varsovie dans le cas d'un déplacement à destination de la République de Lituanie et au Ministère de la défense nationale de la République de Pologne par l'intermédiaire du Bureau de l'Attaché militaire de la République de Pologne à Vilnius dans le cas d'un déplacement à destination de la République de Pologne.

Article 7

1. Chaque Partie contractante sera responsable de la protection des informations militaires classifiées pendant leur transport ou leur stockage sur le territoire de son État.

2. Les Parties contractantes seront responsables de la protection des unités organisationnelles publiques et privées dans lesquelles des informations militaires classifiées seront stockées et elles assureront la désignation, pour chacune desdites unités, de personnes compétentes responsables de la protection desdites informations et habilitées à contrôler ladite protection.

3. Les informations militaires classifiées seront protégées de telle manière qu'elles seront connues uniquement des personnes possédant une autorisation d'accès à des informations militaires classifiées, délivrée conformément à l'article 4, paragraphe 1 et article 5, paragraphe 1 du présent Accord.

Article 8

1. Les informations militaires classifiées seront transmises par courrier ou par d'autres moyens de communication ou moyens de transport appropriés.

2. Les informations militaires classifiées transmises par des moyens de communication techniques seront chiffrées.

3. Tous les documents et autres supports contenant des informations militaires classifiées seront transmis dans des enveloppes doubles scellées. L'enveloppe intérieure mentionnera uniquement la classification du document ou du support et l'adresse du destinataire. L'enveloppe extérieure, quant à elle, mentionnera l'adresse du destinataire, l'adresse de l'expéditeur et le numéro d'enregistrement éventuel. L'enveloppe extérieure ne mentionnera pas la classification du document ou support. L'enveloppe intérieure scellée sera ensuite transmise conformément aux procédures en vigueur dans l'État de la Partie destinataire. Les documents et autres supports transmis et contenant des informations militaires classifiées seront accompagnés d'un registre de vérification ou d'un accusé de réception qui, après avoir été signé par le destinataire, sera renvoyé à l'expéditeur.

4. Les objets contenant des informations militaires classifiées seront transportés à bord de trains dotés d'espaces de stockage verrouillés et scellés. Ils pourront également être emballés ou conditionnés de toute autre manière qui empêche toute identification. Lesdits objets bénéficieront d'une protection permanente pendant le transport afin d'empêcher tout accès à des personnes non autorisées.

5. Pendant le transport, la certification ou la réception des objets contenant des informations militaires classifiées sera requise chaque fois qu'ils sont remis à une autre personne en vue de poursuivre le transport. Le dernier destinataire renverra la certification ou la réception à l'expéditeur.

6. Les objets contenant des informations militaires classifiées et temporairement stockés en vue d'un transport seront conservés dans des lieux fermés et protégés. Ces dits lieux seront surveillés par des gardes supervisés conformément aux procédures en vigueur dans l'État de la Partie contractante sur le territoire de laquelle lesdits objets sont situés. L'accès auxdits lieux sera réservé aux personnes possédant une autorisation d'accès aux informations militaires classifiées qui a été délivré conformément à l'article 4, paragraphe 1 et à l'article 5, paragraphe 1 du présent Accord.

Article 9

Les Parties contractantes procéderont à l'enregistrement et à la distribution des informations militaires classifiées qu'elles ont reçues, elles les stockeront et contrôleront également l'accès auxdites informations conformément à la législation nationale de l'État de la Partie contractante concernée.

Article 10

Les Parties contractantes marqueront chaque document ou autre support contenant des informations militaires classifiées en y apposant le nom de l'État d'origine dudit document ou autre support contenant des informations militaires classifiées. En outre, ledit document ou autre support sera marqué de la classification nationale de la Partie destinataire correspondant à la classification qui lui a été communiquée par la Partie expéditrice, conformément à l'article 2, paragraphe 3 du présent Accord.

Article 11

1. Si une Partie a modifié la classification de ses propres documents ou autres supports ou des objets contenant des informations militaires classifiées envoyés à la Partie destinataire, elle en informera cette dernière sans délai.

2. Une Partie destinataire qui a reçu des documents ou autres supports ou des objets contenant des informations militaires classifiées ne pourra changer leur classification sans le consentement de la Partie expéditrice.

Article 12

1. Les documents et autres supports et objets préparés ou réalisés en République de Lituanie et marqués de la classification VISIŠKAI SLAPTAI et les documents et autres supports ou objets préparés ou réalisés en République de Pologne et marqués de la classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA ne peuvent être détruits. Après avoir été utilisés ou devenus inutiles ou après l'expiration de leur période de validité, ils seront restitués à la Partie expéditrice.

2. Les autres documents qui ne sont pas mentionnés au paragraphe 1 du présent article seront détruits de manière à rendre impossible toute reconstitution des informations militaires classifiées qu'ils contiennent.

3. Les objets contenant des informations militaires classifiées, sujets aux réserves stipulées au paragraphe 1 du présent article, seront détruits ou modifiés de manière à rendre impossible toute reconnaissance ou reconstitution des informations militaires classifiées qu'ils contiennent.

Article 13

1. Les documents et autres supports préparés en République de Lituanie et marqués de la classification VISIŠKAI SLAPTAI et les documents et autres supports préparés en République de Pologne et marqués de la classification TAJNE SPECJALNEGO ZNACZENIA pourront être copiés uniquement avec le consentement de la Partie expéditrice.

2. En cas de copie d'un document ou autre support contenant des informations militaires classifiées, toutes les copies porteront la même classification que l'original. Les copies de documents et autres supports bénéficieront de la même protection que l'original. Le nombre de copies sera limité au nombre nécessaire pour mener à bien les activités de service.

Article 14

Les traductions de documents contenant des informations militaires classifiées seront réalisées par des personnes titulaires d'une autorisation d'accès aux informations militaires classifiées délivrée conformément à l'article 4, paragraphe 1, et à l'article 5, paragraphe 1, du présent Accord. Lesdites traductions porteront la même classification que l'original, ainsi qu'une annotation dans la langue de la traduction déclarant que le document en question contient des informations militaires classifiées provenant de la Partie expéditrice. Les traductions et leurs copies bénéficieront de la même protection que l'original. Le nombre de copies de traductions sera limité au nombre nécessaire pour mener à bien les activités de service.

Article 15

1. La Partie expéditrice sera informée immédiatement de toute perte ou disparition, ou de la possibilité d'une perte ou disparition, d'informations militaires classifiées transmises par ladite Partie.

2. La Partie destinataire prendra des mesures d'investigation pour établir les circonstances de la perte ou disparition des informations militaires classifiées ou la possibilité de perte ou de disparition et elle informera la Partie expéditrice des mesures prises afin de prévenir de tels incidents à l'avenir.

Article 16

1. Après une consultation préalable, des représentants autorisés des Parties contractantes chargés de la protection de la confidentialité recevront l'autorisation de se rendre dans l'État de l'autre Partie contractante afin de procéder à une vérification sur site et à l'harmonisation des procédures relatives à la protection des informations militaires classifiées.

2. Chacune des Parties contractantes apportera son soutien aux représentants de l'autre Partie contractante afin de déterminer si les informations militaires classifiées envoyées par la dernière Partie bénéficient d'une protection appropriée.

Article 17

1. Le présent Accord sera soumis à acceptation conformément à la législation nationale de chacune des Parties contractantes, laquelle sera confirmée par un échange de notes. Le présent Accord entrera en vigueur à compter de la date de réception de la dernière note.

2. Les différends en rapport avec l'interprétation ou l'application du présent Accord seront réglés par des discussions directes entre le Ministre de la défense de la République de Lituanie et le Ministre de la défense de la République de Pologne. Si un différend ne peut être réglé de cette manière, il le sera par voie diplomatique.

3. Le présent Accord est conclu pour une durée de cinq ans et pourra être reconduit par périodes d'un an si aucune des Parties contractantes ne le dénonce moyennant une notification adressée 90 jours avant l'expiration de la période en question.

4. Même si le présent Accord cesse ses effets, toutes les informations militaires classifiées envoyées par les Parties contractantes continueront à bénéficier de la protection stipulée dans le présent Accord.

Le présent Accord est conclu en deux exemplaires à Alytus le 14 juillet 1997, dans les langues lituanienne et polonaise, les deux textes faisant également foi.

Sur autorisation du Gouvernement de la République de Lituanie :

Le Ministre adjoint de la défense de la République de Lituanie,

DR. POVILAS MALAKAUSKAS

Sur autorisation du Gouvernement de la République de Pologne :

Le Secrétaire d'État et Ministre adjoint de la défense
de la République de Pologne,

DR. ANDRZEJ KARKOSZKA

No. 44501

**Lithuania
and
Poland**

Agreement between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland on the abolition of visas. Vilnius, 7 May 1993

Entry into force: *provisionally on 7 May 1993 by signature and definitively on 7 July 1993 by notification, in accordance with article 13*

Authentic texts: *Lithuanian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 1 November 2007*

**Lituanie
et
Pologne**

Accord entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne relatif à la suppression des formalités de visas. Vilnius, 7 mai 1993

Entrée en vigueur : *provisoirement le 7 mai 1993 par signature et définitivement le 7 juillet 1993 par notification, conformément à l'article 13*

Textes authentiques : *lituanien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 1er novembre 2007*

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir
Lenkijos Respublikos Vyriausybės
Sutartis

dėl bevizinio važiavimo

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lenkijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis, siekdamos plėtoti draugiškus ir gerus kaimyninius santykius, norėdamos palengvinti abiejų Šalių piliečių susisiekimą, susitarė:

1 straipsnis

Vienos Šalies piliečiai, turintys galiojantį tos Šalies pasą, nepriklausomai nuo jų pastovios gyvenamosios vietos, gali be vizos įvažiuoti, būti iki devyniasdešimties dienų, skaičiuojant nuo sienos pervažiavimo dienos, o taip pat keliauti tranzitu per kitos Šalies teritoriją.

Esant reikalui, atitinkamos buvimo Šalies tarnybos šį terminą gali pratęsti.

2 straipsnis

Vienos Šalies piliečiai, turintys tos Šalies Užsienio reikalų ministerijos išduotą diplomatinį arba tarnybinių pasą ir dirbantys kitos Šalies teritorijoje esančioje diplomatinėje atstovybėje, konsulinėje įstaigoje arba tarptautinėje organizacijoje, gali būti kitos Šalies teritorijoje be vizos visą tarnybinių funkcijų vykdymo laikotarpį. Apie tokių asmenų atvykimą siunčiančiosios Šalies Užsienio reikalų ministerija iš anksto nota praneša priimančiosios Šalies diplomatinei atstovybei.

Šios nuostatos taikomos ir kartu su minėtais asmenimis gyvenantiems jų šeimos nariams, nepriklausomai nuo turimo paso rūšies.

3 straipsnis

1. Šios Sutarties 1 straipsnio nuostatos netaikomos vienos Šalies piliečiams, kurie vyksta į kitos Šalies teritoriją turėdami tikslą įsidarbinti ar užsiimti kita apmokama veikla arba išvyksta į ten nuolat gyventi.

2. Vienos Šalies piliečiai, kurie apsigyvena kitos Šalies teritorijoje, gali išvykti iš jos teritorijos ir grįžti atgal be vizos, jeigu turi galiojantį leidimą ten nuolat gyventi.

4 straipsnis

1. Vienos Šalies piliečiai, vykdami per kitos Šalies sieną ar būdami kitos Šalies teritorijoje, privalo laikytis tos Šalies įstatymų ir kitų norminių aktų reikalavimų.

2. Susitariančiosios Šalys informuos viena kitą apie per jų valstybinę sieną vykstantiems asmenims taikomus arba įvedamus papildomus reikalavimus, įskaitant su buvimo išlaidų padengimu susijusias finansines sąlygas.

5 straipsnis

Šios Sutarties nuostatos nedraudžia kiekvienai Susitariančiajai Šaliai, remiantis jos valstybės norminiais aktais, neįsileisti į savo teritoriją ar neleisti būti joje kitos Šalies piliečiams.

6 straipsnis

1. Abi Susitariančiosios Šalys įsipareigoja be jokių formalumų ir bet kuriuo metu priimti savo valstybės piliečius, kurie nevykdo arba nustojo vykdyti įvažiavimo į kitos Šalies teritoriją ar buvimo joje reikalavimus.

2. Abi Susitariančiosios Šalys įsipareigoja be papildomų formalumų priimti trečiosios valstybės piliečius, kurie nevykdo arba nustojo vykdyti įvažiavimo į vienos Šalies teritoriją ar buvimo joje reikalavimus, jeigu įvažiuodami į jos teritoriją minėti asmenys turėjo galiojančią kitos Šalies vizą arba leidimą būti kitoje Šalyje.

Minėtų asmenų priimti neprivaloma, jeigu galima tolesnė jų kelionė į trečiąją valstybę, ypač jeigu prieš tai jie buvo apsistoję bet kurioje trečiojoje valstybėje.

Minėtų asmenų priimti neprivaloma ir tada, kai jie, įvažiuodami į gražinimo klausimą sprendžiančios Šalies teritoriją, turėjo galiojančią tos Šalies vizą arba leidimą būti toje Šalyje, o taip pat jeigu visa ar leidimas būti tos Šalies teritorijoje buvo išduotas po įvažiavimo.

3. Abi Susitariančiosios Šalys įsipareigoja tais pačiais pagrindais priimti atgal šio straipsnio 1 ir 2 punktuose minėtus asmenis, jei vėlesnis patikrinimas parodys, kad gražinimo metu jie neturėjo priimančiosios Šalies pilietybės, jos galiojančios vizos arba leidimo būti toje Šalyje.

7 straipsnis

1. Susitariančioji Šalis, kuriai siunčiamas sprendimas gražinti be atitinkamo leidimo būnantį asmenį, į šį sprendimą atsako per aštuonias dienas.

2. Susitariančioji Šalis, kuriai išsiųstas sprendimas gražinti be leidimo būnantį asmenį ir kuri su tuo sprendimu sutinka, tokį asmenį priima per vieną mėnesį. Šį laikotarpį gali pratęsti sprendimą siuntusi Susitariančioji Šalis.

8 straipsnis

Abi Susitariančiosios Šalys per trisdešimt dienų nuo šios Sutarties pasirašymo diplomatinio keliu praneš viena kitai, kokios valstybinės tarnybos vykdo sprendimus dėl be leidimo būnančių asmenų gražinimo į savo teritoriją.

9 straipsnis

Vienos Šalies piliečiai, kitos Šalies teritorijoje pametę pasą, privalo tuoj pat apie tai pranešti atitinkamoms buvimo valstybės tarnyboms, kurios nemokamai jiems išduoda minėtą faktą patvirtinančią pažymą. Ja remiantis, pirmosios Šalies diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga išduoda naują kelionės dokumentą.

10 straipsnis

Išimtiniais atvejais, dėl sanitarinių priežasčių, gaivalinių nelaimių atveju, valstybės ar visuomenės saugumo sumetimais kiekviena Susitariančioji Šalis gali iš dalies ar pilnai sustabdyti šios Sutarties nuostatų taikymą visoje savo teritorijoje arba jos dalyje. Tačiau toks sprendimas netaikomas šios Sutarties 6, 7 ir 8 straipsniuose numatytais atvejais.

Apie šios Sutarties nuostatų taikymo sustabdymą ar atnaujinimą nedelsiant pranešama diplomatinio keliu.

11 straipsnis

Atitinkamos Susitariančiųjų Šalių tarnybos keisis informacija ir konsultuos viena kitą su šios Sutarties įgyvendinimu susijusiais klausimais.

12 straipsnis

Susitariančiosios Šalys ne vėliau kaip prieš trisdešimt dienų iki šios Sutarties įsigaliojimo pasikeis pasų ir juos pakeičiančių dokumentų pavyzdžiais. Tokia pat tvarka Susitariančiosios Šalys pasikeis naujai įvedamų dokumentų pavyzdžiais.

13 straipsnis

1. Ši Sutartis turi būti patvirtinta pagal abiejų Šalių vidaus teisės reikalavimus ir įsigalios atsakomojo pranešimo apie tokį patvirtinimą gavimo dieną. Susitariančiosios Šalys taikys šios Sutarties nuostatas nuo jos pasirašymo dienos.

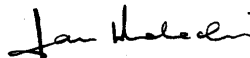
2. Sutartis sudaryta neapibrėžtam terminui ir galios dar devyniasdešimt dienų po to, kai viena Susitariančioji Šalis raštu praneš kitai Susitariančiajai Šaliai apie ketinimą ją nutraukti.

Sutartis sudaryta 1993 m. gegužės 7 d. Vilniuje dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir lenkų kalbomis, ir abu tekstai turi vienodą galią.

Lietuvos Respublikos
Vyriausybės vardu

Lenkijos Respublikos
Vyriausybės vardu

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

UMOWA

**między Rządem Republiki Litewskiej
a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
o ruchu bezwizowym**

Rząd Republiki Litewskiej i Rząd Rzeczypospolitej
Polskiej, zwane dalej Umawiającymi się Stronami
- kierując się pragnieniem dalszego rozwoju przyjaznych
i dobrosąsiedzkich stosunków,
- dążąc do ułatwienia wzajemnych podróży obywateli obu
Państw uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

Obywatele jednego Państwa, niezależnie od miejsca
swego stałego zamieszkania, mogą bez wiz na podstawie
ważnych paszportów swego Państwa wjeżdżać i przebywać do
dziewięćdziesięciu dni na terytorium drugiego Państwa od
dnia przekroczenia granicy, a także podróżować tranzytem.

W uzasadnionych przypadkach okres ten może być
przedłużony przez właściwe organy Państwa pobytu.

Artykuł 2

Obywatele jednego Państwa posiadający paszporty dyplomatyczne lub służbowe wydane przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, będący członkami przedstawicielstwa dyplomatycznego, urzędu konsularnego lub pracownikami organizacji międzynarodowych, znajdujących się na terytorium drugiego Państwa, mogą przebywać na jego terytorium bez wiz przez okres pełnienia funkcji służbowych. Osoby te będą zgłaszane w drodze notyfikacji przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Państwa wysyłającego przedstawicielstwu dyplomatycznemu Państwa przyjmującego przed skierowaniem do pracy.

Postanowienia te obejmują także członków rodzin wymienionych osób pozostających z nimi we wspólnocie domowej niezależnie od rodzaju posiadanego przez nich paszportu.

Artykuł 3

1. Postanowienia zawarte w Artykule 1 niniejszej Umowy nie obejmują tych obywateli jednego Państwa, którzy zamierzają wjechać na terytorium drugiego Państwa w celu podjęcia zatrudnienia bądź innego zajęcia zarobkowego, a także udających się na pobyt stały.

2. Obywatele jednego Państwa, którzy zamieszkują na stałe na terytorium drugiego Państwa, mogą wyjeżdżać z jego terytorium lub wracać tam bez wizy, o ile posiadają ważne zezwolenie na pobyt stały.

Artykuł 4

1. Obywatele jednego Państwa przy przekraczaniu granicy drugiego Państwa i w czasie pobytu na jego terytorium są zobowiązani do przestrzegania jego ustaw i innych przepisów prawnych.

2. Umawiające się Strony będą się informować o istnieniu lub wprowadzeniu dodatkowych wymogów wobec osób przekraczających granicę, w tym wymogów finansowych związanych z pokryciem kosztów pobytu.

Artykuł 5

Postanowienia niniejszej Umowy nie naruszają prawa każdego z obu Państw do niewyrażenia zgody na wjazd lub pobyt na swoim terytorium obywatela drugiego Państwa zgodnie z jego ustawodawstwem.

Artykuł 6

1. Obie Umawiające się Strony zobowiązują się do przyjmowania bez zbędnych formalności i o każdym czasie swych obywateli, którzy nie spełniają lub przestali spełniać warunki dotyczące wjazdu lub pobytu na terytorium drugiego Państwa.

2. Obie Umawiające się Strony zobowiązują się do przyjęcia bez dodatkowych formalności obywateli państw trzecich, którzy na terytorium jednego Państwa nie spełniają lub przestali spełniać warunki dotyczące wjazdu lub pobytu, o ile w momencie wjazdu na jego terytorium posiadali ważną wizę lub ważne zezwolenie na pobyt w drugim Państwie.

Obowiązek przyjęcia nie istnieje, jeżeli dalsza podróż wymienionych osób do państwa trzeciego jest możliwa, w szczególności jeżeli w międzyczasie zatrzymywali się one w państwie trzecim.

Obowiązek przyjęcia nie istnieje również, jeżeli wymienione osoby w momencie wjazdu na terytorium Państwa wnioskującego o przyjęcie posiadały jego ważną wizę lub zezwolenie na pobyt albo też po wjeździe została im wydana wiza lub zezwolenie na pobyt przez to Państwo.

3. Obie Umawiające się Strony zobowiązują się do przyjęcia z powrotem osób wymienionych w niniejszym Artykule ustęp 1 i 2 na tych samych warunkach, jeżeli późniejsze sprawdzenie wykaże, że osoby te w momencie przyjęcia przez jedno Państwo nie posiadały jego obywatelstwa, ważnej wizy lub zezwolenia na pobyt.

Artykuł 7

1. Umawiająca się Strona, do której skierowano wniosek o przyjęcie osoby przebywającej bez zezwolenia, odpowie na ten wniosek w ciągu najpóźniej ośmiu dni.

2. Umawiająca się Strona, do której skierowano wniosek o przyjęcie osoby przebywającej bez zezwolenia i która zaakceptowała ten wniosek, przyjmie tę osobę w ciągu jednego miesiąca. Okres ten może zostać przedłużony na wniosek Strony wnioskującej.

Artykuł 8

Obie Umawiające się Strony poinformują się wzajemnie w drodze dyplomatycznej w ciągu trzydziestu dni od podpisania niniejszej Umowy o organach właściwych dla realizacji wniosków o przyjęcie osób przebywających bez zezwolenia.

Artykuł 9

Obywatele jednego Państwa, którzy na terytorium drugiego Państwa utracili paszporty, zobowiązani są do niezwłocznego powiadomienia o tym właściwych organów tego Państwa. Organy te wydają im bezpłatnie zaświadczenie potwierdzające zgłoszenie. Na jego podstawie przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny odnośnego Państwa wyda nowy dokument podróży.

Artykuł 10

W wyjątkowych przypadkach, z przyczyn sanitarnych, w związku z klęskami żywiołowymi oraz w celu zapewnienia bezpieczeństwa Państwa lub porządku publicznego, każda z Umawiających się Stron może częściowo lub całkowicie zawiesić obowiązywanie niniejszej Umowy na całym lub części terytorium swego Państwa. Decyzje te nie obejmują postanowień zawartych w Artykułach 6, 7 i 8 niniejszej Umowy.

Powiadomienie o zawieszeniu lub o wznowieniu obowiązywania Umowy dokonywane jest niezwłocznie w drodze dyplomatycznej.

Artykuł 11

Właściwe organy Umawiających się Stron będą dokonywać wymiany informacji i przeprowadzać konsultacje w sprawach związanych ze stosowaniem niniejszej Umowy.

Artykuł 12

Umawiające się Strony przekażą sobie nie później niż trzydzieści dni przed wejściem w życie niniejszej Umowy wzory paszportów i zastępujących je dokumentów. W tym samym trybie będą również przekazywane wzory nowych dokumentów.

Artykuł 13

1. Umowa niniejsza podlega zatwierdzeniu zgodnie z wymogami prawa wewnętrznego obu Państw i wejdzie w życie od dnia ostatniego zawiadomienia o takim zatwierdzeniu. Umawiające się Strony będą stosowały postanowienia niniejszej Umowy z dniem jej podpisania.

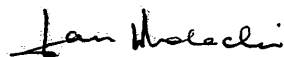
2. Umowa niniejsza zawarta jest na czas nieokreślony i będzie pozostawać w mocy do upływu dziewięćdziesięciu dni od dnia, w którym jedna z Umawiających się Stron skieruje do drugiej Umawiającej się Strony pisemne zawiadomienie o jej wypowiedzeniu.

Umowę niniejszą sporządzono w Wilnie dnia 7. maja... 1993 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach litewskim i polskim, przy czym oba teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia Rządu
Republiki Litewskiej

Z upoważnienia Rządu
Rzeczypospolitej Polskiej

[TRANSLATION – TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
LITHUANIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PO-
LAND ON THE ABOLITION OF VISAS

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Guided by the desire to develop further the friendly and good-neighbourly relations between them,

Endeavouring to facilitate reciprocal travel of nationals of the two States,

Have agreed as follows:

Article 1

Nationals of one State, irrespective of their place of permanent residence, may, on the basis of valid passports of their own States, without visas, enter the territory of the other State and stay there for up to 90 days from the date on which they crossed the frontier and also may traverse it in transit.

In justified cases the said time limit may be extended by the competent agencies of the State of stay.

Article 2

Nationals of one State holding diplomatic or service passports issued by the Ministry of Foreign Affairs and being members of a diplomatic mission or a consular post, or employees of an international organization, who are in the territory of the other State may stay in its territory without visas for such time as is necessary for completing their service duties. The said persons shall be announced through notification by the Ministry of Foreign Affairs of the sending State to the diplomatic mission of the receiving State before being sent to do their work.

These provisions shall also apply to family members of the aforementioned persons who are staying with them in the same household, irrespective of the type of passport they hold.

Article 3

1. The provisions contained in Article 1 of this Agreement shall not extend to those nationals of one State who intend to enter the territory of the other State for the purpose of accepting employment or other gainful activity, nor to those applying for permanent residence.

2. Nationals of one State who reside permanently in the territory of the other State may leave its territory or return thereto without visas, provided that they hold a valid permit for permanent residence.

Article 4

1. Nationals of one State shall, when crossing the frontier of the other State and during their stay in its territory, be required to comply with its laws and other regulations.

2. The Contracting Parties shall inform each other of the existence or introduction of additional requirements relating to the persons crossing the frontier, including financial requirements connected with covering the cost of their stay.

Article 5

The provisions of this Agreement shall be without prejudice to the right of each of the two States to deny, in accordance with its legislation, permission to enter or stay in its territory to a national of the other State.

Article 6

1. Both Contracting Parties undertake to accept without unnecessary formalities and at any time their nationals who do not comply or have ceased to comply with the conditions relating to their entry into or stay in the territory of the other State.

2. Both Contracting Parties undertake to accept without additional formalities nationals of third States who in the territory of one State do not comply or have ceased to comply with the conditions relating to entry or stay, provided that they held valid visas or valid permits for entry into the other State at the time of their entry into its territory.

The obligation to accept shall not exist if the further travel of the aforementioned persons to a third State is possible, in particular if in the meantime they have stayed in the third State.

The obligation to accept shall likewise not exist if the aforementioned persons, at the time of their entry into the territory of the State requesting their acceptance, held a valid visa or residence permit from it, nor if after their entry a visa or residence permit was issued to them by that State.

3. Both Contracting Parties undertake to accept the return of the persons referred to in this Article, paragraphs 1 and 2, on the same conditions, if subsequent investigation shows that at the time when those persons were accepted by one State they did not possess its nationality or hold a valid visa or residence permit from it.

Article 7

1. The Contracting Party to which a request for the acceptance of a person residing without a permit is addressed shall reply to that request within eight days or less.

2. The Contracting Party to which a request for the acceptance of a person residing without a permit has been addressed and which has accepted that request, shall accept that person within one month. The said time limit may be extended at the request of the applicant Party.

Article 8

Both Contracting Parties shall inform each other through the diplomatic channel, within 30 days after the signature of this Agreement, which agencies are competent to execute requests or accept persons who are resident without a permit.

Article 9

Nationals of one State who in the territory of the other State have lost their passports shall be required to notify the fact without delay to the competent agencies of the latter State. Those agencies shall issue to them without charge a certificate confirming their notification. On the basis of that certificate the diplomatic mission or consular post of the State concerned shall issue a new travel document.

Article 10

In exceptional cases, for health reasons, in connection with natural disasters and for the purpose of ensuring State security or public order, each of the Contracting Parties may partially or completely suspend the validity of this Agreement in all or part of the territory of its State. Such decisions shall not extend to the provisions contained in Articles 6, 7 and 8 of this Agreement.

Notification of the suspension or restoration of the validity of the Agreement shall be sent without delay through the diplomatic channel.

Article 11

The competent agencies of the Contracting Parties shall carry on an exchange of information and engage in consultations in matters associated with the implementation of this Agreement.

Article 12

The Contracting Parties shall transmit to each other, not later than 30 days before the entry into force of this Agreement, models of passports and the documents that may serve as substitutes for them. Models of new documents shall also be transmitted in the same manner.

Article 13

1. This Agreement is subject to ratification in accordance with the requirements of the internal law of both States and shall enter into force as from the date of the last notice of such ratification. The Contracting Parties shall implement the provisions of this Agreement as from the date of its signature.

2. This Agreement is concluded for an indefinite period and shall remain in force until the expiry of 90 days from the date on which one of the Contracting Parties sends to the other Contracting Party a notice in writing that it denounces the Agreement.

DONE at Vilnius on 7 May 1993, in duplicate in the Lithuanian and Polish languages, both texts being equally authentic.

By the authority of the Government of the Republic of Lithuania:

By the authority of the Government of Republic of Poland:

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE RELATIF À LA SUPPRESSION DES FORMALITÉS DE VISAS

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne, dénommés ci-après les Parties contractantes,

Désireux de renforcer les liens d'amitié et les relations de bon voisinage entre les deux États,

Visant à faciliter les déplacements réciproques des ressortissants des deux États,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

Les ressortissants d'un État, quel que soit leur lieu de résidence permanente, peuvent, avec un passeport valable délivré par leur propre État, entrer sur le territoire de l'autre État sans formalité de visas et y séjourner pendant une période maximale de 90 jours à compter de la date à laquelle ils ont traversé la frontière. Ils peuvent également le traverser en transit.

Dans certains cas justifiés, ladite période maximale pourra être étendue par les autorités compétentes de l'État du séjour.

Article 2

Les ressortissants d'un État titulaires d'un passeport diplomatique ou de service délivré par le Ministère des affaires étrangères et membres d'une mission diplomatique ou occupant un poste consulaire, ainsi que les employés d'organisations internationales, en place sur le territoire de l'autre État, peuvent séjourner sur ledit territoire sans formalité de visas pendant la période nécessaire à leur mission. Lesdites personnes seront annoncées par une notification adressée par le Ministère des affaires étrangères de l'État d'origine à la mission diplomatique de l'État de destination avant d'être détachées pour remplir leur mission.

Les présentes dispositions s'appliqueront également aux membres de la famille des personnes précitées qui font partie de leur ménage, quel que soit le type de passeport qu'ils détiennent.

Article 3

1. Les dispositions stipulées à l'article premier du présent Accord ne s'appliqueront pas aux ressortissants d'un État qui ont l'intention d'entrer sur le territoire de l'autre État

afin d'y accepter un emploi ou d'y assumer une activité lucrative, ni aux personnes désirant obtenir un permis de séjour permanent.

2. Les ressortissants d'un État qui résident de manière permanente sur le territoire de l'autre État peuvent quitter le territoire de ce dernier ou y retourner sans formalités de visas à condition qu'ils détiennent un permis de résidence permanente valable.

Article 4

1. Lorsqu'ils traversent la frontière de l'autre État et pendant la durée de leur séjour sur son territoire, les ressortissants d'un État sont tenus de respecter ses lois et autres réglementations.

2. Les Parties contractantes s'informeront mutuellement de l'existence ou de l'introduction de conditions supplémentaires relatives aux personnes traversant la frontière, en ce compris les conditions financières liées aux frais de leur séjour.

Article 5

Les dispositions du présent Accord s'appliqueront sans préjudice au droit de chacun des deux États de refuser, conformément à sa législation, l'autorisation d'entrer ou de séjourner sur son territoire à un ressortissant d'un autre État.

Article 6

1. Les deux Parties contractantes s'engagent à accepter sans formalités inutiles et à tout moment leurs ressortissants respectifs qui ne remplissent pas ou qui ont cessé de remplir les conditions relatives à leur entrée ou séjour sur le territoire de l'autre État.

2. Les deux Parties contractantes s'engagent à accepter sans formalités supplémentaires des ressortissants d'États tiers qui, sur le territoire d'un État, ne remplissent pas ou ont cessé de remplir les conditions relatives à l'entrée ou au séjour, à condition qu'ils détenaient des visas ou permis d'entrée valides pour l'autre État au moment de leur entrée sur son territoire.

L'obligation d'accepter ne s'appliquera pas si les personnes précitées peuvent poursuivre leur voyage dans un État tiers, en particulier si elles ont entre-temps séjourné dans l'État tiers.

De la même manière, l'obligation d'accepter ne s'appliquera pas si les personnes précitées, à l'époque de leur entrée sur le territoire de l'État demandant leur acceptation, détenaient un visa ou un permis de résidence valide de cet État, pas plus que si un visa ou permis de résidence leur a été accordé par ledit État après leur entrée sur son territoire.

3. Les deux Parties contractantes s'engagent à accepter le retour des personnes visées par le présent article, paragraphes 1 et 2, et ceux aux mêmes conditions, si une enquête ultérieure démontre qu'au moment où ces personnes ont été acceptées par un État, elles ne possédaient pas sa nationalité ou ne détenaient pas un visa ou permis de résidence valide délivré par ledit État.

Article 7

1. La Partie contractante recevant une demande d'acceptation pour une personne résidant sur son territoire sans permis devra répondre à cette demande dans un délai maximum de huit jours.

2. La Partie contractante qui a reçu une demande d'acceptation pour une personne résidant sur son territoire sans permis et qui a accepté cette demande devra accepter ladite personne dans un délai d'un mois. Ce délai pourra être prolongé à la demande de la partie demanderesse.

Article 8

Les deux Parties contractantes s'informeront mutuellement par voie diplomatique et dans les 30 jours de la signature du présent Accord des autorités compétentes pour traiter les demandes ou accepter les personnes qui résident sur leur territoire sans autorisation.

Article 9

Les ressortissants d'un État qui ont perdu leur passeport sur le territoire de l'autre État devront en informer sans délai les autorités compétentes de ce dernier État. Lesdites autorités leur délivreront gratuitement un certificat confirmant leur notification. Sur la base dudit certificat, la mission diplomatique ou le poste consulaire de l'État concerné délivrera un nouveau document de voyage.

Article 10

Dans certains cas exceptionnels, pour des raisons sanitaires ou des motifs liés à des catastrophes naturelles et pour garantir la sécurité de l'État ou l'ordre public, chacune des Parties contractantes pourra suspendre partiellement ou complètement la validité du présent Accord sur la totalité ou une partie de son territoire. Ces décisions ne s'appliqueront pas aux dispositions des articles 6, 7 et 8 du présent Accord.

La notification de suspension ou de restauration de la validité du présent Accord sera envoyée sans délai par voie diplomatique.

Article 11

Les autorités compétentes des Parties contractantes échangeront des informations et se consulteront concernant les matières associées à la mise en œuvre du présent Accord.

Article 12

Les Parties contractantes se communiqueront mutuellement, au plus tard dans un délai de 30 jours avant l'entrée en vigueur du présent Accord, les modèles des passeports et

des documents susceptibles de les remplacer. Les modèles de nouveaux documents seront également communiqués de la même manière.

Article 13

1. Le présent Accord est soumis à ratification conformément aux dispositions des législations nationales des deux États et entrera en vigueur à la date de la dernière notification de ladite ratification. Les Parties contractantes appliqueront les dispositions du présent Accord à partir de la date de sa signature.

2. Le présent Accord est conclu pour une durée indéterminée et restera en vigueur pendant 90 jours à compter de la date à laquelle l'une des Parties contractantes adresse à l'autre une notification écrite lui annonçant son intention de dénoncer le présent Accord.

FAIT à Vilnius le 7 mai 1993, en deux exemplaires, dans les langues lituanienne et polonaise, les deux textes faisant également foi.

Sur autorité du Gouvernement de la République de Lituanie :

Sur autorité du Gouvernement de la République de Pologne :

No. 44502

**Lithuania
and
Poland**

Treaty between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland concerning legal assistance and legal relations in civil, family, labour and criminal matters. Warsaw, 26 January 1993

Entry into force: *18 October 1993 by the exchange of instruments of ratification, in accordance with article 107*

Authentic texts: *Lithuanian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 1 November 2007*

**Lituanie
et
Pologne**

Traité entre la République de Lituanie et la République de Pologne concernant l'assistance juridique et les relations judiciaires en matière civile, familiale, de travail et pénale. Varsovie, 26 janvier 1993

Entrée en vigueur : *18 octobre 1993 par échange des instruments de ratification, conformément à l'article 107*

Textes authentiques : *lituanien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 1er novembre 2007*

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

LIETUVOS RESPUBLIKOS

ir

LENKIJOS RESPUBLIKOS

S U T A R T I S

dėl teisinės pagalbos ir teisinių santykių civilinėse,
šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose

Lietuvos Respublikos Prezidentas ir Lenkijos Respublikos Prezidentas,

išreikšdami norą dėl tolesnio draugiškų santykių vystymo tarp abiejų Valstybių,

siekdami bendradarbiavimo tarp abiejų Valstybių teisinių santykių srityje plėtojimo ir pagerinimo,

nutarė pasirašyti šią Sutartį ir tuo tikslu paskyrė savo Įgaliotinius:

Lietuvos Respublikos Prezidentas: *Joną Prapiesčių*
Teisingumo Ministrą

Lenkijos Respublikos Prezidentas: *Zbigniewą Dykę*
Teisingumo Ministrą

kurie, pasikeisdami savo įgaliojimais, pripažintais tinkamais ir sudarytais pagal atitinkamą formą,

s u s i t a r ė:

P I R M O J I D A L I S

Bendrieji nuostatai

1 straipsnis

Teisinė gynyba

1. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje savo asmeninių ir turtinių teisių atžvilgiu naudojasi tokia pat teisine gynyba kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai turi teisę laisvai ir nekliudomai kreiptis į kitos Susitariančiosios Šalies įstaigas, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės, šeimos, darbo ir baudžiamosios bylos, gali dalyvauti nagrinėjant šias bylas, paduoti ieškinius, teikti prašymus ir atlikti kitus procesinius veiksmus tokiomis pat sąlygomis kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

3. Šios Sutarties nuostatai dėl Susitariančiųjų Šalių piliečių atitinkamai taikytini ir juridiniams asmenims, įsteigtiems pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra jų buveinė, įstatymus.

2 straipsnis
Teisinė pagalba

Teismai ir prokuratūros, toliau vadinami "teisingumo įstaigomis" bei kitos Susitariančiųjų Šalių įstaigos, kurioms pagal kompetenciją priklauso civilinės, šeimos, darbo ir baudžiamosios bylos, teikia viena kitai teisinę pagalbą tose bylose.

3 straipsnis
Susižinojimo tvarka

1. Šioje Sutartyje numatytose bylose Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos, taip pat kitos įstaigos, kompetingos civilinėse, šeimos, darbo ir baudžiamosiose bylose, tarpusavyje susižino per centrinės įstaigas, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip.

2. Centrinės įstaigos gali susitarti, kad Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos tarpusavyje susižino betarpiškai.

3. Pagal šią Sutartį centrinės įstaigos yra: Lietuvos Respublikoje - Teisingumo ministerija ir Generalinė prokuratūra, Lenkijos Respublikoje - Teisingumo ministerija.

4 straipsnis
Kalba

1. Šioje Sutartyje numatytose bylose pavedimai surašomi prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies valstybine kalba, pridedant vertimą į Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, valstybinę kalbą arba rusų ar anglų kalbą.

2. Jeigu pagal šios Sutarties nuostatus yra būtinas siunčiamų raštų ir dokumentų vertimas į kitos Susitariančiosios Šalies kalbą, šiuos vertimus turi atlikti vienos iš Susitariančiųjų Šalių prisiekęs arba oficialus vertėjas.

5 straipsnis
Teisinės pagalbos apimtis

Susitariančiosios Šalys teikia abipusę teisinę pagalbą, kaip antai: dokumentų rengimas, persiuntimas ir įteikimas, kratų atlikimas, daiktinių įrodymų perdavimas, ekspertų išvadų

parengimas, šalių, teismo proceso dalyvių, liudytojų, ekspertų, įtariamųjų, teisiamųjų ir kitų asmenų apklausa.

6 straipsnis

Pavedimo suteikti teisinę pagalbą turinys ir forma

1. Pavedime suteikti teisinę pagalbą turi būti nurodyta:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) įstaigos, kuriai pateikiamas prašymas, pavadinimas;
- 3) bylos, kurioje prašoma suteikti teisinę pagalbą, pavadinimas;
- 4) šalių, įtariamųjų, kaltinamųjų bei nuteistųjų vardai ir pavardės, jų nuolatinė arba laikinoji gyvenamoji vieta, pilietybė, užsiėmimas, o baudžiamosiose bylose, pagal galimybę, taip pat gimimo vieta ir data, jų tėvų vardai, o juridinių asmenų - jų pavadinimas ir buveinė;
- 5) 4 pastraipoje išvardytų asmenų atstovų vardai, pavardės ir adresai;
- 6) pavedimo turinys ir jo vykdymui būtina informacija, ypač liudytojų, jeigu jie yra žinomi, vardai, pavardės ir adresai;
- 7) baudžiamosiose bylose - taip pat padaryto nusikaltimo aprašymas ir jo juridinė kvalifikacija.

2. Pavedimas suteikti teisinę pagalbą turi būti patvirtintas parašu ir prašymą pateikiančios įstaigos herbiniu antspaudu.

3. Susitariančiosios Šalys gali naudoti dvikalbius pavedimų suteikti teisinę pagalbą formuliarius.

7 straipsnis

Pavedimo suteikti teisinę pagalbą vykdymo tvarka

1. Įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas suteikti teisinę pagalbą, jį vykdydama vadovaujasi savo valstybės įstatymais. Tačiau pavedimą pateikusios įstaigos prašoma, ji gali taikyti jos nurodytą vykdymo būdą, jeigu tai neprieštarauja Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas pavedimas, įstatymams.

2. Jei įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, nekompetentinga jį vykdyti, ji persiunčia pavedimą kompetentingai įstaigai ir praneša apie tai pateikusiai pavedimą įstaigai.

3. Jeigu yra nežinomas asmens, dėl kurio pateiktas pavedimas, adresas, įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, imasi priemonių jam nustatyti.

4. Jeigu įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, gauna atitinkamą prašymą, ji praneša betarpiškai pavedimą pateikusiai įstaigai ir šalims apie pavedimo vykdymo vietą ir laiką.

5. Įvykdžiusi pavedimą, įstaiga, kuriai jis adresuotas, išsiunčia dokumentus pavedimą pateikusiai įstaigai; tuo atveju, jei pavedimas negali būti įvykdytas, pavedimas grąžinamas ir nurodomos aplinkybės, kliudančios jį vykdyti.

8 straipsnis

Liudytojų ir ekspertų apsauga

1. Jeigu proceso metu vienos Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaigoms iškyla būtinybė iškviešti liudytoją arba ekspertą, esantį kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, reikia kreiptis į šios Šalies atitinkamą teisingumo įstaigą, pavedant jai įteikti šaukimą.

2. Šaukime negali būti numatyta sankcija už kviečiamojo asmens neatvykimą.

3. Liudytojui arba ekspertui, nepriklausomai nuo jo pilietybės, atvykusiam pagal iškvietimą į prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies atitinkamą įstaigą, negali būti šios Šalies teritorijoje taikoma baudžiamoji arba administracinė atsakomybė, jis negali būti suimtas arba nubaustas už nusikaltimą, kuris yra teismo proceso, dėl kurio jis buvo iškvieistas, objektu, arba už kitą nusikaltimą, padarytą iki perkertant prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies valstybinę sieną arba susijusį su parodymų davimu.

4. Šia privilegija nesinaudoja liudytojas arba ekspertas, jeigu jis per septyniąs dienas po to, kai jam buvo pranešta, kad jo buvimas nėra būtinas, neišvyks iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, per kurį liudytojas arba ekspertas negalėjo išvykti iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos ne dėl savo kaltės.

5. Liudytojas arba ekspertas turi teisę gauti kelionės, gyvenimo išlaidų bei negauto darbo užmokesčio atlyginimą, be to, ekspertas turi teisę gauti atlyginimą už atliktą ekspertizę. Šaukime turi būti nurodyta, kokias išmokų rūšis ir kokio dydžio turi teisę gauti liudytojas arba ekspertas. Liudytojui arba

ekspertui prašant, Susitariančioji Šalis, pateikusi prašymą, išmoka avansą šioms išlaidoms atlyginti.

9 straipsnis

Dokumentų įteikimo tvarka

Įstaiga, kuriai pateikiamas prašymas, įteikia dokumentus pagal jos valstybėje galiojančias taisykles, jeigu įteikiamieji dokumentai surašyti Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, valstybine kalba arba prie jų pridėtas patvirtintas vertimas į šios Šalies kalbą. Kitais atvejais jie įteikiami gavėjui, jei jis sutinka juos priimti.

10 straipsnis

Dokumentų įteikimo patvirtinimas

Dokumentų įteikimo patvirtinime turi būti nurodyta įteikimo data, gavėjo ir įteikėjo parašai, įteikiančios įstaigos antspaudas arba liudijimas apie įteikimo datą, vietą ir būdą. Jeigu dokumentas surašytas dviem egzemplioriais, įteikimo patvirtinimą galima nurodyti viename iš tų egzempliorių.

11 straipsnis

Išlaidos, teikiant teisinę pagalbą

1. Visos išlaidos, atsiradusios teikiant teisinę pagalbą, tenka tai Susitariančiajai Šaliai, kurios teritorijoje jos atsiranda.

2. Įstaiga, kuriai adresuotas pavedimas, praneša įstaigai, siunčiančiai pavedimą, apie išlaidų dydį. Jeigu įstaiga, siunčianti pavedimą, išieškos šias išlaidas iš asmens, privalančio jas atlyginti, išieškotos sumos atitenka išieškojusiai Susitariančiajai Šaliai.

12 straipsnis

Informacijos apie įstatymus teikimas

1. Susitariančiųjų Šalių centrinės įstaigos pateikia viena kitai svarbesnius civilinius, šeimos, darbo ir baudžiamuosius įstatymus.

2. Susitariančiųjų Šalių centrinės įstaigos teikia viena kitai, jeigu to prašoma, informaciją dėl savų teisinių nuostatų, taip pat dėl teisingumo įstaigų praktikos.

13 straipsnis

Adresų ir kitų duomenų nustatymas

1. Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos, jeigu to prašoma, teikia pagalbą nustatant jų teritorijoje esančių asmenų adresus.

2. Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies teisme pradedama nagrinėti byla dėl alimentų išieškojimo iš asmens, esančio kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, tos Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaiga, gavusi pareiškimą, teiks pagalbą, nustatant įpareigoto asmens darbo vietą ir uždarbio dydį.

14 straipsnis

Daiktų ir valiutinių vertybių perdavimas

Jeigu vykdant šią Sutartį yra perduodami daiktai ar valiutinės vertybės iš vienos Susitariančiosios Šalies teritorijos į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją arba kitos Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei ar konsulinei įstaigai, vadovaujamasi Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga atlieka perdavimą, įstatymais.

15 straipsnis

Dokumentų pripažinimas

1. Dokumentai, parengti ar patvirtinti kompetentingos vienos iš Susitariančiųjų Šalių įstaigos, su tos įstaigos herbinio antspaudu ir įgalioto asmens parašu, turi kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje įrodomąją galią be jų legalizavimo. Tas pats taikoma ir dokumentų, kuriuos patvirtino kompetentinga įstaiga, nuorašams bei vertimams.

2. Dokumentai, kurie vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje laikomi oficialiais, laikomi tokiais ir kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

Civilinės metrikacijos aktų įrašų nuorašų ir kitų dokumentų
persiuntimas

16 straipsnis

1. Kompetentingos Susitariančiųjų Šalių įstaigos persiunčia viena kitos Susitariančiosios Šalies piliečių civilinės metrikacijos aktų įrašų nuorašus. Šie nuorašai yra persiunčiami nemokamai tuoju pat po to, kai įregistruojamas civilinės metrikacijos aktas.

2. 1 punkto nuostatai taikomi taip pat registruojant pastabas, pataisymus bei papildymus kitos Susitariančiosios Šalies piliečių civilinės metrikacijos akto įrašė. Tokiu atveju persiunčiamas civilinės metrikacijos akto įrašo su pataisymais nuorašas.

3. Vienos Susitariančiosios Šalies civilinės metrikacijos įstaigos persiunčia kitos Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaigoms, joms prašant, civilinės metrikacijos aktų įrašų nuorašus.

4. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečių prašymus atsiųsti civilinės metrikacijos aktų įrašų nuorašus galima betarpiškai persiųsti atitinkamai kitos Susitariančiosios Šalies civilinės metrikacijos įstaigai. Šiuos dokumentus prašantysis gauna per Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga išdavė tuos dokumentus, diplomatinę atstovą ar konsulinę įstaigą, atitinkamai už tai sumokėjus.

17 straipsnis

Susitariančiosios Šalys persiunčia viena kitai įsiteisėjusių sprendimų nuorašus dėl kitos Susitariančiosios Šalies piliečių civilinės padėties.

18 straipsnis

Vienos Susitariančiosios Šalies piliečių pareiškimai dėl dokumentų apie išsilavinimą, darbo stažą ir kitų dokumentų apie jų piliečių asmenines ar turtines teises ir interesus išdavimo bei atsiuntimo gali būti persiunčiami betarpiškai kitos Susitariančiosios Šalies kompetentingoms įstaigoms. Dokumentai persiunčiami piliečiui per Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga išdavė tuos dokumentus, diplomatinę atstovybę arba

konsulinę įstaigą. Diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga, perduodama piliečiui dokumentus, ima mokėti už jų išdavimą.

A N T R O J I D A L I S

Civilinės, šeimos ir darbo bylos

Bendrieji nuostatai

19 straipsnis

Jeigu, sutinkamai su šios Sutarties nuostatais, pradėti veiksmus yra kompetentingos abiejų Susitariančiųjų Šalių teisingumo įstaigos, o prašymas pradėti nagrinėti bylą buvo pateiktas vienai iš jų, kitos Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaigos yra nekompetentingos.

PIRMAS SKYRIUS

Asmeninės teisės

20 straipsnis

Teisnumas ir veiksnumas

1. Fizinio asmens teisnumą ir veiksnumą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, įstatymai.

2. Juridinio asmens teisnumą ir veiksnumą nustato Susitariančiosios Šalies, pagal kuriuos jis buvo įsteigtas, įstatymai.

Pripažinimas neveiksnium ar ribotai veiksnium

21 straipsnis

Jeigu šioje Sutartyje nenumatyta kitaip, pripažįstant neveiksnium ar ribotai veiksnium kompetentingas teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra pripažintinas neveiksnium ar ribotai veiksnium asmuo. Šis teismas taiko savo valstybės įstatymus.

22 straipsnis

1. Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies teismas nustato, kad yra pagrindas pripažinti neveiksniu arba ribotai veiksniu kitos Susitariančiosios Šalies pilietį, kurio gyvenamoji vieta yra pirmos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jis praneša apie tai kitos Susitariančiosios Šalies kompetentingam teismui.

2. Neatidėliotinais atvejais teismas, nurodytas 1 punkte, gali pats atlikti veiksmus, būtinus šio asmens bei jo turto apsaugojimui. Potvarkių dėl šių veiksmų nuorašai yra išsiunčiami kompetentingam teismui tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo.

3. Jeigu kitos Susitariančiosios Šalies teismas, gavęs pranešimą sutinkamai su 1 punkto nuostatais, praneša apie tai, kad jis suteikia teisę atlikti tolesnius veiksmus teismui pagal to asmens gyvenamąją vietą, arba per tris mėnesius neatsako, tai teismas pagal to asmens gyvenamąją vietą gali pradėti nagrinėti bylą dėl jo pripažinimo neveiksniu arba ribotai veiksniu, vadovaudamasis savo valstybės įstatymais, jeigu pripažinimo neveiksniu priežastis numatyta taip pat Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra šis asmuo, įstatymais. Sprendimas dėl pripažinimo neveiksniu arba ribotai veiksniu turi būti išsiųstas kitos Susitariančiosios Šalies kompetentingam teismui.

23 straipsnis

21 ir 22 straipsnio nuostatai taikomi ir panaikinant sprendimą pripažinti neveiksniu ar ribotai veiksniu.

24 straipsnis

Pripažinimas mirusiu ir mirties fakto nustatymas

1. Pripažįstant mirusiu ir nustatant mirties faktą taikomi įstatymai tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis asmuo buvo tuo metu, kai jis paskutinėmis žiniomis buvo gyvas.

2. Pripažinti mirusiu ir nustatyti mirties faktą kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis asmuo buvo tuo metu, kai jis paskutinėmis žiniomis buvo gyvas.

3. Vienos Susitariančiosios Šalies teismas gali pripažinti kitos Susitariančiosios Šalies pilietį mirusiu arba nustatyti mirties faktą:

1) remdamasis pareiškimu asmens, kuris numato įgyvendinti savo teisę, išplaukiančią iš paveldėjimo arba santykių tarp sutuoktinių, į dingusiojo arba mirusiojo asmens nekilnojamąjį turtą, kuris yra Susitariančiosios Šalies, kurios teismas turi priimti sprendimą, teritorijoje;

2) remdamasis dingusiojo arba mirusiojo asmens sutuoktinio, kuris paduodamas pareiškimą gyvena Susitariančiosios Šalies, kurios teismas turi priimti sprendimą, teritorijoje, pareiškimu.

4. Sprendimas, priimtas pagal 3 punkto nuostatus, turi teisinę galią išimtinai tik tos Susitariančiosios Šalies, kurios teismas priėmė sprendimą, teritorijoje.

ANTRAS SKYRIUS

Šeimos bylos

25 straipsnis

Santuokos sudarymas

1. Santuokos sudarymo sąlygas kiekvienam susituokiančiajam nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis jis yra, įstatymai.

2. Santuokos sudarymo formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje ji sudaroma, įstatymai.

3. Kai santuoka sudaroma diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje, jos formą nustato Susitariančiosios Šalies, paskyrusios diplomatinį atstovą ar konsulą, įstatymai.

26 straipsnis

Sutuoktinių asmeniniai ir turtiniai santykiai

1. Sutuoktinių asmeninius ir turtinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai yra sutuoktiniai pareiškimo padavimo metu, įstatymai.

2. Jei vienas iš sutuoktinių pareiškimo padavimo metu yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies piliečiai, jų asmeninius ir turtinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje jie turi gyvenamąją vietą, įstatymai. Jei vienas iš sutuoktinių turi gyvenamąją vietą vienos Susitariančiosios Šalies

teritorijoje, antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jų asmeninius ir turtinius santykius reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teismas nagrinėja bylą, įstatymai.

3. Sutuoktinių asmeninių ir turtinių santykių bylose 1 punkte numatytu atveju kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai yra sutuoktiniai pareiškimo padavimo metu.

4. Sutuoktinių asmeninių ir turtinių santykių bylose 2 punkte numatytu atveju kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi gyvenamąją vietą. Jei vienas iš sutuoktinių turi gyvenamąją vietą vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingi yra abiejų Susitariančiųjų Šalių teismai.

5. Sutuoktinių turtiniams santykiams dėl nekilnojamojo turto taikomi įstatymai ir yra kompetentingi teismai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas.

27 straipsnis

Santuokos nutraukimas

1. Santuokos nutraukimui taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai yra sutuoktiniai pradėjus nagrinėti bylą, įstatymai.

2. Jeigu, pradėjus nagrinėti bylą, vienas iš sutuoktinių yra vienos Susitariančiosios Šalies, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies piliečiai, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi gyvenamąją vietą, įstatymai. Jei vienas iš sutuoktinių turi gyvenamąją vietą vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios teismas nagrinėja bylą, įstatymai.

3. Nagrinėjant santuokos nutraukimo bylas 1 punkte numatytu atveju, kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios piliečiai yra sutuoktiniai, pradėjus nagrinėti bylą.

4. Nagrinėjant santuokos nutraukimo bylas 2 punkte numatytu atveju, kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sutuoktiniai turi gyvenamąją vietą. Jei vienas iš sutuoktinių turi gyvenamąją vietą vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, o antrasis - kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kompetentingi yra abiejų Susitariančiųjų Šalių teismai.

5. Teismas, kuris yra kompetentingas priimti sprendimą dėl santuokos nutraukimo, yra taip pat kompetentingas priimti sprendimą dėl tėvų teisių bei alimentų mažamečiams vaikams.

28 straipsnis

Santuokos buvimas, nebuvimas ir jos negaliojimas

1. Bylose dėl santuokos buvimo, nebuvimo fakto nustatymo, santuokos įregistravimo fakto nustatymo bei santuokos pripažinimo negaliojančia taikomi Susitariančiosios Šalies įstatymai, kurie buvo taikyti, sudarant santuoką.

2. Nustatant teismo kompetenciją, atitinkamai taikomi 27 straipsnio nuostatai.

29 straipsnis

Tėvų ir vaikų teisiniai santykiai

1. Teisinius santykius tarp tėvų ir vaikų, iš jų ir dėl alimentų priteisimo vaikams, reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

2. Nustatant arba paneigiant vaiko kilmę, taip pat pripažįstant vaiką arba nustatant jo kilmę bendru tėvų, nesančių tarpusavyje santuokoje, pareiškimu, yra taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios pilietė yra vaiko motina jo gimimo metu, įstatymai. Tačiau pakanka, kad buvo laikomasi vaiko pripažinimo ar jo kilmės nustatymo bendru tėvų, nesančių tarpusavyje santuokoje, pareiškimu, formos, nustatytos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi įvykti arba įvyko pripažinimas, įstatymais.

3. Bylose, nurodytose šio straipsnio 1 ir 2 punktuose, kompetentingos yra Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstaigos, taip pat Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje vaikas turi gyvenamąją vietą, įstaigos.

30 straipsnis

Kiti alimentiniai ieškiniai

1. Nagrinėjant bylas dėl kitų alimentų paskyrimo pagal šeimos teisę, remiamasi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi gyvenamąją vietą asmuo, besirūpinantis dėl alimentų, įstatymais.

2. Nagrinėjant bylas, nurodytas 1 punkte, kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje asmuo, besirūpinantis dėl alimentų, turi savo gyvenamąją vietą.

31 straipsnis

Ivaikinimas

1. Ivaikinant taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra tėvis pareiškimo dėl ivaikinimo padavimo metu, įstatymai. Tačiau, jei tėvis yra vienos Susitariančiosios Šalies pilietis, o turi gyvenamąją vietą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, taikomi šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

2. Gaunant vaiko ir jo įstatyminio atstovo sutikimą, kompetentingos valstybinės įstaigos leidimą, būtinus ivaikinant, taip pat nustatant ivaikinimo apribojimus, susijusius su vaiko persikėlimu gyventi į kitą valstybę, taikomi ir Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas, įstatymai.

3. Jeigu ivaikina sutuoktiniai, kurių vienas yra vienos, o antrasis – kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, tai ivaikinimas turi atitikti įstatymų, galiojančių abiejų Susitariančiųjų Šalių teritorijoje, reikalavimus. Tačiau tuo atveju, kai sutuoktiniai turi gyvenamąją vietą vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, taikomi šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

4. Aukščiau nurodytų punktų nuostatai atitinkamai yra taikomi pakeičiant bei panaikinant ivaikinimą.

5. Ivaikinimo, jo pakeitimo bei panaikinimo bylose kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra vaikas pareiškimo dėl ivaikinimo padavimo metu, įstaiga. Jeigu vaikas yra vienos Susitariančiosios Šalies pilietis, o turi gyvenamąją vietą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kur turi gyvenamąją vietą ir tėvis, kompetentinga yra taip pat šios Susitariančiosios Šalies įstaiga.

Globa ir rūpyba

32 straipsnis

1. Susitariančiosios Šalies piliečių globos ir rūpybos bylose taikomi Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra globotinas ar rūpintinas asmuo, įstatymai, jeigu ši Sutartis nenumato kitaip.

2. Teisinius santykius tarp globėjo ir globotinio arba rūpintojo ir rūpintinio reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios įstaiga paskyrė globėją ar rūpintoją, įstatymai.

3. Globos ar rūpybos priėmimo pareigą apsprendžia Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra asmuo, ketinantis tapti globėju arba rūpintoju, įstatymai.

4. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiui gali būti paskirtas globėjas ar rūpintojas, kuris yra kitos Susitariančiosios Šalies pilietis, jeigu jis gyvena tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kurioje turi būti atliekama globa ar rūpyba, ir jeigu jo paskyrimas geriausiai atitinka globotinio ar rūpintinio interesus.

5. Globos ir rūpybos bylose kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra globotinas ar rūpintinas asmuo, įstaiga.

33 straipsnis

1. Jeigu yra būtini globos arba rūpybos veiksmai globotinio arba rūpintinio interesais, kuris yra vienos Susitariančiosios Šalies pilietis, bet jo gyvenamoji vieta, buveinė arba turtas yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, šios Susitariančiosios Šalies įstaiga nedelsdama praneša apie tai kompetentingai pagal 32 straipsnio 5 punktą įstaigai.

2. Neatidėliotinais atvejais kitos Susitariančiosios Šalies įstaiga atlieka atitinkamus laikinus veiksmus pagal savo įstatymus ir nedelsdama praneša apie tai kompetentingai pagal 32 straipsnio 5 punktą įstaigai. Potvarkiai dėl šių veiksmų galioja, kol ši įstaiga nepriims kitokio sprendimo.

34 straipsnis

1. Kompetentinga pagal 32 straipsnio 5 punktą įstaiga gali perduoti globą arba rūpybą kitos Susitariančiosios Šalies įstaigai, jeigu globotinis arba rūpintinis turi šios Susitariančiosios Šalies teritorijoje gyvenamąją vietą arba turtą. Perdavimas galimas tik tada, kai įstaiga, kuriai pateiktas prašymas, sutiks perimti globą arba rūpybą ir apie tai praneš prašymą pateikusiai įstaigai.

2. Įstaiga, perėmusi pagal šio straipsnio 1 punktą globą ar rūpybą, vykdo ją, vadovaudamasi savo valstybės įstatymais.

TREČIOJI DALIS

Turtiniai santykiai

35 straipsnis

Teisinių veiksmų forma

1. Teisinių veiksmų formą nustato tos Susitariančiosios Šalies įstatymai, kurie yra taikomi tiems veiksmams. Tačiau pakanka, kad buvo laikomasi formos, numatytos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra atliekami veiksmai, įstatymuose.

2. Teisinių veiksmų dėl nekilnojamojo turto formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra nekilnojamasis turtas, įstatymai.

36 straipsnis

Nekilnojamasis turtas

Teisiniams santykiams dėl nekilnojamojo turto yra taikomi įstatymai ir yra kompetentingos teisingumo įstaigos tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas turtas yra.

37 straipsnis

Prievolės, kylančios iš sandorių

1. Prievolės, kylančios iš sandorių, yra vykdomos pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo sudarytas sandoris, įstatymus, jeigu prievolinio santykio dalyviai nepasirinks kitos teisės.

2. Šio straipsnio 1 punkte nurodytose bylose kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi gyvenamąją vietą arba buveinę atsakovas. Kompetentingas yra taip pat teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi savo gyvenamąją vietą arba buveinę ieškovas, jeigu toje teritorijoje yra ginčytinas objektas arba atsakovo turtas.

3. Šio straipsnio 2 punkte numatytą kompetenciją prievolinio santykio dalyviai gali pakeisti, sudarydami sutartį.

38 straipsnis

Atsakomybė už neteisėtus veiksmus

1. Atsakomybė už žalą, atsiradusią ne iš sandorinių santykių (neteisėti veiksmai), yra taikoma pagal tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas, esantis prievolių priežastimi, įstatymus. Tačiau, jeigu ieškovas ir atsakovas yra tos pačios Susitariančiosios Šalies piliečiai, taikytini tos Šalies įstatymai.

2. Šio straipsnio 1 punkte numatytose bylose kompetentingas yra teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje įvyko veiksmas, esantis prievolių priežastimi arba kurios teritorijoje atsakovas turi gyvenamąją vietą. Kompetentingas yra taip pat teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje ieškovas turi gyvenamąją vietą, jeigu toje teritorijoje yra atsakovo turtas.

KETVIRTAS SKYRIUS

Paveldėjimo bylos

39 straipsnis

Lygiateisiškumo principas

1. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai gali įgyti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esantį paveldimą turtą ir kitas paveldimas teises, remiantis įstatymu arba testamentu tokiomis pat sąlygomis ir tokia pat apimtimi kaip šios Šalies piliečiai.

2. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai gali palikti testamentu turtą, kuris yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

40 straipsnis

Paveldėjimo teisė

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas mirties momentu, įstatymai.

2. Nekilnojamojo turto paveldėjimo teisę reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas, įstatymai.

3. Paveldimo daikto priklausymą kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui numato Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas daiktas yra, įstatymai.

41 straipsnis

Palikimo perėjimas valstybei

Jeigu pagal 40 straipsnyje numatytus Susitariančiosios Šalies įstatymus nėra įpėdinių, kilnojamasis turtas pereina tos Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas mirties momentu, nuosavybėn, o nekilnojamasis turtas pereina tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje tas turtas yra, nuosavybėn.

42 straipsnis

Testamentas

1. Gebėjimą sudaryti arba panaikinti testamentą, taip pat valios išreiškimo trūkumų teisinės pasekmės nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas, sudarydamas arba panaikindamas testamentą, įstatymai.

2. Testamento sudarymo arba panaikinimo formą nustato Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas, sudarydamas arba panaikindamas testamentą, įstatymai. Tačiau pakanka, kad buvo laikytasi Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo sudarytas arba panaikintas testamentas, įstatymų.

43 straipsnis

Kompetentingumas paveldėjimo bylose

1. Kilnojamojo turto paveldėjimo bylose kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis buvo palikėjas mirties momentu, įstaiga.

2. Nekilnojamojo turto paveldėjimo bylose kompetentinga yra Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra tas turtas, įstaiga.

3. Tuo atveju, kai vienos Susitariančiosios Šalies piliečio visas kilnojamasis turtas po jo mirties yra kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pagal įpėdinio pareiškimą paveldėjimo bylą nagrinės kitos Susitariančiosios Šalies įstaiga, jeigu su tuo sutinka visi žinomi įpėdiniai.

44 straipsnis

Testamento paskelbimas

Testamentą paskelbia Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje yra testamentas, kompetentinga įstaiga. Testamento bei jo protokolo nuorašai persiunčiami kompetentingai nagrinėti paveldėjimo bylą įstaigai.

PENKTAS SKYRIUS

Darbo bylos

45 straipsnis

1. Darbo santykių šalys gali pasirinkti teisę, pagal kurią tie santykiai bus reguliuojami.

2. Jeigu teisė nebuvo pasirinkta, darbo santykių sudarymą, jų pakeitimą, panaikinimą ir pasibaigimą, taip pat su jais susijusių pretenzijų reiškimą reguliuoja Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje darbas yra, buvo ar turėjo būti atliktas, įstatymai. Jeigu darbuotojas dirba vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje darbo santykių, jungiančių jį su darbo įstaiga, esančia kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pagrindu, darbo santykių sudarymą, jų pakeitimą, panaikinimą ir pasibaigimą, taip pat su jais susijusių pretenzijų reiškimą reguliuoja šios Susitariančiosios Šalies įstatymai.

3. Bylose dėl darbo santykių sudarymo, jų pakeitimo, panaikinimo ir pasibaigimo, taip pat dėl su jais susijusių pretenzijų, kompetentingi yra Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje darbas buvo, yra arba turėjo būti atliktas, teismai. Kompetentingi yra taip pat teismai tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje savo gyvenamąją vietą turi atsakovas, taip pat tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje savo gyvenamąją vietą turi ieškovas, jeigu toje teritorijoje yra ginčytinas objektas arba atsakovo turtas.

4. Kompetenciją, apibrėžtą šio straipsnio 3 punkte, darbo santykių šalys gali pakeisti, sudarydamos sutartį.

ŠEŠTAS SKYRIUS

Teismo proceso išlaidos ir procesinės lengvatos

46 straipsnis

Atleidimas nuo užstato išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, padengimui

Iš Susitariančiųjų Šalių piliečių, kurie gyvena arba būna kurios nors iš tų Šalių teritorijoje ir kreipiasi į kitos Susitariančiosios Šalies teismus, negalima reikalauti užstato išlaidų, susijusių su bylos nagrinėjimu, padengimui vien dėl to, kad jie yra svetimšaliai arba neturi savo gyvenamosios vietos ar buveinės Susitariančiosios Šalies, į kurios teismus jie kreipiasi, teritorijoje.

47 straipsnis

Atleidimas nuo teismo išlaidų

1. Vienos Susitariančiosios Šalies piliečiai naudojami kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje atleidimu nuo mokesčių, avansų ir kitų teismo proceso išlaidų bei nemokama advokato pagalba tokiomis pat sąlygomis ir tokia pat apimtimi, kaip ir tos Susitariančiosios Šalies piliečiai.

2. Atleidimas, numatytas šio straipsnio 1 punkte, taikomas visiems teismo proceso veiksams, įskaitant ir vykdomuosius veiksmus.

3. Vienos Susitariančiosios Šalies teismo suteiktas atleidimas nuo išlaidų tam tikroje byloje taikomas taip pat išlaidoms, atsiradusioms atliekant procesinius veiksmus toje pačioje byloje kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

48 straipsnis

1. Atleidimui nuo išlaidų arba teisės į nemokamą advokato pagalbą pripažinimui būtina pateikti pažymą apie asmeninę, šeimyninę ir turtinę pareiškėjo padėtį. Tokią pažymą išduoda

Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje pareiškėjas turi gyvenamąją vietą arba buveinę, kompetentinga įstaiga.

2. Jeigu pareiškėjas neturi gyvenamosios vietos arba buveinės kurios nors Susitariančiosios Šalies teritorijoje, pažymą gali išduoti Susitariančiosios Šalies, kurios pilietis yra pareiškėjas, diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga.

3. Teismas, atleidžiantis nuo išlaidų, gali pareikalauti papildomų išaiškinimų ir duomenų.

4. Tuo atveju, kai vienos Susitariančiosios Šalies įstatymai nereikalauja pateikti pažymą apie asmeninę, šeimyninę ir turtinę padėtį, pateikiamas tik pareiškimas.

49 straipsnis

1. Vienos Susitariančiosios Šalies pilietis, prašantis kitos Susitariančiosios Šalies teismą atleisti nuo išlaidų bei pripažinti teisę į nemokamą advokato pagalbą, gali paduoti toki pareiškimą raštu arba žodžiu, įrašant į posėdžio protokolą, kompetentingam teismui pagal savo gyvenamąją vietą arba buveinę. Šis teismas persiunčia pareiškimą kompetentingam kitos Susitariančiosios Šalies teismui kartu su pažyma, nurodyta 48 straipsnyje.

2. Pareiškimas, nurodytas šio straipsnio 1 punkte, gali būti pateiktas kartu su ieškiniu arba pareiškimu pradėti bylą

50 straipsnis

Vienos Susitariančiosios Šalies teismas, reikalaudamas, kad proceso šalis arba teismo proceso dalyvis, gyvenantis arba esantis kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, sumokėtų teismo išlaidas arba pašalintų ieškininio pareiškimo trūkumus, paskirs tam ne trumpesnę kaip vieno mėnesio terminą. Šis terminas prasideda nuo rašto šiuo klausimu įteikimo datos.

51 straipsnis

Terminai

1. Jeigu vienos Susitariančiosios Šalies teismas nurodys proceso šaliai arba teismo proceso dalyviams, gyvenantiems kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, procesinio veiksmo vykdymo laiką, termino laikymąsi nulemia tos Susitariančiosios Šalies, iš

kurios teritorijos buvo išsiųstas raštas, patvirtinantis veiksmo vykdymą, pašto įstaigos antspaudu data.

2. Perduodant kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje esančio teismo reikalaujamus pervesti tam tikru laiku mokesčius ir avansus, nurodyto termino laikymąsi nulemia sumokėjimo į banką tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje gyvena proceso šalis arba teismo proceso dalyvis, data.

3. Pažeidus terminus, bylą nagrinėjantis teismas taiko savo valstybės įstatymus.

SEPTINTAS SKYRIUS

Sprendimų pripažinimas ir vykdymas

52 straipsnis

Sprendimų pripažinimas neturtinėse bylose

1. Įsiteisėjusieji neturtiniai sprendimai civilinėse, šeimos ir darbo bylose, o bylose dėl tėvų teisių vaikų atžvilgiu taip pat neįsiteisėję skubiai vykdytini sprendimai, priimti vienos Susitariančiosios Šalies įstaigų, pripažįstami kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje be bylos nagrinėjimo dėl pripažinimo, jeigu kitos Susitariančiosios Šalies įstaigos nepriėmė anksčiau įsiteisėjusio sprendimo toje pačioje byloje arba byla nepriklausė išimtinai jų kompetencijai šios Sutarties pagrindu, o Sutartyje nesant tokio sureguliovimo - tos Susitariančiosios Šalies įstatymų pagrindu.

2. Įsiteisėjusieji neturtiniai sprendimai šeimos bylose, kuriuos priėmė vienos Susitariančiosios Šalies neteisminės įstaigos, pripažįstami kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje pagal 54-56 straipsnių nuostatus.

Sprendimų pripažinimas ir vykdymas turtinėse bylose ir kitose neturtinėse bylose

53 straipsnis

1. Šioje Sutartyje numatytomis sąlygomis Susitariančiosios Šalys pripažįsta ir vykdo savo teritorijoje šiuos sprendimus, priimtus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje:

- 1) teismų sprendimus civilinėse, šeimos ir darbo bylose;

2) teismų sprendimus baudžiamosiose bylose dėl nusikaltimų padarytos žalos atlyginimo.

2. Pagal šio straipsnio 1 punktą teismo sprendimais laikomos taip pat teismų patvirtintos turtinio pobūdžio taikos sutartys civilinėse, šeimos ir darbo bylose.

54 straipsnis

Sprendimai, nurodyti 53 straipsnyje, turi būti pripažinti ir vykdomi kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, jeigu:

1) pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo priimtas sprendimas, įstatymus jis yra įsiteisėjęs ir vykdytinas, o bylose dėl alimentų taip pat neįsiteisėjęs sprendimas, jeigu jis yra vykdytinas;

2) teismas, kuris priėmė sprendimą, buvo kompetentingas pagal šią Sutartį, o šioje Sutartyje nesant tokio sureguliuavimo - pagal tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir vykdomas, įstatymus;

3) iš šalies nebuvo atimta galimybė ginti savo teises, o šaliai esant riboto veiksnio - tinkamo atstovavimo galimybė, o ypač jei šalis, kuri nedalyvavo teismo procese, gavo šaukimą į teismą nustatytu laiku ir tvarka;

4) teismas tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti pripažintas ir įvykdytas sprendimas, dar nėra priėmęs įsiteisėjusio sprendimo tų pačių šalių byloje dėl to paties ginčo ir jeigu tarp tų pačių šalių anksčiau nėra pradėta nagrinėti tokia pat byla teisme tos Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir įvykdytas;

5) trečios valstybės kompetentingos įstaigos sprendimas tarp tų pačių šalių ir dėl to paties ginčo nebuvo pripažintas arba įvykdytas tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, kur sprendimas turi būti pripažintas ir įvykdytas;

6) priimant sprendimą buvo vadovaujamasi atitinkamais įstatymais šios Sutarties pagrindu, o šioje Sutartyje nesant tokio sureguliuavimo - Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti pripažintas ir įvykdytas sprendimas, įstatymais.

55 straipsnis

1. Prašymas dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo gali būti paduotas betarpiškai Susitariančiosios Šalies, kurios

teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir įvykdytas, kompetentingam teismui, arba tarpininkaujant teismui, kuris nagrinėjo bylą pirmąja instancija.

2. Prie prašymo būtina pridėti:

1) sprendimą arba patvirtintą jo nuorašą su paliudijimu, kad sprendimas yra įsiteisėjęs ir vykdytinas, o bylose dėl alimentų, jeigu sprendimas neįsiteisėjęs, su patvirtinimu, kad jis yra skubiai vykdytinas, jeigu tai neseka iš pačio sprendimo;

2) dokumentą, patvirtinantį, kad šalis-atsakovas, nedalyvavusi procese, nustatytu laiku ir nustatyta tvarka gavo šaukimą į teismą, sutinkamai su Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje buvo priimtas sprendimas, įstatymais, o šaliai esant riboto veiksnio - dokumentą, patvirtinantį, kad ši šalis buvo tinkamai atstovaujama;

3) patvirtintą prašymo ir dokumentų, išvardytų 1 ir 2 punktuose, vertimą į Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir įvykdytas, kalbą.

56 straipsnis

Sprendimų pripažinimo ir vykdymo tvarka

1. Pripažinti ir vykdyti sprendimą kompetentingas yra Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi būti pripažintas ir įvykdytas sprendimas, teismas.

2. Tame procese teismas apsiriboja patikrinimu, ar buvo įvykdytos sąlygos, numatytos 54 ir 55 straipsniuose.

3. Sprendimas yra pripažįstamas ir vykdomas pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas turi būti pripažintas ir įvykdytas, įstatymus; tai taikytina taip pat prašymo dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo formai. Prie prašymo dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo būtina pridėti jo nuorašus bei priedų nuorašus teismo proceso dalyviams.

4. Jeigu tos Susitariančiosios Šalies, kurios teismas priėmė sprendimą, teritorijoje buvo sustabdytas jo vykdymas atnaujinus bylos nagrinėjimą arba pradėjus įsiteisėjusio sprendimo peržiūrėjimą toje byloje, kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje sprendimo pripažinimo ir vykdymo procesas arba paties vykdymo procesas yra sustabdomas.

5. Priimdamas sprendimą dėl sprendimo pripažinimo ir vykdymo, teismas gali reikalauti šalių paaiškinimų. Šis teismas gali taip pat kreiptis į teismą, kuris priėmė sprendimą, papildomų paaiškinimų.

Sprendimų dėl išlaidų vykdymas

57 straipsnis

1. Jeigu asmuo, pagal 47 straipsnį atleistas nuo teismo išlaidų, vienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje priimtu įsiteisėjusiu sprendimu bus įpareigotas apmokėti tas išlaidas proceso dalyviui, tai Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje turi įvykti jų išieškojimas, kompetentingas teismas, esant prašymui dėl šio sprendimo įvykdymo, nuspręs nemokamai.

2. Bylos nagrinėjimo išlaidoms priskiriamos taip pat sprendimo įsiteisėjimo ir vykdymo patvirtinimo išlaidos bei būtinų dokumentų vertimo išlaidos.

58 straipsnis

1. Teismas, kuris nagrinėja sprendimo dėl išlaidų vykdymo klausimą, apsiriboja patikrinimu, ar šis sprendimas yra įsiteisėjęs ir vykdytinas.

2. Prie prašymo dėl sprendimo vykdymo pridedamas sprendimas arba patvirtintas nuorašas tos sprendimo dalies, kurioje yra nustatomas išlaidų dydis kartu su patvirtinimu, kad sprendimas yra įsiteisėjęs ir vykdytinas, taip pat šių dokumentų patvirtintas vertimas į Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje sprendimas vykdomas, kalbą.

3. Susitariančiosios Šalies, kurios teritorijoje bylos nagrinėjimo išlaidas avansu sumokėjo valstybė, teisingumo įstaiga kreipsis į kompetentingą kitos Susitariančiosios Šalies teismą dėl šių išlaidų atlyginimo. Šis teismas pagal savo įstatymus, nerinkdamas mokesčių, išieškos ir perduos išieškotas sumas kitos Susitariančiosios Šalies diplomatinei atstovybei arba konsulinei įstaigai. Atitinkamai yra taikomi 1 ir 2 punktų nuostatai.

T R E Č I O J I D A L I S

Baudžiamosios bylos

PIRMAS SKYRIUS

Baudžiamojo persekiojimo perėmimas

59 straipsnis

Pareiga perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis, prašant kitai Susitariančiai Šaliai, išipareigoja vykdyti savų piliečių ir svetimšalių, turinčių jos teritorijoje nuolatinę gyvenamąją vietą, įtariamų padarius nusikaltimą kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje, baudžiamąjį persekiojimą.

2. Susitariančiosios Šalys gali paduoti prašymą dėl baudžiamojo persekiojimo perėmimo taip pat esant tokiems įstatymų pažeidimams, kurie pagal prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymus yra nusikaltimai, o pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, įstatymus - tik administraciniai teisės pažeidimai.

3. 1 ir 2 punktuose minėtais atvejais Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, kompetentingos teisengumo įstaigos taiko savo valstybės įstatymus.

4. Jeigu iš veikos, dėl kurios perimtas baudžiamasis persekiojimas, išplaukia nuostolių atlyginimo reikalavimas, ir yra pateikti atitinkami prašymai, jie pridedami prie perimtos bylos.

60 straipsnis

Baudžiamojo persekiojimo perėmimas karinių nusikaltimų
ir nusikaltimų žmonijai bylose

Karinių nusikaltimų ir nusikaltimų žmonijai bylose 59 straipsnio nuostatai taikomi ir tuo atveju, kai nusikaltimai buvo padaryti ne prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

61 straipsnis

Prašymas perimti baudžiamąjį persekiojimą

1. Prašyme perimti baudžiamąjį persekiojimą turi būti nurodyta:

- 1) prašymą pateikiančios įstaigos pavadinimas;
- 2) įtariamojo vardas ir pavardė, duomenys apie jo pilietybę ir kiti duomenys apie jo asmenybę;
- 3) aprašymas ir teisinė kvalifikacija veikos, dėl kurios prašoma perimti baudžiamąjį persekiojimą.

2. Be to, prie prašymo pridedama:

- 1) prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies baudžiamojo įstatymo, o reikalui esant ir kitų įstatymų, turinčių reikšmės baudžiamajam persekiojimui, tekstas;
- 2) bylos dokumentai arba patvirtinti jų nuorašai bei kaltinamieji įrodymai;
- 3) prašymas dėl nuostolių atlyginimo ir pagal galimybę duomenys apie nuostolių dydį;
- 4) nukentėjusiųjų asmenų prašymas dėl persekiojimo, jeigu tai yra būtina pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, įstatymus.

62 straipsnis

Įtariamojo atvežimas

1. Jeigu pateikiant prašymą dėl baudžiamojo persekiojimo perėmimo įtariamasis yra suimtas prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, būtina jį atvežti į Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritoriją.

2. Jeigu pateikiant prašymą dėl baudžiamojo persekiojimo perėmimo įtariamasis yra laisvėje prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje, ši Šalis, reikalui esant, imsis priemonių pagal savo įstatymus dėl jo sugrįžimo į Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritoriją.

63 straipsnis

Duomenys apie baudžiamojo persekiojimo rezultatus

Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, informuos prašymą pateikusia Susitariančiąją Šalį apie galutinį proceso

sprendimą. Prašymą pateikusiai Susitariančiojai Šaliai prašant, jai nusiunčiamas šio sprendimo nuorašas.

64 straipsnis

Baudžiamojo persekiojimo perėmimo pasekmės

Perėmus baudžiamąjį persekiojimą, prašymą pateikusiųs Susitariančiosios Šalies teisingumo įstaigos negali persekioti tą patį asmenį dėl tos pačios veikos, nebent jeigu ši Šalis prašyme dėl baudžiamojo persekiojimo perėmimo nurodė, kad gali iš naujo pradėti persekiojimą, jeigu Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneš apie savo atsisakymą iškelti bylą arba bylos nutraukimą.

ANTRAS SKYRIUS

Išdavimas persekiojimo ir nuosprendžio vykdymui

Asmenų išdavimas

65 straipsnis

1. Susitariančiosios Šalys išduoda viena kitai, to prašant, pagal šios Sutarties nuostatus asmenis, esančius jų teritorijoje, kad jiems būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė arba įvykdytas nuosprendis.

2. Asmenys išduodami baudžiamajai atsakomybei taikyti tik už tokius nusikaltimus, už kuriuos pagal abiejų Susitariančiųjų Šalių įstatymus yra numatyta bausmė - laisvės atėmimas daugiau kaip vieneriems metams arba kita griežtesnė bausmė.

3. Asmenys išduodami nuosprendžiui vykdyti tik už tokias veikas, kurios pagal abiejų Susitariančiųjų Šalių įstatymus yra nusikaltimai, ir už kuriuos asmuo, kurį prašoma išduoti, yra nuteistas laisvės atėmimu daugiau kaip šešiams mėnesiams arba kita griežtesne bausme.

66 straipsnis

1. Neišduodama, jeigu:

1) asmuo, kurį prašoma išduoti, yra Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, pilietis, arba kuriam šioje Šalyje

suteikta prieglobsčio teisė;

2) nusikaltimas buvo padarytas Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje;

3) pagal Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, įstatymus baudžiamasis persekiojimas negali būti pradėtas arba nuosprendis negali būti įvykdytas dėl senaties arba kitu teisėtu pagrindu;

4) asmeniui, kurį prašoma išduoti, Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje dėl to paties nusikaltimo buvo pradėtas baudžiamasis persekiojimas arba buvo priimti ir įsiteisėjo nuosprendis arba nutarimas nutraukti bylą;

5) byla iškeliami teisme tik dėl nukentėjusiojo skundo;

6) nusikaltimas yra politinio pobūdžio;

7) nusikaltimas yra vien tik karinių prievolių pažeidimas;

8) tai prieštarautų visuomeninei nuostatai arba pažeistų teisėtvarkos principus.

2. Atsisakius išduoti Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneša apie tai prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai.

67 straipsnis

Jeigu pagal prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies įstatymus už veiką yra numatyta mirties bausmė, o Šalies, kuriai pateiktas prašymas, įstatymai tokios bausmės nenumato, prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritorijoje negalima paskirti arba įvykdyti mirties bausmę.

68 straipsnis

Prašymas išduoti

1. Prie prašymo išduoti baudžiamojo persekiojimo vykdymui turi būti pridėtas patvirtintas nutarimo suimti nuorašas su nusikaltimo aprašymu, taip pat įstatymo, pagal kurį prašomo išduoti asmens veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas. Esant nusikaltimui dėl turto, būtina taip pat nurodyti materialinės žalos, atsiradusios arba galėjusios atsirasti, dydį.

2. Prie prašymo išduoti nuosprendžio vykdymui turi būti pridėti patvirtintas įsiteisėjusio nuosprendžio nuorašas ir įstatymo, pagal kurį asmens veika pripažįstama nusikaltimu, tekstas. Jeigu nuteistasis jau atlieka bausmę, būtina nurodyti, kokia dalis bausmės atlikta.

3. Prie prašymo išduoti taip pat turi būti pagal galimybę pridėti asmens, kurį prašoma išduoti, išvaizdos aprašymas, duomenys apie jo pilietybę ir kiti duomenys apie jo asmenybę bei gyvenamąją vietą, jeigu šių duomenų nėra nuosprendyje arba nutarime suimti, be to, jo fotografija ir pirštų atspaudai.

69 straipsnis

Prašymo išduoti papildymas

- Jeigu gautų duomenų nepakanka sprendimui dėl prašymo išduoti priimti, tai Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, gali prašyti juos papildyti, nustatydamą tam tikslui terminą iki dviejų mėnesių. Šis terminas dėl svarbių priežasčių gali būti pratęstas.

Išduotino asmens suėmimas

70 straipsnis

Gavusi prašymą išduoti, Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, nedelsdama atlieka veiksmus suimti išduotiną asmenį, išskyrus atvejus, kai yra aišku, kad pagal šią Sutartį jis neišduodamas.

71 straipsnis

1. Asmuo gali būti suimtas taip pat prieš gaunant prašymą išduoti, jeigu prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis dėl to kreipsis, remdamasi nutarimu suimti arba nuosprendžiu, kuris yra prašymo išduoti pagrindas. Prašymas suimti gali būti perduotas telefaksu, telegrama arba kitu nekeliančiu abejonių būdu.

2. Apie suėmimą, įvykdytą pagal šio straipsnio 1 punktą, nedelsiant pranešama kitai Susitariančiajai Šaliai.

72 straipsnis

Suimto asmens paleidimas

1. Susitariančioji Šalis, kuriai buvo pateiktas prašymas, gali paleisti suimtą pagal 70 straipsnį asmenį, jeigu per 69 straipsnyje nustatytą terminą nebuvo atsiųsti papildomi duomenys, kurių prašė ši Šalis.

2. Suimtas pagal 71 straipsnio 1 punktą asmuo paleidžiamas, jeigu prašymas išduoti nebus gautas per vieną mėnesį nuo tos dienos, kada kitai Susitariančiai Šaliai buvo pranešta apie suėmimą.

73 straipsnis

Išdavimo atidėjimas

Jeigu Susitariančiosios Šalies, kuriai buvo pateiktas prašymas, teritorijoje yra taikoma baudžiamoji atsakomybė asmeniui, kurį prašoma išduoti, arba jis atlieka bausmę už kitą nusikaltimą, išdavimas gali būti atidėtas iki baudžiamojo persekiojimo ar bausmės atlikimo pabaigos arba iki to momento, kada šis asmuo bus paleistas prieš bausmės atlikimo pabaigą.

74 straipsnis

Išdavimas tam tikram laikui

1. Asmuo, kurį prašoma išduoti, gali būti išduotas tam tikram laikui, esant pagrįstam prašymui, jeigu atidėjus išdavimą galėtų pasibaigti baudžiamojo persekiojimo senaties terminas arba tai labai apsunkintų nusikaltimo, kurį padarė šis asmuo, tyrimą.

2. Laikinais išduotas asmuo bus nedelsiant grąžintas, atlikus byloje procesinius veiksmus, dėl kurių jis buvo išduotas, tačiau ne vėliau kaip per 3 mėnesius nuo išdavimo dienos.

75 straipsnis

Išdavimas, prašant kelioms valstybėms

Jeigu prašymai išduoti vieną ir tą patį asmenį gauti iš kelių valstybių, Susitariančioji Šalis, kuriai pateikti prašymai, sprendžia, kuriai iš tų valstybių ši asmenį išduoti. Priimant tokią sprendimą, atsižvelgiama į visas aplinkybes, ypač į to asmens pilietybę, nusikaltimo padarymo vietą, jo pobūdį ir sunkumą.

76 straipsnis

Išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo ribos

1. Be Susitariančiosios Šalies, kuriai pateikiamas prašymas, sutikimo išduotam asmeniui negali būti taikoma baudžiamoji

atsakomybė, jis negali būti nubaustas arba išduotas trečiajai valstybei už kitoki nusikaltimą, padarytą iki jo išdavimo, negu tas, dėl kurio jis buvo išduotas.

2. Nereikia Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, sutikimo, jeigu:

1) išduotas asmuo, pasibaigus baudžiamajam persekiojimui arba atlikus bausmę, per 30 dienų neišvyko iš prašymą pateikusių Susitariančiosios Šalies teritorijos. Į šį terminą neįskaitomas laikas, kada išduotas asmuo negalėjo išvykti iš Susitariančiosios Šalies, pateikusių prašymą, teritorijos ne dėl savo kaltės;

2) išduotas asmuo išvyko iš Susitariančiosios Šalies, pateikusių prašymą, teritorijos, bet į ją savo noru grįžo.

77 straipsnis

Išdavimo vykdymas

Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, praneša prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai apie išdavimo vietą ir laiką. Jeigu prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis neperims išduotino asmens per 15 dienų po nustatytos išdavimo datos, tas asmuo gali būti paleistas.

78 straipsnis

Pakartotinis išdavimas

Jeigu išduotas asmuo koku nors būdu išvengs baudžiamojo persekiojimo arba bausmės atlikimo ir sugrįš į Susitariančiosios Šalies, kuriai buvo pateiktas prašymas, teritoriją, jis bus išduotas pakartotinai, kitai Šaliai prašant. Šiuo atveju prie prašymo nereikia pridėti 68 straipsnyje išvardytų dokumentų.

79 straipsnis

Informacija apie baudžiamojo persekiojimo rezultatus

Prašymą pateikusi Susitariančioji Šalis nedelsdama informuos Susitariančiąją Šalį, kuriai pateiktas prašymas, apie išduoto asmens baudžiamojo persekiojimo rezultatus. Priėmus ir įsiteisėjus nuosprendžiui, atsiunčiamas jo nuorašas.

80 straipsnis

Tranzitas

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis kitos Susitariančiosios Šalies prašymu leidžia pervežti per savo teritoriją asmenis, kuriuos prašymą pateikiantčiai Susitariančiajai Šaliai išdavė trečioji valstybė. Susitariančioji Šalis, kuriai buvo pateiktas prašymas, gali neleisti pervežti asmenų, kurių išduoti pagal šią Sutartį ji neprivalo.

2. Prašymas leisti pervežti tranzitu pateikiamas ir nagrinėjamas ta pačia tvarka kaip ir prašymas išduoti.

3. Susitariančioji Šalis, kuriai pateiktas prašymas, pasirenka jai patogiausią tranzito būdą.

4. Leidimas pervežti tranzitu nebūtinai, jeigu pervežama oro transportu nenusileidžiant pakeliui.

81 straipsnis

Išdavimo ir pervežimo tranzitu išlaidos

Išdavimo išlaidos tenka tai Susitariančiajai Šaliai, kurios teritorijoje jos atsirado. Tranzitinio pervežimo išlaidas atlygina prašymą pateikianti Susitariančioji Šalis.

TREČIAS SKYRIUS

Ypatingieji teisinės pagalbos nuostatai baudžiamosiose bylose

82 straipsnis

Nuteistųjų asmenų perdavimas tam tikram laikui

1. Jeigu kviečiamas liudytoju asmuo, kurio apklausa būtina, yra suimtas Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje, kompetentingos šios Susitariančiosios Šalies įstaigos patvarkys perduoti asmenį į prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies teritoriją. Šis asmuo ir toliau bus suimtas, o užbaigus apklausą nedelsiant bus grąžintas atgal.

2. Jeigu iškilis būtinybė apklausti liudytoju asmenį, suimtą trečiosios valstybės teritorijoje, kompetentingos Susitariančiosios Šalies, kuriai pateiktas prašymas, įstaigos išduos leidimą pervežti tą asmenį per savo valstybės teritoriją.

83 straipsnis

Daiktų perdavimas

1. Nusikaltimo metu kaltininkui atitekę daiktai arba daiktai, igyti mainais, taip pat kiti daiktai, kurie yra daiktiniai įrodymai baudžiamojoje byloje, yra perduodami prašymą pateikusiai Susitariančiajai Šaliai.

2. Susitariančioji Šalis, kuriai buvo pateiktas prašymas, laikinai gali sustabdyti daiktų perdavimą, jeigu jie yra būtini kitoje baudžiamojoje byloje.

3. Trečiųjų asmenų teisės į daiktus, perduotus kitai Susitariančiajai Šaliai, lieka galioti. Baigus nagrinėti baudžiamąją bylą, šie daiktai yra grąžinami juos perdavusiai Susitariančiajai Šaliai, arba tai Šaliai sutikus jie yra perduodami betarpiškai įgaliotiems asmenims.

4. Perduodant daiktus sutinkamai su šiuo straipsniu netaikomi nuostatai, ribojantys daiktų ir valiutinių vertybių įvežimą bei išvežimą.

84 straipsnis

Pateikiančios prašymą įstaigos atstovų dalyvavimas

Pateikiančios prašymą įstaigos atstovai gali dalyvauti teikiant teisinę pagalbą Šalies, kuriai pateiktas prašymas, teritorijoje; tokiam dalyvavimui reikia sutikimo:

Lietuvos Respublikoje - Teisingumo ministerijos arba Generalinės prokuratūros;

Lenkijos Respublikoje - Teisingumo ministerijos.

Duomenys apie teistumą

85 straipsnis

Susitariančiosios Šalys informuoja viena kitą apie įsiteisėjusius vienos Susitariančiosios Šalies teismų nuosprendžius kitos Susitariančiosios Šalies piliečių atžvilgiu.

86 straipsnis

Susitariančiosios Šalys teikia viena kitai, joms prašant, informaciją apie įsiteisėjusius vienos Susitariančiosios Šalies teismų nuosprendžius asmenims, kurie nėra prašymą pateikiančios Susitariančiosios Šalies piliečiai.

87 straipsnis

Informacija iš nuteistųjų rejestro

Susitariančiosios Šalys persiunčia viena kitai, joms prašant, visą informaciją iš nuteistųjų rejestro apie kitos Susitariančiosios Šalies piliečius, taip pat informaciją apie vėlesnius nuosprendžius, jeigu tie nuteisimai turi būti įtraukti į nuteistųjų rejestrą pagal Susitariančiosios Šalies, kurios teismas priėmė nuosprendį, įstatymus.

KETVIRTAS SKYRIUS

Teismo sprendimų baudžiamosiose bylose vykdymas

88 straipsnis

Sąvokos

1. Pagal šio skyriaus nuostatus sąvoka "priverčiamoji priemonė" reiškia:

1) Lietuvos Respublikoje - patalpinimas psichiatrinėje ligoninėje arba specialaus režimo medicininėje įstaigoje;

2) Lenkijos Respublikoje - patalpinimas psichiatrinėje ligoninėje arba kitoje atitinkamoje įstaigoje, arba medicininėje įstaigoje gydyti nuo alkoholizmo ir kitų susirgimų dėl svaiginančiųjų medžiagų vartojimo (zakład leczenia odwykowego).

2. Pagal šio skyriaus nuostatus šios sąvokos reiškia:

"nuosprendį priėmusi Valstybė" - valstybė, kurioje buvo priimtas teismo sprendimas su sankcija, kuri turi būti įvykdyta;

"nuosprendį vykdanči Valstybė" - valstybė, kuri perėmė arba perims laisvės atėmimo bausmės arba priverčiamųjų priemonių vykdymą.

89 straipsnis

Bendras principas

1. Susitariančiosios Šalys pagal šios Sutarties nuostatus abipusiai įsipareigoja, joms prašant, perimti įsiteisėjusių sprendimų vykdymą baudžiamosiose bylose, kai vienos Susitariančiosios Šalies teismai paskyrė kitos Susitariančiosios Šalies piliečiams laisvės atėmimo bausmę arba priverčiamąsias priemones.

2. Prašymus, nurodytus šio straipsnio 1 punkte, pateikia tiek nuosprendį priėmusi Valstybė, tiek ir nuosprendį vykdysianti Valstybė.

90 straipsnis

Nuteistojo teisės

Nuteistasis, jo įstatyminis atstovas, gynėjas, sutuoktinis, pirmos eilės giminės arba broliai ir seserys gali kreiptis su prašymu pradėti veiksmus, nurodytus 89 straipsnyje, į kiekvienos iš Susitariančiųjų Šalių centrinės įstaigas. Kiekvienam nuteistajam, kuriam gali būti taikomi šios Sutarties nuostatai, nuosprendį priėmusi Valstybė praneš apie esminius šios Sutarties nuostatus.

Perėmimo sąlygos

91 straipsnis

Nuosprendžio vykdymas bus perimtas tik tuo atveju, jeigu už veiką, dėl kurios buvo priimtas nuosprendis, yra taikoma teisminė baudžiamoji atsakomybė taip pat ir pagal nuosprendį vykdančios Valstybės įstatymus arba būtų taikoma baudžiamoji atsakomybė, jeigu ši veiką būtų padaryta nuosprendį vykdančioje Valstybėje.

92 straipsnis

Bylose dėl finansinių nusikaltimų negalima atsisakyti nuosprendžio vykdymo perėmimo vien tik dėl tos priežasties, kad nuosprendį vykdančios Valstybės įstatymai nenumato nuostatų dėl tokių pat mokesčių, muitų, monopolio ir valiutinės apyvartos arba nuostatų dėl užsienio prekybos bei tos pačios rūšies prekių

reglamentavimo, kurie yra numatyti nuosprendį priėmusios Valstybės įstatymuose.

93 straipsnis

Nuosprendžio vykdymas nebus perimamas, jeigu:

- 1) veika, dėl kurios buvo priimtas nuosprendis, yra politinio pobūdžio nusikaltimas;
- 2) veika, dėl kurios buvo priimtas nuosprendis, yra vien tik karinių prievolių pažeidimas;
- 3) bausmės vykdymui arba priverčiamųjų priemonių taikymui suėjo senatis pagal vienos iš Susitariančiųjų Šalių įstatymus;
- 4) sprendimą priėmė ypatingasis teismas;
- 5) nuosprendis buvo priimtas, nedalyvaujant nuteistajam;
- 6) įsiteisėjo nuosprendis arba teisiameis buvo išteisintas už tą pačią veiką nuosprendį vykdančioje Valstybėje;
- 7) valstybės, gavusios prašymą dėl nuosprendžio vykdymo, nuomone tai prieštarautų jos visuomeninei nuostatai ar pažeistų teisinės tvarkos principus.

94 straipsnis

1. Nuosprendžio vykdymo perėmimas gali įvykti tik nuteistajam sutikus. Jeigu nuteistasis negali duoti teisiškai veiksmingo sutikimo, tai turi padaryti jo įstatyminis atstovas.

2. Nuosprendžio vykdymo perėmimas negalimas, jeigu asmuo buvo nuteistas laisvės atėmimu nuosprendį priėmusioje Valstybėje, o pareiškimo padavimo dieną iki laisvės atėmimo bausmės atlikimo arba priverčiamųjų priemonių taikymo pabaigos buvo likę ne daugiau kaip 4 mėnesiai. Įvertinant šią sąlygą yra įskaičiuojamos visos dar neatliktos laisvės atėmimo bausmės ir priverčiamosios priemonės arba jų dalys. Jeigu nenumatyta priverčiamųjų priemonių taikymo trukmė, tai jų taikymo pabaiga laikoma ta diena, kada pagal nuosprendį priėmusios Valstybės įstatymus jos būtų atšauktos vėliausiai.

95 straipsnis

Prašymų tenkinimas

Valstybė, gavusi prašymą vykdyti nuosprendį, informuoja per trumpiausią laiką prašymą pateikusia Valstybę, kokia apimtimi

patenkintas prašymas nuosprendžio vykdymui perimti. Visiškas arba dalinis atsisakymas turi būti pagrįstas.

96 straipsnis

Nuosprendžių vykdymas

1. Jeigu nuosprendžio vykdymas perimtas, tai nuosprendį vykdančios Valstybės teismai nustatys pagal savo įstatymus laisvės atėmimo bausmės arba priverčiamųjų priemonių taikymo būdą, atsižvelgdami į maksimalią laisvės atėmimo bausmės arba priverčiamųjų priemonių taikymo trukmę, nustatytą nuosprendį priėmusioje Valstybėje.

2. Nuosprendį vykdančiai Valstybei perėmus sprendimo vykdymą, nuteistasis jokių būdu negali atsidurti labiau nepalankioje situacijoje, negu ta, kurioje jis būtų, toliau vykdant sprendimą nuosprendį priėmusioje Valstybėje.

3. Nuosprendžio vykdymas, įskaitant ir lygtinį atleidimą, yra atliekamas pagal nuosprendį vykdančios Valstybės įstatymus. Jeigu nuosprendį priėmusios Valstybės įstatymai dėl lygtinio atleidimo yra nuteistajam palankesni, vadovaujamasi tais įstatymais.

4. Į laisvės atėmimo bausmės arba priverčiamųjų priemonių taikymo trukmę nuosprendį vykdančioje Valstybėje yra įskaitomas laisvės atėmimo arba priverčiamųjų priemonių taikymo laikotarpis nuosprendį priėmusioje Valstybėje.

97 straipsnis

Nuosprendžio dalies vykdymas

Jeigu nuteisiama daugiau negu už vieną nusikaltimą, o nuosprendžio vykdymo perėmimas apima tik laisvės atėmimo bausmę arba priverčiamąsias priemones už tam tikrus nusikaltimus, nuosprendį vykdančios Valstybės teismas numatys byloje, nurodytoje 96 straipsnyje, laisvės atėmimo bausmę arba priverčiamąsias priemones, kurios taikytinos už tuos nusikaltimus.

98 straipsnis

Vykdymo perėmimo pasekmės

1. Atliekant laisvės atėmimo bausmę arba taikant priverčiamąsias priemones nuosprendį vykdančioje Valstybėje,

nuosprendį priėmusi Valstybė nevykdo jokių tolesnių veiksmų dėl jų atlikimo ar taikymo.

2. Nuosprendį priėmusi Valstybė turi teisę įvykdyti likusią bausmės arba priverčiamųjų priemonių taikymo dalį, jeigu nuteistasis, vengdamas nuosprendžio vykdymo nuosprendį vykdančioje Valstybėje, išvyko iš jos teritorijos. Nuosprendį vykdanči Valstybė nedelsdama praneša apie tai nuosprendį priėmusiai Valstybei.

3. Nuosprendį priėmusios Valstybės įgaliojimai, numatyti šio straipsnio 2 punkte, pasibaigia, jeigu laisvės atėmimo arba priverčiamųjų priemonių taikymo bausmės yra įvykdytos arba dovanotos.

99 straipsnis

Atleidimas nuo bausmės ir amnestija

1. Nuteistasis gali būti atleistas nuo bausmės nuosprendį vykdančioje Valstybėje. Nuosprendį priėmusi Valstybė gali kreiptis į nuosprendį vykdančią Valstybę su pasiūlymu atleisti nuo bausmės. Toks pasiūlymas bus palankiai priimtas nuosprendį vykdančios Valstybės. Tai nepažeidžia nuosprendį priėmusios Valstybės teisės veiksmingai atleisti nuo bausmės savo teritorijoje.

2. Nuosprendį vykdanči Valstybė taiko nuteistajam amnestiją, suteiktą tiek nuosprendį vykdančioje, tiek ir nuosprendį priėmusioje Valstybėse.

100 straipsnis

Nuosprendžio panaikinimas arba pakeitimas

Panaikinti arba pakeisti perimtą vykdyti nuosprendį kompetentinga tik nuosprendį priėmusi Valstybė.

101 straipsnis

Informavimas

1. Susitariančiosios Šalys informuoja viena kitą per trumpiausią laiką apie visas aplinkybes, kurios galėtų turėti įtakos nuosprendžio vykdymui.

2. Nuosprendį priėmusi Valstybė informuoja nuosprendį vykdančią Valstybę apie amnestiją ir perimto vykdyti nuosprendžio panaikinimą arba pakeitimą.

3. Nuosprendį vykdanči Valstybė informuoja nuosprendį priėmusią Valstybę apie nuosprendžio vykdymą.

102 straipsnis

Perdavimas

1. Jeigu nuteistasis yra nuosprendį priėmusios Valstybės teritorijoje, ši Valstybė imsis visų priemonių artimiausiu metu perduoti nuteistąjį nuosprendį vykdančios Valstybės įstaigoms.

2. Nuosprendį priėmusi Valstybė ir nuosprendį vykdanči Valstybė suderina tarpusavyje, o esant būtinybei ir su tranzitinės Valstybės įstaigomis, nuteistojo perdavimo nuosprendį vykdančiai Valstybei laiką ir vietą.

3. Vienos iš Susitariančiųjų Šalių eskortuojantys asmenys, kurie privalo pristatyti nuteistąjį oro keliu į kitos Susitariančiosios Šalies teritoriją arba jį iš jos paimti, yra įgalioti panaudoti kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje būtinas priemones, įgalinančias užkirsti kelią nuteistajam pabėgti, iki jis bus perduotas arba perimtas.

4. Nuosprendį priėmusi Valstybė, nuosprendį vykdančiai Valstybei perėmus nuosprendžio vykdymą, gali atidėti nuteistojo perdavimą dėl kitos baudžiamosios bylos nagrinėjimo arba laisvės atėmimo bausmės bei priverčiamųjų priemonių, jos teismų paskirtų dėl kito nusikaltimo, vykdymo.

103 straipsnis

Apribojimai, vykdanč nuosprendį

1. Jeigu nuteistasis pagal šios Sutarties nuostatus buvo perduotas iš nuosprendį priėmusios Valstybės į nuosprendį vykdančią Valstybę, jis negali būti persekiojamas, nuteistas arba jo laisvė negali būti kitu būdu ribojama dėl veikos, įvykdytos prieš jo perdavimą, su kuria nesusijęs sutikimas perimti nuosprendžio vykdymą.

2. Apribojimai, nurodyti šio straipsnio 1 punkte, netaikomi, jeigu:

1) nuosprendį priėmusi Valstybė duos savo sutikimą dėl baudžiamojo persekiojimo, bausmės vykdymo arba priverčiamųjų priemonių taikymo;

2) perduotas nuteistasis liko nuosprendį vykdančioje Valstybėje ilgiau negu 30 dienų po visiško išlaisvinimo, nors turėjo teisę ir galėjo išvykti iš šios Valstybės teritorijos arba jeigu išvykęs iš šios Valstybės savo noru į ją vėl grįžo.

104 straipsnis

Prašymai ir priedai

1. Prašymai, numatyti šiame Sutarties skyriuje, pateikiami raštu.

2. Prie prašymo, kurį pateikia nuosprendį priėmusi Valstybė, pridedama:

1) nuosprendžio originalas arba patvirtintas jo nuorašas su jo įsiteisėjimo ir vykdytinumo patvirtinimu;

2) teisinių nuostatų, kuriais buvo remiamasi, taip pat nuostatų dėl lygtinio atleidimo tekstai;

3) kuo tikslesni duomenys apie nuteistąjį, jo pilietybę, gyvenamąją vietą arba buveinę;

4) pažyma apie laisvės atėmimo baudmės arba priverčiamųjų priemonių taikymo laiką, kuris yra įskaitomas;

5) protokolas, surašytas dalyvaujant nuteistajam, kuriame yra jo sutikimas dėl laisvės atėmimo baudmės bei priverčiamųjų priemonių taikymo perėmimo;

6) kiti dokumentai, kurie gali turėti reikšmės sprendimui dėl prašymo;

7) šiame straipsnyje nurodyto prašymo ir dokumentų vertimas į kitos Susitariančiosios Šalies kalbą.

3. Prie prašymo, kurį pateikia nuosprendį vykdysianti Valstybė, pridedami duomenys ir dokumentai, nurodyti šio straipsnio 2 punkto 3, 6 ir 7 pastraipose, taip pat raštiškas nuteistojo sutikimas.

4. Patenkinus prašymą, nurodytą šio straipsnio 3 punkte, nuosprendį priėmusi Valstybė prideda prie savo sutikimo dokumentus, nurodytus 2 punkto 1, 2 ir 4 pastraipose.

105 straipsnis

Prašymų papildymas

Jeigu Valstybė, kuriai pateiktas prašymas, nutars, kad perduotų duomenų ir dokumentų nepakanka, ji kreipiasi dėl jų būtino papildymo. Valstybė, kuriai buvo pateiktas prašymas, gali

nustatyti tam tikrą terminą šio papildymo pateikimui; esant pagrįstam prašymui, šis terminas gali būti pratęstas. Negavus papildymų, sprendimas priimamas remiantis turimais duomenimis ir dokumentais.

KETVIRTOJI DALIS

Baigiamieji nuostatai

106 straipsnis

Ši Sutartis nepažeidžia kitų vienoje arba abiejose Susitariančiosiose Šalyse galiojančių sutarčių nuostatų.

107 straipsnis

Ši Sutartis turi būti ratifikuota ir įsigalios praėjus 60 dienų po pasikeitimo ratifikaciniais raštais. Pasikeitimas ratifikaciniais raštais įvyks _____

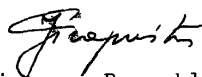
108 straipsnis

Ši Sutartis sudaryta penkeriems metams. Ji liks galioti paskesnius penkerių metų laikotarpius, jeigu nė viena iš Susitariančiųjų Šalių jos nedensuos, pranešdama apie tai nota kitai Susitariančiajai Šaliai prieš šešis mėnesius iki šios Sutarties galiojimo termino pasibaigimo.

Sudaryta Varšuvoje, 1993 m. sausio 26 d.

dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir lenkų kalbomis. Kiekvienas iš jų turi vienodą galią.

Tai įrodydami Susitariančiųjų Šalių įgaliotiniai pasirašė šią Sutartį ir patvirtino ją antspaudais.

Lietuvos Respublikos
Prezidento vardu

Lenkijos Respublikos
Prezidento vardu

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

U M O W A

między Republiką Litewską a Rzeczpospolitą Polską o pomocy
prawnej i stosunkach prawnych w sprawach cywilnych, rodzinnych,
pracowniczych i karnych

Prezydent Republiki Litewskiej

i Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej

kierując się pragnieniem dalszego rozwoju przyjaźnielskich
stosunków między obydwojoma Państwami.

oraz dążąc do pogłębienia i udoskonalenia wzajemnej współpracy
między obydwojoma Państwami w dziedzinie stosunków prawnych,

postanowili zawrzeć niniejszą Umowę i w tym celu wyznaczyli
swych pełnomocników:

Prezydent Republiki Litewskiej - Jonasa Prapiestisa
Ministra Sprawiedliwości

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej - Zbigniewa Dykę
Ministra Sprawiedliwości

którzy po wymianie swych pełnomocnictw, uznanych za dobre
i sporządzone w należytej formie, uzgodnili co następuje:

C Z Ę Ś Ć P I E R W S Z A

Postanowienia ogólne

Artykuł 1

Ochrona prawna

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony korzystają na terytorium drugiej Umawiającej się Strony z takiej samej ochrony prawnej w sprawach osobistych i majątkowych, jaka przysługuje obywatelom tej Umawiającej się Strony.

2. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mają prawo swobodnego i nieskrępowanego zwracania się do organów drugiej Umawiającej się Strony właściwych w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych, występowania przed nimi, wytaczania powództw, składania wniosków, jak również dokonywania innych czynności procesowych na tych samych warunkach, co obywatele tej Umawiającej się Strony.

3. Postanowienia niniejszej Umowy dotyczące obywateli Umawiających się Stron stosuje się odpowiednio do osób prawnych utworzonych zgodnie z prawem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają swoją siedzibę.

Artykuł 2

Udzielanie pomocy prawnej

Sądy i prokuratury zwane dalej "organami wymiaru sprawiedliwości" i inne organy Umawiających się Stron właściwe w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych udzielają sobie w tych sprawach wzajemnie pomocy prawnej.

Artykuł 3

Tryb porozumiewania się

1. W sprawach objętych niniejszą Umową organy wymiaru sprawiedliwości oraz inne organy Umawiających się Stron

właściwe w sprawach cywilnych, rodzinnych, pracowniczych i karnych porozumiewają się za pośrednictwem organów centralnych, chyba, że nieniejsza Umowa stanowi inaczej.

2. Organy centralne mogą uzgodnić, że organy wymiaru sprawiedliwości Umawiających się Stron porozumiewają się bezpośrednio.

3. W rozumieniu niniejszej Umowy organami centralnymi są: ze strony Republiki Litewskiej - Ministerstwo Sprawiedliwości i Prokuratura Generalna, a ze strony Rzeczypospolitej Polskiej - Ministerstwo Sprawiedliwości.

Artykuł 4

Język we wzajemnym obrocie

1. W sprawach objętych niniejszą Umową wnioski sporządza się w języku urzędowym Strony wzywającej, dołączając tłumaczenie na język urzędowy Strony wezwanej, albo na język rosyjski lub na język angielski.

2. Jeżeli według postanowień niniejszej Umowy wymagane jest dołączenie do przesyłanych pism i dokumentów tłumaczenia ich na język drugiej Umawiającej się Strony, tłumaczenia te powinny być sporządzone przez tłumacza przysięgłego lub urzędowo dopuszczonego jednej z Umawiających się Stron.

Artykuł 5

Zakres pomocy prawnej

Umawiające się Strony udzielają sobie wzajemnie pomocy prawnej, w szczególności przez sporządzanie, przesyłanie i doręczanie dokumentów, dokonywanie przeszukań, odbieranie i wydawanie dowodów rzeczowych, opracowywanie opinii przez biegłych, przesłuchiwanie stron, uczestników postępowania, świadków, biegłych, podejrzanych, oskarżonych i innych osób.

Artykuł 6

Treść i forma wniosku o udzielenie pomocy prawnej

1. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać:

- 1/ oznaczenie organu wzywającego;
- 2/ oznaczenie organu wezwanego;
- 3/ oznaczenie sprawy, w której występuje się o udzielenie pomocy prawnej;
- 4/ imiona i nazwiska stron, podejrzanych, oskarżonych lub skazanych, ich miejsce stałego lub czasowego pobytu, obywatelstwo, zawód, a w sprawach karnych, w miarę możliwości, również miejsce i datę urodzenia, imiona ich rodziców, a co do osób prawnych - ich nazwę i siedzibę;
- 5/ imiona, nazwiska i adresy przedstawicieli osób wymienionych w punkcie 4;
- 6/ treść wniosku i informacje niezbędne do jego wykonania, a zwłaszcza imiona, nazwiska i adresy świadków, o ile są one znane;
- 7/ w sprawach karnych dodatkowo opis i kwalifikację prawną popełnionego czynu przestępnego.

2. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien być opatrzony podpisem i pieczęcią urzędową organu wzywającego.

3. Umawiające się Strony mogą do wniosków o udzielenie pomocy prawnej używać dwujęzycznych druków.

Artykuł 7

Wykonywanie wniosku o udzielenie pomocy prawnej

1. Przy wykonywaniu wniosku o udzielenie pomocy prawnej organ wezwany stosuje przepisy prawne swego państwa. Zasto-

suje on jednak sposób dokonania czynności wskazany przez organ wzywający, jeżeli nie jest to sprzeczne z prawem wezwanej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli organ wezwany nie jest właściwy do wykonania wniosku przekazuje wniosek organowi właściwemu, zawiadamiając o tym organ wzywający.

3. Jeżeli dokładny adres osoby, której dotyczy wniosek jest nieznany, organ wezwany podejmie odpowiednie czynności zmierzające do jego ustalenia.

4. Na wniosek organu wzywającego organ wezwany zawiadamia we właściwym czasie bezpośrednio organ wzywający i strony o terminie i miejscu wykonania wniosku.

5. Po wykonaniu wniosku organ wezwany przesyła akta organowi wzywającemu; w wypadku, gdy wniosek nie może być wykonany, organ wezwany zwraca wniosek organowi wzywającemu, zawiadamiając o przyczynie niewykonania wniosku.

Artykuł 8

Ochrona świadków i biegłych

1. Jeżeli w postępowaniu przed organami wymiaru sprawiedliwości jednej Umawiającej się Strony zajdzie potrzeba osobistego stawiennictwa świadka lub biegłego przebywającego na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, należy zwrócić się do właściwego organu wymiaru sprawiedliwości tej Umawiającej się Strony o doręczenie wezwania.

2. Wezwanie nie może zawierać zagrożenia zastosowania środków przymusu na wypadek niestawiennictwa.

3. Świadek lub biegły, który stawiał się na wezwanie przed organem wzywającej Umawiającej się Strony, nie może być

na terytorium tej Strony, bez względu na posiadane obywatelstwo , pociągnięty do odpowiedzialności karnej lub karno-administracyjnej, ani aresztowany, ani nie może odbywać kary orzeczonej przez sąd z powodu przestępstwa będącego przedmiotem postępowania, w związku z którym został wezwany, ani z powodu innego przestępstwa popełnionego przed przekroczeniem granicy państwowej wzywającej Umawiającej się Strony lub będącego w związku ze złożeniem zeznania.

4. Świadek lub biegły traci ochronę, jeżeli nie opuści terytorium wzywającej Umawiającej się Strony w terminie siedmiu dni od dnia zawiadomienia go przez organ wzywający, że jego obecność nie jest już potrzebna. Do tego terminu nie wlicza się czasu, w ciągu którego świadek lub biegły nie mógł opuścić terytorium wzywającej Umawiającej się Strony bez własnej winy.

5. Świadek lub biegły ma prawo do zwrotu kosztów podróży, pobytu i utraconego zarobku, a biegły - ponadto prawo do wynagrodzenia za czynności biegłego. W wezwaniu zamieszcza się informację o rodzaju i wysokości kosztów, jakie należą się świadkowi lub biegłemu. Na wniosek świadka lub biegłego wzywająca Umawiająca się Strona udzieli zaliczki na pokrycie kosztów.

Artykuł 9

Doręczanie pism

Organ wzywany doręcza pisma zgodnie z przepisami prawnymi obowiązującymi w jego państwie, jeżeli doręczane pisma zostały sporządzone w języku urzędowym Strony wezwanej albo jeżeli dołączono uwierzytelnione tłumaczenie na język tej Strony. W innym wypadku doręcza się pisma adresatowi, jeżeli dobrowolnie je przyjmie.

Artykuł 10

Dowód doręczenia

Dowodem doręczenia jest potwierdzenie odbioru opatrzone datą doręczenia, podpisami odbiorcy i doręczającego oraz pieczęcią organu doręczającego albo zaświadczenie organu doręczającego stwierdzające datę, miejsce i sposób doręczenia. Jeżeli pismo sporządzono w dwóch egzemplarzach, potwierdzenie odbioru można również umieścić na jednym z tych egzemplarzy.

Artykuł 11

Koszty pomocy prawnej

1. Każda z Umawiających się Stron ponosi koszty powstałe na swym terytorium w związku z udzieleniem pomocy prawnej.

2. Organ wezwany zawiadamia organ wzywający o wysokości powstałych kosztów. Jeśli organ wzywający pobierze należną kwotę od osoby zobowiązanej do jej zapłacenia, kwota ta przypada tej Umawiającej się Stronie, która ją pobrała.

Artykuł 12

Informacje o prawie

1. Organy centralne Umawiających się Stron przekazują sobie wzajemnie ważniejsze akty ustawodawcze z zakresu prawa cywilnego, rodzinnego, pracy i karnego.

2. Organy centralne Umawiających się Stron udzielają sobie wzajemnie na wniosek informacji o swych przepisach prawnych, jak również o praktyce organów wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 13

Ustalanie adresów i innych danych

1. Organy wymiaru sprawiedliwości Umawiających się Stron udzielają sobie na wniosek pomocy przy ustalaniu adresów

osób przebywających na ich terytorium.

2. Jeżeli przed sądem jednej z Umawiających się Stron wszczęte zostanie postępowanie w sprawie o alimenty od osoby przebywającej na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, organ wymiaru sprawiedliwości tej Umawiającej się Strony udzieli na wniosek pomocy przy ustalaniu miejsca pracy i wysokości dochodów osoby zobowiązanej.

Artykuł 14

Przekazywanie przedmiotów i wartości dewizowych

Jeżeli w wykonaniu niniejszej Umowy następuje przekazanie przedmiotów lub wartości dewizowych z terytorium jednej Umawiającej się Strony na terytorium drugiej Umawiającej się Strony albo przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony, odbywa się to z zachowaniem odpowiednich przepisów prawa tej Umawiającej się Strony, której organ dokonuje przekazania.

Artykuł 15

Uznawanie dokumentów

1. Dokumenty, które sporządził lub uwierzytelnił właściwy organ jednej z Umawiających się Stron, opatrzone pieczęcią urzędową i podpisem osoby uprawnionej, posiadają moc dowodową na terytorium drugiej Umawiającej się Strony bez potrzeby legalizacji. Dotyczy to także odpisów i tłumaczeń dokumentów, które uwierzytelnił właściwy organ.

2. Dokumenty, które na terytorium jednej z Umawiających się Stron traktowane są jako dokumenty urzędowe, uważane są za takie również na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Przesyłanie aktów stanu cywilnego i innych dokumentów

Artykuł 16

1. Właściwe organy Umawiających się Stron przesyłają sobie wzajemnie wypisy z aktów stanu cywilnego dotyczących obywateli drugiej Umawiającej się Strony. Bezpłatne przesyłanie tych wypisów następuje niezwłocznie po dokonaniu wpisu w akcie stanu cywilnego.

2. Postanowienie ustępu 1 stosuje się również w wypadku dokonania w akcie stanu cywilnego wzmianki dodatkowej, sprostowania lub uzupełnienia, dotyczących stanu cywilnego obywateli drugiej Umawiającej się Strony. Przesyła się wówczas wypis z aktu stanu cywilnego z dokonanymi zmianami.

3. Urzędy stanu cywilnego jednej Umawiającej się Strony przesyłają na wniosek organów wymiaru sprawiedliwości drugiej Umawiającej się Strony wypisy z aktów stanu cywilnego.

4. Wnioski obywateli jednej Umawiającej się Strony o nadesłanie wypisów z akt stanu cywilnego można przysyłać bezpośrednio właściwemu urzędowi stanu cywilnego drugiej Umawiającej się Strony. Dokumenty te wnioskodawca otrzymuje za pośrednictwem przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędu konsularnego tej Umawiającej się Strony, której organ wydał te dokumenty, za pobraniem należnej opłaty.

Artykuł 17

Umawiające się Strony przesyłają sobie wzajemnie odpisy prawomocnych orzeczeń dotyczących stanu cywilnego obywateli drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 18

Podania obywateli jednej Umawiającej się Strony o wydanie i nadesłanie dokumentów dotyczących wykształcenia, stażu pracy i innych dokumentów dotyczących osobistych lub majątkowych praw i interesów tych obywateli mogą być przesyłane bezpośrednio do właściwych organów drugiej Umawiającej się Strony. Dokumenty przesyła się obywatelowi za pośrednictwem przedstawicielstwa dyplomatycznego lub urzędu konsularnego tej Umawiającej się Strony, której organ dokumenty te wydał. Przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny przekazując obywatelowi dokumenty pobiera opłatę za ich wystawienie.

C Z Ę Ś Ć D R U G A

Sprawy cywilne, rodzinne i pracownicze

Postanowienia ogólne

Artykuł 19

Jeżeli zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy do podjęcia czynności właściwe są organy wymiaru sprawiedliwości obu Umawiających się Stron, a wniosek o wszczęcie postępowania wniesiony został do organu jednej z nich, wyłączona jest właściwość organu wymiaru sprawiedliwości drugiej Umawiającej się Strony.

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Sprawy z zakresu prawa osobowego

Artykuł 20

Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych

1. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych osoby fizycznej ocenia się według prawa tej Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

2. Zdolność prawną i zdolność do czynności prawnych osoby prawnej ocenia się według prawa tej Umawiającej się Strony, zgodnie z którym osoba ta została utworzona.

Ubezwłasnowolnienie całkowite i częściowe

Artykuł 21

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, do ubezwłasnowolnienia całkowitego i częściowego właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca być ubezwłasnowolniona. Sąd ten stosuje prawo swego państwa.

Artykuł 22

1. Jeżeli sąd jednej Umawiającej się Strony stwierdzi, że zachodzą przesłanki do ubezwłasnowolnienia całkowitego lub częściowego obywatela drugiej Umawiającej się Strony, mającego miejsce zamieszkania na terytorium pierwszej Umawiającej się Strony, zawiadomi o tym właściwy sąd drugiej Umawiającej się Strony.

2. W wypadkach nie cierpiących zwłoki sąd określony w ustępie 1 może wydać tymczasowe zarządzenie potrzebne dla ochro-

ny tej osoby lub jej majątku. Odpisy tych zarządzeń przesyła się właściwemu sądowi tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest ta osoba.

3. Jeżeli sąd drugiej Umawiającej się Strony zawiadomiony zgodnie z ustępem 1 oznajmi, że pozostawia dalsze czynności sądowi miejsca zamieszkania tej osoby, albo nie wypowie się w terminie trzech miesięcy, sąd miejsca zamieszkania tej osoby może przeprowadzić postępowanie o ubezwłasnowolnienie całkowite lub częściowe według prawa swego państwa, o ile taką samą przyczynę ubezwłasnowolnienia przewiduje również prawo tej Umawiającej się Strony, której dana osoba jest obywatelem. Orzeczenie o ubezwłasnowolnieniu całkowitym lub częściowym przesyła się właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 23

Postanowienia artykułów 21 i 22 stosuje się odpowiednio do uchylenia ubezwłasnowolnienia całkowitego i częściowego.

Artykuł 24

Uznanie za zmarłego i stwierdzenie zgonu

1. Do uznania osoby za zmarłą i do stwierdzenia zgonu właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem była ta osoba w czasie, gdy według ostatnich wiadomości pozostawała przy życiu.

2. Do uznania osoby za zmarłą i do stwierdzenia zgonu właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, której obywatelem była ta osoba w czasie, gdy według ostatnich wiadomości pozostawała przy życiu.

3. Sąd jednej Umawiającej się Strony może uznać obywatela drugiej Umawiającej się Strony za zmarłego lub stwierdzić jego zgon:

- 1/ na wniosek osoby zamierzającej zrealizować swoje uprawnienia wynikające z dziedziczenia lub stosunków majątkowych między małżonkami co do majątku nieruchomego osoby zaginionej lub zmarłej, znajdującego się na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd ma wydać orzeczenie;
- 2/ na wniosek małżonka osoby zaginionej lub zmarłej, zamieszkującego w czasie złożenia wniosku na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd ma wydać orzeczenie.

4. Orzeczenie wydane na podstawie ustępu 3 wywiera skutki prawne wyłącznie na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd wydał orzeczenie.

ROZDZIAŁ DRUGI

Sprawy z zakresu prawa rodzinnego

Artykuł 25

Zawarcie małżeństwa

1. Przesłanki zawarcia małżeństwa ocenia się dla każdej z osób zawierających małżeństwo według prawa tej Umawiającej się Strony, której osoba ta jest obywatelem.

2. Forma zawarcia małżeństwa podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżeństwo jest zawierane.

3. Forma zawarcia małżeństwa przed uprawnionym do tego przedstawicielem dyplomatycznym lub urzędnikiem konsularnym podlega prawu Umawiającej się Strony wysyłającej przedstawiciela dyplomatycznego lub urzędnika konsularnego.

Artykuł 26

Stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami

1. Stosunki osobiste i majątkowe między małżonkami podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie w czasie zgłoszenia wniosku.

2. Jeżeli w czasie zgłoszenia wniosku jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, w sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych między nimi właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają oni miejsce zamieszkania. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a drugi - na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, przed której sądem toczy się postępowanie.

3. W sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych między małżonkami w wypadku przewidzianym w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie w czasie zgłoszenia wniosku.

4. W sprawach dotyczących stosunków osobistych i majątkowych między małżonkami w wypadku przewidzianym w ustępie 2 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżonkowie mają miejsce zamieszkania. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a drugi na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwe są sądy obu Umawiających się Stron.

5. Do stosunków majątkowych między małżonkami dotyczących mienia nieruchomego właściwe są prawo i sądy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mienie to jest położone.

Artykuł 27

Rozwód

1. Rozwód podlega prawu tej Umawiającej się Strony , której obywatelami są małżonkowie w chwili wszczęcia postępowania.

2. Jeżeli w chwili wszczęcia postępowania jeden z małżonków jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś - obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, rozwód podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mają oni miejsce zamieszkania. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a drugi na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, przed której sądem toczy się postępowanie.

3. W sprawach o rozwód w wypadku przewidzianym w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, której obywatelami są małżonkowie w chwili wszczęcia postępowania.

4. W sprawach o rozwód w wypadku przewidzianym w ustępie 2, właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium małżonkowie mają miejsce zamieszkania. Jeżeli jeden z małżonków ma miejsce zamieszkania na terytorium jednej Umawiającej się Strony, a drugi - na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwe są sądy obu Umawiających się Stron.

5. Sąd właściwy do orzekania w sprawie o rozwód jest również właściwy do orzekania o władzy rodzicielskiej i alimentach na rzecz małoletnich dzieci.

Artykuł 28

Istnienie, nieistnienie i nieważność małżeństwa

1. W sprawach o ustalenie faktu rejestracji małżeństwa, o ustalenie istnienia lub nieistnienia małżeństwa oraz

o unieważnienie małżeństwa stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, któremu podlegało zawarcie małżeństwa.

2. W zakresie właściwości sądu stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 27.

Artykuł 29

Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi

1. Stosunki prawne między rodzicami i dziećmi, w tym również roszczenia alimentacyjne na rzecz dzieci, podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko.

2. Ustalenie i zaprzeczenie pochodzenia dziecka od określonej osoby, uznanie dziecka lub ustalenie pochodzenia dziecka na podstawie zgodnych oświadczeń - podlega prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest matka dziecka w chwili jego urodzenia. Wystarczy jednak zachowanie formy uznania dziecka lub ustalenia pochodzenia dziecka na podstawie zgodnych oświadczeń przewidzianej przez prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium uznanie ma być lub było dokonane.

3. W sprawach wymienionych w ustępach 1 i 2 właściwe są organy tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest dziecko, jak również organy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium dziecko ma miejsce zamieszkania.

Artykuł 30

Inne roszczenia alimentacyjne

1. W sprawach o inne roszczenia alimentacyjne z zakresu prawa rodzinnego właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba ubiegająca się o alimenty.

2. W sprawach o których mowa w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania osoba ubiegająca się o alimenty.

Artykuł 31 Przysposobienie

1. Do przysposobienia właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposabiający w czasie zgłoszenia wniosku. Jeżeli przysposabiający jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, a ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony.

2. Do przysposobienia stosuje się także prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposobiony w zakresie jego zgody, zgody jego przedstawiciela ustawowego, zezwolenia właściwego organu państwowego niezbędnych do przysposobienia z powodu zmiany dotychczasowego miejsca zamieszkania przysposobianego na miejsce zamieszkania w innym państwie.

3. Jeżeli dziecko przysposabiają małżonkowie, z których jeden jest obywatelem jednej Umawiającej się Strony, drugi zaś obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, muszą być spełnione wymagania przewidziane przez prawo obu Umawiających się Stron. Jeżeli jednak małżonkowie mają miejsce zamieszkania na terytorium jednej z Umawiających się Stron, właściwe jest prawo tej Umawiającej się Strony.

4. Postanowienia ustępów poprzedzających stosuje się odpowiednio do zmiany i rozwiązania przysposobienia.

5. Właściwym w sprawach o przysposobienie, zmianę i rozwiązanie przysposobienia jest organ tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest przysposabiany w czasie zgłoszenia wniosku. Jeżeli przysposabiany jest obywatelem jednej Umawiającej

się Strony, a ma miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, gdzie ma miejsce zamieszkania także przysposabiający, właściwy jest również organ tej Umawiającej się Strony.

Opieka i kuratela

Artykuł 32

1. Do opieki i kurateli właściwe jest, jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, prawo tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba, dla której jest lub ma być ustanowiony opiekun lub kurator.

2. Stosunki prawne między opiekunem lub kuratorem, a osobą pozostającą pod opieką lub kuratelą, podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której organ ustanowił opiekę lub kuratelę.

3. Obowiązek przyjęcia opieku lub kurateli podlega prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba mająca zostać opiekunem lub kuratorem.

4. Dla obywatela jednej Umawiającej się Strony może być ustanowiony opiekun lub kurator, będący obywatelem drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli zamieszkuje on na terytorium tej Umawiającej się Strony, na której terytorium opieka lub kuratela ma być sprawowana i jeżeli jego ustanowienie najbardziej odpowiada interesom osoby podlegającej opiece lub kurateli.

5. Do opieki i kurateli właściwy jest organ tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest osoba, dla której jest lub ma być ustanowiona opieka lub kuratela.

Artykuł 33

1. Jeżeli dla ochrony interesów obywatela jednej Umawiającej się Strony, którego miejsce zamieszkania lub pobytu, albo którego majątek znajduje się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, zachodzi potrzeba podjęcia środków w zakresie opieki lub kurateli, organ tej Umawiającej się Strony zawiadomi o tym niezwłocznie organ właściwy wymieniony w artykule 32 ustęp 5.

2. W wypadkach nie cierpiących zwłoki organ drugiej Umawiającej się Strony zastosuje odpowiednie środki tymczasowe według własnego prawa i niezwłocznie zawiadomi o tym organ właściwy wymieniony w artykule 32 ustęp 5. Tymczasowe środki pozostają w mocy do czasu podjęcia przez ten organ innych zarządzeń.

Artykuł 34

1. Organ właściwy w myśl artykułu 32 ustęp 5 może przekazać sprawowanie opieki lub kurateli organowi drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli osoba pozostająca pod opieką lub kuratelą ma miejsce zamieszkania lub majątek na obszarze tej Umawiającej się Strony. Przekazanie stanie się skuteczne, gdy organ wezwany przejmie sprawowanie opieki lub kurateli i zawiadomi o tym organ wzywający.

2. Organ, który stosownie do ustępu 1 podjął się ustanowienia opieki lub kurateli stosuje prawo obowiązujące w jego państwie.

ROZDZIAŁ TRZECI

Sprawy majątkowe

Artykuł 35

Forma czynności prawnej

1. Forma czynności prawnej podlega prawu tej Umawiającej się Strony, które właściwe jest dla samej czynności. Wystarczy jednak zachowanie formy przewidzianej przez prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium czynność zostaje dokonana.

2. Forma czynności prawnej odnoszącej się do nieruchomości podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nieruchomość jest położona.

Artykuł 36

Nieruchomości

Do stosunków prawnych dotyczących nieruchomości właściwe są prawo i organy wymiaru sprawiedliwości tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nieruchomość jest położona.

Artykuł 37

Zobowiązania ze stosunków umownych

1. Zobowiązania ze stosunków umownych podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium została zawarta umowa, chyba że uczestnicy stosunku zobowiązaniowego poddadzą ten stosunek wybranemu przez siebie prawu.

2. W sprawach wymienionych w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce

zamieszkania lub siedzibę pozwany. Właściwy jest również sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub siedzibę powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się przedmiot sporu albo majątek pozwanego.

3. Właściwość określona w ustępie 2 uczestnicy stosunku zobowiązaniowego mogą zmienić w drodze umowy.

Artykuł 38

Odpowiedzialność z czynów niedozwolonych

1. Odpowiedzialność z tytułu wyrządzenia szkody nie wynikającej ze stosunków umownych /czyny niedozwolone/ podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nastąpiło zdarzenie będące źródłem zobowiązania. Jednakże gdy powód i pozwany są obywatelami tej samej Umawiającej się Strony, właściwe jest prawo tej Strony.

2. W sprawach wymienionych w ustępie 1 właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium nastąpiło zdarzenie będące źródłem zobowiązania lub na której terytorium pozwany ma miejsce zamieszkania. Właściwy jest również sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się majątek pozwanego.

ROZDZIAŁ CZWARTY

Sprawy spadkowe

Artykuł 39

Zasada równości

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mogą nabywać na terytorium drugiej Umawiającej się Strony majątek i

inne prawa w drodze dziedziczenia z mocy ustawy lub rozporządzenia na wypadek śmierci na tych samych warunkach i w tym samym zakresie, jak obywatele tej Strony.

2. Obywatele jednej Umawiającej się Strony mogą dokonywać rozporządzeń na wypadek śmierci w stosunku do mienia znajdującego się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 40 Prawo właściwe

1. Stosunki prawne w zakresie dziedziczenia mienia ruchomego podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. Stosunki prawne w zakresie dziedziczenia mienia nieruchomego podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mienie to jest położone.

3. Ustalenie, czy rzecz wchodząca w skład spadku jest ruchomością czy nieruchomością podlega prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium rzecz ta znajduje się.

Artykuł 41 Przejęcie spadku na rzecz państwa

Jeżeli według prawa Umawiającej się Strony, określonego w artykule 40 nie ma spadkobierców, to mienie ruchome przypada tej Umawiającej się Stronie, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci, a mienie nieruchome przypada tej Umawiającej się Stronie, na której terytorium jest położone.

Artykuł 42

Testament

1. Zdolność do sporządzenia lub odwołania testamentu jak również skutki prawne wad oświadczenia woli, podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili sporządzenia lub odwołania testamentu.

2. Forma sporządzenia lub odwołania testamentu podlega prawu tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili sporządzenia lub odwołania testamentu. Wystarczy jednak zachowanie prawa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium testament został sporządzony lub odwołany.

Artykuł 43

Właściwość organów w sprawach spadkowych

1. W sprawach spadkowych dotyczących mienia ruchomego właściwy jest organ tej Umawiającej się Strony, której obywatelem był spadkodawca w chwili śmierci.

2. W sprawach spadkowych dotyczących mienia nieruchomości właściwy jest organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium mienie to jest położone.

3. W wypadku, gdy całe mienie ruchome pozostałe po śmierci obywatela jednej Umawiającej się Strony znajduje się na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, to na wniosek spadkobiercy postępowania przeprowadzi organ drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli wyrażą na to zgodę wszyscy znani spadkobiercy.

Artykuł 44

Ogłoszenie testamentu

Testament ogłasza właściwy organ tej Umawiającej się Strony, na której terytorium znajduje się testament. Odpis tes-

tamentu oraz odpis protokołu przesyła się organowi właściwemu do przeprowadzenia postępowania spadkowego.

ROZDZIAŁ PIĄTY

Sprawy z zakresu prawa pracy

Artykuł 45

1. Strony stosunku pracy mogą poddać ten stosunek wybranemu przez siebie prawu.

2. Jeżeli nie dokonano wyboru prawa, powstanie, zmiana, rozwiązanie i wygaśnięcie stosunku pracy oraz roszczenia z niego wynikające podlegają prawu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium praca jest, była lub miała być wykonywana. Jeżeli pracownik wykonuje pracę na terytorium jednej Umawiającej się Strony na podstawie stosunku pracy łączącego go z zakładem pracy, który ma siedzibę na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, powstanie, zmiana, rozwiązanie i wygaśnięcie stosunku pracy oraz roszczenia z niego wynikające podlegają prawu tej Umawiającej się Strony.

3. W sprawach dotyczących powstania, zmiany, rozwiązania i wygaśnięcia stosunku pracy oraz roszczeń z niego wynikających, właściwe są sądy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium praca jest, była, lub miała być wykonywana. Właściwe są również sądy tej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania pozwany, jak również - na której terytorium ma miejsce zamieszkania powód, jeżeli na tym terytorium znajduje się przedmiot sporu albo majątek pozwanego.

4. Właściwość określona w ustępie 3 strony stosunku pracy mogą zmienić w drodze umowy.

ROZDZIAŁ SZÓSTY

Koszty procesu i ułatwienia procesowe

Artykuł 46

Zwolnienie od złożenia kaucji za zabezpieczenie kosztów postępowania

Obywatelom jednej z Umawiających się Stron, którzy zamieszkują lub przebywają na terytorium którejkolwiek z tych Stron i występują przed sądami drugiej Umawiającej się Strony, nie można nakazać złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów postępowania tylko z tego powodu, że są cudzoziemcami lub że nie mają miejsca zamieszkania lub pobytu na terytorium tej Umawiającej się Strony, przed której organem występują.

Artykuł 47

Zwolnienie od kosztów sądowych

1. Obywatele jednej Umawiającej się Strony korzystają na terytorium drugiej Umawiającej się Strony ze zwolnienia od opłat, zaliczek i innych wydatków w postępowaniu oraz z bezpłatnego zastępstwa procesowego na tych samych warunkach i w takim samym zakresie co obywatele tej Umawiającej się Strony.

2. Zwolnienia o których mowa w ustępie 1 dotyczą wszystkich czynności postępowania łącznie z czynnościami egzekucyjnymi.

3. Zwolnienie od kosztów udzielone w określonej sprawie przez sąd jednej Umawiającej się Strony rozciąga się również na koszty powstałe w razie dokonywania czynności postępowania w tej samej sprawie na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 48

1. Dla uzyskania zwolnienia od kosztów lub przyznania bezpłatnego zastępstwa adwokackiego należy złożyć zaświadczenie o sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej wnioskodawcy. Zaświadczenie takie wydaje właściwy organ ten Umawiającej się Strony, na której terytorium ma miejsce zamieszkania lub pobytu wnioskodawca.

2. Jeśli wnioskodawca nie zamieszkuje ani nie przebywa na terytorium którejkolwiek z Umawiających się Stron, zaświadczenie może wydać przedstawicielstwo dyplomatyczne lub urząd konsularny tej Umawiającej się Strony, której obywatelem jest wnioskodawca.

3. Sąd orzekający o zwolnieniu od kosztów, może żądać dodatkowych wyjaśnień lub uzupełnienia danych.

4. W wypadku gdy prawo jednej z Umawiających się Stron nie wymaga złożenia zaświadczenia o sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej, wnioskodawca powinien złożyć oświadczenie.

Artykuł 49

1. Obywatel jednej Umawiającej się Strony ubiegający się o zwolnienie od kosztów lub bezpłatne zastępstwo adwokackie przed sądem drugiej Umawiającej się Strony, może zgłosić taki wniosek pisemnie lub ustnie do protokołu w sądzie właściwym według swego miejsca zamieszkania lub pobytu. Sąd ten przesyła właściwemu sądowi drugiej Umawiającej się Strony wniosek wraz z zaświadczeniem określonym w artykule 48.

2. Wniosek wymieniony w ustępie 1 może być zgłoszony jednocześnie z pozwem lub wnioskiem wszczynającym postępowanie.

Artykuł 50

Sąd jednej Umawiającej się Strony, wzywając stronę procesową lub uczestnika postępowania zamieszkałego lub przebywającego na terytorium drugiej Umawiającej się Strony do uiszczenia kosztów sądowych lub do uzupełnienia braków pozwu lub wniosku, wyznaczy równocześnie termin nie krótszy niż jeden miesiąc. Bieg terminu rozpoczyna się od daty doręczenia pisma w tym przedmiocie.

Artykuł 51

Terminy

1. Jeżeli sąd jednej Umawiającej się Strony wyznaczy stronie procesowej lub uczestnikom postępowania zamieszkałym na terytorium drugiej Umawiającej się Strony termin do dokonania czynności procesowej, o zachowaniu terminu rozstrzyga data stempla urzędu pocztowego tej Umawiającej się Strony, z której terytorium zostało wysłane pismo stanowiące wykonanie czynności.

2. W wypadku przekazania w określonym terminie żądanych przez sąd opłat i zaliczek na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, o zachowaniu wyznaczonego terminu rozstrzyga data wpłacenia ich do banku tej Umawiającej się Strony, na której terytorium zamieszkuje strona procesowa lub uczestnik postępowania.

3. Do skutków uchybienia terminu organ rozpoznający sprawę stosuje prawo swego państwa.

ROZDZIAŁ SIÓDMY

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń

Artykuł 52

Uznawanie orzeczeń w sprawach niemajątkowych

1. Prawomocne orzeczenia niemajątkowe w sprawach cywilnych, rodzinnych i pracowniczych, a w sprawach dotyczących

władzy rodzicielskiej również orzeczenia nieprawomocne o ile są wykonalne - wydane przez organy jednej Umawiającej się Strony podlegają uznaniu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony bez przeprowadzenia postępowania o uznanie, jeżeli organy drugiej Umawiającej się Strony nie wydały wcześniej prawomocnego orzeczenia w tej samej sprawie, ani też nie były wyłącznie właściwe na podstawie niniejszej Umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w Umowie - na podstawie prawa wewnętrznego tej Umawiającej się Strony.

2. Prawomocne orzeczenia niemajątkowe w sprawach rodzinnych wydane przez inne niż sądy, organy jednej Umawiającej się Strony podlegają uznaniu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony na zasadach określonych w artykułach 54-56.

Uznawanie i wykonywanie orzeczeń w sprawach majątkowych i w innych sprawach niemajątkowych

Artykuł 53

1. Na warunkach przewidzianych niniejszą Umową Umawiające się Strony uznają i wykonują na swym terytorium następujące orzeczenia wydane na terytorium drugiej Umawiającej się Strony:

- 1/ orzeczenia sądów w sprawach cywilnych, rodzinnych i pracowniczych,
- 2/ orzeczenia sądów w sprawach karnych, w części dotyczącej naprawienia szkody spowodowanej przestępstwem.

2. Za orzeczenia sądowe w rozumieniu ustępu 1 uważa się również ugody zawarte przed sądami w sprawach cywilnych, rodzinnych i pracowniczych o charakterze majątkowym.

Artykuł 54

Orzeczenia wymienione w artykule 53 podlegają uznaniu i wykonaniu na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli:

- 1/ według prawa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane jest ono prawomocne i wykonalne, a w sprawach dotyczących zobowiązań alimentacyjnych również orzeczenie nieprawomocne o ile jest wykonalne;
- 2/ sąd, który wydał orzeczenie był właściwy na podstawie niniejszej Umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w Umowie - na podstawie prawa wewnętrznego tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane;
- 3/ strona nie została pozbawiona możliwości obrony swych praw, a w razie posiadania ograniczonej zdolności procesowej - należytego przedstawicielstwa, a w szczególności strona, która nie uczestniczyła w postępowaniu otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie;
- 4/ sprawa między tymi samymi stronami o to samo roszczenie nie została już prawomocnie osądzona przez sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane i jeżeli między tymi samymi stronami nie zostało wcześniej wszczęte postępowanie w tej samej sprawie przed sądem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane;
- 5/ orzeczenie właściwego organu państwa trzeciego między tymi samymi stronami i o to samo roszczenie nie było już uznane lub wykonane na terytorium tej Umawiającej się Strony, gdzie orzeczenie ma być uznane i wykonane;
- 6/ przy wydaniu orzeczenia zastosowano prawo właściwe na podstawie niniejszej Umowy, a w wypadku braku takiego uregulowania w Umowie - na podstawie prawa wewnętrznego tej Umawia-

jącej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane.

Artykuł 55

1. Wniosek o uznanie i wykonanie orzeczenia może być złożony bezpośrednio we właściwym sądzie tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane lub też za pośrednictwem sądu, który rozpoznawał sprawę w pierwszej instancji.

2. Do wniosku należy dołączyć:

- 1/ orzeczenie lub jego uwierzytelniony odpis wraz ze stwierdzeniem, że orzeczenie jest prawomocne i wykonalne, a w sprawach dotyczących zobowiązań alimentacyjnych, jeżeli orzeczenie jest nieprawomocne, wraz ze stwierdzeniem, że jest ono wykonalne, jeżeli nie wynika to z samego orzeczenia;
- 2/ dokument stwierdzający, że strona, przeciwko której wydane zostało orzeczenie i która nie uczestniczyła w postępowaniu, otrzymała wezwanie na rozprawę we właściwym czasie i trybie, zgodnie z prawem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie zostało wydane; natomiast w wypadku ograniczonej zdolności procesowej strony - dokument stwierdzający, że strona ta była należycie reprezentowana;
- 3/ uwierzytelnione tłumaczenie wniosku oraz dokumentów wymienionych w punktach 1 i 2 na język tej Umawiającej się Strony, na terytorium której orzeczenie ma być uznane lub wykonane.

Artykuł 56

Tryb uznawania i wykonywania orzeczeń

1. Do uznania i wykonania orzeczenia właściwy jest sąd tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie

ma być uznane i wykonane.

2. W postępowaniu tym sąd ogranicza się do zbadania, czy zostały spełnione warunki przewidziane w artykułach 54 i 55.

3. Do uznania i wykonania orzeczenia stosuje się prawo tej Umawiającej się Strony, na której terytorium orzeczenie ma być uznane i wykonane; dotyczy to także formy wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia. Do wniosku o uznanie i wykonanie orzeczenia należy dołączyć jego odpisy i odpisy załączników dla doręczenia uczestnikom postępowania.

4. Jeżeli na skutek wznowienia postępowania lub wszczęcia postępowania o uchylenie lub zmianę prawomocnego orzeczenia na terytorium tej Umawiającej się Strony, której sąd wydał orzeczenie zostało wstrzymane wykonanie tego orzeczenia, zawiesza się postępowanie o uznanie i wykonanie orzeczenia lub postępowanie egzekucyjne na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

5. Orzekając w sprawie o uznanie i wykonanie orzeczenia sąd może żądać od stron wyjaśnień. Sąd ten może również zwrócić się o dodatkowe wyjaśnienia od sądu, który wydał orzeczenie.

Wykonywanie orzeczeń o kosztach

Artykuł 57

1. Jeżeli osoba, która na podstawie artykułu 47 była zwolniona od kosztów postępowania, zostanie prawomocnym orzeczeniem wydanym na terytorium jednej Umawiającej się Strony zobowiązana do zapłaty tych kosztów uczestnikowi postępowania, właściwy sąd drugiej Umawiającej się Strony, na której terytorium ma nastąpić ich egzekucja, orzeknie bezpłatnie na wniosek o wykonalności tego orzeczenia.

2. Kosztami postępowania są również koszty poświadczenia prawomocności i wykonalności orzeczenia oraz koszty tłumaczenia wymaganych dokumentów.

Artykuł 58

1. Sąd, który rozstrzyga o wykonaniu orzeczenia o kosztach ogranicza się do sprawdzenia czy orzeczenie to jest prawomocne i wykonalne.

2. Do wniosku o wykonanie orzeczenia dołącza się orzeczenie lub uwierzytelniony odpis części orzeczenia ustalającej wysokość kosztów wraz ze stwierdzeniem, że orzeczenie to jest prawomocne i wykonalne oraz uwierzytelnione tłumaczenie tych dokumentów na język tej Umawiającej się Strony, na terytorium której orzeczenie ma być wykonane.

3. Organ wymiaru sprawiedliwości tej Umawiającej się Strony, na której terytorium koszty postępowania zostały wyłożone zaliczkowo przez państwo, zwróci się do właściwego sądu drugiej Umawiającej się Strony o ściągnięcie tych kosztów. Sąd ten przeprowadzi egzekucję zgodnie ze swym prawem bez pobierania opłat i przekaże wyegzekwowane kwoty przedstawicielstwu dyplomatycznemu lub urzędowi konsularnemu drugiej Umawiającej się Strony. Postanowienia ustępów 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

C Z Ę Ś Ć T R Z E C I A

Sprawy karne

ROZDZIAŁ PIERWSZY

Przejęcie ścigania karnego

Artykuł 59

Obowiązek przejęcia ścigania karnego

1. Każda z Umawiających się Stron zobowiązuje się na wniosek drugiej Umawiającej się Strony do ścigania karnego

swych obywateli oraz cudzoziemców mających miejsce stałego pobytu na jej terytorium, podejrzanych o popełnienie przestępstwa na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony.

2. Umawiające się Strony mogą składać wnioski o przejęcie ścigania karnego również w związku z takimi naruszeniami prawa, które według prawa wzywającej Umawiającej się Strony uważane są za przestępstwo, a według prawa wezwanej Umawiającej się Strony - tylko za wykroczenia.

3. W wypadkach, o których mowa w ustępach 1 i 2, właściwe organy wymiaru sprawiedliwości wezwanej Umawiającej się Strony stosują prawo swego państwa.

4. Jeżeli z czynu, którego dotyczy przejęte ściganie karne, wynikają roszczenia odszkodowawcze i złożone zostały odpowiednie wnioski o odszkodowanie, włącza się je do przejętego postępowania.

Artykuł 60

Przejęcie ścigania karnego dotyczące zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości

W sprawach dotyczących zbrodni wojennych i zbrodni przeciwko ludzkości artykuł 59 ust. 1 stosuje się także wówczas, gdy zostały one popełnione poza terytorium Strony wzywającej.

Artykuł 61

Wniosek o przejęcie ścigania karnego

1. Wniosek o przejęcie ścigania karnego powinien zawierać:

a/ oznaczenie organu wzywającego,

- b/ imię i nazwisko osoby podejrzanej, jej obywatelstwo oraz inne dane osobowe,
- c/ opis i kwalifikację prawną czynu, w związku z którym zostaje złożony wniosek o przejęcie ścigania karnego.

2. Ponadto do wniosku dołącza się:

- a/ tekst przepisów karnych, a w miarę potrzeby - i innych przepisów Strony wzywającej istotnych dla ścigania karnego,
- b/ akta sprawy lub ich uwierzytelnione odpisy oraz dowody,
- c/ wnioski o odszkodowanie oraz w miarę możliwości informacje dotyczące wysokości szkody,
- d/ wnioski osób pokrzywdzonych o ściganie, jeżeli prawo Strony wezwanej tego wymaga.

Artykuł 62

Odesłanie podejrzanego

1. Jeżeli w chwili złożenia wniosku o przejęcie ścigania karnego podejrzany jest tymczasowo aresztowany na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony, należy spowodować jego odesłanie na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony.

2. Jeżeli w chwili złożenia wniosku o przejęcie ścigania karnego podejrzany przebywa na wolności na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony, Strona ta w razie potrzeby podejmie zgodnie ze swoim prawem działania w celu jego powrotu na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony.

Artykuł 63

Zawiadomienie o wynikach ścigania karnego

Wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi wzywającą Umawiającą się Stronę o orzeczeniu kończącym postępowanie w spra-

wie. Na wniosek wzywającej Umawiającej się Strony przesyła się odpis tego orzeczenia.

Artykuł 64

Następstwa przejęcia ścigania karnego

Po przejęciu ścigania karnego organy wymiaru sprawiedliwości Strony wzywającej nie mogą prowadzić postępowania przeciwko tej samej osobie o ten sam czyn, chyba że we wniosku o przejęcie ścigania karnego Strona wzywająca zastrzegła, iż może ponownie podjąć postępowanie w razie zawiadomienia przez Stronę wezwaną o odmowie wszczęcia postępowania lub umorzeniu postępowania.

ROZDZIAŁ DRUGI

Wydanie w celu ścigania i wykonania kary

Wydanie osób

Artykuł 65

1. Umawiające się Strony wydają sobie wzajemnie , na wniosek , stosownie do postanowień niniejszej Umowy, osoby znajdujące się na ich terytorium , w celu przeprowadzenia postępowania karnego lub wykonania kary.

2. Wydanie w celu przeprowadzenia postępowania karnego następuje tylko z powodu takich przestępstw, które według prawa obu Umawiających się Stron są karą, której górna granica przekracza jeden rok pozbawienia wolności lub karą surowszą.

3. Wydanie w celu wykonania kary następuje tylko z powodu takich czynów, które są przestępstwami według prawa obu Umawiających się Stron i jeżeli osoba której wydania się żąda, została skazana na karę co najmniej sześciu miesięcy pozbawienia wolności lub na karę surowszą.

Artykuł 66

1. Wydanie nie następuje, jeżeli:

- 1/ osoba, której wydania zażądano jest obywatelem wezwanej Umawiającej się Strony lub korzysta z prawa azylu;
- 2/ przestępstwo zostało popełnione na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony;
- 3/ zgodnie z prawem wezwanej Umawiającej się Strony postępowanie karne nie może być wszczęte lub wyrok nie może być wykonany z powodu przedawnienia lub innych ustawowych przyczyn;
- 4/ na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony przeciwko osobie, której wydania zażądano, o ten sam czyn przestępny toczy się postępowanie karne lub został wydany prawomocny wyrok albo postępowanie karne zostało prawomocnie umorzone;
- 5/ postępowanie karne przed sądem wszczyna się z oskarżenia prywatnego;
- 6/ przestępstwo ma charakter polityczny;
- 7/ przestępstwo polega wyłącznie na naruszeniu obowiązków wojskowych;
- 8/ naruszałoby to porządek publiczny lub zasady porządku prawnego.

2. Jeżeli wydanie nie następuje wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi o tym wzywającą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 67

Jeżeli czyn zagrożony jest karą śmierci przez prawo Strony wzywającej, a nie jest zagrożony taką karą przez prawo Strony wezwanej, na terytorium Strony wzywającej nie można orzec lub wykonać kary śmierci.

Artykuł 68
Wniosek o wydanie

1. Do wniosku o wydanie w celu przeprowadzenia postępowania karnego dołącza się uwierzytelniony odpis postanowienia o tymczasowym aresztowaniu z opisem czynu przestępnego oraz tekst przepisów prawnych dotyczących czynu popełnionego przez osobę, której wydania się żąda. Przy przestępstwie przeciwko mieniu należy nadto podać wysokość szkody, jaka powstała lub mogła powstać na skutek czynu przestępnego.

2. Do wniosku o wydanie w celu wykonania kary dołącza się uwierzytelniony odpis prawomocnego wyroku oraz tekst przepisów prawnych dotyczących czynu popełnionego przez skazanego. Jeżeli skazany rozpoczął odbywanie kary należy podać jaką część odbył.

3. Do wniosku o wydanie należy również dołączyć w miarę możliwości rysopis osoby, której wydania się żąda, dane o jej obywatelstwie, stosunkach osobistych i miejscu pobytu, o ile dane te nie wynikają z wyroku lub postanowienia o tymczasowym aresztowaniu, a nadto jej fotografię i odciski palców.

Artykuł 69
Uzupełnienie wniosku o wydanie

Jeżeli otrzymane dane nie są wystarczające do rozstrzygnięcia wniosku o wydanie, wezwana Umawiająca się Strona może żądać ich uzupełnienia zakreślając w tym celu termin do dwóch miesięcy. Termin ten może być przedłużony z ważnych przyczyn.

Aresztowanie w celu wykonania

Artykuł 70

Po otrzymaniu wniosku o wydanie wezwana Umawiająca się Strona podejmie niezwłocznie środki celem aresztowania

osoby , której wydania się żąda, z wyjątkiem wypadków, gdy jest oczywiste, że zgodnie z niniejszą Umową wydanie nie może nastąpić.

Artykuł 71

1. Aresztowanie może nastąpić także przed otrzymaniem wniosku o wydanie, jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona o to wystąpi, powołując się na postanowienie o tymczasowym aresztowaniu lub na wyrok stanowiący podstawę wniosku o wydanie. O aresztowanie wystąpić można telefaxem, telegramem lub przy pomocy innych środków wykluczających jakiegokolwiek wątpliwości.

2. O aresztowaniu dokonanym stosownie do ustępu 1 należy niezwłocznie zawiadomić drugą Umawiającą się Stronę.

Artykuł 72

Zwolnienie osoby aresztowanej

1. Wezwana Umawiająca się Strona może zwolnić osobę aresztowaną stosownie do artykułu 70, jeżeli w terminie określonym w artykule 69 nie nadesłano uzupełniających danych o które ta Strona wystąpiła.

2. Osobę aresztowaną stosownie do artykułu 71 ustęp 1 zwalnia się, jeżeli wniosek o jej wydanie nie wpłynie w terminie jednego miesiąca od dnia, w którym druga Umawiająca się Strona została powiadomiona o tymczasowym aresztowaniu.

Artykuł 73

Odroczenie wydania

Jeżeli na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony przeciwko osobie, której wydania się żąda, toczy się postępo-

wanie karne lub została ona skazana za inne przestępstwo, wydanie może ulec odroczeniu do czasu zakończenia postępowania karnego lub całkowitego wykonania orzeczonej kary albo do chwili zwolnienia tej osoby przed ukończeniem odbywania kary.

Artykuł 74

Wydanie czasowe

1. Wydanie czasowe osoby, której wydania się żąda, następuje na uzasadniony wniosek wzywającej Umawiającej się Strony wtedy, jeżeli odroczenie wydania spowodowałoby przedawnienie postępowania karnego lub poważnie utrudniałoby postępowanie w sprawie o przestępstwo popełnione przez tę osobę.

2. Osoba wydana czasowo zostanie przekazana z powrotem niezwłocznie po zakończeniu czynności procesowych, dla których przeprowadzenia została wydana, nie później jednak niż w ciągu trzech miesięcy od dnia wydania czasowego.

Artykuł 75

Zbieg wniosków o wydanie

Jeżeli wydania tej samej osoby domaga się kilka państw, wezwana Umawiająca się Strona rozstrzygnie któremu z państw osobę tę wyda. Przy podejmowaniu takiej decyzji bierze się pod uwagę wszystkie okoliczności, w szczególności obywatelstwo danej osoby, miejsce popełnienia i rodzaj przestępstwa.

Artykuł 76

Ograniczenie ścigania osoby wydanej

1. Przeciwnie osobie wydanej nie można bez zgody wezwanej Umawiającej się Strony wszcząć postępowania karnego ani

wykonać w stosunku do niej kary, nie może ona być również wydana trzeciemu państwu z powodu innego czynu przestępnego popełnionego przed wydaniem, aniżeli ten, za który została wydana.

2. Zgoda wezwanej Umawiającej się Strony nie jest wymagana , jeżeli:

- 1/ osoba wydana nie opuściła w ciągu 30 dni po zakończeniu postępowania karnego lub po wykonaniu kary terytorium wzywającej Umawiającej się Strony. Do tego terminu nie wlicza się czasu, w którym osoba wydana nie mogła bez swej winy opuścić terytorium wzywającej Umawiającej się Strony;
- 2/ osoba wydana opuściła terytorium wzywającej Umawiającej się Strony lecz na terytorium to dobrowolnie powróciła.

Artykuł 77

Wykonanie wydania

Wezwana Umawiająca się Strona zawiadomi wzywającą Umawiającą się Stronę o miejscu i dacie wydania. Jeżeli wzywająca Umawiająca się Strona nie przejmie osoby podlegającej wydaniu w terminie piętnastu dni od daty ustalonej dla wydania, osoba ta może być zwolniona.

Artykuł 78

Ponowne wydanie

Jeżeli osoba wydana uchyli się w jakikolwiek sposób od postępowania karnego lub od wykonania kary i powróci na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony, zostanie ona wydana na ponowny wniosek bez potrzeby przesyłania dokumentów przewidzianych w artykule 68.

Artykuł 79

Zawiadomienie o wyniku postępowania karnego

Wzywająca Umawiająca się Strona zawiadomi niezwłocznie wezwaną Umawiającą się Stronę o wyniku postępowania karnego przeciwko osobie wydanej. W razie wydania prawomocnego orzeczenia przesyła się jego odpis.

Artykuł 80

Tranzyt

1. Jedna z Umawiających się Stron zezwoli na wniosek drugiej Umawiającej się Strony na tranzyt przez swoje terytorium osób wydanych przez państwo trzecie wzywającej Umawiającej się Stronie. Wezwana Umawiająca się Strona może nie udzielić zezwolenia, jeżeli stosownie do niniejszej Umowy nie istnieje obowiązek wydania.

2. Wniosek o zezwolenie na tranzyt składa się i rozpatruje w takim samym trybie jak wniosek o wydanie.

3. Wezwana Umawiająca się Strona dokonuje tranzytu w taki sposób jaki jej najbardziej odpowiada.

4. Zezwolenie na tranzyt nie jest wymagane w razie jego dokonywania drogą powietrzną bez międzylądowania.

Artykuł 81

Koszty wydania i tranzytu

Koszty wydania ponosi ta Umawiająca się Strona, na której terytorium koszty te powstały. Koszty tranzytu ponosi wzywająca Umawiająca się Strona.

ROZDZIAŁ TRZECI

Postanowienia szczególne dotyczące pomocy
prawnej w sprawach karnych

Artykuł 82

Czasowe przekazywanie osób pozbawionych wolności

1. Jeżeli osoba wezwana w charakterze świadka, którego przesłuchanie jest konieczne, jest pozbawiona wolności na terytorium wezwanej Umawiającej się Strony, właściwe organy tej Umawiającej się Strony zarządzają przekazanie osoby na terytorium wzywającej Umawiającej się Strony. Osoba ta będzie pozostawać w areszcie i po zakończeniu przesłuchania zostanie niezwłocznie przekazana z powrotem.

2. Jeżeli wyniknie potrzeba przesłuchania w charakterze świadka osoby pozbawionej wolności na terytorium państwa trzeciego, właściwe organy wezwanej Umawiającej się Strony udzielią zezwolenia na tranzyt tej osoby przez terytorium swego państwa.

Artykuł 83

Wydawanie przedmiotów

1. Przedmioty uzyskane przez sprawcę w wyniku przestępstwa lub przedmioty uzyskane w drodze ich wymiany, jak również inne przedmioty stanowiące dowody rzeczowe w postępowaniu karnym, wydaje się wzywającej Umawiającej się Stronie.

2. Wezwana Umawiająca się Strona może czasowo odroczyć wydanie przedmiotów, jeżeli są one niezbędne w innym postępowaniu karnym.

3. Prawa osób trzecich do przedmiotów, które zostały wydane drugiej Umawiającej się Stronie pozostają nienaruszone. Po zakończeniu postępowania karnego przedmioty te zostają zwró-

cone tej Umawiającej się Stronie, która je wydała lub za zgodą tej Strony zostają wydane bezpośrednio osobom uprawnionym.

4. Przy wydawaniu przedmiotów stosownie do niniejszego artykułu nie mają zastosowania przepisy ograniczające wwóz i wywóz przedmiotów i wartości dewizowych.

Artykuł 84

Udział przedstawicieli organu wzywającego

Przedstawiciele organu wzywającego mogą być obecni przy podejmowaniu czynności z zakresu pomocy prawnej na terytorium Strony wezwanej; udział ten wymaga zgody; w Republice Litewskiej - Ministerstwa Sprawiedliwości lub Prokuratury Generalnej a w Rzeczypospolitej Polskiej - Ministerstwa Sprawiedliwości.

Zawiadomienia o skazaniach

Artykuł 85

Umawiające się Strony zawiadamiają się wzajemnie o prawomocnych wyrokach wydanych przez sądy jednej Umawiającej się Strony wobec obywateli drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 86

Umawiające się Strony udzielają sobie na uzasadniony wniosek informacji o prawomocnych wyrokach wydanych przez sądy jednej Umawiającej się Strony wobec osób nie będących obywatelami wzywającej Umawiającej się Strony.

Artykuł 87

Informacje z rejestru skazanych

Umawiające się Strony przesyłają sobie na wniosek pełne informacje z rejestru skazanych, dotyczące obywateli drugiej Umawiającej się Strony, jak również informacje o późniejszych orzeczeniach, dotyczących wyroków, o ile skazania te podlegają wpisaniu do rejestru skazanych według prawa tej Umawiającej się Strony, której sąd orzekał.

ROZDZIAŁ CZWARTY

Wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach karnych

Artykuł 88

Definicje

1. W rozumieniu niniejszego rozdziału wyrażenie "środki zabezpieczający" oznacza:

- 1/ w Republice Litewskiej - umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym i umieszczenie w zakładzie leczniczym o specjalnym rygorze,
- 2/ w Rzeczypospolitej Polskiej - umieszczenie w szpitalu psychiatrycznym albo w innym odpowiednim zakładzie i umieszczenie w zakładzie leczenia odwykowego.

2. W rozumieniu niniejszego rozdziału następujące wyrażenia oznaczają:

- "Państwo wydania wyroku " - państwo, w którym zostało wydane orzeczenie sądowe zawierające sankcję, która ma być wykonana.
- "Państwo wykonania wyroku" - państwo, które przejęło lub ma przejąć wykonanie kary pozbawienia wolności lub środków zabezpieczających.

Artykuł 89
Zasada ogólna

1. Umawiające się Strony zobowiązują się wzajemnie, na wniosek , zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy do przejmowania wykonania prawomocnych orzeczeń w sprawach karnych, na mocy których sądy jednej Umawiającej się Strony orzekły wobec obywateli drugiej Umawiającej się Strony karę pozbawienia wolności lub środki zabezpieczające.

2. Z wnioskami, o których mowa w ustępie 1, mogą wystąpić zarówno Państwo wydania wyroku jak i Państwo wykonania wyroku.

Artykuł 90
Prawo skazanego

Skazany, jako przedstawiciel ustawowy, obrońca, współmałżonek, krewni w linii prostej lub rodzeństwo mogą występować z inicjatywą podjęcia czynności o których mowa w artykule 89 do organów centralnych każdej z Umawiających się Stron. Każdy skazany , do którego może mieć zastosowanie niniejszy rozdział Umowy, zostanie powiadomiony przez Państwo wydania wyroku o istotnych postanowieniach tego rozdziału.

Przesłanki przejęcia

Artykuł 91

Przejęcie wykonania orzeczenia nastąpi tylko w wypadku, gdy czyn stanowiący podstawę orzeczenia jest karalny sądownie również według prawa Państwa wykonania wyroku lub byłby karalny sądownie, gdyby czyn taki został popełniony na terytorium Państwa wykonania wyroku.

Artykuł 92

W sprawach o przestępstwa skarbowe nie może nastąpić odmowa przejęcia wykonania orzeczenia z tego tylko powodu, że prawo Państwa wykonania wyroku nie zawiera przepisów dotyczących danin publicznych, ceł, monopoli lub obrotu dewizowego albo przepisów o handlu zagranicznym lub reglamentacji towarów tego samego rodzaju, które są zawarte w prawie Państwa wydania wyroku.

Artykuł 93

Przejęcie wykonania orzeczenia nie następuje, jeżeli:

- 1/ czyn stanowiący podstawę orzeczenia jest przestępstwem o charakterze politycznym;
- 2/ czyn stanowiący podstawę orzeczenia polega wyłącznie na naruszeniu obowiązków wojskowych;
- 3/ wykonanie kary lub środków zabezpieczających uległo przedawnieniu według prawa jednej z Umawiających się Stron;
- 4/ wyrok został wydany przez sąd szczególny;
- 5/ wyrok został wydany pod nieobecność skazanego;
- 6/ skazany został w Państwie wykonania wyroku prawomocnie skazany lub uniewinniony za ten sam czyn;
- 7/ zdaniem Państwa wezwanego naruszałoby to jego porządek publiczny lub zasady porządku prawnego.

Artykuł 94

1. Przejęcie wykonania orzeczenia może nastąpić tylko za zgodą skazanego. Jeżeli skazany nie jest zdolny do wyrażenia skutecznej prawnie zgody, to musi ją wyrazić jego przedstawiciel ustawowy.

2. Przejęcie wykonania orzeczenia nie nastąpi, jeżeli skazany jest pozbawiony wolności w Państwie wydania wyroku i w dniu wpłynięcia wniosku pozostała do odbycia kara pozbawienia wolności lub środki zabezpieczające nie przekraczające 4 miesięcy. Przy ocenie tej przesłanki dodaje się wszystkie kary pozbawienia wolności i środki zabezpieczające albo ich części pozostałe do wykonania. Jeżeli czas trwania środków zabezpieczających nie został określony to przyjmuje się dzień, w którym według prawa Państwa wydania wyroku doszłoby najpóźniej do ich uchylenia.

Artykuł 95

Rozstrzyganie wniosku

Państwo wezwane zawiadamia w możliwie krótkim czasie Państwo wzywające w jakim zakresie wniosek o przejęcie wykonania orzeczenia został uwzględniony. Całkowita lub częściowa odmowa wymaga uzasadnienia.

Artykuł 96

Wykonywanie orzeczeń

1. Jeżeli nastąpi przejęcie wykonania orzeczenia to sądy Państwa wykonania wyroku określą według swego prawa podlegającą wykonaniu karę pozbawienia wolności lub środki zabezpieczające, biorąc pod uwagę w możliwie największym stopniu karę pozbawienia wolności lub środki zabezpieczające orzeczone w Państwie wydania wyroku.

2. Na skutek przejęcia wykonania orzeczenia przez Państwo wykonania wyroku, skazany nie może być w żadnym wypadku w sytuacji mniej korzystnej od tej, w jakiej by się znajdował w razie dalszego wykonywania orzeczenia w Państwie wydania wyroku.

3. Wykonanie orzeczenia włącznie z warunkowym zwolnieniem następuje zgodnie z prawem Państwa wykonania wyroku. Jeżeli przepisy prawa Państwa wydania wyroku dotyczące warunkowego zwolnienia są dla skazanego korzystniejsze podlegają one zastosowaniu.

4. Na poczet kary pozbawienia wolności lub środków zabezpieczających zalicza się w Państwie wykonania wyroku okres pozbawienia wolności lub stosowania środków zabezpieczających w Państwie wydania wyroku.

Artykuł 97

Wykonanie części orzeczenia

Jeżeli nastąpiło skazanie za więcej niż jedno przestępstwo, a przejęcie wykonania orzeczenia dotyczy tylko kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego, odnoszących się do niektórych z tych przestępstw, to sąd Państwa wykonania wyroku określi w postępowaniu, o którym mowa w artykule 96 karę pozbawienia wolności lub środek zabezpieczający, podlegające wykonaniu w odniesieniu do tych przestępstw.

Artykuł 98

Skutki przejęcia wykonania

1. W czasie wykonywania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego w Państwie wykonania wyroku, Państwo wydania wyroku nie podejmuje dalszych czynności związanych z ich wykonaniem.

2. Państwo wydania wyroku jest uprawnione do wykonania pozostałej części kary lub środka zabezpieczającego, jeżeli skazany uchylając się od wykonania orzeczenia w Państwie wykonania wyroku opuścił jego terytorium. Państwo wykonania wyroku

zawiadamia niezwłocznie Państwo wydania wyroku o tych okolicznościach.

3. Uprawnienie Państwa wydania wyroku, o którym mowa w ustępie 2, wygasa ostatecznie, jeżeli kara pozbawienia wolności lub środki zabezpieczające zostały wykonane lub darowane.

Artykuł 99

Ułaskawienie i amnestia

1. Ułaskawienie skazanego może nastąpić w Państwie wykonania wyroku. Państwo wydania wyroku może zwrócić się do Państwa wykonania wyroku z postulatem ułaskawienia. Postulat ten będzie życzliwie potraktowany przez Państwo wykonania wyroku. Nie narusza to prawa Państwa wydania wyroku do ułaskawienia ze skutecznością na swoim terytorium.

2. Państwo wykonania wyroku stosuje wobec skazanego amnestię wydaną zarówno w Państwie wykonania wyroku jak i w Państwie wydania wyroku.

Artykuł 100

Uchylenie lub zmiana orzeczenia

Do uchylenia lub zmiany orzeczenia przejętego do wykonania właściwe wyłącznie jest Państwo wydania wyroku.

Artykuł 101

Zawiadomienie

1. Umawiające się Strony zawiadamiają się wzajemnie w możliwie krótkim czasie, o wszystkich okolicznościach, które mogłyby mieć wpływ na wykonanie orzeczenia.

2. Państwo wydania wyroku zawiadamia Państwo wykonania wyroku w szczególności o amnestii oraz uchyleniu lub zmianie orzeczenia przejętego do wykonania.

3. Państwo wykonania wyroku zawiadamia Państwo wydania wyroku w szczególności o wykonaniu orzeczenia.

Artykuł 102

Przekazanie

1. Jeżeli skazany przebywa na terytorium Państwa wydania wyroku, Państwo to podejmie w możliwie krótkim czasie wszelkie konieczne środki do przekazania skazanego organom Państwa wykonania wyroku.

2. Państwo wydania wyroku i Państwo wykonania wyroku porozumiewają się co do czasu i miejsca przekazania skazanego organom Państwa wykonania wyroku, a w miarę konieczności organom państwa tranzytowego.

3. Osoby eskortującej jednej z Umawiających się Stron, które mają doprowadzić drogą powietrzną skazanego na terytorium drugiej Umawiającej się Strony lub jego z tego terytorium odebrać, są uprawnione do zastosowania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony niezbędnych środków w celu uniemożliwienia ucieczki skazanego, aż do jego przekazania lub po jego przejęciu.

4. Państwo wydania wyroku może po przejęciu wykonania orzeczenia przez Państwo wykonania wyroku odroczyć przekazanie skazanego w celu przeprowadzenia postępowania karnego w związku z innym przestępstwem albo w celu wykonania kary pozbawienia wolności lub środka zabezpieczającego orzeczonych przez jej sądy za inne przestępstwo.

Artykuł 103

Zasada specjalności

1. Jeżeli skazany został przekazany zgodnie z niniejszą Umową z Państwa wydania wyroku do Państwa wykonania wyroku nie może być on ścigany, skazany ani poddany w inny sposób ograniczeniu wolności w związku z czynem popełnionym przed przekazaniem, którego nie dotyczy zgoda na przejęcie wykonania.

2. Ograniczeń , o których mowa w ustępie 1, nie stosuje się jeżeli:

- 1/ Państwo wydania wyroku wyrazi zgodę na wszczęcie postępowania karnego, wykonanie kary lub środków zabezpieczających;
- 2/ przekazany skazany pozostał w Państwie wykonania wyroku dłużej niż 30 dni po ostatecznym zwolnieniu, chociaż miał prawo i mógł terytorium tego Państwa opuścić, albo gdy po opuszczeniu tego Państwa dobrowolnie tam powrócił.

Artykuł 104

Wniosek i załączniki

1. Wnioski przewidziane w niniejszym rozdziale sporządza się w formie pisemnej.

2. Do wniosku Państwa wydania wyroku załącza się:

- 1/ oryginał albo poświadczony odpis lub kopię orzeczenia zaopatrzonego w potwierdzenie prawomocności i wykonalności;
- 2/ tekst zastosowanych przepisów prawnych, jak również przepisów dotyczących warunkowego zwolnienia;
- 3/ możliwie dokładne dane o skazanym, jego obywatelstwie oraz miejscu zamieszkania lub pobytu;
- 4/ zaświadczenie o okresie pozbawienia wolności lub stosowania środków zabezpieczających, który podlega zaliczeniu;
- 5/ protokół sporządzony przy udziale skazanego, z którego wynika jego zgoda na przejęcie wykonania kary pozbawienia wolności lub środków zabezpieczających;
- 6/ inne dokumenty, które mogą mieć znaczenie dla rozstrzygnięcia wniosku;
- 7/ tłumaczenie na język drugiej Umawiającej się Strony wniosku i dokumentów wymienionych w niniejszym ustępie.

3. Do wniosku Państwa wykonania wyroku załącza się informacje i materiały wymienione w punktach 3,6 i 7 ustępu 2 oraz pismo zawierające zgodę skazanego.

4. W wypadku uwzględnienia wniosku określonego w ustępie 3 Państwo wydania wyroku dołącza do swojej zgody dokumenty wymienione w punktach 1,2 i 4 ustępu 2.

Artykuł 105

Uzupełnienie wniosku

Jeżeli Państwo wezwane uzna przekazane dane i dokumenty za niewystarczające, zwraca się o konieczne uzupełnienie. Dla uzyskania tego uzupełnienia Państwo wezwane może ustalić stosowny termin; na uzasadniony wniosek termin ten można przedłużyć. W braku uzupełnienia rozstrzyga się wniosek na podstawie posiadanych danych i dokumentów.

C Z Ę Ś Ć C Z W A R T A

Postanowienia końcowe

Artykuł 106

Umowa niniejsza nie narusza postanowień innych umów obowiązujących jedną lub obie Umawiające się Strony.

Artykuł 107

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie sześćdziesięciu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych . Wymiana dokumentów ratyfikacyjnych nastąpi
w

Artykuł 108

Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat. Ulega ona przedłużaniu na dalsze pięcioletnie okresy, jeżeli żadna

z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji
na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Sporządzono w .Warszawie.....**26**.... dnia ..stycznia 1993 r.
w dwóch egzemplarzach , każdy w językach litewskim i polskim
przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Na dowód czego wyżej wymienieni Pełnomocnicy Umawia-
jących się Stron podpisali niniejszą Umowę i opatrzili ją
pieczęciami.

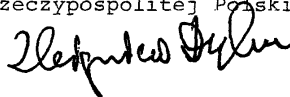

Z upoważnienia

Prezydenta
Republiki Litewskiej

Z upoważnienia

Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej

[TRANSLATION – TRADUCTION]

AGREEMENT BETWEEN THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND THE REPUBLIC OF POLAND CONCERNING LEGAL ASSISTANCE AND LEGAL RELATIONS IN CIVIL, FAMILY, LABOUR AND CRIMINAL MATTERS

The President of the Republic of Lithuania and the President of the Republic of Poland,

Guided by a desire to develop further the friendly relations between the two States,

And endeavouring to strengthen and improve the cooperation between the two States in the sphere of legal relations,

Have decided to conclude this Agreement and for this purpose have designated their plenipotentiaries:

The President of the Republic of Lithuania – Jonas Prapiestis

Minister of Justice

The President of the Republic of Poland – Zbigniew Dyka

Minister of Justice

who, after having exchanged their plenipotentiaries, recognized as valid and done in the required form, have agreed as follows:

PART ONE. GENERAL PROVISIONS

Article 1. Legal protection

1. Nationals of one Contracting Party shall in the territory of the other Contracting Party enjoy the same legal protection in personal and property matters as is accorded to the nationals of the latter Contracting Party.

2. Nationals of either Contracting Party shall have the right of free and unrestricted access to the authorities of the other Contracting Party which have jurisdiction in civil, family, labour and criminal matters and the right to appear before them, lodge complaints, submit petitions and perform other acts required in connection with judicial proceedings under the same conditions as nationals of the latter Contracting Party.

3. The provisions of this Agreement relating to nationals of the Contracting Parties shall apply mutatis mutandis to bodies corporate established in accordance with the law of the Contracting Party in whose territory they have their registered office.

Article 2. Provision of legal assistance

The courts and prosecutor's offices, hereinafter referred to as “judicial authorities”, and other authorities of the Contracting Parties which have jurisdiction in civil, family, labour and criminal matters shall provide each other with legal assistance in such matters.

Article 3. Method of communication

1. In the matters governed by this Agreement the judicial authorities of the Contracting Parties shall communicate with each other through the intermediary of the central authorities unless otherwise provided in this Agreement.

2. The central authorities may agree that the judicial authorities of the Contracting Parties shall communicate directly.

3. Within the meaning of this Agreement the central authorities are: in respect of the Republic of Lithuania – the Ministry of Justice and the State Prosecutor's Office, and in respect of the Republic of Poland – the Ministry of Justice.

Article 4. Language used in communications between the Parties

1. In matters governed by this Agreement, applications for the provision of legal assistance shall be drawn up in the official language of the applicant Party and shall be accompanied by a translation into the official language of the Party applied to, or in the Russian language or the English language.

2. If according to the provisions of this Agreement the written materials and documents transmitted must be accompanied by their translations into the language of the other Contracting Party, the said translations must be done by a sworn or officially admitted translator of one of the Contracting Parties.

Article 5. Scope of legal assistance

The Contracting Parties shall provide each other with legal assistance, in particular by drawing up, transmitting and serving documents, conducting searches, receiving and supplying physical evidence, preparing expert opinions, and hearing parties, participants in proceedings, witnesses, experts, suspects, defendants and other persons.

Article 6. Content and form of the application for the provision of legal assistance

1. An application for the provision of legal assistance must contain:

- (1) The designation of the applicant authority;
- (2) The designation of the authority applied to;
- (3) The designation of the matter in which the provision of legal assistance is being applied for;

(4) The given names and family names of the parties, suspects, defendants or convicted persons, their place of domicile or residence, nationality and occupation and, in criminal matters, in so far as possible, also their place and date of birth, the names of their parents, and, in respect of bodies corporate, their designation and registered office;

(5) The given names, family names and addresses of the representatives of the persons referred to in item 4;

(6) The substance of the application and the information necessary for its execution, and in particular the given names, family names and addresses of the witnesses, in so far as they are known;

(7) In criminal matters, also a description and the legal specification of the criminal act committed.

2. An application for the provision of legal assistance must bear the signature and official seal of the applicant authority.

3. For applications for the provision of legal assistance, the Contracting Parties may use dual-language printed forms.

Article 7. Execution of an application for the provision of legal assistance

1. In executing an application for the provision of legal assistance, the authority applied to shall apply the legislation of its own State. It shall, however, use such a method of performing the acts as is specified by the applicant authority if that is not contrary to the law of the requested Contracting Party.

2. If the authority applied to is not competent to execute the application, it shall transmit the application to the authority having jurisdiction, notifying that fact to the applicant authority.

3. If the exact address of a person to whom the application relates is unknown, the authority applied to shall take appropriate action with a view to ascertaining it.

4. At the request of the applicant authority, the authority applied to shall notify the applicant authority and the parties, directly and in good time, concerning the time and place of the execution of the application.

5. After the execution of the application, the authority applied to shall transmit the documents to the applicant authority, and if it is not possible to execute the application, the authority applied to shall return the application to the applicant authority, informing it of the reason why the application has not been executed,

Article 8. Summoning of witnesses or experts from abroad

1. If in the course of a proceeding before the judicial authorities of either Contracting Party it becomes necessary to arrange for the personal presence of a witness or expert residing in the territory of the other Contracting Party, application must be made to the competent judicial authority of the latter Contracting Party for the service of a summons.

2. The summons may not contain any threat of the application of coercive measures in the event of failure to appear.

3. A witness or expert who, in response to a summons, has appeared before an authority of the requesting Contracting Party may not, irrespective of his nationality, be held to criminal or administrative penal account in the territory of that Party for any offence or infraction, nor arrested, nor may he be subjected to any penalty imposed by a court by reason of the offence which is the subject of the proceeding in connection with which he has been summoned, nor by reason of any other offence which was committed before he crossed the State frontier of the requesting Contracting Party or which is connected with his testimony.

4. The witness or expert shall forfeit the protection if he does not leave the territory of the requesting Contracting Party within a period of seven days from the date on which he is notified by the applicant authority that his presence is no longer required. Such period shall not be deemed to include the time during which the witness or expert was unable, for reasons beyond his control, to leave the territory of the requesting Contracting Party.

5. The witness or expert shall have the right to reimbursement of the expenses of his travel and stay and of lost income, and the expert shall, in addition, have the right to remuneration for his expert activities. The summons shall contain information concerning the nature and amount of the costs to which the witness or expert is entitled. At the request of the witness or expert, the requesting Contracting Party shall pay sums in advance to cover the costs.

Article 9. Service of documents

The authority applied to shall serve documents in accordance with the legislation in force in its State if the documents served have been drawn up in the official language of the Party applied to or if they are accompanied by a certified translation into that Party's language. Otherwise the documents shall be served on the addressee if he voluntarily accepts them.

Article 10. Proof of service

Proof of service shall be constituted by a confirmation of receipt which bears the date of the service and the signatures of the recipient and the person serving the document and which bears the seal of the serving authority, or by an attestation from the serving authority which states the date, place and method of service. If the document has been drawn up in duplicate, the confirmation of receipt may also be placed on one of the copies.

Article 11. Costs of legal assistance

1. Each of the Contracting Parties shall bear the costs incurred in its territory in connection with the provision of legal assistance on the basis of this Agreement.

2. The authority applied to shall inform the applicant authority about the amount of remaining costs. If the applicant authority receives an amount due from a person required to pay it, the amount shall go to the Contracting Party that received it.

Article 12. Information concerning the law

1. The central authorities of the Contracting Parties shall inform each other concerning the more important legislative acts in the sphere of civil, family, labour and criminal law.

2. The central authorities of the Contracting Parties shall provide each other upon request with information concerning their legal provisions and concerning the practice of the judicial authorities.

Article 13. Ascertaining of addresses and other information

1. The judicial authorities of the Contracting Parties shall, upon request, provide each other with assistance in ascertaining the addresses of persons residing in their territory.

2. If a proceeding has been instituted before a court of either Contracting Party in a case relating to maintenance to be paid by a person residing in the territory of the other Contracting Party, a judicial authority of the latter Contracting Party shall, upon request, provide assistance in ascertaining the place of work and the amount of the income of the person required to make the payments.

Article 14. Transfer of articles and foreign currency

If in the implementation of this Agreement there is a transfer of articles or foreign currency from the territory of one Contracting Party to the territory of the other Contracting Party or to the diplomatic mission or a consular post of the other Contracting Party, such transfer shall be made with due regard for the relevant legislation of the Contracting Party whose authority carries out the transfer.

Article 15. Recognition of documents

1. Documents drawn up or certified by a competent authority of one Contracting Party and bearing the official seal and signature of an entitled person shall have evidentiary value in the territory of the other Contracting Party without requiring authentication. The same shall apply to copies and translations of documents which have been verified by a competent authority.

2. Documents which are deemed to be official documents in the territory of one Contracting Party shall also be deemed to be such in the territory of the other Contracting Party.

Article 16. Transmittal of civil registry records and other documents

1. The competent authorities of each Contracting Party shall transmit to those of the other Contracting party extracts from civil registry documents relating to nationals of the latter Party. The transmittal of such extracts shall take place free of charge and immediately after the entry has been made in the civil register.

2. The provisions of paragraph 1 shall also apply if any additional remark, correction or supplementary information relating to the civil status of nationals of the other Contracting Party has been entered into the civil registry document. An extract from the civil registry document with the changes made in it shall be transmitted at that time.

3. The civil registry offices of either Contracting Party shall, on request made by the judicial authorities of the other Contracting Party, transmit extracts from civil registry documents.

4. Requests from nationals of either Contracting Party for the transmittal of extracts from civil registry documents may be sent direct to the competent civil registry office of the other Contracting Party. The said documents shall be received by the applicant through the intermediary of a diplomatic representative or consular post of the Contracting Party whose authority issued the said documents, after receipt of the payment due.

Article 17

Each Contracting Party shall send to the other Contracting Party copies of final decisions relating to the civil status of nationals of the latter Party.

Article 18

Petitions from nationals of either Contracting Party for the issuance and transmittal of documents relating to education or periods of employment and other documents relating to the personal or property rights and interests of those nationals may be sent directly to the competent authorities of the other Contracting Party. The documents shall be transmitted to the national through the intermediary of the diplomatic mission or a consular post of the Contracting Party whose authority issued the said documents. When transmitting the documents to the national, the diplomatic mission or consular post shall collect a fee for their preparation.

PART TWO. CIVIL, FAMILY AND LABOUR MATTERS

Article 19. General provisions

If, in accordance with the provisions of this Agreement, there are competent judicial authorities of both Contracting Parties for undertaking activities and a request for the initiation of a proceeding has been submitted to an authority of one of them, the jurisdiction of the competent judicial authority of the other Contracting Party shall be excluded.

CHAPTER ONE. MATTERS IN THE SPHERE OF PERSONAL LAW

Article 20. Legal capacity and capacity for legal action

1. The legal capacity and capacity for legal action of an individual shall be judged according to the law of the Contracting Party of which the said individual is a national.

2. The legal capacity and capacity for legal action of a body corporate shall be judged according to the law of the Contracting Party in accordance with which the body was created.

Article 21. Declaration of total or partial incapacity

Unless otherwise provided in this Agreement, the court having competence for a declaration of total or partial incapacity shall be a court of the Contracting Party of which the person whose incapacity is to be declared is a national. The said court shall apply the law of its own State.

Article 22

1. If a court of either Contracting Party declares that the prerequisites exist for a declaration of the total or partial incapacity of a national of the other Contracting Party who has a place of domicile in the territory of the first-mentioned Contracting Party, it shall notify the competent court of the other Contracting party of that fact.

2. In urgent cases the court referred to in paragraph 1 may issue a temporary order necessary for the protection of that person or his property. Copies of such orders shall be transmitted to the competent court of the Contracting party of which the said person is a national.

3. If the court of the said other Contracting party, which has been notified in accordance with paragraph 1, states that it is leaving any further action to the court of the place of domicile of the said person, or if it does not make any statement within a period of three months, the court of the place of domicile of that person may conduct a proceeding for a declaration of total or partial incapacity in accordance with the law of its own State, in so far as the same grounds for the declaration of incapacity are also provided for by the law of the Contracting Party of which the person referred to is a national. The decision declaring total or partial incapacity shall be sent to the competent court of the other Contracting Party.

Article 23

The provisions of articles 21 and 22 shall apply mutatis mutandis to the revocation of a declaration of total or partial incapacity.

Article 24. Declaration of persons as dead and establishment of the fact of death

1. The applicable law for the declaration of a person as dead and for the establishment of the fact of his death shall be the law of the Contracting Party of which that person was a national at the time when he was last known to be alive.

2. The court having jurisdiction for the declaration of a person as dead and for the establishment of the fact of his death shall be a court of the Contracting Party of which the said person was a national at the time when he was last known to be alive.

3. A court of either Contracting Party may declare a national of the other Contracting Party dead and may establish the fact of his death:

(1) Upon application made by a person intending to exercise his right of succession, or his right arising from property relations between spouses, as regards immovable property of the missing or deceased person which is situated in the territory of the Contracting Party whose court is to render a decision;

(2) Upon application made by the missing or deceased person's spouse who at the time of submitting the application is domiciled in the territory of the Contracting Party whose court is to render a decision.

4. The decision rendered on the basis of paragraph 3 shall produce legal effects solely in the territory of the Contracting Party whose court rendered the decision.

CHAPTER TWO. MATTERS IN THE SPHERE OF FAMILY LAW

Article 25. Contracting of marriage

1. The prerequisites for the contracting of marriage shall, in respect of each of the persons contracting the marriage, be judged in accordance with the law of the Contracting Party of which that person is a national.

2. The form of the contracting of marriage shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the marriage is contracted.

3. The form of the contracting of marriage before an authorised diplomatic representative or consular official is governed by the law of the Contracting Party sending the diplomatic representative or the consular official.

Article 26. Personal and property relations between spouses

1. Personal and property relations between spouses shall be governed by the law of the Contracting Party of which the spouses are nationals at the time when the application is submitted.

2. If one of the spouses is a national of one Contracting Party and the other is a national of the other Contracting Party at the time when the application is submitted, the applicable law in matters relating to the personal and property relations between them shall be the law of the Contracting party in whose territory they have a place of domicile. If one of the spouses has a place of domicile in the territory of one Contracting Party and

the other in the territory of the other Contracting Party, the applicable law shall be that of the Contracting Party before whose court the proceeding takes place.

3. In matters relating to personal and property relations between spouses in the case referred to in paragraph 1 the court having jurisdiction shall be a court of the Contracting Party of which the spouses are nationals at the time when the application is submitted.

4. In matters relating to personal and property relations between spouses in the case referred to in paragraph 2, the court having jurisdiction shall be a court of the Contracting Party in whose territory the spouses have a place of domicile. If one of the spouses has a place of domicile in the territory of one Contracting Party and the other in the territory of the other Contracting Party, the courts of both Contracting Parties shall have jurisdiction.

5. The law and courts of the Contracting Party on whose territory the property is situated shall have jurisdiction over property relations between spouses with respect to immovable property.

Article 27. Divorce

1. Divorce shall be governed by the law of the Contracting Party of which the spouses are nationals at the time when the proceeding is begun.

2. If at the time when the proceeding is begun one of the spouses is a national of one Contracting Party and the other is a national of the other Contracting Party, the divorce shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory they have a place of domicile. If one of the spouses has a place of domicile in the territory of one Contracting Party and the other in the territory of the other Contracting Party, the applicable law shall be that of the Contracting Party before whose court the proceeding takes place.

3. In matters relating to divorce in the case referred to in paragraph 1, the court of the Contracting Party of which the spouses are nationals at the time when the proceeding is begun shall have jurisdiction.

4. In matters relating to divorce in the case referred to in paragraph 2, the court of the Contracting Party in whose territory the spouses have a place of domicile shall have jurisdiction. If one of the spouses has a place of domicile in the territory of one Contracting Party and the other in the territory of the other Contracting Party, the courts of both Contracting Parties shall have jurisdiction.

5. The court competent to rule in a matter relating to divorce shall also be competent to rule in respect of parental custody and support for minor children.

Article 28. Existence, non-existence and nullity of marriage

1. In matters relating to the establishment of the fact of registration of marriage, to the establishment of the existence or non-existence of marriage or to the annulment of marriage, the law of the Contracting Party whose law governed the contracting of the marriage shall be applied.

2. The provisions of article 27 shall also be applied *mutatis mutandis* in the area of the court's jurisdiction.

Article 29. Legal relations between parents and children

1. Legal relations between parents and children, including claims for child support, shall be governed by the law of the Contracting Party of which the child is a national.

2. The establishment or disproof of a child's descent from a specified person and the acknowledgement of a child or the establishment of a child's descent on the basis of true statements shall be governed by the law of the Contracting Party of which the child's mother is a national at the time of the child's birth. It shall, however, be sufficient to comply with the form of acknowledgement of a child or establishment of a child's descent which is provided for by the law of the Contracting Party in whose territory the acknowledgement is to take place or has taken place.

3. In the cases referred to in paragraphs 1 and 2, the authorities having jurisdiction shall be those of the Contracting Party of which the child is a national and also the authorities of the Contracting Party in whose territory the child has a place of domicile.

Article 30. Other claims for support

1. In matters relating to other claims for support within the sphere of family law, the applicable law shall be that of the Contracting Party in whose territory the person applying for support has a place of domicile.

2. In matters referred to in paragraph 1, the court having jurisdiction shall be that of the Contracting Party on whose territory the person applying for support has a place of domicile.

Article 31. Adoption

1. The law applicable to adoption shall be the law of the Contracting Party of which the adopter is a national at the time when the application is submitted. If the adopter is a national of one Contracting Party and has a place of domicile in the territory of the other Contracting Party, the applicable law shall be that of the latter Contracting Party.

2. The law of the Contracting Party of which the adoptee is a national shall also be applicable to adoption given the consent of the adoptee and of his statutory representative, and given permission by the competent State authority necessary for adoption in regard to the change of the adoptee's current place of domicile to a place of domicile in another State.

3. If a child is adopted by spouses of whom one is a national of one Contracting Party and the other is a national of the other Contracting Party, the requirements provided for by the law of both Contracting Parties must be met. If, however, the spouses have a place of domicile in the territory of one Contracting Party, the applicable law shall be the law of that Contracting Party.

4. The provisions of the preceding paragraphs shall apply *mutatis mutandis* to a change or termination of adoption.

5. In matters relating to adoption and to a change or termination of adoption, the authority of the Contracting Party of which the adoptee is a national at the time when the

application is submitted shall have jurisdiction. If the adoptee is a national of one Contracting Party and has a place of domicile in the territory of the other Contracting Party where the adopter also has a place of domicile, an authority of the latter Contracting Party shall also have jurisdiction.

Article 32. Guardianship and curatorship

1. Except as otherwise provided by this Agreement, the law applicable to guardianship and curatorship shall be the law of the Contracting Party of which the person for whom a guardian or curator is established or is to be established is a national.

2. Legal relations between the guardian or curator and the ward shall be governed by the law of the Contracting Party whose authority established the guardianship or curatorship.

3. The obligation to accept the office of guardian or curator shall be governed by the law of the Contracting Party of which the person who is to become a guardian or curator is a national.

4. The guardian or curator established for a national of one Contracting Party may be a national of the other Contracting Party if he is domiciled in the territory of the Contracting Party in which the guardianship or curatorship is to be exercised and if his establishment best meets the interests of the person who is to become his ward.

5. The authority having jurisdiction in respect of guardianship or curatorship shall be an authority of the Contracting Party of which the person over whom the guardianship or curatorship is established or is to be established is a national.

Article 33

1. If in order to protect the interests of a national of one Contracting Party whose place of domicile or residence is situated, or whose property is to be found, in the territory of the other Contracting Party, it becomes necessary to take action in the sphere of guardianship or curatorship, the authority of the latter Contracting Party shall without delay notify the fact to the authority having jurisdiction which is referred to in article 32, paragraph 5.

2. In urgent cases, the authority of the other Contracting Party shall take appropriate provisional action in accordance with its own law and shall without delay notify that fact to the competent authority referred to in article 32, paragraph 5. The provisional action shall remain in force until such time as other arrangements are made by the latter authority.

Article 34

1. The authority having jurisdiction within the meaning of article 32, paragraph 5, may transfer the exercise of guardianship or curatorship to an authority of the other Contracting Party if the ward has a place of domicile, or owns property, in the territory of that Contracting Party. The transfer shall take effect when the authority applied to ac-

cepts the exercise of guardianship or curatorship and notifies the applicant authority of that fact.

2. The authority which has undertaken to establish a guardianship or curatorship in accordance with paragraph 1 shall apply the law in force in its own State.

CHAPTER THREE. PROPERTY MATTERS

Article 35. Form of legal transactions

1. The form of a legal transaction shall be governed by the law of the Contracting Party whose law is applicable to the transaction itself. It shall, however, be sufficient to comply with the form provided for by the law of the Contracting Party in whose territory the transaction takes place.

2. The form of a legal transaction relating to immovable property shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the immovable property is situated.

Article 36. Immovable property

The law and judicial authorities of the Contracting Party in whose territory the immovable property is situated shall have jurisdiction in respect of legal relations concerning immovable property.

Article 37. Obligations arising from contractual relations

1. Obligations arising from contractual relations shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the contract was entered into, unless the parties to the relationship giving rise to the obligation submit that relationship to the law of their own choosing.

2. In the matters referred to in paragraph 1, the court having jurisdiction shall be a court of the Contracting Party in whose territory the defendant has a place of domicile or has its registered office. A court of the Contracting Party in whose territory the plaintiff has a place of domicile or has its registered office shall also have jurisdiction if the object of the dispute or the property of the defendant is to be found in that territory.

3. The jurisdiction referred to in paragraph 2 may be altered contractually by the parties to the relationship giving rise to the obligation.

Article 38. Liability for prohibited acts

1. Liability for damage not resulting from contractual relations (prohibited acts) shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the event from which the obligation arose took place. If, however, the plaintiff and the defendant are nationals of the same Contracting Party, the law of that Party shall be applicable.

2. In the matters referred to in paragraph 1, the court having jurisdiction shall be a court of the Contracting Party in whose territory the event from which the obligation arose took place or in whose territory the defendant has a place of domicile. A court of the Contracting Party in whose territory the plaintiff has a place of domicile or its registered office shall, however, also have jurisdiction if the object of the dispute or the property of the defendant is to be found in that territory.

CHAPTER FOUR. MATTERS OF SUCCESSION

Article 39. Principle of equality

1. Nationals of either Contracting Party may acquire property and other rights in the territory of the other Contracting Party through statutory succession or testamentary disposition on the same conditions and to the same extent as nationals of the latter Party.

2. Nationals of either Contracting Party may make testamentary dispositions in respect of property which is to be found in the territory of the other Contracting Party.

Article 40. Applicable law

1. Legal relations in the sphere of succession to movable property shall be governed by the law of the Contracting Party of which the decedent was a national at the time of his death.

2. Legal relations in respect of succession to immovable property shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the property is situated.

3. The determination of whether an item included in the estate is movable property or immovable property shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the item is to be found.

Article 41. Escheat

If, in accordance with the law of the Contracting Party referred to in article 40, no heirs exist, movable property shall escheat to the Contracting Party of which the decedent was a national at the time of his death and immovable property shall escheat to the Contracting Party in whose territory it is situated.

Article 42. Wills

1. The capacity to make or revoke a will and the legal effects of defects in a testamentary disposition shall be governed by the law of the Contracting Party of which the testator was a national at the time when he made or revoked the will.

2. The form of making or revoking a will shall be governed by the law of the Contracting Party of which the testator was a national when he made or revoked the will. It

shall, however, be sufficient if the law of the Contracting Party in whose territory the will was made or revoked is complied with.

Article 43. Competence of authorities in matters of succession

1. In matters of succession relating to movable property the court having jurisdiction or the competent notary shall be an authority of the Contracting Party of which the decedent was a national at the time of his death.

2. In matters of succession relating to immovable property the court having jurisdiction or the competent notary shall be an authority of the Contracting Party in whose territory the said property is situated.

3. If the entire movable estate left by a deceased national of one Contracting Party is to be found in the territory of the other Contracting Party, then upon the application of an heir the proceeding shall be conducted by an authority of the said other Contracting Party, provided that all known heirs express their consent thereto.

Article 44. Publication of the will

The will shall be published by a competent authority of the Contracting Party in whose territory the will is to be found. A copy of the will and a copy of the official report shall be sent to the competent authority for carrying out the succession proceeding.

CHAPTER FIVE. MATTERS IN THE SPHERE OF LABOUR LAW

Article 45

1. The parties to an employment relationship may subject that relationship to the law chosen by them.

2. If no choice of law is made, the creation, alteration, dissolution and termination of an employment relationship and the claims arising therefrom shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the work is done, was done or was to be done. If a worker performs his work in the territory of one Contracting Party on the basis of an employment relationship associating him with a place of employment which has its registered office in the territory of the other Contracting Party, the creation, alteration, dissolution and termination of the employment relationship and the claims arising therefrom shall be governed by the law of the latter Contracting Party.

3. In matters concerning the creation, alteration, dissolution and termination of an employment relationship and of the claims arising therefrom, the courts having jurisdiction shall be those of the Contracting Party in whose territory the work is done, was done or was to be done. The courts of the Contracting Party in whose territory the defendant has a place of domicile shall also have jurisdiction, and so shall the courts of the Contracting Party in which the plaintiff has a place of domicile, provided that the object of the dispute of the property of the defendant is to be found in that territory.

4. The parties may change the jurisdiction described in paragraph 3 upon agreement.

CHAPTER SIX. COSTS OF JUDICIAL PROCEEDINGS AND FACILITIES PERTAINING TO JUDICIAL PROCEEDINGS

Article 46. Exemption from the obligation to deposit security in order to guarantee the cost of a proceeding

Nationals of one Contracting Party who are domiciled or resident in the territory of either Contracting Party and appear before the courts of the other Contracting Party shall not be required to deposit security in order to guarantee the costs of the proceeding solely on the ground that they are aliens or that they have no place of domicile or residence in the territory of the Contracting Party before whose authority they are appearing.

Article 47. Exemption from the payment of court costs

1. Nationals of one Contracting Party shall in the territory of the other Contracting Party enjoy exemption from payments, advances and other expenditures associated with a proceeding and be entitled to representation free of charge in a proceeding on the same conditions and to the same extent as nationals of the latter Contracting Party.

2. The exemptions referred to in paragraph 1 shall relate to all acts relating to the proceeding, including executory measures.

3. Exemption from costs granted in a particular proceeding by the court of one Contracting Party shall equally apply to costs that arise from the execution of procedural steps as part of the same proceeding in the territory of other Contracting Party.

Article 48

1. In order to be granted exemption from costs or to obtain legal representation free of charge in a proceeding, it shall be necessary to submit an attestation concerning the personal, family and property situation of the applicant. Such an attestation shall be issued by the competent authority of the Contracting Party in whose territory the applicant has a place of domicile or residence.

2. If the applicant is not domiciled or resident in the territory of either Contracting Party, the attestation may be issued by the diplomatic mission or a consular post of the Contracting Party of which the applicant is a national.

3. The court ruling on the exemption from costs may require further clarification or supplementation of the information.

4. If the law of one Contracting Party does not require the submission of the attestation concerning the personal, family and property situation of the applicant, the applicant shall be required to submit a declaration.

Article 49

1. A national of one Contracting Party applying for exemption from costs or for legal representation free of charge before a court of the other Contracting Party may submit a petition to that effect in writing or orally to the official record before a court having jurisdiction in respect of his place of domicile or residence. The said court shall transmit the petition to the court of the other Contracting Party which has jurisdiction, together with the attestation referred to in article 48.

2. The petition referred to in paragraph 1 may be submitted simultaneously with the summons or petition instituting the proceedings.

Article 50

A court of one Contracting Party which calls upon a party to a judicial action or a participant in a proceeding who is domiciled or resident in the territory of the other Contracting Party to pay court costs or to correct deficiencies in a summons or a petition shall at the same time set a time limit not less than one month. The duration of the time limit shall be counted from the date on which the document concerning the subject is served.

Article 51. Time limits

1. If a court of one Contracting Party sets for a party to a judicial action or for participants in a proceeding who are domiciled in the territory of the other Contracting Party a time limit for performing an act associated with the proceeding, compliance with the time limit shall be determined on the basis of the date of the stamp of the post office of the Contracting Party from whose territory the document attesting to the performance of the act was sent.

2. If the payments and advances demanded by a court have been made within the specified time limit in the territory of the other Contracting Party, compliance with the designated time limit shall be determined on the basis of the date on which the payment or advance was remitted to a bank of the Contracting Party in whose territory the party to the judicial action or the participant in the proceeding is domiciled.

3. With regard to the effects of failure to comply with the time limit, the authority which rules in the matter shall apply the law of its own State.

CHAPTER SEVEN. RECOGNITION AND ENFORCEMENT OF DECISIONS

Article 52. Recognition of decisions in matters not relating to property

1. Final decisions in civil, family, and labour matters and in matters concerning parental custody as well as enforceable decisions that have not become final which are not relating to property and which have been rendered by authorities of one Contracting Party shall be recognized in the territory of the other Contracting Party without the conduct of any special proceeding concerning recognition if the courts of the other Contract-

ing Party have not previously rendered a final decision in the same matter and did not have exclusive jurisdiction on the basis of this Agreement, or on the basis of the domestic law of the latter Contracting Party if no such provision is contained in the Agreement.

2. Final decisions in family matters not relating to property which have been rendered by authorities of one Contracting Party other than courts shall be recognized in the territory of the other Contracting Party on the basis of the principles referred to in articles 54 to 56 inclusive.

Article 53. Recognition and enforcement of decisions relating to property and in other matters not relating to property

1. On the conditions referred to in this Agreement, each Contracting Party shall recognize and enforce in its territory the following decisions issued in the territory of the other Contracting Party:

(1) Decisions of courts in civil, family, and labour matters;

(2) Decisions of courts in criminal matters in so far as they relate to compensation for damage caused by a criminal offence.

2. Agreements entered into before courts in civil, family, and labour matters which relate to property shall also be deemed to be court decisions within the meaning of paragraph 1.

Article 54

The decisions referred to in article 53 shall be recognized and enforced in the territory of the other Contracting Party, provided:

(1) That in accordance with the law of the Contracting Party in whose territory the decision was rendered it is final and enforceable and, in matters relating to maintenance obligations, that the decision is enforceable even if it has not become final;

(2) That the court which rendered the decision had jurisdiction on the basis of this Agreement or, if there is no such provision in the Agreement, on the basis of the domestic law of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced;

(3) That the party concerned was deprived neither of the opportunity to defend his rights nor, in the event of having limited capacity for legal action, of necessary representation, and, in particular, that the summons to the trial was served on him at the proper time and in the proper manner;

(4) That no case about the same claim between the same parties has already been finally judged by a court of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced and that no proceeding concerning the same case between the same parties has previously been instituted before a court of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced;

(5) That no decision rendered by a competent authority of a third State between the same parties and about the same claim has already been recognized or enforced

in the territory of the Contracting Party in which the decision is to be recognized and enforced;

(6) That at the time when the decision was rendered the law applicable on the basis of this Agreement or, if no such provision exists in the Agreement, on the basis of the domestic law of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced, was applied.

Article 55

1. An application for recognition and enforcement of a decision may be submitted directly to the competent court of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced or through the court which considered the case at first instance.

2. The application must be accompanied by the following:

(1) The decision or a certified copy thereof, together with a statement that the decision has become final and enforceable, and in matters relating to maintenance obligations, if the decision has not become final, together with a statement that it is enforceable, unless that fact is evident from the decision itself;

(2) A document asserting that the party against whom or which the decision was rendered and who or which did not participate in the proceeding has been served with a summons to the trial at the proper time and in the proper manner, in accordance with the law of the Contracting Party in whose territory the decision was rendered; however, if the party had limited capacity for legal action, the decision or copy thereof must be accompanied by a document asserting that the said party was appropriately represented;

(3) A certified translation of the application and of the documents referred to in items 1 and 2 into the language of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized or enforced.

Article 56. Method of recognition and enforcement of decisions

1. The court having jurisdiction for the recognition and enforcement of a decision shall be a court of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced.

2. In the proceeding relating thereto, the court shall limit itself to examining whether the conditions referred to in articles 54 and 55 have been met.

3. The recognition and enforcement of a decision shall be governed by the law of the Contracting Party in whose territory the decision is to be recognized and enforced; this provision shall also apply to the form of an application for the recognition and enforcement of the decision. The application for the recognition and enforcement of a decision must be accompanied by copies thereof and copies of the annexes to be served upon the participants in the proceeding.

4. If in the territory of the Contracting Party whose court rendered the decision, enforcement has been suspended as a result of a renewal of the proceeding or as a result of

the institution of a proceeding for the annulment or amendment of a final decision, in the territory of the other Contracting State the proceeding in a case in which the recognition and enforcement of the decision is sought, or the executory proceeding, shall be suspended.

5. When rendering a decision in a case in which the recognition and enforcement of a decision is sought, a court may require clarification from the parties. The said court may also request additional clarification from the court which rendered the decision.

Article 57. Enforcement of decisions relating to costs

1. If a person who, on the basis of article 47 was exempted from having to pay the costs of a proceeding, is required by a final decision rendered in the territory of one Contracting Party to pay such costs to a participant in the proceeding, the competent court of the other Contracting Party, in whose territory the enforced collection of the said costs is to take place, shall issue a ruling free of charge on the application concerning the enforceability of that decision.

2. The costs of certifying the final and enforceable nature of the decision and the costs of the translation of the required documents shall also be deemed to be costs of the proceeding.

Article 58

1. The court which rules on the enforcement of a decision relating to costs shall limit itself to ascertaining whether that decision is final and enforceable.

2. An application for the enforcement of a decision shall be accompanied by the decision or by a certified copy of that part of the decision which establishes the amount of the costs, together with a statement that the decision in question is final and enforceable, and by a certified translation of the said documents in the language of the Contracting Party in whose territory the decision is to be enforced.

3. The judicial authority of the Contracting Party in the territory of which the costs of a proceeding have been paid in advance by the State shall request reimbursement of such costs from the competent court of the other Contracting Party. This court must apply the decision in accordance with its own law and without charge and remit the amounts obtained by compulsory enforcement to the diplomatic mission or consular post of the other Contracting Party. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall apply *mutatis mutandis*.

PART THREE. CRIMINAL MATTERS

CHAPTER ONE. UNDERTAKING OF PROSECUTION

Article 59. Obligation to undertake prosecution

1. Each Contracting Party shall, upon application by the other Contracting Party, undertake to prosecute its own nationals and aliens having a place of permanent residence in its territory who are suspected of having committed criminal offences in the territory of the requesting Contracting Party.

2. The Contracting Parties may also submit applications for the undertaking of prosecution in connection with violations of law which in accordance with the law of the requesting Contracting Party are deemed to be criminal offences and in accordance with the law of the requested Contracting Party are deemed to be merely infractions.

3. In the cases referred to in paragraphs 1 and 2, those judicial authorities of the requested Contracting Party which have jurisdiction shall apply the law of their own State.

4. If the act in connection with which prosecution is to be undertaken gives rise to claims for damages and appropriate applications for compensation for damage have been submitted, they shall be annexed to the proceeding instituted.

Article 60. Undertaking of prosecution pertaining to war crimes and crimes against humanity

In matters pertaining to war crimes and crimes against humanity, article 59, paragraph 1, shall also apply if those crimes were committed outside the territory of the applicant Party.

Article 61. Application for the undertaking of prosecution

1. An application for the undertaking of prosecution must be formulated in writing and must include:

- (a) The designation of the applicant authority;
- (b) The given name and family name of the suspected person, his nationality and other personal data;
- (c) A description and the legal specification of the act in connection with which the application for the undertaking of prosecution is submitted.

2. In addition, the application must be accompanied by the following:

- (a) The text of the provisions of the criminal law and, if necessary, of other legal provisions of the requesting Contracting Party which are essential for the prosecution;

(b) The records of the case or certified copies thereof, together with items of evidence;

(c) Applications for compensation and, in so far as possible, information relating to the amount of the damage;

(d) Applications for prosecution submitted by the persons who have been injured or have suffered damage, if required by the law of the Party applied to.

Article 62. Transfer of the suspect

1. If at the time when the application for the undertaking of prosecution is submitted the suspect is under provisional arrest in the territory of the requesting Contracting Party, arrangement must be made for transferring him to the territory of the requested Contracting Party.

2. If at the time when the application for the undertaking of prosecution is submitted, the suspect is at large in the territory of the requesting Contracting Party, that Party shall, if necessary, take action in accordance with its own law for the purpose of returning him to the territory of the requested Contracting Party.

Article 63. Notification of the results of the prosecution

The requested Contracting Party shall notify the requesting Contracting Party of the decision concluding the proceeding in the case. At the request of the requesting Contracting Party, a copy of that decision shall be transmitted.

Article 64. Consequences of the undertaking of prosecution

After the undertaking of prosecution, the judicial authorities of the applicant Party may not conduct any proceeding against the said person in respect of the said act, unless, in the application for the undertaking of prosecution, the applicant Party stipulated that it may again institute a proceeding in the event of notification by the Party applied to that the institution of a proceeding has been denied or that the proceeding has been terminated.

CHAPTER TWO. EXTRADITION FOR THE PURPOSE OF PROSECUTION OR
OF THE EXECUTION OF A SENTENCE

Article 65. Extradition

1. Each Contracting Party shall, upon application, in conformity with the provisions of this Agreement, extradite persons present in its territory to the other Contracting Party for the purpose of prosecution or of the execution of a sentence.

2. Extradition for the purpose of prosecution shall take place only in respect of offences which according to the law of both Contracting Parties are subject to a penalty

whose upper limit is greater than one year of deprivation of freedom or to a more severe penalty.

3. Extradition for the purpose of the execution of a sentence shall take place only in respect of acts which are offences according to the law of both Contracting Parties and if the person whose extradition is being sought has been sentenced to a penalty of at least six months of deprivation of freedom or to a more severe penalty.

Article 66

1. Extradition shall not take place if:

(1) The person whose extradition is being sought is a national of the requested Contracting Party or enjoys the right of asylum;

(2) The offence was committed in the territory of the requested Contracting Party;

(3) In accordance with the law of the requested Contracting Party, prosecution may not be initiated or the sentence may not be executed by reason of prescription or for other statutory reasons;

(4) In the territory of the requested Contracting Party prosecution of the person whose extradition is being sought is already in progress, or a final sentence has already been pronounced upon him, in respect of the same criminal act, or the prosecution has been terminated with final effect;

(5) Prosecution may be initiated in court solely on the basis of a private complaint;

(6) The crime is of a political nature;

(7) The crime consists solely in the violation of military obligations;

(8) It would infringe upon public order or the principles of legal order.

2. If the extradition does not take place, the requested Contracting Party shall notify that fact to the requesting Contracting Party.

Article 67

If the act is subject to the death penalty according to the law of the applicant Party but not subject to such penalty according to the law of the Party applied to, the death penalty shall be neither ruled nor carried out on the territory of the applicant Party.

Article 68

1. A requisition for extradition for the purpose of prosecution shall be accompanied by a certified copy of the warrant for provisional arrest, together with a description of the criminal act, and by the text of the legal provisions relating to the act committed by the person whose extradition is being sought. In the case of offences against property, the requisition shall also be accompanied by a statement of the amount of the damage that was or may have been caused by the criminal act.

2. A requisition for extradition for the purpose of the execution of a sentence shall be accompanied by a certified copy of the final sentence and by the text of the legal provisions relating to the act committed by the convicted person. If the convicted person has begun to serve his sentence, the portion of the sentence that he has completed must be stated.

3. A requisition for extradition must also be accompanied, if possible, by a description of the person whose extradition is being sought, information concerning his nationality, personal circumstances and place of residence, in so far as they are not evident from the sentence or from the warrant for provisional arrest, and in addition by a photograph and the fingerprints of that person.

Article 69. Supplementary information accompanying the requisition for extradition

If the information received is not sufficient for a decision concerning the requisition for extradition, the requested Contracting Party may require supplementary information, setting a time limit not longer than two months for the purpose. The said time limit may be extended for valid reason.

Article 70. Arrest for the purpose of extradition

After receipt of the requisition for extradition, the requested Contracting Party shall without delay take action to arrest the person whose extradition is being sought, with the exception of cases in which it is obvious that in accordance with this Agreement the extradition cannot take place.

Article 71

1. The arrest may also take place before request of the requisition for extradition if the requesting Contracting Party requests it, basing its request on a warrant for provisional arrest or on a sentence which constitutes grounds for a requisition for extradition. The arrest may be requested by telefax, telegraph or other methods which preclude any doubt.

2. An arrest made in accordance with paragraph 1 shall be notified without delay to the other Contracting Party.

Article 72. Release of the arrested person

1. The Contracting Party applied to may release a person arrested in accordance with article 70 if the supplementary information requested by that Party has not been sent within the time limit referred to in article 69.

2. A person arrested in accordance with article 71, paragraph 1, shall be released if the requisition for his extradition does not arrive within one month after the date on which the other Contracting Party was notified concerning the provisional arrest.

Article 73. Postponement of extradition

If in the territory of the requested Contracting Party, prosecution of the person whose extradition is being sought is in progress or if that person has been sentenced for another offence, extradition may be postponed until such time as the prosecution has been completed or the sentence imposed has been fully served, or until the said person has been released before completing his sentence.

Article 74. Temporary extradition

1. Temporary extradition of the person claimed shall take place on the basis of a requisition with statement of grounds from the requesting Contracting Party if the postponement of extradition would result in prescription of prosecution or would significantly impede the proceeding in a case involving a criminal act committed by that person.

2. The person temporarily extradited shall be returned as soon as the procedural actions for the conduct of which he was extradited are completed, but not later than within three months after the date of the temporary extradition.

Article 75. Concurrent requisitions for extradition

If a person's extradition is being sought by more than one State, the requested Contracting Party shall decide to which of the States it will extradite the said person. In taking such a decision, account shall be taken of all circumstances, in particular of the nationality of the person concerned, the place where the offence was committed and the nature of the offence.

Article 76. Limit to the prosecution of an extradited person

1. Prosecution of an extradited person may not be initiated, nor may any sentence be executed in respect of such a person, without the consent of the requested Contracting Party, nor may he be extradited to a third State by reason of a criminal act committed before his extradition other than the act for which he was extradited.

2. The consent of the requested Contracting Party shall not be required if:

(1) The extradited person has not left the territory of the requesting Contracting Party within a period of thirty days after the completion of the prosecution or after serving the sentence. The said period shall not include any time during which the extradited person was unable, for reasons beyond his control, to leave the territory of the requesting Contracting Party;

(2) The extradited person has left the territory of the requesting Contracting Party but has voluntarily returned to that territory.

Article 77. Surrender of the person claimed

The requested Contracting Party shall notify the requesting Contracting Party of the place and date of the surrender of the person claimed. If the requesting Contracting Party does not accept the person subject to extradition within a period of 15 days from the date established for the surrender, the said person may be released.

Article 78. Re-extradition

If an extradited person in some manner evades prosecution or the execution of a sentence and returns to the territory of the requested Contracting Party, he shall be extradited upon receipt of a new requisition, without the necessity of sending the documents referred to in article 68.

Article 79. Notification of the results of prosecution

The requesting Contracting Party shall without delay notify the requested Contracting Party of the results of the prosecution of the extradited person. If a final decision has been rendered, a copy thereof shall be transmitted.

Article 80. Conveyance in transit

1. Each Contracting Party shall, upon application by the other Contracting Party, permit the conveyance in transit through its own territory of persons extradited by a third State to the requesting Contracting Party. The requested Contracting Party may deny permission if in accordance with this Agreement there is no obligation to extradite.

2. An application for the permission of conveyance in transit shall be formulated and dealt with in the same manner as a requisition for extradition.

3. The requested Contracting Party shall carry out the conveyance in transit in such a manner as it finds most suitable.

4. Permission for conveyance in transit shall not be required if it takes place by air without any intermediate landing.

Article 81. Costs of extradition and of conveyance in transit

The costs of extradition shall be borne by the Contracting Party in whose territory those costs were incurred. The costs of conveyance in transit shall be borne by the requesting Contracting Party.

CHAPTER THREE. SPECIAL PROVISIONS RELATING TO LEGAL ASSISTANCE IN CRIMINAL MATTERS

Article 82. Temporary transfer of persons deprived of freedom

1. If a person summoned as a witness whose testimony is required is deprived of freedom in the territory of the requested Contracting Party, the authorities of that Contracting Party shall make arrangements for the transfer of that person to the territory of the requesting Contracting Party. The said person shall remain under arrest and shall be sent back immediately after completing his testimony.

2. If it becomes necessary to hear as a witness a person deprived of freedom in the territory of a third State, the authorities of the requested Contracting Party shall grant permission for the transit of that person through the territory of their State.

Article 83. Delivery of articles

1. Articles obtained by the perpetrator as a result of a criminal act or articles obtained in exchange for them, as well as articles which constitute physical evidence in a prosecution, shall be delivered to the requesting Contracting Party.

2. The requested Contracting Party may temporarily postpone the delivery of the articles if they are required in another prosecution.

3. The rights of third persons to the articles which have been delivered to the other Contracting Party shall remain unaffected. After the completion of the prosecution, the said articles shall be returned to the Contracting Party which delivered them or shall, with the consent of that Party, be delivered directly to the entitled persons.

4. When articles are delivered pursuant to this article, the provisions limiting the import or export of articles and foreign currency shall not be applied.

Article 84. Participation by representatives of the applicant authority

Representatives of the applicant authority may be present during the taking of action within the sphere of legal assistance in the territory of the requested Contracting Party; such participation shall require the consent of the Ministry of Justice or the General Prosecutor's Office in the Republic of Lithuania and of the Ministry of Justice in the Republic of Poland.

Article 85. Notification of convictions

Each Contracting Party shall notify the other Contracting Party of final convictions by its courts of nationals of the latter Contracting Party.

Article 86

The Contracting Parties shall, upon an application with statement of grounds, provide each other with information concerning final judgements rendered by the courts of one Contracting Party in respect of persons who are not nationals of the requesting Contracting Party.

Article 87. Information from the register of convicted persons

Each Contracting Party shall, upon request, transmit to the other Contracting Party complete information from the register of convicted persons pertaining to nationals of the said other Contracting Party and information concerning the most recent decisions pertaining to sentences if these convictions are subject to entry into the register of convicted persons according to the law of the Contracting Party whose court rendered the decision.

CHAPTER FOUR. ENFORCEMENT OF COURT DECISIONS IN CRIMINAL MATTERS

Article 88. Definitions

1. Within the meaning of this chapter the expression "medical security measure" means:

(1) In the Republic of Lithuania: placement in a psychiatric hospital or placement in a high security treatment centre;

(2) In the Republic of Poland: placement in a psychiatric hospital or other appropriate institution and placement in a rehabilitation institution for substance abusers.

2. Within the meaning of this chapter the following expressions shall mean:

"The State in which the judgement was rendered": the State in which the court decision containing the sanction which is to be enforced was rendered;

"The State in which the judgement is to be enforced": the State which has undertaken or is to undertake the execution of the penalty of deprivation of freedom or the implementation of security measures.

Article 89. General principle

1. The Contracting Parties pledge to each other that, upon application, in accordance with the provisions of this Agreement, they will undertake the enforcement of final decisions in criminal cases on the basis of which the courts of one Contracting Party have convicted nationals of the other Contracting Party to a penalty of deprivation of freedom or ordered the implementation of security measures in respect of such nationals.

2. The applications referred to in paragraph 1 may be submitted either by the State in which the judgement was rendered or by the State in which the judgement is to be enforced.

Article 90. Rights of a convicted person

A convicted person as well as his legal representative, defender, spouse, immediate family members or siblings may avail themselves of the initiative of submitting the acts referred to in article 89 to the central authorities of each Contracting State. Every convicted person to whom this chapter of the Agreement may be applied shall be notified by the State in which the judgement was rendered concerning the essential provisions of this Chapter.

Article 91. Prerequisites for undertaking the enforcement of a decision

The enforcement of a decision shall be undertaken only if the act which constitutes the basis for the judgement is also judicially punishable in accordance with the law of the State in which the sentence is to be enforced or would be judicially punishable if the said act had been committed in the territory of the State in which the judgement is to be enforced.

Article 92

In cases relating to financial offences, the undertaking of the enforcement of a decision cannot be denied solely on the ground that the law of the State in which the judgement is to be enforced does not include any provisions relating to public taxes, customs duties, monopolies or dealings in foreign currency or any provisions concerning foreign trade or the regulation of merchandise which are of the same nature as those included in the law of the State in which the judgement was rendered.

Article 93

The enforcement of a decision shall not be undertaken if:

- 1) The act constituting the basis for the decision is a crime of a political nature;
- 2) The act constituting the basis for the decision consists solely in the violation of military obligations;
- 3) The execution of the penalty or the implementation of the security measures has lapsed in accordance with the law of one of the Contracting Parties;
- 4) The judgement was rendered by a special court;
- 5) The judgement was rendered in the absence of the convicted person;
- 6) The convicted person has, in the State in which the sentence is to be enforced, been sentenced with final effect or been acquitted in respect of the same act;
- 7) It would, in the opinion of the requested State, infringe upon public order or the principles of legal order.

Article 94

1. The enforcement of a decision may be undertaken only with the consent of the convicted person. If the convicted person is not capable of expressing a consent which is effective under the law, the consent must be expressed by his statutory representative.

2. The enforcement of a decision shall not be undertaken if the convicted person is deprived of freedom in the State in which the judgement was rendered and on the day on which the application was received only a sentence of deprivation of freedom or a security measure not exceeding four months remained to be completed. All penalties of deprivation of freedom and all security measures, or those parts thereof which remain to be completed, shall be included in the estimate of that prerequisite. If the duration of the security measures has not been specified, the date taken into consideration shall be the latest date on which they would be terminated according to the law of the State in which the judgement was rendered.

Article 95. Decision in respect of the application

The requested State shall notify the requesting State as soon as possible concerning the extent to which the application for the undertaking of the enforcement of the decision has been taken into consideration. In the event of total or partial denial of such undertaking, the grounds must be stated.

Article 96. Enforcement of decisions

1. If the enforcement of the decision is undertaken, the courts of the State in which the judgement is to be enforced shall specify in accordance with its own law the penalty of deprivation of freedom which is to be executed or the security measures which are to be implemented, taking into consideration to as great a degree as possible the penalty of deprivation of freedom or the security measures ordered by the court in the State in which the judgement was rendered.

2. The undertaking of the enforcement of the decision by the State in which the judgement is to be enforced may not, under any circumstances, cause the convicted person to be placed in a situation less favourable than the situation in which he would have been if the enforcement of the decision had continued in the State in which the judgement was rendered.

3. The enforcement of the decision, as well as conditional release, shall take place in accordance with the law of the State in which the judgement is to be enforced. If those legal provisions of the State in which the judgement was rendered that relate to conditional release are more favourable to the convicted person, those provisions shall be applied.

4. The calculation of the penalty of deprivation of freedom or of the security measures shall, in the State in which the judgement is to be enforced, include the period of deprivation of freedom or of the implementation of security measures in the State in which the judgement was rendered.

Article 97. Enforcement of part of a decision

If a sentence has been imposed in respect of more than one offence and the undertaking to enforce the decision relates solely to the penalty of deprivation of freedom or to the security measures associated with some of those offences, the court of the State in which the sentence is to be executed shall specify in the proceeding referred to in article 96 the penalty of deprivation of freedom that is to be executed or the security measure that is to be implemented in respect of those offences.

Article 98. Consequences of the undertaking of enforcement

1. During the time when the penalty of deprivation of freedom is being executed or the security measure is being implemented in the State in which the judgement is to be enforced, the State in which the judgement was rendered shall not take any further action in connection with their execution or implementation.

2. The State in which the judgement was rendered shall be entitled to execute the remaining portion of the sentence or to implement the remaining portion of the security measure if the convicted person, evading the enforcement of the decision in the State in which the judgement is to be enforced, has left the territory of that State. The State in which the judgement is to be enforced shall without delay notify the said circumstances to the State in which the judgement was rendered.

3. The entitlement of the State in which the judgement was rendered, which is referred to in paragraph 2, shall expire with final effect if the penalty of deprivation of freedom or the security measures have been executed or implemented or have been remitted.

Article 99. Pardons and amnesty

1. A convicted person may be pardoned in the State in which the judgement is to be enforced. The State in which the judgement was rendered may address an application for pardon to the State in which the judgement is to be enforced. The said application shall be dealt with favourably by the State in which the judgement is to be enforced. This shall not detract from the right of the State in which the judgement was rendered to pardon the convicted person with effect in its own territory.

2. The State in which the judgement is to be enforced shall apply in respect of the convicted person an amnesty granted both in the State in which the judgement is to be enforced and in the State in which the judgement was rendered.

Article 100. Annulment or amendment of a decision

The State in which the judgement was rendered shall have sole jurisdiction in respect of the annulment or amendment of a decision whose enforcement has been undertaken.

Article 101. Notification

1. The Contracting Parties shall notify each other as soon as possible concerning all circumstances that may have any influence on the enforcement of the decision.
2. The State in which the judgement was rendered shall, in particular, notify the State in which the judgement is to be enforced concerning any amnesty or any termination or amendment of the decision whose enforcement has been undertaken.
3. The State in which the judgement is to be enforced shall, in particular, notify the State in which the judgement was rendered concerning the enforcement of the decision.

Article 102. Transfer of the convicted person

1. If the convicted person is resident in the territory of the State in which the judgement was rendered, that State shall, as soon as possible, take all necessary measures to transfer the convicted person to the authorities of the State in which the judgement is to be enforced.
2. The State in which the judgement was rendered and the State in which the judgement is to be enforced shall reach agreement concerning the time and place of the transfer of the convicted person to the authorities of the State in which the judgement is to be enforced and, if necessary, to the authorities of the State of transit.
3. The escort personnel of a Contracting Party who are to accompany the convicted person by air to the territory of the other Contracting Party or to bring him out of that territory shall be entitled to use in the territory of the other Contracting Party such means as are necessary for the purpose of preventing the convicted person from escaping, until he has been transferred or after he has been accepted.
4. The State in which the judgement was rendered may, after the enforcement of the decision has been undertaken by the State in which the judgement is to be enforced, postpone the transfer of the convicted person for the purpose of conducting a prosecution in connection with another offence or for the purpose of executing a penalty of deprivation of freedom or for the implementation of security measures ordered by its courts in respect of another offence.

Article 103. Principle of speciality

1. If a convicted person has been transferred, in accordance with this Agreement, from the State in which the judgement was rendered to the State in which the judgement is to be enforced, he may not be prosecuted, sentenced or subjected in any other way to any restriction of his freedom in connection with an act which was committed before the transfer and to which the consent to undertake enforcement does not apply.
2. The restrictions referred to in paragraph 1 shall not be applied:
 - (1) If the State in which the judgement was rendered expresses its consent to the initiation of prosecution, the execution of the penalty or the implementation of the security measures;

(2) If the convicted person who has been transferred has remained in the State in which the judgement is to be enforced longer than 30 days after his final release even though he had the right and ability to leave the territory of that State, or if after leaving that State he has voluntarily returned to it.

Article 104. The application and its annexes

1. The applications referred to in this chapter shall be drawn up in written form.
2. The following documents shall be annexed to the application of the State in which the judgement was rendered:
 - (1) The original or a certified transcription or copy of the decision, together with a statement confirming that it has become final and enforceable;
 - (2) The text of the legal provisions applied and of the provisions relating to conditional release;
 - (3) Possible additional information concerning the convicted person, his nationality and his place of domicile or residence;
 - (4) An attestation concerning the period of the deprivation of freedom or of the implementation of security measures which is to be taken into consideration;
 - (5) A record, prepared with the participation of the convicted person, which makes evident his consent to the undertaking of the execution of the penalty of deprivation of freedom or of the implementation of security measures;
 - (6) Other documents which may be significant for a decision concerning the application;
 - (7) A translation of the application and of the documents referred to in this paragraph into the language of the other Contracting Party.
3. The application of the State in which the judgement is to be enforced shall be accompanied by the information and materials referred to in paragraph 2, items 3, 6 and 7, and by a document containing the consent of the convicted person.
4. If the application referred to in paragraph 3 is taken into consideration, the State in which the judgement was rendered shall annex to its consent the documents referred to in paragraph 2, items 1, 2 and 4.

Article 105. Supplementation of the application

If the requested State considers the information and documents transmitted to be insufficient, it shall request necessary supplementation. The requested State may set an appropriate time limit for the receipt of such supplementation; the said time limit may be extended upon substantiated request. In the absence of the supplementation, the decision concerning the application shall be taken on the basis of the available information and documents.

PART FOUR. FINAL PROVISIONS

Article 106

This Agreement shall not violate provisions of other treaties in which obligations are undertaken by one or both of the Contracting Parties.

Article 107

This Agreement is subject to ratification and shall enter into force after the expiry of sixty days from the exchange of the instruments of ratification. The exchange of the instruments of ratification shall take place at ...

Article 108

This Agreement is concluded for a period of five years. It will be automatically renewed for five years after a period of five years unless either Party terminates it at least six months before the expiration of the five-year period.

DONE at Warsaw on 26 January 1993, in duplicate in the Lithuanian and Polish languages, both texts being equally authentic.

IN WITNESS WHEREOF the aforementioned plenipotentiaries of the Contracting Parties have signed this Agreement and have hereto affixed their seals.

On behalf of the President of the Republic of Lithuania:

On behalf of the President of the Republic of Poland:

[TRANSLATION – TRADUCTION]

ACCORD ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LA RÉPUBLIQUE
DE POLOGNE CONCERNANT L'ASSISTANCE JURIDIQUE ET LES
RELATIONS JUDICIAIRES EN MATIÈRE CIVILE, FAMILIALE, DE
TRAVAIL ET PÉNALE

Le Président de la République de Lituanie et le Président de la République de Pologne,

Guidés par le désir de développer davantage les relations d'amitié qui lient les deux États,

Et dans le souci de renforcer et d'améliorer la coopération entre les deux États dans le domaine des relations juridiques,

Ont décidé de conclure le présent Accord et à cet effet ont désigné leurs plénipotentiaires :

Le Président de la République de Lituanie : Jonas Prapiestis

Ministre de la justice

Le Président de la République de Pologne : Zbigniew Dyka

Ministre de la justice

qui, après avoir échangé leurs lettres de créance reconnues valides et établies dans les formes requises, sont convenus de ce qui suit :

PREMIÈRE PARTIE. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article premier. Protection juridique

1. Les ressortissants d'une Partie contractante jouissent, sur le territoire de l'autre Partie contractante, de la même protection juridique en ce qui concerne leurs droits personnels et leurs droits patrimoniaux que les ressortissants de cette autre Partie.

2. Les ressortissants de chaque Partie contractante peuvent librement et gratuitement avoir accès aux organes de l'autre Partie contractante qui ont compétence en matière civile, familiale, de travail et pénale; ils peuvent comparaître devant lesdits organes, former des requêtes, engager des poursuites et accomplir tous autres actes en rapport avec des procédures judiciaires dans les mêmes conditions que les ressortissants de cette autre Partie contractante.

3. Les dispositions du présent Accord s'appliquant aux ressortissants des Parties contractantes s'appliquent également, mutatis mutandis, aux personnes morales établies conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle elles ont leur siège social.

Article 2. Entraide judiciaire

Les tribunaux et les parquets, ci-après dénommés « organes judiciaires » et les autres organes des Parties contractantes qui ont compétence en matière civile, familiale, de travail et pénale se prêtent mutuellement concours en matière civile, familiale, de travail et pénale.

Article 3. Mode de communication

1. Dans les matières réglées par le présent Accord, les autorités judiciaires des Parties contractantes communiquent entre elles par l'intermédiaire de leurs organes centraux, à moins que le présent Accord n'en dispose autrement.

2. Les pouvoirs centraux peuvent convenir que les autorités judiciaires des Parties contractantes communiquent directement entre elles.

3. Au sens du présent Accord, les organes centraux sont : dans le cas de la République de Lituanie, le Ministère de la justice et le Cabinet du Procureur général, et dans le cas de la République de Pologne, le Ministère de la justice.

Article 4. Langue utilisée dans les communications entre les Parties

1. Dans les matières réglées par le présent Accord, les demandes d'assistance judiciaire sont rédigées dans la langue officielle de la Partie requérante et sont accompagnées d'une traduction dans la langue de la Partie requise, ou dans la langue russe ou la langue anglaise.

2. Conformément aux dispositions du présent Accord, le matériel écrit et les documents communiqués doivent être accompagnés de leur traduction dans la langue de l'autre Partie contractante, ladite traduction doit être certifiée conforme par un traducteur assermenté ou officiellement agréé des Parties contractantes.

Article 5. Étendue de l'entraide judiciaire

Les Parties contractantes se prêtent mutuellement concours, en particulier par l'élaboration, la communication et la signification d'actes, les recherches, la réception et la transmission d'éléments de preuves, la préparation d'opinions d'experts et l'audition des parties et des participants aux procédures judiciaires, des témoins, d'experts, des suspects, des défendeurs et d'autres personnes.

Article 6. Formes et contenus des demandes d'assistance judiciaire

1. La demande d'assistance judiciaire doit comprendre les renseignements ci-après :
 - 1) Dénomination de l'organe requérant;
 - 2) Dénomination de l'organe requis;
 - 3) Indication de l'affaire donnant lieu à la demande d'assistance judiciaire;

4) Prénom et nom des parties, des inculpés, des accusés ou des personnes condamnées, leur domicile ou lieu de séjour, nationalité et profession et, en matière pénale—autant que possible—le lieu et la date de naissance et les prénoms de leurs parents et, dans le cas de personnes morales, leur dénomination et siège social;

5) Prénom, nom et adresse des mandataires des personnes mentionnées à l'alinéa (4);

6) Objet de la demande et informations nécessaires à son exécution et, en particulier les prénom, nom et adresse des témoins s'ils sont connus;

7) En matière pénale, en outre, description et qualification de l'infraction commise.

2. La demande d'assistance judiciaire doit être signée et revêtue du sceau de l'autorité dont elle émane.

3. Les Parties contractantes peuvent présenter les demandes d'assistance judiciaire sur des formulaires imprimés dans les deux langues.

Article 7. Exécution de la demande d'assistance judiciaire

1. L'autorité requise exécute la demande d'assistance judiciaire en appliquant la procédure prévue par la loi de son propre État. Cette autorité peut toutefois, à la demande de l'autorité requérante, appliquer celle de l'État requérant dans la mesure où elle n'est pas contraire à la loi de l'État requis.

2. Lorsque l'autorité requise n'est pas compétente pour exécuter la demande d'assistance judiciaire, elle la transmet à l'autorité compétente et en avise l'autorité requérante.

3. Lorsque l'adresse exacte d'une personne à laquelle s'applique la demande d'assistance judiciaire n'est pas connue, l'autorité requise prend les mesures nécessaires pour déterminer l'adresse exacte.

4. À la demande de l'autorité requérante, l'autorité requise informe directement et en temps utile l'autorité requérante et les parties de la date et du lieu de l'exécution de la demande d'assistance judiciaire.

5. Après l'exécution de la demande d'assistance judiciaire, l'autorité requise remet les documents à l'autorité requérante et, si la demande d'assistance judiciaire ne peut pas être exécutée, l'autorité requise renvoie les pièces à l'autorité requérante en l'informant des raisons pour lesquelles la demande n'a pas été exécutée.

Article 8. Convocation de témoins ou d'experts de l'étranger

1. Lorsqu'au cours d'une instance devant les autorités judiciaires d'une Partie contractante, la comparution personnelle d'un témoin ou d'un expert séjournant sur le territoire de l'autre Partie contractante s'avère nécessaire, il peut être demandé à l'autorité judiciaire compétente de l'autre Partie contractante de signifier la convocation.

2. La convocation peut ne pas être assortie de menace d'application de mesures de contrainte en cas de non-comparution.

3. Un témoin ou expert de quelque nationalité qu'il soit, qui, en réponse à une convocation, a comparu devant un organe de la Partie contractante requérante, ne peut faire l'objet de poursuites judiciaires ou de droit pénal administratif sur le territoire de ladite Partie pour un délit ou une infraction, de détention ni d'exécution d'une peine pour l'acte constituant l'objet de la procédure pour laquelle il a été convoqué, ni pour un délit commis avant qu'il n'ait franchi la frontière de l'État de la Partie contractante requérante, ou qui n'est pas lié à son témoignage.

4. Le témoin ou l'expert cesse de bénéficier du privilège s'il ne quitte pas le territoire de la Partie contractante requérante avant l'expiration d'un délai de sept jours à compter du jour où l'organe requérant lui notifie que sa présence n'est plus nécessaire. Dans le calcul de ce délai n'est pas compris le temps pendant lequel le témoin ou l'expert n'était pas en mesure, sans qu'il y ait eu faute de sa part, de quitter le territoire de la Partie contractante requérante.

5. Le témoin ou l'expert a droit au remboursement des frais de voyage et de séjour y compris les indemnités pour perte de revenu et l'expert a en outre droit à des honoraires. La convocation indiquera la nature et le montant des frais remboursables au témoin ou à l'expert. À la demande du témoin ou de l'expert, la Partie contractante requérante verse une avance sur ces paiements.

Article 9. Signification d'actes

L'autorité requise procède à la signification des actes conformément à la législation en vigueur dans son État à condition qu'ils soient établis dans la langue officielle de la Partie requise ou qu'ils soient accompagnés d'une traduction certifiée dans cette langue. Les actes ne remplissant pas ces conditions seront néanmoins signifiés si la personne à qui ils sont destinés les accepte de plein gré.

Article 10. Preuve de la signification

La preuve de la signification est apportée par un récépissé daté et signé par le destinataire et l'autorité qui a procédé à la remise et portant le sceau de ladite autorité, ou par une attestation de l'autorité qui a procédé à la remise indiquant la date, le lieu et le mode de signification. Si l'acte a été remis en double exemplaire, la confirmation de la réception peut aussi être apposée sur l'un des exemplaires.

Article 11. Frais de l'entraide judiciaire

1. Chacune des Parties contractantes supportera les frais occasionnés sur son territoire par l'entraide judiciaire en vertu du présent Accord.

2. L'autorité requise informera l'autorité requérante du montant des frais restants. Si l'autorité requérante reçoit un montant dû de la part d'une personne invitée à le payer, le montant sera conservé par devers la Partie contractante qui l'a reçu.

Article 12. Renseignements concernant le droit

1. Les organes centraux des Parties contractantes se fournissent mutuellement des renseignements sur les lois les plus importantes en matière civile, familiale, de travail et pénale.

2. Les organes centraux des Parties contractantes se fournissent mutuellement, sur demande, des renseignements sur leurs législations et sur la pratique de leurs autorités judiciaires.

Article 13. Détermination des adresses et d'autres renseignements

1. Les autorités judiciaires des Parties contractantes s'aident mutuellement, sur demande, à déterminer les adresses des personnes résidant sur leur territoire.

2. Lorsqu'une procédure est introduite devant un tribunal d'une Partie contractante concernant la pension alimentaire que doit verser une personne résidant sur le territoire de l'autre Partie contractante, une autorité judiciaire de cette Partie contractante aidera, sur demande, à établir le lieu de travail et le montant du revenu de la personne qui est tenue d'effectuer les paiements.

Article 14. Transfert d'objets et de devises

Lorsque dans le cadre de la mise en œuvre du présent Accord, un transfert d'objets ou de devises s'effectue du territoire d'une Partie contractante au territoire de l'autre Partie contractante ou à la mission diplomatique ou un poste consulaire de l'autre Partie contractante, ledit transfert s'effectue conformément à la législation pertinente de la Partie contractante dont l'autorité effectue le transfert.

Article 15. Reconnaissance de documents

1. Les documents rédigés ou certifiés par une autorité compétente d'une Partie contractante et portant le sceau officiel et la signature d'une personne compétente auront valeur probante sur le territoire de l'autre Partie contractante sans avoir besoin d'être légalisés. Il en sera de même des copies et traductions de documents qui ont été vérifiés par une autorité compétente ou une personne compétente.

2. Les documents qui sont réputés documents officiels sur le territoire d'une Partie contractante seront réputés tels sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 16. Communication d'actes d'état civil et d'autres documents

1. Les autorités compétentes d'une Partie contractante communiquent à celles de l'autre Partie contractante des extraits d'actes d'état civil concernant les ressortissants de la Partie dont émane la demande. La communication desdits extraits s'effectue sans frais et immédiatement après l'inscription dans le registre d'état civil.

2. Les dispositions du paragraphe 1 s'appliquent aussi si toute remarque, correction ou information supplémentaire concernant le statut civil des ressortissants de l'autre Partie contractante a été apportée à l'acte d'état civil. Un extrait de l'acte d'état civil portant les changements sera alors communiqué.

3. Les services d'état civil d'une Partie contractante transmettent, à la demande des autorités judiciaires de l'autre Partie contractante, les extraits d'actes d'état civil.

4. Les demandes de communication d'extraits d'actes d'état civil émanant de ressortissants d'une Partie contractante peuvent être adressées directement au service d'état civil compétent de l'autre Partie contractante. Le demandeur reçoit lesdits actes par l'intermédiaire d'un représentant diplomatique ou d'un poste consulaire de la Partie contractante dont l'autorité a émis lesdits actes, après réception du paiement dû.

Article 17

Chaque Partie contractante transmet à l'autre Partie contractante des copies de décisions rendues en autorité de chose jugée afférentes au statut civil des ressortissants de la dernière Partie.

Article 18

Les demandes, émanant des ressortissants d'une Partie contractante, de délivrance et de communication d'actes liés à l'éducation ou aux périodes d'emploi et d'autres actes liés aux droits personnels ou patrimoniaux et les intérêts desdits nationaux peuvent être adressées directement aux autorités compétentes de l'autre Partie contractante. Les actes sont communiqués aux nationaux par l'intermédiaire de la mission diplomatique ou d'un poste consulaire de la Partie contractante dont l'autorité a émis lesdits actes. La mission diplomatique ou le poste consulaire qui communique les actes perçoit des frais pour leur établissement.

DEUXIÈME PARTIE. MATIÈRE CIVILE, FAMILIALE ET DE TRAVAIL

Article 19. Dispositions générales

Si conformément aux dispositions du présent Accord, il existe des autorités judiciaires compétentes des deux Parties contractantes pour entreprendre les activités et qu'une demande consistant à engager une action a été soumise à une autorité de l'une d'elles, la juridiction de l'autorité judiciaire compétente de l'autre Partie contractante sera exclue.

CHAPITRE PREMIER. AFFAIRES DANS LE DOMAINE DU DROIT DE LA PERSONNE

Article 20. Capacité juridique et capacité d'ester en justice

1. La capacité juridique et la capacité d'ester en justice d'une personne physique se juge conformément à la législation de la Partie contractante dont cette personne physique est un ressortissant.

2. La capacité juridique et la capacité d'ester en justice d'une personne morale se juge conformément à la législation de la Partie contractante en vertu de laquelle la personne morale a été constituée.

Article 21. Déclaration d'incapacité totale ou partielle

Sauf disposition contraire dans le présent Accord, le tribunal ayant compétence en matière de déclaration d'incapacité totale ou partielle sera un tribunal de la Partie contractante dont la personne pour laquelle l'incapacité doit être déclarée est un ressortissant. Ledit tribunal applique le droit de son propre État.

Article 22

1. Lorsqu'un tribunal d'une Partie contractante déclare que les conditions sont réunies pour une déclaration de l'incapacité totale ou partielle d'un ressortissant de l'autre Partie contractante qui a un domicile ou une résidence sur le territoire de la première Partie contractante, il doit en informer le tribunal compétent de l'autre Partie.

2. Dans le cas d'urgence, le tribunal visé au paragraphe 1 peut émettre un arrêt temporaire nécessaire à la protection de cette personne ou de ses biens. Les exemplaires de ces arrêts sont communiqués au tribunal compétent de la Partie contractante dont cette personne est un ressortissant.

3. Lorsque le tribunal de cette autre Partie contractante qui a été informé conformément au paragraphe 1 déclare qu'il laisse toute nouvelle action au tribunal du lieu du domicile ou de résidence de cette personne, ou s'il ne fait aucune déclaration dans un délai de trois mois, le tribunal du lieu du domicile ou de résidence de la personne peut introduire une instance en vue de déclarer l'incapacité totale ou partielle conformément à la législation de son propre État, dans la mesure où les mêmes raisons de la déclaration d'incapacité sont aussi prévues par la législation de la Partie contractante dont la personne susvisée est un ressortissant. La décision déclarant l'incapacité totale ou partielle est communiquée au tribunal compétent de l'autre Partie contractante.

Article 23

Les dispositions des articles 21 et 22 s'appliquent mutatis mutandis à la révocation d'une déclaration d'incapacité totale ou partielle.

Article 24. Déclaration de personnes comme décédées et établissement du fait du décès

1. La législation applicable à la déclaration d'une personne comme décédée et à l'établissement du fait de son décès est la législation de la Partie contractante dont ladite personne était un ressortissant au moment où il a été su pour la dernière fois qu'elle était vivante.

2. Le tribunal ayant compétence en matière de déclaration d'une personne comme décédée et d'établissement du fait de son décès est un tribunal de la Partie contractante dont ladite personne était un ressortissant au moment où il a été su pour la dernière fois qu'elle était vivante.

3. Un tribunal d'une Partie contractante peut déclarer un ressortissant de l'autre Partie contractante comme décédée et peut établir le fait de son décès :

(1) Sur demande présentée par une personne ayant l'intention d'exercer son droit de succession ou son droit découlant de relations liées à la fortune entre conjoints, concernant des biens immobiliers de la personne disparue ou décédée qui sont situés sur le territoire de la Partie contractante dont le tribunal doit rendre une décision;

(2) Sur demande présentée par le conjoint de la personne disparue ou décédée qui, au moment de présenter la demande est domicilié sur le territoire de la Partie contractante dont le tribunal doit rendre une décision.

4. La décision rendue sur la base du paragraphe 3 n'a d'effets juridiques que sur le territoire de la Partie contractante dont le tribunal a rendu la décision.

CHAPITRE DEUX. QUESTIONS DU DOMAINE DU DROIT DE LA FAMILLE

Article 25. Contrat de mariage

1. Les conditions requises pour un mariage sont, en ce qui concerne chacune des personnes contractant le mariage, jugées conformément à la législation de la Partie contractante dont la personne est un ressortissant.

2. La forme du mariage est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le mariage est célébré.

3. La forme du contrat de mariage établi devant un représentant diplomatique ou un agent consulaire agréé est régie par le droit de la Partie contractante ayant dépêché le représentant diplomatique ou l'agent consulaire.

Article 26. Relations personnelles et de fortune entre les conjoints

1. Les relations personnelles et de fortune entre les conjoints sont régies par la législation de la Partie contractante dont les conjoints sont des ressortissants au moment où la requête est introduite.

2. Lorsqu'un des conjoints est un ressortissant d'une Partie contractante et l'autre est un ressortissant de l'autre Partie contractante au moment où la requête est introduite, la

législation applicable aux questions concernant leurs relations personnelles et de fortune est la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils ont un domicile. Si l'un des conjoints a un domicile sur le territoire d'une Partie contractante et l'autre sur le territoire de l'autre Partie contractante, la législation applicable est celle de la Partie contractante devant le tribunal de laquelle l'affaire est instruite.

3. Pour les questions concernant les relations personnelles et de fortune entre conjoints dans le cas visé au paragraphe 1, le tribunal compétent est un tribunal de la Partie contractante dont les conjoints sont des nationaux au moment où la requête est introduite.

4. Pour les questions concernant les relations personnelles et de fortune entre conjoints dans le cas visé au paragraphe 2, le tribunal compétent est un tribunal de la Partie contractante dont les conjoints ont un domicile. Si l'un des conjoints a un domicile sur le territoire d'une Partie contractante et l'autre sur le territoire de l'autre Partie contractante, les tribunaux des deux Parties contractantes ont compétence en la matière.

5. Le droit et les tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le bien est situé auront compétence quant aux relations de propriété existantes entre les époux concernant les biens immobiliers.

Article 27. Divorce

1. Le divorce a été régi par la législation de la Partie contractante dont les conjoints sont ressortissants au moment de l'introduction de la procédure.

2. Lorsque la procédure est introduite, si l'un des conjoints est un ressortissant d'une Partie contractante et l'autre un ressortissant de l'autre Partie contractante, le divorce sera régi par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils ont un domicile. Lorsque l'un des conjoints a un domicile sur le territoire d'une Partie contractante et l'autre sur le territoire de l'autre Partie contractante, la législation applicable est celle de la Partie contractante devant le tribunal de laquelle la procédure judiciaire a lieu.

3. Pour les questions concernant le divorce dans le cas visé au paragraphe 1, le tribunal de la Partie contractante dont les conjoints sont des ressortissants au moment de l'introduction de la procédure a compétence en la matière.

4. Pour les questions concernant le divorce dans le cas visé au paragraphe 2, le tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les conjoints ont un domicile a compétence en la matière. Si l'un des conjoints a un domicile sur le territoire d'une Partie contractante et l'autre sur le territoire de l'autre Partie contractante, les tribunaux des deux Parties contractantes ont compétence en la matière.

5. Le tribunal qui a compétence pour rendre une décision en matière de divorce a également compétence pour rendre une décision concernant la garde parentale et la pension pour les enfants mineurs.

Article 28. Existence, non-existence et nullité de mariage

1. Pour les questions concernant l'établissement du fait que le mariage a été enregistré, de l'existence ou de la non-existence de mariage ou l'annulation de mariage, la légi-

slation applicable est celle de la Partie contractante dont la législation a régi la célébration du mariage.

2. Les dispositions de l'article 27 s'appliquent mutatis mutandis dans le domaine de la juridiction du tribunal.

Article 29. Relations juridiques entre parents et enfants

1. Les relations juridiques entre parents et enfants, y compris celles liées à la pension alimentaire pour enfant, sont régies par la législation de la Partie contractante dont l'enfant est ressortissant.

2. L'établissement du fait qu'un enfant descend ou non d'une personne donnée et la reconnaissance d'un enfant ou l'établissement de la descendance d'un enfant fondé sur des déclarations exactes sont régis par la législation de la Partie contractante dont la mère de l'enfant est ressortissante à la naissance de l'enfant. Il suffit cependant de se conformer à la forme de la reconnaissance d'un enfant ou à l'établissement de la descendance d'un enfant qui est prévue par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la reconnaissance doit avoir lieu ou a lieu.

3. Dans les cas visés aux paragraphes 1 et 2, les organes compétents sont ceux de la Partie contractante dont l'enfant est un ressortissant et aussi les autorités de la Partie contractante sur le territoire de laquelle l'enfant a un domicile.

Article 30. Autres réclamations de pension

1. Pour les questions concernant d'autres réclamations de pension dans le domaine du droit de la famille, la législation applicable est celle de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la personne qui réclame la pension a un domicile.

2. Dans les matières auxquelles il est fait référence au paragraphe 1, le tribunal ayant compétence sera celui de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la personne demandant une aide a élu domicile.

Article 31. Adoption

1. La législation applicable à l'adoption est la législation de la Partie contractante dont le parent adoptif est un ressortissant au moment de la présentation de la demande. Lorsque le parent adoptif est un ressortissant d'une Partie contractante et a son domicile sur le territoire de l'autre Partie contractante, la législation applicable est celle de la dernière Partie contractante.

2. La législation de la Partie contractante dont l'enfant adoptif est un ressortissant est aussi applicable à l'adoption à condition de son consentement et de celui de son représentant statutaire et de la permission de l'autorité étatique compétente nécessaire pour l'adoption, relatif au changement du domicile actuel de l'enfant adoptif d'un État à l'autre.

3. Si un enfant est adopté par des conjoints dont un est un ressortissant d'une Partie contractante et l'autre est un ressortissant de l'autre Partie contractante, les conditions prévues par la législation des deux Parties contractantes doivent être respectées. Toute-

fois, si les conjoints ont un domicile sur le territoire d'une Partie contractante, la législation applicable est celle de cette Partie contractante.

4. Les dispositions des paragraphes qui précèdent s'appliquent mutatis mutandis à un changement ou cessation d'adoption.

5. Pour les questions concernant l'adoption et un changement ou cessation d'adoption, les autorités compétentes sont les autorités de la Partie contractante dont l'enfant adoptif est un ressortissant au moment de la présentation de la demande. Si l'enfant adoptif est un ressortissant d'une Partie contractante et a un domicile sur le territoire de l'autre Partie contractante, où le parent adoptif a également un domicile, une autorité de la dernière Partie contractante est aussi compétente en la matière.

Article 32. Tutelle et curatelle

1. À moins que le présent Accord n'en dispose autrement, la législation applicable à la tutelle et à la curatelle est la législation de la Partie contractante dont est ressortissant la personne dont un tuteur ou un curateur est désigné ou doit être désigné.

2. Les relations juridiques entre le tuteur ou curateur et la pupille sont régies par la législation de la Partie contractante dont l'autorité a établi la tutelle ou la curatelle.

3. L'obligation d'accepter la fonction de tuteur ou de curateur est régie par la législation de la Partie contractante dont est ressortissant la personne qui doit devenir tuteur ou curateur.

4. Le tuteur ou curateur désigné pour un ressortissant d'une Partie contractante peut être un ressortissant de l'autre Partie contractante s'il est domicilié sur le territoire de la Partie contractante où s'exerce la tutelle ou la curatelle et si sa désignation satisfait le mieux aux intérêts de la personne qui doit devenir sa pupille.

5. L'autorité compétente en matière de tutelle ou de curatelle est l'autorité de la Partie contractante dont est ressortissant la personne sur laquelle doit être établie la tutelle ou la curatelle.

Article 33

1. Lorsque, pour protéger les intérêts d'un ressortissant d'une Partie contractante dont le domicile ou la résidence est situé, ou dont la fortune se trouve, sur le territoire de l'autre Partie contractante, il devient nécessaire de prendre une mesure en matière de tutelle ou de curatelle, l'autorité de la dernière Partie contractante en informe sans délai l'autorité compétente visée au paragraphe 5 de l'article 32.

2. Dans des cas d'urgence, l'organe de l'autre Partie contractante prend les mesures provisoires appropriées conformément à sa propre législation et en informe sans délai l'autorité compétente visée au paragraphe 5 de l'article 32. Les mesures provisoires demeurent en vigueur tant que cette dernière autorité ne prend pas d'autres dispositions.

Article 34

1. L'autorité compétente au sens du paragraphe 5 de l'article 32, peut transférer l'exercice de la tutelle ou de la curatelle à une autorité de l'autre Partie contractante si le pupille a un lieu de domicile ou de résidence ou possède une fortune sur le territoire de ladite Partie contractante. Le transfert entre en vigueur lorsque l'autorité requise accepte l'exercice de la tutelle ou de la curatelle et en notifie l'autorité requérante.

2. L'autorité qui accepte d'établir la tutelle ou la curatelle conformément au paragraphe 1 applique la législation en vigueur dans son État.

CHAPITRE TROIS. QUESTIONS DE FORTUNE

Article 35. Forme de transactions juridiques

1. La forme d'une transaction juridique est régie par la législation de la Partie contractante dont la législation est applicable à la transaction elle-même. Il suffira cependant de se conformer à la forme prévue par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la transaction a lieu.

2. La forme d'une transaction juridique relative à un bien immobilier est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le bien immobilier est situé.

Article 36. Bien immobiliers

Les tribunaux compétents et la législation applicable en matière de relations juridiques concernant des biens immobiliers sont ceux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle est situé le bien immobilier.

Article 37. Obligations découlant de rapports contractuels

1. Les obligations découlant de relations contractuelles sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le contrat a été conclu, à moins que les parties à la relation donnant lieu aux obligations ne soumettent la relation à la législation de leur choix.

2. Pour les questions visées au paragraphe 1, le tribunal compétent est un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le défendeur a un domicile ou son siège social. Un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le plaignant a un domicile ou son siège social est également compétent si l'objet du différend ou la fortune du défendeur se trouve sur ledit territoire.

3. La juridiction visée au paragraphe 2 peut être changée par contrat passé entre les parties à la relation qui a donné lieu à l'obligation.

Article 38. Responsabilité des actes prohibés

1. La responsabilité des dommages ne résultant pas de relations contractuelles (actes prohibés) est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle est survenu le fait générateur de l'obligation. Toutefois, si le plaignant et le défendeur sont ressortissants de la même Partie contractante, la législation de cette Partie contractante est applicable.

2. Pour les questions visées au paragraphe 1, le tribunal compétent est un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le fait est survenu ou sur le territoire de laquelle le défendeur a un domicile. Toutefois, un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le plaignant a un domicile ou son siège social est également compétent si le motif du litige ou la fortune du défendeur se trouve sur ce territoire.

CHAPITRE QUATRE. QUESTIONS SUCCESSORALES

Article 39. Principe d'égalité

1. Les ressortissants d'une Partie contractante peuvent acquérir des droits de propriété et autres sur le territoire de l'autre Partie contractante par voie de succession statutaire ou de disposition testamentaire aux mêmes conditions et dans la même mesure que les ressortissants de cette autre Partie contractante.

2. Les ressortissants d'une Partie contractante peuvent prendre des dispositions testamentaires concernant la fortune se trouvant sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 40. Loi applicable

1. Les relations juridiques en matière de succession liée à un bien mobilier sont régies par la législation de la Partie contractante dont le défunt était un ressortissant au moment de son décès.

2. Les relations juridiques en matière de succession liée à un bien immobilier sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle est situé le bien immobilier.

3. La détermination du fait qu'un bien inclus dans la succession est un bien mobilier ou un bien immobilier est régie par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouve le bien.

Article 41. Déshérence

Lorsque, en vertu de la loi de la Partie contractante visée à l'article 40, il n'existe pas d'héritier, le bien mobilier échoit à la Partie contractante dont le défunt était un ressortissant au moment de son décès et le bien immobilier échoit à la Partie contractante sur le territoire de laquelle le bien se trouve.

Article 42. Testaments

1. La capacité à établir ou à révoquer un testament et les effets juridiques des vices d'une disposition testamentaire sont régis par la législation de la Partie contractante dont le testateur était un ressortissant lorsqu'il a établi ou révoqué le testament.

2. La méthode d'établissement ou de révocation d'un testament est régie par la législation de la Partie contractante dont le testateur était un ressortissant lorsqu'il a établi ou révoqué le testament. Il suffira cependant de se conformer à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le testament a été établi ou révoqué.

Article 43. Compétence des autorités en matière de succession

1. En matière de succession liée à un bien mobilier, le tribunal compétent ou le notaire compétent est une autorité de la Partie contractante dont le défunt était un ressortissant au moment de son décès.

2. En matière de succession liée à un bien immobilier, le tribunal compétent ou le notaire compétent est une autorité de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les biens immobiliers sont situés.

3. Si l'ensemble des biens mobiliers de la succession laissés par un ressortissant décédé d'une Partie contractante se trouvent sur le territoire de l'autre Partie contractante, alors à la demande d'un héritier, l'affaire est instruite par une autorité de cette autre Partie contractante, à condition que tous les héritiers connus expriment leur consentement à cet effet.

Article 44. Publication du testament

Le testament est publié par l'autorité compétente de la Partie contractante sur le territoire de laquelle se trouve le testament. Une copie du testament et une copie du compte-rendu officiel sont envoyés à l'autorité compétente pour mener à bien la procédure de succession.

CHAPITRE CINQ. QUESTIONS RELEVANT DU DROIT DU TRAVAIL

Article 45

1. Les parties à un contrat de travail peuvent soumettre leurs relations au droit qu'elles auront choisi.

2. Si aucun choix n'a été fait en matière de droit applicable, la création, la modification, la dissolution et la cessation d'une relation de travail et les revendications qui en résultent sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le travail s'effectue, s'est effectuée ou devait s'effectuer. Si un salarié effectue son travail sur le territoire d'une Partie contractante sur la base d'une relation de travail le liant à un lieu de travail dont le siège social est situé sur le territoire de l'autre Partie contractante, la

création, la modification, la dissolution et la cessation de la relation de travail et les revendications qui en découlent sont régies par la législation de cette autre Partie contractante.

3. Pour les questions relatives à la création, la modification, la dissolution et la cessation d'une relation de travail et les revendications qui en résultent, les tribunaux compétents sont les tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le travail est effectué, a été effectué ou devait être effectué. Les tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le défendeur a un domicile sont aussi compétents, de même que les tribunaux de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le demandeur a un domicile, à condition que l'objet du conflit ou le bien du défendeur se trouve sur ce territoire.

4. Les parties peuvent moyennant accord changer la juridiction décrite au paragraphe 3.

CHAPITRE SIX. FRAIS DE JUSTICE ET FACILITÉS RELATIVES AUX PROCÉDURES JUDICIAIRES

Article 46. Exemption de l'obligation de constituer un dépôt pour garantir le paiement des frais d'une procédure

Les ressortissants d'une Partie contractante qui sont domiciliés ou résident sur le territoire d'une Partie contractante et comparaissent devant les tribunaux de l'autre Partie contractante ne sont pas tenus de faire un dépôt pour garantir le paiement des frais de la procédure pour la seule raison qu'ils sont étrangers ou qu'ils n'ont pas de domicile ou de résidence sur le territoire de la Partie contractante devant l'autorité de laquelle ils comparaissent.

Article 47. Exemption du paiement des frais de justice

1. Les ressortissants d'une Partie contractante bénéficient sur le territoire de l'autre Partie contractante de l'exemption du paiement, avances et autres frais de justice et ont droit à la représentation gratuite dans une procédure aux mêmes conditions et dans la même mesure que les ressortissants de cette autre Partie contractante.

2. Les exemptions visées au paragraphe 1 se rapportent à tous les actes liés à la procédure, y compris les mesures d'exécution forcée.

3. L'exemption des frais accordée pour une affaire précise par un tribunal d'une Partie contractante s'applique aussi aux frais encourus dans l'exécution d'actes liés à la procédure dans la même affaire sur le territoire de l'autre Partie contractante.

Article 48

1. Pour bénéficier de l'exemption de frais ou obtenir la représentation gratuite dans une instance, il est nécessaire de présenter une attestation relative à la situation personnelle et familiale et à la fortune du demandeur. Ladite attestation est délivrée par

l'autorité compétente de la Partie contractante sur le territoire de laquelle le demandeur a son domicile ou sa résidence.

2. Si le demandeur n'a pas son domicile ou sa résidence sur le territoire de l'une ou l'autre des Parties contractantes, l'attestation peut être délivrée par la mission diplomatique ou un poste consulaire de la Partie contractante dont le demandeur est un ressortissant.

3. Le jugement du tribunal concernant l'exemption des frais peut exiger d'autres précisions ou complément d'information.

4. Si la législation d'une Partie contractante n'exige pas la présentation de l'attestation relative à la situation personnelle et familiale et relative à la fortune du demandeur, le demandeur est tenu de présenter une déclaration.

Article 49

1. Le ressortissant d'une Partie contractante qui envisage de demander une exemption des frais ou la représentation gratuite devant un tribunal de l'autre Partie contractante peut introduire une demande à cet effet, par écrit ou oralement concernant le dossier officiel, devant un tribunal ayant juridiction sur le lieu de son domicile ou de sa résidence. Ledit tribunal communique au tribunal compétent de l'autre Partie contractante la demande accompagnée de l'attestation visée à l'article 48.

2. La demande visée au paragraphe 1 peut être introduite simultanément avec l'assignation ou la requête introductive de la procédure.

Article 50

Le tribunal d'une Partie contractante qui invite une partie à une action en justice ou un participant à une procédure qui a son domicile ou sa résidence sur le territoire de l'autre Partie contractante à payer les frais de justice ou à rectifier les irrégularités d'une assignation ou d'une requête fixe en même temps un délai minimum d'un mois. Le délai court à partir de la date à laquelle le document concernant la question est remis.

Article 51. Délais

1. Si un tribunal d'une Partie contractante fixe pour une partie à une action en justice ou pour des participants à une procédure qui sont domiciliés sur le territoire de l'autre Partie contractante un délai pour accomplir un acte lié à la procédure, le respect du délai est déterminé sur la base de la date du cachet du bureau de poste de la Partie contractante du territoire de laquelle émane le document attestant l'accomplissement de l'acte.

2. Si les paiements et les avances demandés par un tribunal ont été effectués dans les limites spécifiées sur le territoire de l'autre Partie contractante, le respect du délai présent est déterminé sur la base de la date à laquelle le paiement ou l'avance a été remis à une banque de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la partie à l'action en justice ou la partie à la procédure est domiciliée.

3. En ce qui concerne les effets du manquement au respect du délai prescrit, l'autorité qui statue en la matière applique la loi de son propre État.

CHAPITRE SEPT. RECONNAISSANCE ET EXÉCUTION DES DÉCISIONS

Article 52. Reconnaissance de décisions portant sur des affaires non patrimoniales

1. Les décisions judiciaires passées en force de chose jugée en matière civile, familiale et de travail et concernant la garde parentale ainsi que les décisions exécutoires et non encore passées en force de chose jugée portant sur des affaires non patrimoniales rendues par les tribunaux d'une Partie contractante sont reconnues sur le territoire de l'autre Partie contractante sans qu'il soit nécessaire de procéder à une procédure spéciale concernant la reconnaissance si les tribunaux de l'autre Partie contractante n'ont pas auparavant rendu une décision en force de chose jugée concernant la même affaire et n'ont pas la juridiction exclusive en vertu du présent Accord, ou en vertu de la législation interne de l'autre Partie contractante si de telles dispositions ne figurent pas dans l'Accord.

2. Les décisions judiciaires passées en force de chose jugée en matière familiale portant sur des affaires non patrimoniales qui ont été rendues par des autorités d'une Partie contractante autres que des tribunaux sont reconnues sur le territoire de l'autre Partie conformément aux principes visés aux articles 54 à 56.

Article 53. Reconnaissance et exécution des décisions patrimoniales et dans d'autres domaines non patrimoniaux

1. Sur la base des conditions visées dans le présent Accord, chaque Partie contractante reconnaît et exécute sur son territoire les décisions suivantes rendues sur le territoire de l'autre Partie contractante :

(1) Décisions des tribunaux en matière civile, familiale et de travail;

(2) Décisions des tribunaux en matière pénale dans la mesure où elles ont trait au dédommagement pour le préjudice causé par une infraction pénale.

2. Les accords conclus devant les tribunaux en matière civile, familiale et de travail qui portent sur des affaires patrimoniales sont aussi réputés être des décisions de tribunaux au sens du paragraphe 1 du présent article.

Article 54

Les décisions visées à l'article 53 sont reconnues et exécutées sur le territoire de l'autre Partie contractante, à condition que :

(1) Conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision a été rendue, elle soit rendue en force de chose jugée et ait force exécutoire et, en matière d'obligation alimentaire, que la décision ait force exécutoire même si elle n'a pas été rendue en force de chose jugée;

(2) Le tribunal qui a rendu la décision ait été compétent aux termes du présent Accord ou, si aucune disposition ne figure à cet effet dans l'Accord, en vertu de la législation nationale de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée;

(3) La partie concernée n'ait pas été privée ni de l'occasion de défendre ses droits, ni, en cas de capacité limitée pour une action en justice de la représentation nécessaire, et, en particulier que la citation à comparaître lui ait été délivrée en temps utile et suivant la procédure légale;

(4) Aucun cas à propos de la même plainte et entre les mêmes parties n'ait encore fait l'objet d'une décision passée en force de chose jugée par un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée et aucune procédure concernant le même cas et entre les mêmes parties n'ait été précédemment introduite devant un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée;

(5) Aucune décision rendue par une autorité judiciaire compétente d'un État tiers entre les mêmes parties et dans le même cas n'ait été reconnue et exécutée sur le territoire de la Partie contractante où la décision doit être reconnue et exécutée;

(6) Au moment où la décision a été rendue, la législation applicable aux termes du présent Accord ou, si aucune disposition ne figure à cet effet dans l'Accord, en vertu de la législation intérieure de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée, ait été appliquée.

Article 55

1. La requête en reconnaissance et en exécution d'une décision doit être introduite directement auprès du tribunal compétent de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée ou par l'intermédiaire du tribunal qui a connu de l'affaire en première instance.

2. À la requête en reconnaissance et en exécution il faut annexer :

(1) La décision ou une copie certifiée conforme de la décision comprenant un document constatant que la décision est passée en force de chose jugée et exécutoire et, en matière d'obligation alimentaire, si la décision n'est pas passée en force de chose jugée, ainsi qu'un document attestant qu'elle est exécutoire, à moins que ce fait ne soit évident d'après la décision elle-même;

(2) Un document constatant que le défendeur contre qui la décision a été rendue et qui n'a pas participé à la procédure avait été, en temps utile et suivant la procédure légale, convoqué à l'audience, conformément à la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision a été rendue; toutefois, si la partie avait des moyens limités en matière d'action en justice, la décision ou la copie de la décision doit être accompagnée d'un document constatant que ladite partie a été convenablement représentée;

(3) Une traduction certifiée conforme de la requête et des documents visés sous (1) et (2) dans la langue de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée.

Article 56. Méthode de reconnaissance et d'exécution des décisions

1. Le tribunal compétent en matière de reconnaissance et d'exécution d'une décision doit être un tribunal de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée.

2. Dans le cadre de la procédure y afférente, le tribunal se limite à examiner si les conditions visées aux articles 54 et 55 sont remplies.

3. La reconnaissance et l'exécution d'une décision sont régies par la législation de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être reconnue et exécutée; cette disposition s'applique également à la forme de la requête en reconnaissance et en exécution d'une décision. À la requête en reconnaissance et en exécution d'une décision doivent être annexées des copies de cette décision et des copies de ses annexes à communiquer aux parties à la procédure.

4. Lorsque, sur le territoire de la Partie contractante dont le tribunal a rendu la décision, l'exécution a été suspendue suite à un renouvellement de la procédure ou suite à l'institution d'une procédure en annulation ou en modification d'une décision passée en force de chose jugée, sur le territoire de l'autre Partie contractante, la procédure en reconnaissance et exécution ou en exécution forcée de la décision sera suspendue.

5. En statuant sur la requête en reconnaissance et exécution d'une décision, le tribunal peut demander des éclaircissements aux parties. Le tribunal peut aussi demander des éclaircissements au tribunal qui a rendu la décision.

Article 57. Exécution de décisions concernant les frais

1. Lorsqu'une personne exemptée de frais judiciaires en vertu de l'article 47 a été condamnée par la décision clôturant la procédure rendue sur le territoire d'une Partie contractante à payer ces frais à un participant à la procédure, le tribunal compétent de l'autre Partie contractante, sur le territoire de laquelle les frais doivent être recouvrés, statuera sans frais sur l'exécution de cette décision.

2. Sont également considérés comme frais judiciaires les frais occasionnés par les certificats attestant que la décision est passée en force de chose jugée et qu'elle est susceptible d'exécution, ainsi que les frais de traduction des documents requis.

Article 58

1. Le tribunal appelé à statuer sur l'exécution d'une décision concernant les frais se limitera à attester qu'elle est passée en force de chose jugée et qu'elle est susceptible d'exécution.

2. À la requête en exécution d'une décision doivent être annexés la décision ou une copie certifiée conforme de la partie de la décision qui établit le montant des frais, ainsi qu'un document constatant que la décision considérée est passée en force de chose jugée et qu'elle est susceptible d'exécution et la traduction certifiée conforme desdits documents dans la langue de la Partie contractante sur le territoire de laquelle la décision doit être exécutée.

3. L'autorité judiciaire de la Partie contractante sur le territoire de laquelle les frais d'une procédure ont été payés d'avance par l'État demande le remboursement de ces frais au tribunal compétent de l'autre Partie contractante. Ce dernier tribunal applique la décision conformément à sa propre loi et sans frais et remet les montants obtenus par exécution forcée à la mission diplomatique ou à un poste consulaire de l'autre Partie contractante. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 s'appliquent mutatis mutandis.

TROISIÈME PARTIE. AFFAIRES PÉNALES

CHAPITRE PREMIER. ENGAGEMENT DE POURSUITES

Article 59. Obligation d'engager des poursuites

1. Chaque Partie contractante engage, à la demande de l'autre Partie contractante, des poursuites judiciaires contre ses propres ressortissants et des étrangers ayant une résidence sur son territoire qui sont présumés avoir commis des infractions pénales sur le territoire de la Partie contractante requérante.

2. Les Parties contractantes peuvent aussi soumettre des requêtes en poursuites en rapport avec des violations de la loi qui, conformément à la loi de la Partie contractante requérante sont réputées constituer des infractions pénales et, conformément à la loi de la Partie contractante requise, sont réputées ne constituer que des infractions non pénales.

3. Dans les cas visés aux paragraphes 1 et 2, les autorités judiciaires compétentes de la Partie contractante requise appliquent la loi de leur propre État.

4. Lorsque l'acte au titre duquel l'instance doit être introduite donne lieu à des dommages et que des demandes appropriées de dommages-intérêts compensatoires ont été présentées, elles doivent être annexées à l'instance introduite.

Article 60. Engagement de poursuites concernant des crimes de guerre et des crimes contre l'humanité

En matière de crimes de guerre et de crimes contre l'humanité, le paragraphe 1 de l'article 59 sera également d'application si ces crimes ont été commis en dehors du territoire de la Partie requérante.

Article 61. Demande de poursuites pénales

1. La demande d'ouverture de poursuites doit être formulée par écrit et contenir les renseignements ci-après :

- (a) La désignation de l'autorité requérante;
- (b) Les prénoms et nom du suspect, sa nationalité et autres renseignements personnels;

(c) La description et la qualification juridique de l'acte au titre duquel la demande d'ouverture de poursuites est introduite.

2. En outre, à la demande doivent être annexées les pièces suivantes :

(a) Le texte des dispositions du droit pénal et, le cas échéant, d'autres dispositions de la Partie contractante requérante qui sont essentielles aux poursuites;

(b) Le dossier du cas ou ses copies certifiées conformes, ainsi que les pièces à conviction;

(c) Les demandes de dédommagement et, dans la mesure du possible, les renseignements sur le montant des dommages;

(d) Les demandes d'ouverture de poursuites présentées par les personnes qui ont été lésées ou qui ont subi des dommages, si cela est exigé par la loi de la Partie contractante requise.

Article 62. Transfert du suspect

1. Si au moment de l'introduction de la demande d'ouverture de poursuites le suspect se trouve en détention provisoire sur le territoire de la Partie contractante requérante, des dispositions doivent être prises pour son transfert vers le territoire de la Partie contractante requise.

2. Si au moment de l'introduction de la demande d'ouverture de poursuites le suspect se trouve en liberté sur le territoire de la Partie contractante requérante, cette Partie contractante prend, si nécessaire, les mesures conformes à sa propre législation aux fins de ramener le suspect sur le territoire de la Partie contractante requise.

Article 63. Communication des résultats de la procédure pénale

La Partie contractante requise communique à la Partie contractante requérante la décision clôturant la procédure dans le cas d'espèce. À la demande de la Partie contractante requérante, une copie de cette décision lui est transmise.

Article 64. Conséquences de l'ouverture de poursuites

Après l'ouverture des poursuites, les autorités judiciaires de la Partie contractante requérante n'instituent pas de procédure judiciaire contre la même personne au titre du même acte, à moins que dans la demande d'ouverture de poursuites la Partie contractante requérante n'ait stipulé qu'elle peut encore instituer des procédures judiciaires au cas où la Partie contractante requise signifie que l'ouverture de poursuites a été refusée ou qu'il a été mis fin aux poursuites.

CHAPITRE DEUX. EXTRADITION AUX FINS DE POURSUITE OU D'EXÉCUTION D'UNE PEINE

Article 65. Extradition

1. Chaque Partie contractante procède, sur demande, en conformité avec les dispositions du présent Accord, à l'extradition vers l'autre Partie contractante de personnes séjournant sur son territoire en vue d'une poursuite pénale ou de l'exécution d'une peine.

2. L'extradition en vue d'une poursuite pénale ne peut intervenir que pour les infractions qui, selon la loi des deux Parties contractantes, sont passibles d'une peine privative de liberté dont la limite supérieure est d'au moins un an, ou d'une peine plus grave.

3. L'extradition en vue de l'exécution d'une peine ne peut intervenir que pour les infractions punissables, d'après la loi des deux Parties contractantes et lorsque la personne concernée a été condamnée à une peine privative de liberté d'au moins six mois ou à une peine plus lourde.

Article 66

1. L'extradition n'a pas lieu dans les cas suivants :

(1) Lorsque la personne dont l'extradition est demandée est un ressortissant de la Partie contractante requise ou a obtenu le droit d'asile;

(2) Lorsque l'infraction a été commise sur le territoire de la Partie contractante requise;

(3) Lorsque, d'après la loi de la Partie contractante requise, les poursuites ne peuvent pas être introduites ou le jugement ne peut être exécuté par suite de prescription ou d'autres raisons légales;

(4) Lorsque la personne dont l'extradition est demandée fait déjà l'objet de poursuites sur le territoire de la Partie contractante requise, ou a déjà fait l'objet d'un jugement passé en force de chose jugée concernant la même infraction ou d'un non-lieu;

(5) Lorsque l'infraction est poursuivie uniquement sur accusation d'une personne privée;

(6) L'infraction est de nature politique;

(7) L'infraction consiste uniquement dans une violation des obligations militaires;

(8) Elle enfreint l'ordre public ou les principes régissant l'ordre public.

2. Si l'extradition n'a pas lieu, la Partie contractante requise en informe la Partie contractante requérante.

Article 67

Si le fait est passible de la peine de mort en vertu de la loi de la Partie requérante mais ne l'est pas en vertu de la loi de la Partie requise, la peine de mort n'est ni infligée ni exécutée en dehors du territoire de la Partie requérante.

Article 68

1. À la demande d'extradition aux fins de poursuites judiciaires il faut annexer une copie certifiée conforme du mandat d'arrêt provisoire, ainsi que la description de l'infraction pénale et le texte de la disposition légale qui donne la qualification de l'infraction commise par la personne dont l'extradition est demandée. En cas d'infraction contre un patrimoine, à la requête doit aussi être annexé un document spécifiant le montant des dommages qui ont été causés ou pourraient avoir été causés par l'infraction pénale.

2. À la demande d'extradition en vue de l'exécution d'une peine, il faut annexer une copie certifiée conforme du jugement passé en force de chose jugée et le texte de la disposition légale qui donne la qualification de l'infraction commise par la personne condamnée. Si la personne a commencé à purger sa peine, il faut préciser la fraction de la peine qu'elle a déjà purgée.

3. À la demande d'extradition il faut aussi annexer, si possible, le signalement de la personne dont l'extradition est demandée, des renseignements concernant sa nationalité, sa situation personnelle et son domicile, pour autant que ces renseignements ne sont pas indiqués par le jugement ou le mandat d'arrêt provisoire, ainsi qu'une photographie et les empreintes digitales de la personne.

Article 69. Renseignements complémentaires figurant dans la demande d'extradition

Lorsque les renseignements reçus ne suffisent pas pour rendre une décision concernant la demande d'extradition, la Partie contractante requise peut demander des renseignements complémentaires. À cet effet, elle peut fixer un délai qui ne devrait excéder deux mois, mais qui peut être prorogé pour des motifs valables.

Article 70. Arrestation de la personne à extrader

Après avoir reçu la demande d'extradition, la Partie contractante requise prend sans délai les mesures nécessaires en vue d'arrêter la personne visée par la demande, sauf dans les cas où l'extradition ne peut intervenir aux termes du présent Accord.

Article 71

1. L'arrestation peut aussi intervenir avant la réception de la demande d'extradition si la Partie contractante requérante le demande expressément, affirmant qu'un mandat d'arrêt provisoire a été lancé ou qu'un jugement de condamnation a été rendu qui justifie

une demande d'extradition. Une telle demande peut être adressée par téléfax, télégraphe ou par tout autre moyen qui ne laisse subsister aucun doute.

2. L'arrestation effectuée conformément au paragraphe 1 sera notifiée sans délai à l'autre Partie contractante.

Article 72. Mise en liberté de la personne arrêtée

1. La Partie contractante requise peut libérer une personne arrêtée en vertu de l'article 70 si les renseignements complémentaires demandés par cette Partie ne lui parviennent pas dans le délai visé à l'article 69.

2. La personne arrêtée conformément au paragraphe 1 de l'article 71 sera libérée si la demande de son extradition ne parvient dans un délai d'un mois à compter de la date de notification à l'autre Partie contractante de l'arrestation provisoire de cette personne.

Article 73. Ajournement de l'extradition

Lorsque la personne dont l'extradition est demandée fait l'objet d'une procédure pénale ou a été condamnée à une peine pour une autre infraction sur le territoire de la Partie contractante requise, son extradition peut être ajournée jusqu'à la clôture de la procédure pénale ou jusqu'à l'exécution ou la remise de la peine.

Article 74. Extradition temporaire

1. Une Partie contractante peut demander une extradition temporaire avec déclaration des motifs, si l'ajournement de l'extradition risque d'entraîner la prescription des poursuites ou d'entraver sérieusement la procédure dans le cas d'une infraction pénale commise par la personne dont l'extradition est demandée.

2. La personne temporairement extradée doit être reconduite immédiatement après l'accomplissement de l'acte de procédure à l'occasion duquel elle a été extradée, mais pas plus tard que dans les trois mois suivant la date de l'extradition temporaire.

Article 75. Concours de demandes d'extradition

Lorsque plusieurs États demandent l'extradition d'une personne, la Partie contractante requise décidera de l'État auquel la personne sera extradée. En prenant cette décision, la Partie contractante requise tiendra compte de toutes les circonstances, notamment de la nationalité de la personne concernée, du lieu où l'infraction a été commise et de la nature de l'infraction.

Article 76. Limite de poursuites à l'encontre de la personne extradée

1. L'extradé ne pourra, sans le consentement de la Partie requise, faire l'objet de poursuites pénales ou d'exécution d'une peine, ni être livré à un État tiers pour une infraction commise avant l'extradition autre que celle qui a donné lieu à celle-ci.

2. Le consentement de la Partie requise n'est pas exigé dans les cas suivants :

(1) Lorsque la personne extradée n'a pas quitté le territoire de la Partie contractante requérante dans un délai de trente jours à compter de la clôture de la procédure ou à compter de l'exécution de la peine. Ce délai ne comprend pas le laps de temps durant lequel la personne extradée ne pouvait, sans qu'il y ait eu faute de sa part, quitter le territoire de la Partie requérante;

(2) Lorsque la personne extradée, après avoir quitté le territoire de la Partie requérante, a regagné ensuite ce territoire de son plein gré.

Article 77. Remise de la personne réclamée

La Partie contractante requise informe la Partie contractante requérante du lieu et de la date de remise de la personne réclamée. Si la Partie contractante requérante n'accepte la personne qu'à condition qu'elle soit remise dans un délai de 15 jours à compter de la date fixée pour la livraison, ladite personne peut être libérée.

Article 78. Réextradition

Lorsque la personne extradée se soustrait d'une manière ou d'une autre à la poursuite judiciaire ou à l'exécution de la peine et revient sur le territoire de la Partie contractante requise, elle sera extradée sur nouvelle demande d'extradition sans qu'il soit nécessaire de communiquer les pièces indiquées à l'article 68.

Article 78. Communication des résultats de la procédure pénale

La Partie contractante requérante communique sans délai à la Partie contractante requise les résultats de la procédure engagée contre la personne extradée. Si une décision a été passée en force de chose jugée, elle lui en transmettra également une copie.

Article 80. Transit

1. Chacune des Parties contractantes autorisera, sur demande de l'autre Partie contractante, le transit à travers son territoire des personnes extradées à l'autre Partie par un État tiers. Les Parties contractantes n'y seront pas tenues lorsque, conformément aux dispositions du présent Accord, l'obligation d'extradition n'existe pas.

2. La demande d'autorisation de transit sera formulée et notifiée suivant la même procédure que la demande d'extradition.

3. La Partie contractante requise traite la demande d'autorisation de transit de la manière qu'elle juge la plus appropriée.

4. L'autorisation de transit n'est pas requise si le transit s'effectue par voie aérienne sans atterrissage intermédiaire.

Article 81. Frais d'extradition et de transit

Les frais d'extradition sont à la charge de la Partie contractante sur le territoire de laquelle ils sont encourus. Les frais de transit sont à la charge de la Partie contractante requérante.

CHAPITRE TROIS. DISPOSITIONS SPÉCIALES RELATIVES À L'ENTRAIDE JUDICIAIRE
EN MATIÈRE PÉNALE

Article 82. Transfert temporaire de personnes privées de liberté

1. Lorsqu'une personne invitée en qualité de témoin, dont le témoignage est requis, est détenue sur le territoire de la Partie contractante requise, les autorités de cette Partie prennent les mesures nécessaires pour procéder au transfert de cette personne au territoire de la Partie contractante requérante. Ladite personne reste en détention et doit être renvoyée dans les plus brefs délais après avoir été entendue.

2. S'il y a lieu d'entendre, en qualité de témoin, une personne détenue sur le territoire d'un État tiers, les autorités de la Partie contractante requise autorisent le passage en transit de cette personne à travers le territoire de la Partie contractante.

Article 83. Délivrance d'objets

1. Les objets que l'auteur de l'infraction possède par suite de celle-ci ou des objets obtenus en échange de ceux-là, ainsi que tous autres qui dans la procédure pénale peuvent servir de pièces à conviction, doivent être délivrés à la Partie requérante.

2. La Partie requise peut temporairement différer la délivrance des objets qui sont nécessaires dans une autre procédure pénale.

3. Les droits des tiers sur les objets qui ont été délivrés à l'autre Partie contractante restent intacts. Après la clôture de la procédure pénale, ces objets seront rendus à la Partie qui les a délivrés ou seront rendus directement aux ayants droit, avec le consentement de cette Partie.

4. En délivrant les objets conformément aux dispositions du présent article, ne sont pas applicables les dispositions limitant l'importation et l'exportation d'objets et de valeurs de change.

Article 84. Participation des représentants de l'autorité requérante

Les représentants de l'autorité requérante peuvent assister à l'accomplissement de l'acte dans le cadre de l'entraide judiciaire sur le territoire de la Partie contractante requise; cette participation nécessite le consentement du Ministère de la justice ou du Bureau du Procureur général en République de Lituanie et celui du Ministère de la justice en République de Pologne.

Article 85. Notification des jugements de condamnation

Chaque Partie contractante informe l'autre Partie contractante sur les jugements de condamnation des citoyens de cette autre Partie passés en force de chose jugée par ses tribunaux.

Article 86

Les Parties contractantes se communiqueront, sur demande motivée, des informations sur les jugements passés en force de chose jugée par les tribunaux de chaque Partie à l'encontre des personnes qui ne sont pas des citoyens de la Partie requérante.

Article 87. Renseignements provenant du casier judiciaire

Chacune des Parties contractantes transmet à l'autre Partie contractante, sur demande, des renseignements complets provenant du casier judiciaire des ressortissants de ladite autre Partie contractante et des renseignements concernant les décisions les plus récentes en matière de condamnation si ces condamnations sont destinées à être inscrites au casier judiciaire des intéressés conformément à la loi de la Partie contractante dont le tribunal a rendu la décision.

CHAPITRE QUATRE. EXÉCUTION DES DÉCISIONS DU TRIBUNAL EN MATIÈRE PÉNALE

Article 88. Définitions

1. Au sens du présent chapitre, l'expression « mesure de sécurité médicale » signifie :

1) En République de Lituanie : le placement d'une personne dans un hôpital psychiatrique ou le placement dans un centre de traitement de haute sécurité;

2) En République de Pologne : le placement d'une personne dans un hôpital psychiatrique ou une institution appropriée et le placement dans une institution de réadaptation pour toxicomanes.

2. Au sens du présent chapitre, les expressions suivantes signifient :

« L'État où le jugement a été passé » : l'État où a été rendue la décision du tribunal contenant la peine;

« L'État où le jugement doit être exécuté » : l'État qui a appliqué ou appliquera la peine privative de liberté ou les mesures de sécurité.

Article 89. Principe général

1. Les Parties contractantes s'engagent l'une envers l'autre à mettre en exécution, sur demande, conformément aux dispositions du présent Accord, les décisions en matière pénale en vertu desquelles les tribunaux d'une Partie contractante ont condamné, en force

de chose jugée, les ressortissants de l'autre Partie contractante à une peine privative de liberté ou ordonné l'application de mesures de sécurité à l'encontre desdits ressortissants.

2. Les demandes visées au paragraphe 1 peuvent être présentées soit par l'État où le jugement a été passé soit par l'État où le jugement doit être exécuté.

Article 90. Droits de la personne condamnée

La personne condamnée ainsi que son représentant légal, défendeur, époux, membres directs de la famille ou frères et sœurs peuvent se prévaloir de l'initiative de soumettre les actes visés à l'article 89 aux organes centraux de chaque État contractant. Toute personne condamnée à laquelle peut s'appliquer le présent chapitre de l'Accord sera informée par l'État où le jugement a été passé des dispositions essentielles du présent chapitre.

Article 91. Conditions préalables à la mise en exécution d'une décision

La décision ne sera mise en exécution que si l'acte sur lequel repose la décision est aussi judiciairement punissable aux termes de la loi de l'État où la peine doit être exécutée ou serait judiciairement punissable si ledit acte avait été commis sur le territoire de l'État où le jugement doit être exécuté.

Article 92

Dans les cas liés aux infractions financières, la mise en exécution d'une décision ne peut être refusée aux seuls motifs que la loi de l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté ne prévoit pas de dispositions en matière d'impôts publics, de droits de douane, de monopoles ou d'opérations sur devises ou toutes dispositions en matière de commerce extérieur ou de réglementation de marchandises qui sont de même nature que celles figurant dans la loi de l'État où le jugement a été passé.

Article 93

La décision n'est pas mise en exécution si :

- 1) L'acte à la base de la décision est une infraction de nature politique;
- 2) L'acte à la base de la décision consiste uniquement dans une violation d'une obligation militaire;
- 3) L'application de la peine ou des mesures de sécurité a expiré en raison de la prescription conformément à la loi de l'une des Parties contractantes;
- 4) Le jugement a été rendu par un tribunal spécial;
- 5) Le jugement a été rendu en l'absence de la personne condamnée;
- 6) La personne condamnée a été, dans l'État dans lequel la condamnation a été exécutée, condamnée en dernier recours ou acquittée pour le même acte;

7) Elle enfreint selon l'État requis l'ordre public ou les principes régissant l'ordre public.

Article 94

1. La décision ne peut être mise en exécution qu'avec le consentement de la personne condamnée. Si la personne condamnée n'est pas capable d'exprimer un consentement qui est légalement valable, le consentement peut être exprimé par son représentant légal.

2. La décision n'est pas mise en exécution si la personne condamnée est privée de liberté dans l'État où le jugement a été passé et si le jour où la demande a été reçue, il ne restera à appliquer qu'une peine privative de liberté ou une mesure de sécurité ne dépassant pas quatre mois. Toutes les peines privatives de liberté et toutes les mesures de sécurité, ou les fractions de ces peines et mesures qui restent à appliquer, seront incluses dans l'estimation des conditions préalables. Si la durée des mesures de sécurité n'a pas été précisée, la date à prendre en considération sera la dernière date à laquelle se terminera leur application selon la loi de l'État où le jugement a été passé.

Article 95. Décision concernant la demande

L'État requis informe, dans les meilleurs délais, l'État requérant dans quelle mesure la demande de mise en exécution de la décision a été prise en considération. En cas de refus partiel ou total de cette mise en exécution, les motifs doivent être indiqués.

Article 96. Exécution de décisions

1. Lorsqu'une décision est mise en exécution, les tribunaux de l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté précisent, conformément à la loi de cet État, la peine privative de liberté ou les mesures de sécurité qui doivent être appliquées, en prenant en considération, autant que possible, la peine privative de liberté ou les mesures de sécurité ordonnées par le tribunal de l'État où le jugement de condamnation a été passé.

2. La mise en exécution de la décision par l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté ne doit, en aucun cas, faire en sorte que la personne condamnée soit placée dans une situation moins favorable que la situation dans laquelle elle se serait trouvée si l'exécution de la décision s'était poursuivie dans l'État où le jugement de condamnation a été passé.

3. L'exécution de la décision ainsi que la remise de peine s'effectuent conformément à la loi de l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté. Si les dispositions juridiques en matière de remise de peine de l'État où le jugement de condamnation conditionnelle a été passé sont plus favorables à la personne condamnée, ces dispositions seront appliquées.

4. Dans le calcul de la peine privative de liberté ou des mesures de sécurité sera incluse, dans l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté, la période de privation de liberté ou d'application des mesures de sécurité dans l'État où le jugement de condamnation a été passé.

Article 97. Exécution d'une partie d'une décision

Lorsqu'une peine a été imposée pour sanctionner plus d'une infraction et que la mise en exécution de la décision ne concerne que la peine privative de liberté ou les mesures de sécurité liées à certaines de ces infractions, le tribunal de l'État où la peine doit être appliquée précisera dans la procédure judiciaire visée à l'article 96 la peine privative de liberté ou la mesure de sécurité qui doivent être appliquées concernant ces infractions.

Article 98. Conséquences de la mise en exécution

1. Lorsque la peine privative de liberté ou la mesure de sécurité sont en train d'être appliquées dans l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté, l'État où le jugement a été passé n'intente aucune autre action en rapport avec l'application.

2. L'État où le jugement de condamnation a été passé a le droit d'appliquer la partie restante de la peine ou de la mesure de sécurité si la personne condamnée, se soustrayant à l'exécution de la décision dans l'État où le jugement de condamnation doit être exécuté, a quitté le territoire de cet État. L'État où le jugement doit être exécuté en informe immédiatement l'État où le jugement a été rendu.

3. Le droit de l'État où le jugement a été rendu visé au paragraphe 2 expire en force de chose jugée si la peine privative de liberté ou la mesure de sécurité a été appliquée ou remise.

Article 99. Grâces et amnistie

1. La personne condamnée peut être graciée dans l'État où le jugement doit être exécuté. L'État où le jugement a été passé peut adresser un recours en grâce à l'État où le jugement doit être exécuté. L'État où le jugement doit être exécuté examinera favorablement ce recours. Le recours ne portera pas atteinte au droit de l'État où le jugement a été passé de prendre en faveur de la personne condamnée une mesure de grâce ayant effet sur son propre territoire.

2. L'État où le jugement doit être exécuté applique à l'égard de la personne condamnée une amnistie accordée dans l'État où le jugement doit être exécuté et dans celui où le jugement a été rendu.

Article 100. Annulation ou modification d'une décision

Seul l'État où le jugement a été rendu sera habilité à annuler ou modifier une décision qui a été mise en exécution.

Article 101. Information

1. Les Parties contractantes s'informent réciproquement, dès que possible, de toutes les circonstances susceptibles d'influer sur l'exécution de la décision.

2. L'État où le jugement a été passé, en particulier, doit informer l'État où le jugement doit être exécuté de toute amnistie ou résiliation ou modification de la décision mise en exécution.

3. L'État où le jugement doit être exécuté, en particulier, doit informer l'État où le jugement a été rendu de l'exécution de la décision.

Article 102. Transfert de la personne condamnée

1. Lorsque la personne condamnée réside sur le territoire de l'État où le jugement a été passé, cet État prend, le plus tôt possible, toutes les mesures nécessaires pour remettre la personne condamnée aux autorités de l'État où le jugement doit être exécuté.

2. L'État où le jugement a été passé et l'État où le jugement doit être exécuté conviennent du moment et du lieu de la remise de la personne condamnée aux autorités de l'État où le jugement doit être exécuté et, le cas échéant, aux autorités de l'État de transit.

3. Le personnel d'escorte d'une Partie contractante qui accompagne par avion la personne condamnée au territoire de l'autre Partie contractante ou qui la conduit hors de ce territoire aura droit d'utiliser sur le territoire de l'autre Partie contractante les moyens nécessaires pour empêcher la personne condamnée de s'évader, jusqu'à ce qu'elle soit transférée ou acceptée.

4. L'État où le jugement a été passé peut, après que la décision a été mise en exécution par l'État où le jugement doit être exécuté, différer le transfert de la personne condamnée aux fins d'engager des poursuites judiciaires en rapport avec une autre infraction ou aux fins d'exécuter une peine privative de liberté ou d'appliquer des mesures de sécurité ordonnées par ses tribunaux liées à une autre infraction.

Article 103. Principe de spécialité

1. La personne condamnée qui a été transférée, conformément au présent Accord, de l'État où le jugement a été passé à l'État où le jugement doit être exécuté, ne peut faire l'objet de poursuites, de condamnation ni être soumise de toute autre manière à une restriction de sa liberté en rapport avec un acte qui a été commis avant le transfert et auquel ne s'applique pas l'acceptation de mise en exécution.

2. Les restrictions visées au paragraphe 1 ne s'appliquent pas :

1) Lorsque l'État où le jugement a été passé consent à l'engagement de poursuites, l'application de la peine ou des mesures de sécurité;

2) Lorsque la personne condamnée qui a été extradée est restée dans l'État où le jugement doit être exécuté plus de 30 jours après sa libération définitive alors qu'elle avait le droit et la capacité de quitter le territoire de cet État, ou lorsque après avoir quitté cet État elle y est retournée de son plein gré.

Article 104. La demande d'extradition et ses annexes

1. Les demandes visées dans le présent chapitre seront formulées par écrit.

2. À la demande adressée à l'État où le jugement a été passé il faut annexer les documents suivants :

1) L'original ou une transcription ou copie certifiées de la décision, ainsi qu'un document constatant que la décision a été rendue en force de chose jugée et qu'elle a force exécutoire;

2) Le texte des dispositions légales appliquées et des dispositions afférentes à la libération conditionnelle;

3) D'éventuels renseignements complémentaires sur la personne condamnée, sa nationalité et son domicile ou sa résidence;

4) Une attestation concernant la période de privation de liberté ou d'application des mesures de sécurité qui doit être prise en considération;

5) Un dossier, établi avec la participation de la personne condamnée, qui montre qu'elle consent à la mise en exécution de la peine privative de liberté ou à l'application des mesures de sécurité;

6) Tous autres documents pouvant présenter un intérêt pour la décision relative à la demande d'extradition;

7) Une traduction, dans la langue de l'autre Partie contractante, de la demande et des documents visés dans le présent paragraphe.

3. À la demande de l'État où le jugement doit être exécuté il faut annexer les renseignements et les pièces visés aux points 3, 6 et 7 du paragraphe 2 et un document contenant le consentement de la personne condamnée.

4. Lorsque la demande visée au paragraphe 3 est prise en considération, l'État où le jugement a été passé annexera à son consentement les documents visés aux points 1, 2 et 4 du paragraphe 2.

Article 105. Renseignements complémentaires

Lorsque l'État requis estime que les renseignements et les documents transmis sont insuffisants, il peut demander qu'ils soient complétés. À cet effet, il peut fixer pour la réception de ces renseignements complémentaires un délai approprié qui peut être prolongé sur demande. En l'absence de renseignements complémentaires, la décision concernant la demande de transfert sera prise sur la base des renseignements et documents disponibles.

QUATRIÈME PARTIE. DISPOSITIONS FINALES

Article 106

Le présent Accord ne porte pas atteinte aux dispositions d'autres accords en vertu desquels des obligations incombent à l'une ou aux deux Parties contractantes.

Article 107

Le présent Accord est soumis à ratification et entrera en vigueur après un délai de soixante jours à compter de la date de l'échange des instruments de ratification, qui aura lieu à ...

Article 108

Le présent Accord est conclu pour une période de cinq ans. Il sera prorogé par tacite reconduction de cinq ans en cinq ans, à moins que l'une des Parties contractantes ne le dénonce au moins six mois avant l'expiration de la période quinquennale en cours.

FAIT à Varsovie, le 26 janvier 1993, en double exemplaire, en lithuanien et en polonais, les deux textes faisant également foi.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires susmentionnés des Parties contractantes ont signé le présent Accord et y ont apposé leurs sceaux.

Pour le Président de la République de Lituanie :

Pour le Président de la République de Pologne :

No. 44503

**Lithuania
and
Poland**

Consular Convention between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland. Warsaw, 13 January 1992

Entry into force: *1 December 1992 by the exchange of instruments of ratification, in accordance with article 49*

Authentic texts: *Lithuanian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 1 November 2007*

**Lituanie
et
Pologne**

Convention consulaire entre la République de Lituanie et la République de Pologne. Varsovie, 13 janvier 1992

Entrée en vigueur : *1er décembre 1992 par échange des instruments de ratification, conformément à l'article 49*

Textes authentiques : *lituanien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 1er novembre 2007*

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

K O N S U L I N Ė K O N V E N C I J A

TARP LIETUVOS RESPUBLIKOS IR LENKIJOS RESPUBLIKOS

Lietuvos Respublika ir Lenkijos Respublika,

išreikšdamos norą vystyti kaimyninius santykius,
stiprinti draugystę ir gilinti abipusiai naudingą
bendradarbiavimą ;

siekdamos sureguliuoti ir vystyti konsulinis santykius
tarp abiejų Valstybių, remiantis visokeriopų lengvatų, ginant
piliečių teises ir interesus, suteikimo principu,

nutarė sudaryti konsulinę Konvenciją ir susitarė :

I DALIS

DEFINICIJOS

1 straipsnis

1. Šioje Konvencijoje naudojamos sąvokos turi tokia
reikšmę :

1) "konsulinė įstaiga" - generalinis konsulas,
konsulas, vicekonsulas arba konsulinė agentūra ;

2) "konsulinė apygarda" - teritorija, skirta
konsulinei įstaigai konsulinėms funkcijoms vykdyti ;

3) "konsulinės įstaigos vadovas" - asmuo, įgaliotas
tokio pobūdžio veiklai ;

4) "konsulinis tarnautojas" - kiekvienas asmuo,
įskaitant konsulinės įstaigos vadovą, įgaliotas vykdyti
konsulines funkcijas ;

5) "konsulinis darbuotojas" - kiekvienas asmuo, dirbantis konsulinėje įstaigoje administracinį ar techninį darbą ;

6) "tarnybinio personalo narys" - kiekvienas asmuo, dirbantis konsulinės įstaigos namų ūkyje ;

7) "konsulinės įstaigos nariai" - konsuliniai tarnautojai, konsuliniai darbuotojai ir tarnybinio personalo nariai ;

8) "asmeninio personalo narys" - asmuo, dirbantis tik asmeninėje konsulinės įstaigos nario tarnyboje;

9) "šėimos narys" - konsulinės įstaigos nario sutuoktinis arba sutuoktinė, jų vaikai ir tėvai, jei jie gyvena kartu su konsulinės įstaigos nariu ir yra jo išlaikomi ;

10) "konsulinės patalpos" - konsulinės įstaigos tikslams naudojami pastatai arba pastatų dalys, įskaitant konsulinės įstaigos vadovo rezidenciją, ir teritoriją, esanti prie šių pastatų, nepriklausomai nuo to, kieno jie yra nuosavybė, jeigu yra naudojami tik konsulinės įstaigos tikslams;

11) "konsuliniai archyvai" - visi raštai, dokumentai, korespondencija, knygos, filmai, techninės priemonės informacijai rinkti ir ja naudotis, konsulinės įstaigos rejestrai ir šifrai bei kodai, kartotekos, taip pat įranga jų saugojimui ir laikymui ;

12) "laivas" - kiekvienas civilinis plaukiojantis įrenginys, turintis teisę iškelti siunčiančiosios Valstybės vėliavą ir užregistruotas toje valstybėje ;

13) "orlaivis" - kiekvienas civilinis skraidantis įrenginys, turintis teisę naudoti priklausomybės siunčiančiajai Valstybei ženklus ir užregistruotas toje valstybėje .

2. Šios Konvencijos nuostatai, taikomi siunčiančiosios Valstybės piliečiams, atitinkamai taikomi ir juridiniams asmenims, įskaitant komercines bendrijas, kurie yra įsteigti remiantis siunčiančiosios Valstybės įstatymais ir poįstatyminiais aktais bei kurių būstinė yra tos Valstybės teritorijoje.

II DALIS

KONSULINIŲ ĮSTAIGŲ STEIGIMAS BEI KONSULINĖS ĮSTAIGOS NARIŲ SKYRIMAS

2 straipsnis

1. Konsulinė įstaiga gali būti įsteigta priimančiosios Valstybės teritorijoje, tik šiai Valstybei sutikus.

2. Konsulinės įstaigos buvimo vieta, jos klasė ir konsulinė apygarda yra nustatomos siunčiančiosios Valstybės ir turi būti priimančiosios Valstybės aprobuotos.

3. Vėlesni konsulinės įstaigos buvimo vietos, jos klasės ir konsulinės apygardos pakeitimai gali būti siunčiančiosios Valstybės daromi, tik sutikus priimančiajai Valstybei.

3 straipsnis

1. Konsulinės įstaigos vadovui bus leista atlikti savo funkcijas, tik įteikus priimančiajai Valstybei komisinius raštus ir gavus jos egzekvatūrą.

2. Siunčiančioji Valstybė perduoda komisinius raštus dėl konsulinės įstaigos vadovo skyrimo priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijai, tarpininkaujant siunčiančiosios Valstybės diplomatinei atstovybei ar kitu tinkamu būdu. Komisiniuose raštuose patvirtinami konsulinės įstaigos vadovo vardas, pavardė ir rangas, pilietybė, konsulinė apygarda, kurioje jis vykdys savo funkcijas, bei konsulinės įstaigos buvimo vieta.

3. Įteikus komisinius raštus dėl konsulinės įstaigos vadovo skyrimo, priimančioji Valstybė suteikia jam egzekvatūrą kaip galima greičiau.

4. Iki egzekvatūros suteikimo priimančioji Valstybė gali duoti konsulinės įstaigos vadovui sutikimą laikinai vykdyti jo funkcijas.

5. Konsulinės įstaigos vadovas gali pradėti vykdyti savo funkcijas, kai priimančioji Valstybė suteikia jam egzekvatūrą ar kitus įgaliojimus.

6. Priimančiosios Valstybės valdžia imasi būtinų priemonių, kad konsulinės įstaigos vadovas galėtų vykdyti savo funkcijas nuo to momento kai jam buvo leista vykdyti tas funkcijas, net ir laikinai.

4 straipsnis

1. Siunčiančioji Valstybė informuoja priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministeriją apie konsulinio tarnautojo, siunčiamo į konsulinę įstaigą ne įstaigos vadovo pareigoms, vardą, pavardę, pilietybę, rangą ir pareigas, taip pat apie konsulinio darbuotojo vardą, pavardę, pilietybę ir pareigas.

2. Atitinkami priimančiosios Valstybės organai nemokamai išduoda kiekvienam konsuliniam tarnautojui dokumentą, patvirtinantį jo asmens tapatybę ir rangą.

3. Šio straipsnio 2 punkto nuostatai taikomi taipogi ir konsuliniams darbuotojams, tarnybinio ir asmeninio personalo nariams, jei tie asmenys nėra priimančiosios Valstybės piliečiai ir neturi toje Valstybėje nuolatinės gyvenamosios vietos.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 punktų nuostatai atitinkamai taikomi šeimos nariams.

5 straipsnis

Konsuliniai tarnautojai gali būti tik siunčiančiosios Valstybės piliečiai, neturintys priimančiojoje Valstybėje pastovios gyvenamosios vietos ir neužsiimantys toje Valstybėje jokia kita apmokama veikla, išskyrus savo tarnybines funkcijas.

6 straipsnis

Priimančioji Valstybė gali bet kuriuo metu, neprivalédama pagrįsti savo sprendimo, pranešti diplomatinio keliu ar kitu tinkamu būdu siunčiančiajai Valstybei apie tai, kad konsulinės įstaigos vadovo egzekvatūra yra atšaukta, arba kad konsulinis tarnautojas yra pripažintas persona non grata, ar kad koks nors kitas konsulinės įstaigos narys yra nepageidaujamas asmuo. Tuo atveju siunčiančioji Valstybė privalo atšaukti tokį asmenį, jeigu jis jau pradėjo vykdyti savo funkcijas. Jeigu siunčiančioji Valstybė neįvykdys to išipareigojimo per priimtinus terminus, priimančioji Valstybė gali nebepripažinti tokio asmens konsulinės įstaigos nariu.

7 straipsnis

Suinteresuotoms valstybėms pasikeitus oficialiomis notomis ir nė vienai iš jų aiškiai neprieštaraujant, siunčiančioji Valstybė gali patikėti konsulinei įstaigai, įsteigtai vienoje valstybėje, vykdyti konsulines funkcijas kitoje valstybėje.

8 straipsnis

Atitinkamai pasiuntus priimančiajai Valstybei oficialią notą ir jai neprieštaraujant, siunčiančiosios Valstybės konsulinė įstaiga gali vykdyti priimančiojoje Valstybėje konsulines funkcijas trečiosios valstybės naudai.

III DALIS

LENGVATOS, PRIVILEGIJOS IR IMUNITETAİ

9 straipsnis

1. Priimančioji Valstybė suteikia konsulinei įstaigai visokių lengvatų, jai vykdant savo funkcijas, ir imasi atitinkamų priemonių tam, kad konsulinės įstaigos nariai galėtų vykdyti savo tarnybinę veiklą ir naudotis teisėmis, privilegijomis ir imunitetais, numatytais šioje Konvencijoje. Priimančioji Valstybė imasi atitinkamų priemonių, kad užtikrintų įstaigos saugumą.

2. Priimančioji Valstybė traktuoja konsulinius tarnautojus su derama pagarba ir imasi visų atitinkamų priemonių, kad užkirstų kelią bet kokiam kėsitimuisi į jų asmenį, laisvę ar orumą.

10 straipsnis

1. Jei konsulinės įstaigos vadovas negali vykdyti savo funkcijų arba jei konsulinės įstaigos vadovo pareigybė neužimta, vietoje konsulinės įstaigos vadovo gali laikinai veikti laikinasis vadovas.

2. Laikinojo vadovo vardas ir pavardė pranešami, siunčiant oficialią notą, arba per siunčiančiosios Valstybės diplomatinę atstovybę, arba, kai ši valstybė neturi diplomatinės atstovybės priimančiojoje Valstybėje, per konsulinės įstaigos vadovą, o tuo atveju, kai jis negali to atlikti, per atitinkamus siunčiančiosios Valstybės valdžios organus priimančiosios Valstybės Užsienio reikalų ministerijai arba tos ministerijos paskirtiems valdžios organams. Ši nota turi būti pasiųsta iš anksto. Priimančiajai Valstybei sutikus, laikinuoju vadovu gali būti priimtas asmuo, kuris nėra nei siunčiančiosios Valstybės diplomatinis atstovas, nei konsulinis tarnautojas priimančiojoje Valstybėje.

3. Atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai privalo teikti laikinajam vadovui pagalbą ir apsaugą. Jo vadovavimo įstaigai laikotarpiu šios Konvencijos nuostatai taikomi jam tais pačiais principais, kaip ir tos konsulinės įstaigos vadovui. Tačiau priimančioji Valstybė neįpareigota pripažinti laikinajam vadovui lengvatų, privilegijų ir imunitetų, kuriais naudojasi konsulinės įstaigos vadovas, atitikdamas tuos reikalavimus, kurių neatitinka laikinasis vadovas.

4. Jei, esant aplinkybėms, numatytoms šio straipsnio 1 punkte, laikinuoju vadovu siunčiančioji Valstybė skiria asmenį, kuris yra siunčiančiosios Valstybės diplomatinės atstovybės personalo narys arba Užsienio reikalų ministerijos atstovas, jis naudojasi diplomatinėmis privilegijomis ir imunitetais, jeigu priimančioji Valstybė tam neprieštarauja.

11 straipsnis

1. Siunčiančioji Valstybė priimančiosios Valstybės įstatymuose bei poįstatyminiuose aktuose numatyta tvarka turi teisę:

1) įgyti ir turėti savo nuosavybėje arba nuomoti bei naudotis teritorijomis, pastatais ar pastatų dalimis, skirtais konsulinei įstaigai, konsulinės įstaigos vadovo rezidencijai ar kitų konsulinės įstaigos narių butams;

2) statyti arba pritaikyti toms pačioms reikmėms pastatus įgytose teritorijose;

3) perduoti tokiu būdu pastatytų ar įgytų teritorijų, pastatų bei pastatų dalių nuosavybės teises.

2. Priimančioji Valstybė, esant reikalui, privalo padėti konsulinei įstaigai rasti jos nariams tinkamus butus.

3. Šio straipsnio 1 punkto nuostatai neatleidžia siunčiančiosios Valstybės nuo pareigos laikytis statybos, urbanistikos ir paminklų apsaugos apribojimų, taikomų plotui, kuriame yra arba bus išvardintos teritorijos, pastatai arba jų dalys.

12 straipsnis

1. Lenta su siunčiančiosios Valstybės herbu bei atitinkamu užrašu siunčiančiosios Valstybės kalba ir priimančiosios Valstybės kalba, žyminti konsulinę įstaigą, gali būti iškabinta ant pastato, kuriame yra konsulinė įstaiga, ir ant konsulinės įstaigos vadovo rezidencijos.

2. Siunčiančiosios Valstybės vėliava gali būti iškelta ant pastato, kuriame yra konsulinė įstaiga, bei ant konsulinės įstaigos vadovo rezidencijos.

3. Konsulinės įstaigos vadovas taip pat gali iškelti siunčiančiosios Valstybės vėliavą ant savo transporto priemonių.

13 straipsnis

1. Pastatai ar jų dalys, naudojami tik konsulinės įstaigos tikslams, o taip pat prie jų esanti teritorija yra neliečiami.

Priimančiosios Valstybės valdžios organai negali įeiti į pastatus arba jų dalis, kurie skirti tik konsulinės įstaigos tikslams, bei į prie jų esančią teritoriją, taip pat į gyvenamas patalpas, esančias tuose pastatuose ar jų dalyse, be siunčiančiosios Valstybės konsulinės įstaigos vadovo, diplomatinės atstovybės vadovo arba vieno iš jų paskirto asmens sutikimo.

2. Šio straipsnio 1 punkto nutarimai taikomi ir konsulinių tarnautojų bei konsulinių darbuotojų gyvenamoms patalpoms.

14 straipsnis

Konsulinės patalpos, jų įranga, konsulinės įstaigos turtas ir jos transporto priemonės negali būti kokia nors forma rekvizuojami krašto gynybos, visuomeninio panaudojimo ar kitais tikslais.

15 straipsnis

1. Konsulinės įstaigos patalpos, konsulinės įstaigos vadovo rezidencija, taip pat konsulinės įstaigos narių butai, kurių savininkas ar nuomininkas yra siunčiančioji Valstybė arba koks nors asmuo, veikiantis jos vardu, yra atleidžiami nuo visokių rinkliavų bei valstybinių, regioninių ir komunalinių mokesčių, išskyrus rinkliavas, renkamas už tam tikras paslaugas.

2. Lengvatos, numatytos šio straipsnio 1 punkte, netaikomos rinkliavoms ir mokesčiams, kurie renkami pagal priimančiosios Valstybės įstatymus ir poįstatyminius aktus, asmens, kuris sudarė sutartį su siunčiančiąja Valstybe ar su jos vardu veikiančiu asmeniu, atžvilgiu.

3. Šio straipsnio 1 punkto nuostatai taikomi taip pat ir transporto priemonėms, kurios yra siunčiančiosios Valstybės nuosavybė ir skirtos konsulinės įstaigos tikslams.

16 straipsnis

Konsuliniai archyvai ir dokumentacija yra neliečiami bet kuriuo metu ir nepriklausomai nuo jų buvimo vietos.

17 straipsnis

1. Priimančioji Valstybė suteikia ir saugo susisiektimo laisvę visais konsulinės įstaigos tikslais. Susisiekdama su siunčiančiosios Valstybės vyriausybe, diplomatinėmis atstovybėmis bei konsulinėmis įstaigomis, nepriklausomai nuo jų buvimo vietos, konsulinė įstaiga gali naudotis visomis tinkamomis ryšių priemonėmis, įskaitant diplomatinius ir konsulinis kurjerius, diplomatinį bei konsulinį paštą, taip pat užkoduotą arba užšifruotą korespondenciją. Įrengti radijo siųstuvą ir naudoti jį konsulinė įstaiga gali tik su priimančiosios Valstybės sutikimu.

2. Konsulinės įstaigos tarnybinė korespondencija yra neliečiama. "Tarnybinė korespondencija" - tai visa korespondencija, susijusi su konsuline įstaiga ir jos funkcijomis.

3. Konsulinis paštas turi būti su matomais išoriniais ženklais, išreiškiančiais jo pobūdį, ir jame gali būti tik įstaigos korespondencija, o taip pat dokumentai bei daiktai, skirti tik tarnybiniam naudojimui.

4. Konsulinis paštas negali būti atplėšiamas ir sulaikomas.

5. Konsulinis kurjeris privalo turėti tarnybinį dokumentą, patvirtinantį jo statusą ir nurodantį konsulinį paštą sudarančių vienetų skaičių. Konsuliniu kurjeriu gali būti tik siunčiančiosios Valstybės pilietis, neturintis nuolatinės gyvenamosios vietos priimančiojoje Valstybėje. Vykdydamas savo funkcijas, konsulinis kurjeris yra priimančiosios Valstybės saugomas ir naudojasi asmens neliečiamybe, negali būti sulaikytas, areštuotas, jo asmens laisvė negali būti apribota jokių kitu būdu.

6. Konsulinis paštas gali būti patikėtas laivo kapitonui ar orlaivio vadui. Kapitonas (vadas) turi turėti tarnybinį dokumentą, nurodantį vienetų, sudarančių konsulinį paštą, skaičių, tačiau jis nelaikomas konsuliniu kurjeriu. Konsulinis tarnautojas netrukdomai priima konsulinį paštą tiesiogiai iš laivo kapitono ar orlaivio vado ir perduoda jam šį paštą tokiu pat būdu.

18 straipsnis

1. Konsuliniai tarnautojai nepriklauso priimančiosios Valstybės baudžiamajai, civilinei ir administracinei jurisdikcijai. Jie naudojami asmens neliečiamybe, todėl negali būti sulaikomi, areštuojami, jų asmens laisvė negali būti apribota jokių kitu būdu.

2. Konsuliniai darbuotojai ir tarnybinio personalo nariai nepriklauso priimančiosios Valstybės baudžiamajai, civilinei ir administracinei jurisdikcijai tarnybinių pareigų vykdymo metu.

3. Šio straipsnio 1 ir 2 punktų nuostatai negalioja civilinėms byloms:

1) iškeltoms konsulinės įstaigos nariui, sudariusiam sutartį, kurioje jis nedalyvauja aiškiai išreikštu ar sutartu būdu kaip siunčiančiosios Valstybės atstovas;

2) iškeltoms dėl žalos, padarytos antžeminio transporto priemonės, laivo ar orlaivio, įvykus nelaimingam atsitikimui priimančiojoje Valstybėje;

3) paveldėjimo byloms, kuriose konsulinės įstaigos narys dalyvauja kaip paveldėtojas, išskirtinės gavėjas, testamentu vykdytojas, palikimo valdytojas, globėjas arba rūpintojas, veikdamas kaip privatus asmuo.

4. Šio straipsnio 1, 2 ir 3 punktų nuostatai atitinkamai taikomi ir šeimos nariams.

19 straipsnis

1. Siunčiančioji Valstybė gali atsisakyti privilegijų ir imunitetų, apibrėžtų 18 straipsnyje. Atsisakymas visada turi būti aiškiai išreikštas ir oficialia nota praneštas priimančiajai Valstybei.

2. Konsulinės įstaigos nariui pareiškus ieškinį byloje, kurioje jis gali naudotis imunitetu nuo priimančiosios Valstybės jurisdikcijos, jis neturi teisės remtis imunitetu nuo jurisdikcijos bet kurio priešieškinio, tiesiogiai susijusio su pagrindiniu ieškiniu, atveju.

3. Atsisakymas imuniteto nuo teismo arba administracinio proceso jurisdikcijos nereiškia, kad atsisakoma imuniteto, susijusio su nuosprendžio, sprendimo ar nutarimo vykdymu. Šiuo atveju reikia atskiros atsisakymo.

20 straipsnis

1. Konsulinės įstaigos nariai gali būti kviečiami kaip liudytojai į priimančiosios Valstybės teismą ar kitus atitinkamus valdžios organus duoti parodymus. Jei konsulinis tarnautojas atsisako atvykti ar duoti parodymus, jo atžvilgiu negalima naudoti prievartos priemonių ar sankcijų.

Konsuliniai darbuotojai ir tarnybinio personalo nariai negali atsisakyti duoti parodymus, išskyrus atvejus, apibrėžtus šio straipsnio 3 punkte.

2. Priimančiosios Valstybės valdžios organas, kviečiantis konsulinės įstaigos narį duoti parodymus, neturi trukdyti jam vykdyti tarnybinių funkcijų. Tokius parodymus iš konsulinės įstaigos nario galima gauti konsulinėje įstaigoje, rezidencijoje arba jo bute.

3. Konsulinės įstaigos nariai neprivalo duoti parodymų apie faktus, kurie susiję su jų tarnybinių pareigų vykdymu, ir pristatyti įstaigos korespondencijos bei kitų dokumentų iš konsulinių archyvų. Ši nuostata taikoma taip pat konsulinės įstaigos narių šeimos nariams ir asmeninio personalo nariams, kai kalbama apie faktus, susijusius su konsulinės įstaigos veikla.

4. Konsulinės įstaigos nariai neprivalo pareikšti nuomonės kaip siunčiančiosios Valstybės teisės ekspertai.

21 straipsnis

Konsulinės įstaigos nariai bei jų šeimos nariai priimančiojoje Valstybėje yra atleisti nuo asmeninių prievolių ir bet kokio pobūdžio visuomeninės tarnybos, nuo karinės tarnybos bei šių karinių prievolių: rekvizicijos, kontribucijos ir privalomo apgyvendinimo.

22 straipsnis

Konsulinės įstaigos nariai, o taip pat jų šeimos nariai yra atleisti nuo priimančiosios Valstybės įstatymų ir poįstatyminių aktų numatytų registracijos, leidimo būti šalyje ir kitų panašių reikalavimų, kurie galioja užsieniečiams.

23 straipsnis

1. Konsulinės įstaigos nariai ir jų šeimos nariai yra atleidžiami nuo visų rinkliavų, muitų, asmeninių ir turto mokesčių - valstybinių, regioninių ir komunalinių - išskyrus :

1) netiesioginius tos rūšies mokesčius, kurie yra iš anksto įskaityti į prekių ar paslaugų kainą;

2) rinkliavas ir mokesčius, renkamus už asmeninį nekilnojamą turtą, esantį priimančiosios Valstybės teritorijoje, laikantis šios Konvencijos 15 straipsnio nuostatų;

3) palikimo mokesčius ir nuosavybės teisės perdavimo mokesčius, kuriuos renka priimančioji Valstybė;

4) rinkliavas ir mokesčius, renkamus už privačias pajamas, įskaitant pajamas už kapitalą, kurių šaltinis yra priimančiojoje Valstybėje bei mokesčius už kapitalą, investuotą į priimančiosios Valstybės prekybines ar finansines įmones;

5) registracines, teismo, ipotekines bei žymines rinkliavas, laikantis šios Konvencijos 15 straipsnio nuostatų.

2. Konsulinės įstaigos nariai, įdarbindami asmenis, kurių atlyginimai ar algos nėra atleidžiami nuo pajamų mokesčių priimančiojoje Valstybėje, turi vykdyti pareigas, kurias privalo vykdyti darbdavys pagal tos Valstybės pajamų mokesčių įstatymus bei poįstatyminius aktus.

24 straipsnis

1. Priimančioji Valstybė pagal galiojančius įstatymus ir poįstatyminius aktus leidžia įvežti ir išvežti tokį turtą ir atleidžia jį nuo muitų, mokesčių bei rinkliavų, išskyrus rinkliavas už pakrovimą, pervežimą, saugojimą ir iškrovimą bei kitas paslaugas :

1) daiktus, skirtus oficialiam konsulinės įstaigos naudojimui ;

2) daiktus, įskaitant transporto priemones, skirtus asmeniniam konsulinių įstaigų narių bei jų šeimos narių naudojimui, įskaitant daiktus, skirtus įsikūrimui.

2. Asmeninis konsulinio tarnautojo ir jo šeimos narių bagažas netikrinamas, jeigu nėra pagrindo įtarti, kad jame be daiktų, kurių įvežimas leidžiamas pagal šio straipsnio 1 punkto 2 papunktį, yra dar kitų daiktų arba daiktų, kurių įvežimas ir išvežimas yra uždraustas priimančiosios Valstybės įstatymų ar karantino taisyklių. Tokį patikrinimą galima vykdyti tik dalyvaujant konsuliniam tarnautojui ar jo įgaliotajam atstovui.

25 straipsnis

Atsižvelgdama į savo įstatymus ir poįstatyminius aktus dėl zonų, į kurias įeiti draudžiama arba įėjimas apribotas valstybės saugumo sumetimais, priimančioji Valstybė užtikrina visiems konsulinės įstaigos nariams judėjimo savo teritorijoje laisvę. Tačiau visais atvejais priimančioji Valstybė užtikrina konsuliniam tarnautojui galimybę atlikti jo funkcijas.

26 straipsnis

1. Privilegijos ir imunitetai, numatyti šioje Konvencijoje, išskyrus apibrėžtus 20 straipsnio 3 ir 4 punktų nuostatais, netaikomi konsuliniam darbuotojams, taip pat tarnybinio personalo nariams, jeigu jie yra priimančiosios Valstybės piliečiai arba turi pastovią gyvenamąją vietą toje Valstybėje.

2. Konsulinės įstaigos nario, kuris yra priimančiosios Valstybės pilietis arba turi pastovią gyvenamą vietą toje Valstybėje, šeimos nariai, taip pat, kai šie šeimos nariai yra priimančiosios Valstybės piliečiai ar turi pastovią gyvenamą vietą toje Valstybėje arba užsiima toje Valstybėje darbine veikla, už kurią gauna atlyginimą, išskyrus 20 straipsnio 3 punkto nuostatuose nurodytas išimtis, nesinaudoja jokiais privilegijomis ir imunitetais.

3. Šioje Konvencijoje numatytos privilegijos ir imunitetai, išskyrus apibrėžtus 20 straipsnio 3 punkte, nebus taikomi asmeninio personalo nariams.

4. Priimančioji Valstybė savo jurisdikciją taikys asmenims, paminėtiems šio straipsnio 1-3 punktuose taip, jog be reikalo netrukdytų konsulinei įstaigai vykdyti savo funkcijų.

27 straipsnis

Visi asmenys, kurie pagal šią Konvenciją naudojami privilegijomis ir imunitetais, privalo be žalos toms privilegijoms ir imunitetams gerbti priimančiosios Valstybės įstatymus ir poįstatyminius aktus, įskaitant tuos, kurie reguliuoja eismo bei automobilių draudimo tvarką.

IV DALIS

KONSULINĖS FUNKCIJOS

28 straipsnis

1. Konsulinis tarnautojas turi teisę konsulinės apygardos ribose vykdyti funkcijas, išvardintas šioje Konvencijos dalyje. Be to, konsulinis tarnautojas gali vykdyti kitas oficialias konsulines funkcijas, jeigu jos neprieštarauja priimančiosios Valstybės teisei.

2. Konsulinis tarnautojas, pranešus oficialia nota priimančiajai Valstybei, gali veikti kaip siunčiančiosios Valstybės atstovas prie kiekvienos tarptautinės organizacijos.

3. Konsulinis tarnautojas, vykdydamas savo funkcijas, gali kreiptis raštu ar žodžiu į atitinkamus Valstybės valdžios organus konsulinėje apygardoje, įskaitant ir centrinės valdžios atstovus.

4. Konsulinis tarnautojas turi teisę rinkti konsulinius mokesčius pagal siunčiančiosios Valstybės įstatymus.

29 straipsnis

Konsulinis tarnautojas turi teisę :

1) ginti siunčiančiosios Valstybės, jos piliečių ir juridinių asmenų teises ;

2) remti prekybinių, ekonominių, mokslinių ir kultūrinių santykių tarp siunčiančiosios Valstybės ir priimančiosios Valstybės vystymą bei kitais būdais remti draugiškų santykių tarp jų plėtojimą.

30 straipsnis

1. Konsulinis tarnautojas turi teisę :

1) registruoti siunčiančiosios Valstybės piliečius;

2) registruoti ir priimti siunčiančiosios Valstybės piliečių gimimo ir mirties liudijimus bei dokumentus;

3) vadovaudamasis siunčiančiosios Valstybės įstatymais, priimti pareiškimus dėl santuokos sudarymo, jei abi pusės turi tos šalies pilietybę.

2. Konsulinis tarnautojas informuos atitinkamus priimančiosios Valstybės valdžios organus apie siunčiančiosios Valstybės piliečių gimimo, santuokos ar mirties įregistravimą konsulinėje įstaigoje, jei to reikalauja priimančiosios Valstybės įstatymai.

3. Šio straipsnio 1 punkto 2 ir 3 papunkčių nuostatai neatleidžia suinteresuotų asmenų nuo pareigos laikytis formalumų, kurių reikalauja priimančiosios Valstybės įstatymai.

31 straipsnis

Konsulinis tarnautojas turi teisę :

1) išduoti piliečių pasus, pratęsti jų galiojimą ir pripažinti negaliojančiais, vadovaudamasis siunčiančiosios Valstybės įstatymais;

2) išduoti dokumentus, leidžiančius vykti į siunčiančiąją Valstybę, ir daryti tuose dokumentuose būtinas pataisas;

3) išduoti vizas.

32 straipsnis

Konsulinis tarnautojas turi teisę atlikti šiuos veiksmus :

1) priimti, sudaryti, registruoti ir tvirtinti siunčiančiosios Valstybės piliečių pareiškimus, įskaitant pareiškimus pilietybės ir šeimos klausimais;

2) sudaryti, registruoti, tvirtinti ir saugoti siunčiančiosios Valstybės piliečių testamentus;

3) sudaryti, registruoti ir tvirtinti sutartis, sudaromas tarp siunčiančiosios Valstybės piliečių, ir tvirtinti vienpusiškus valios išreiškimo aktus, jei tos sutartys ir aktai neprieštarauja priimančiosios Valstybės teisei. Konsulinis tarnautojas negali sudaryti, registruoti ir tvirtinti tokių sutarčių ir aktų, kurie nustato ar panaikina teisę į nekilnojamą turtą, esantį priimančiojoje Valstybėje;

4) sudaryti, registruoti, tvirtinti sutartis tarp siunčiančiosios Valstybės piliečių, iš vienos pusės, ir priimančiosios Valstybės piliečių arba trečios valstybės piliečių, iš kitos pusės, jeigu tos sutartys turi būti įvykdytos arba turės juridines pasekmes išimtinai siunčiančiojoje Valstybėje ir jei neprieštaras priimančiosios Valstybės teisei;

5) legalizuoti siunčiančiosios Valstybės arba priimančiosios Valstybės valdžios organų išduotus dokumentus, taip pat tvirtinti kopijas, nuorašus ir išrašus iš šių dokumentų;

6) versti dokumentus bei tvirtinti išverstų dokumentų autentiškumą;

7) tvirtinti siunčiančiosios Valstybės piliečių parašus;

8) priimti į depozitą iš siunčiančiosios Valstybės piliečių arba skirtus tos Valstybės piliečiams dokumentus, pinigus ar kitokį turtą, jei tai atitinka priimančiosios Valstybės įstatymus. Iš priimančiosios Valstybės toks depozitas gali būti išvežtas, tik laikantis priimančiosios Valstybės įstatymų;

9) išduoti prekių kilmės dokumentus.

33 straipsnis

Konsulinio tarnautojo sudaryti, patvirtinti ar išversti dokumentai, atitinkantys šios Konvencijos 32 straipsnio nuostatus, bus pripažįstami priimančiojoje Valstybėje kaip dokumentai, turintys tokią pačią juridinę galią kaip dokumentai, sudaryti, patvirtinti ar išversti atitinkamų priimančiosios Valstybės valdžios organų.

34 straipsnis

Konsulinis tarnautojas turi teisę įteikti teisminius ir neteisminius raštus, taip pat vykdyti rekviziciją, remiantis galiojančiomis tarptautinėmis sutartimis, o nesant jų, remiantis kitais priimančiosios Valstybės juridiniais aktais.

Tokie veiksmai galimi tik siunčiančiosios Valstybės piliečių atžvilgiu, netaikant prievartos priemonių.

35 straipsnis

Konsulinis tarnautojas, nepažeisdamas priimančiosios Valstybės įstatymų ir poįstatyminių aktų, turi teisę rūpintis mažamečių ir kitų asmenų, kurie yra siunčiančiosios Valstybės piliečiai ir negali pilnai atlikti juridinių veiksmų, interesais ir ypatingai tais atvejais, kai jiems reikalinga priežiūra ar globa.

36 straipsnis

Atitinkami priimančiosios Valstybės organai nedelsiant praneša konsuliniam tarnautojui apie siunčiančiosios Valstybės piliečio mirtį ir nemokamai perduoda mirties liudijimo nuorašą.

37 straipsnis

1. Atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai nedelsiant praneša konsuliniam tarnautojui apie toje Valstybėje atsiradusį siunčiančiosios Valstybės piliečio palikimą, taipogi apie atsiradusį palikimą, nepriklausomai nuo mirusio asmens pilietybės, jeigu siunčiančiosios Valstybės pilietis pašauktas paveldėti kaip įpėdinis pagal testamentą arba įstatymą.

2. Atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai imasi reikiamų priemonių, numatytų tos Valstybės įstatymuose ir poįstatyminiuose aktuose, siekdami apsaugoti palikimą bei perduoti konsuliniam tarnautojui testamentą, jeigu jis buvo sudarytas, nuorašą bei įvairią turimą informaciją apie palikimą, įgaliotųjų palikimui asmenų buvimo vietą, palikimo visumos vertę ir sudėtį, įskaitant sumas, susidedančias iš socialinio draudimo, atlyginimų ir draudimo polisų. Taip pat pranešama apie palikiminio proceso pradžią arba stadiją, kurioje jis yra.

3. Konsulinis tarnautojas yra įgaliotas be specialaus įgaliojimo betarpiškai arba per savo tarpininką atstovauti teismuose ar kituose atitinkamuose priimančiosios Valstybės valdžios organuose siunčiančiosios Valstybės pilietį, turintį teisę į palikimą arba turintį pretenzijų į palikimą priimančiojoje Valstybėje, jeigu jis nedalyvauja ar nepaskyrė savo įgaliotinio.

4. Konsulinis tarnautojas turi teisę reikalauti :

1) apdrausti palikimą, uždėti ir nuimti antspaudą, imtis priemonių palikimo apsaugai, tame tarpe skiriant palikimo globėją, taip pat dalyvauti atliekant minėtus veiksmus;

2) perduoti turtą, įeinantį į palikimo sudėtį, taip pat informuoti jį apie nustatytą pardavimo datą, kad jis galėtų dalyvauti.

5. Pasibaigus palikiminiam procesui ar kitiems tarnybiniams veiksams, priimančiosios Valstybės atitinkami organai nedelsdami informuoja apie tai konsulinį tarnautoją ir, sumokėjus skolas, mokesčius bei rinkliavas, per tris mėnesius perduoda jam asmenų, kuriuos jis atstovauja, palikimą ar palikimo dalis.

6. Konsulinis tarnautojas perdavimui įgaliotiems asmenims turi teisę gauti palikimo dalis, paveldėtas pagal įstatymą arba testamentą siunčiančiosios Valstybės piliečių, neturinčių nuolatinės gyvenamosios vietos priimančiojoje Valstybėje, bei gauti įgaliotiems asmenims priklausančias atlyginimo už žalą, kentos, nepaimto užmokesčio ir draudimo poliso sumas.

7. Turto ir priklausančių sumų perdavimas siunčiančiajai Valstybei pagal šio straipsnio 5-6 punktus gali būti vykdomas, tik vadovaujantis priimančiosios Valstybės įstatymais bei įstatyminiais aktais.

38 straipsnis

1. Tuo atveju, kai siunčiančiosios Valstybės pilietis, neturintis nuolatinės gyvenamosios vietos priimančiojoje Valstybėje, miršta buvimo toje Valstybėje metu, likę jo daiktai yra saugomi atitinkamų priimančiosios Valstybės organų ir perduodami be specialios procedūros siunčiančiosios Valstybės konsuliniam tarnautojui. Konsulinis tarnautojas apmoka mirusio asmens buvimo priimančiojoje Valstybėje metu padarytus išsiskolinimus, kurių vertė ne didesnė už perduotų daiktų vertę.

2. Turtui, apibrėžtam šio straipsnio 1 punkte, taikomi atitinkamai šios Konvencijos 37 straipsnio 7 punkto nuostatai.

39 straipsnis

Konsulinis tarnautojas turi teisę atstovauti priimančiosios Valstybės valdžios organuose siunčiančiosios Valstybės piliečius, jei tie asmenys dėl nedalyvavimo ar kitų svarbių priežasčių negali reikiamu metu ginti savo teisių ir interesų. Tas atstovavimas gali būti pratęstas, kol atstovaujamas asmuo nepaskiria savo įgaliotinio arba pats asmeniškai nesiima ginti savo teisių ir interesų.

40 straipsnis

1. Konsulinis tarnautojas turi teisę palaikyti ryšį ir susitikinėti su kiekvienu siunčiančiosios Valstybės piliečiu, teikti jam visokeriopą paramą ir patarimus, o būtinais atvejais imtis priemonių, siekiant suteikti jam teisinę pagalbą. Priimančioji Valstybė negali koku nors būdu riboti siunčiančiosios Valstybės piliečio kontaktų su konsuliniu tarnautoju, o taipogi riboti jo galimybes pateikti į konsulinę įstaigą.

2. Atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per tris dienas, praneša atitinkamam konsuliniam tarnautojui apie siunčiančiosios Valstybės piliečių areštą, sulaikymą arba kitokį laisvės atėmimą.

3. Konsulinis tarnautojas turi teisę nedelsdamas, tai yra ne vėliau kaip per keturias dienas, aplankyti ir užmegzti ryšį su siunčiančiosios Valstybės piliečiu, kuris yra areštuotas, sulaikytas, atlieka bausmę arba kuriam atimta laisvė kitu būdu.

Šiame punkte išvardinti įgaliojimai vykdomi, vadovaujantis priimančiosios Valstybės įstatymais ir poįstatyminiais aktais, jei minėti įstatymai ir poįstatyminiai aktai neprieštarauja tiems įgaliojimams.

4. Atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai nedelsdami praneša atitinkamai konsulinei siunčiančiosios Valstybės įstaigai apie nelaimingus atsitikimus ir kitus įvykius, kurių aukomis tapo siunčiančiosios Valstybės piliečiai.

41 straipsnis

1. Konsulinis tarnautojas turi teisę padėti ir teikti visokeriopą pagalbą siunčiančiosios Valstybės laivams bei jų laivų įguloms jų buvimo priimančiosios Valstybės uostuose, teritoriniuose ar vidiniuose vandenyse metu.

2. Konsulinis tarnautojas gali įžengti į siunčiančiosios Valstybės laivą tuojuo po apžiūros įvykdymo, jam atplaukus, o laivo kapitonas ir įgulos nariai gali užmegzti su juo ryšį.

3. Konsulinis tarnautojas gali naudotis apžiūros ir inspekcijos teise siunčiančiosios Valstybės laivų ir jų įgulų atžvilgiu. Tuo tikslu jis taip pat gali aplankyti tuos laivus, priimti kapitonus ir įgulos narių vizitus.

4. Konsulinis tarnautojas gali kreiptis dėl pagalbos į atitinkamus priimančiosios Valstybės valdžios organus visais klausimais, kurie susiję su siunčiančiosios Valstybės laivu, laivo kapitonu ir įgulos nariais.

42 straipsnis

Konsulinis tarnautojas siunčiančiosios Valstybės laivų atžvilgiu turi teisę :

1) nepažeisdamas priimančiosios Valstybės valdžios organų įgaliojimų, išsiaiškinti visus įvykius, kurie įvyko siunčiančiosios Valstybės laive reiso ir sustojimų metu, apklausti kapitoną ar bet kurį įgulos narį, patikrinti laivo dokumentus, priimti pareiškimus dėl laivo, krovinio ir reiso, taip pat palengvinti įplaukimo, išplaukimo bei laivo buvimo uoste sąlygas.

2) nepažeisdamas priimančiosios Valstybės valdžios organų įgaliojimų, spręsti įvairius ginčus tarp kapitono ir laivo įgulos narių, įskaitant ginčus dėl atlyginimo ir darbo sutarčių tais atvejais, kada tai leidžia siunčiančiosios Valstybės įstatymai.

3) imtis atitinkamų priemonių laivo kapitono ar kurio nors iš įgulos narių gydymo ar repatriacijos klausimais;

4) suteikti kapitonui ar kitiems įgulos nariams teisinę pagalbą jų santykiuose su priimančiosios Valstybės teismais bei kitais valdžios organais ir tuo tikslu užtikrinti jiems teisinę ir vertėjo pagalbą;

5) priimti, registruoti bei tvirtinti laivo deklaracijas ar kitus dokumentus, numatytus siunčiančiosios Valstybės įstatymuose;

6) atlikti kitus veiksmus, kuriuos numato siunčiančioji Valstybė laivininkystės klausimais, jei jie neprieštaruja priimančiosios Valstybės įstatymams ir poįstatyminiams aktams.

43 straipsnis

1. Teismai ir kiti priimančiosios Valstybės atitinkami valdžios organai negali taikyti savo jurisdikcijos nusikaltimų, įvykdytų siunčiančiosios Valstybės laive, atžvilgiu, išskyrus:

1) nusikaltimus, padarytus priimančiosios Valstybės piliečio arba prieš tokį pilietį, arba padarytus bet kurio kito asmens ar prieš tokį asmenį, jeigu jis nėra laivo įgulos narys;

2) nusikaltimus, pažeidžiančius priimančiosios Valstybės uosto arba teritorinių ir vidaus vandenų tvarką bei saugumą;

3) nusikaltimus, pažeidžiančius priimančiosios Valstybės įstatymus ar poįstatyminius aktus dėl sveikatos apsaugos, gyvybės saugumo jūroje, imigracijos, muitų, jūros teršimo ar nelegalaus narkotikų pervežimo;

4) nusikaltimus, už kuriuos bausmė pagal priimančiosios Valstybės įstatymus yra ne švelnesnė kaip 5 metai laisvės atėmimo arba griežtesnė.

2. Kitais atvejais aukščiau išvardinti valstybiniai organai gali atlikti procesinius veiksmus, tik esant konsulinio tarnautojo prašymui ar sutikimui.

44 straipsnis

1. Tuo atveju, kai priimančiosios Valstybės teismai ar kiti atitinkami valdžios organai siunčiančiosios Valstybės laive ketina imtis prievartos priemonių, konfiskuoti turtą ar vesti kokius nors tardymo veiksmus, jie privalo iš anksto apie tai pranešti atitinkamam konsuliniam tarnautojui. Tai turi būti pranešta prieš tokių veiksmų vykdymo pradžią, kad konsulinis tarnautojas ar jo atstovas galėtų dalyvauti šių veiksmų vykdymo metu. Jeigu negalima iš anksto pranešti konsuliniam tarnautojui, atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai praneša jam kaip galima greičiau, bet ne vėliau kaip iki minėtų veiksmų vykdymo pradžios. Atitinkami priimančiosios Valstybės organai sudaro palankias sąlygas konsuliniam tarnautojui pasimatyti su sulaikytu ar areštuotu asmeniu ir bendrauti su juo, taip pat imtis atitinkamų priemonių suinteresuoto asmens ar laivo interesams apsaugoti.

2. Šio straipsnio 1 punkto nuostatai taikomi taip pat tuo atveju, kai kapitonas ar laivo įgulos nariai turi būti uosto vietos valdžios organų tardomi sausumoje.

3. Šio straipsnio nuostatai netaikomi įprastos muitų, pasų ir sanitarinės kontrolės atveju, o taip pat vykdant kokius nors veiksmus laivo kapitono prašymu arba jo sutikimu.

45 straipsnis

Kada įgulos narys, kuris nėra priimančiosios Valstybės pilietis, paliko priimančiojoje Valstybėje siunčiančiosios Valstybės laivą be kapitono sutikimo, atitinkami priimančiosios Valstybės organai, paprašius konsulinės įstaigos tarnautojui, suteikia pagalbą, ieškant minėto asmens.

46 straipsnis

1. Jeigu siunčiančiosios Valstybės laivas sudužo, buvo apgadintas, įstrigo sekluose, buvo išmestas į krantą ar patyrė kitokią avariją priimančiojoje Valstybėje, arba jei kokia nors krovinio dalis, esanti siunčiančiosios Valstybės piliečių ar juridinių asmenų nuosavybe, patyrė žalą laivo avarijos metu ir buvo rasta pakrantėje ar netoli priimančiosios Valstybės kranto, arba buvo nugabenta į tos valstybės uostą, tai atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai apie tai kuo greičiau praneša konsuliniam tarnautojui.

2. Šio straipsnio 1 punkte paminėtais atvejais atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai imasi visų būtinų priemonių, siekdami organizuoti laivo, keleivių, įgulos, laivo įrangos, krovinio, atsargų ir kitų daiktų, esančių laive, gelbėjimą ir apsaugą, o taip pat neleidžiant pažeisti teisės į nuosavybę.

Tai atliekama ir apsaugant daiktus, sudarančius laivo ar jo krovinio dalį, kurie atsidūrė už laivo borto. Apie visas panaudotas priemones atitinkami priimančiosios Valstybės valdžios organai kuo greičiau praneša konsuliniam tarnautojui.

3. Konsulinis tarnautojas gali teikti visokeriopą pagalbą tokiam laivui, jo keleiviams ir įgulos nariams ir tuo tikslu kreiptis dėl jos į priimančiosios Valstybės atitinkamus valdžios organus. Dėl laivo remonto, įskaitant jo pradžią ir eigą, taip pat dėl visų veiksmų, minėtų šio straipsnio 2 punkte, vykdymo konsulinis tarnautojas gali kreiptis į atitinkamus priimančiosios Valstybės valdžios organus.

4. Jeigu siunčiančiosios Valstybės laivas, kuris patyrė avariją, arba bet koks daiktas, priklausantis tam laivui, yra rastas priimančiosios Valstybės pakrantėje ar netoli kranto, arba atgabentas į tos Valstybės uostą, ir jei laivo kapitonas, savininkas, jo agentas ar draudėjas negali imtis priemonių to laivo ar daikto valdymui bei apsaugai, tai pripažįstama, kad konsulinis tarnautojas yra įgaliotas savininko vardu imtis tokių priemonių, kokių tuo atveju galėtų imtis pats savininkas. Šio punkto nuostatai taikomi ir bet kuriam daiktui, esančiam krovinio dalimi ir siunčiančiosios Valstybės piliečio ar juridinio asmens nuosavybe.

5. Jeigu koks nors daiktas, sudarantis trečiosios valstybės laivo, patyrusio avariją, krovinio dalį ir esantis siunčiančiosios Valstybės piliečio ar juridinio asmens nuosavybė, yra rastas priimančiosios Valstybės pakrantėje ar netoli kranto, yra atgabentas į tos valstybės uostą, ir jei laivo kapitonas, daikto savininkas, jo agentas ar globėjas negali imtis priemonių, siekiant valdyti ar apsaugoti tokį daiktą, tai pripažįstama, kad konsulinis tarnautojas savininko vardu yra įgaliotas imtis tokių priemonių, kurių tuo atveju galėtų imtis pats savininkas.

47 straipsnis

1. Jeigu kapitonas arba kitas siunčiančiosios Valstybės laivo įgulos narys mirė arba dingo be žinios priimančiojoje valstybėje laive ar sausumoje, kapitonas arba jo padėjėjas, taip pat siunčiančiosios Valstybės konsulinis tarnautojas turi išimtinę teisę aprašyti daiktus, vertybinius popierius ir kitoki turtą, paliktą mirusio ar dingusio be žinios asmens, o taip pat atlikti kitus veiksmus, užtikrinant tokio turto apsaugą ir perdavimą paveldėtojams.

2. Mirus arba dingus be žinios kapitonui ar kitam įgulos nariui, kuris yra priimančiosios Valstybės pilietis, kapitonas arba jo padėjėjas išsiunčia šio straipsnio 1 punkte minėtų daiktų aprašymo kopiją priimančiosios Valstybės valdžios organams, įgaliotiems atlikti būtinus veiksmus turtui apsaugoti ir, esant reikalui, perduoti palikimą. Šie organai informuoja siunčiančiosios Valstybės konsulinę įstaigą apie atliktus veiksmus.

48 straipsnis

41 - 47 straipsnių nuostatos taip pat taikomos ir orlaiviams, jei minėtos nuostatos neprieštaraus tarptautinėms dvišalėms ar daugiašalėms skridimų sutartims, privalomoms abiems Susitariančiosioms Šalims.

V DALIS

BAIGIAMIEJI NUOSTATAI

49 straipsnis

1. Ši Konvencija ratifikuojama ir įsigalioja praėjus trisdešimčiai dienų nuo pasikeitimo ratifikaciniais dokumentais *Narsunje* dienos.

2. Ši Konvencija sudaryta neribotam laikui. Ji gali būti nutraukta, pranešus apie tai oficialia nota kiekvienai iš Susitariančiųjų Šalių. Tokiu atveju ši Konvencija netenka galios praėjus šešiesiems mėnesiams nuo notos įteikimo.

Tai paliudydami Aukštųjų Susitariančiųjų Šalių
įgaliotiniai pasirašė šią Konvenciją ir patvirtino ją
antspaudais.

Sudaryta *Vilniuje*, 1992 metų *sausio 13* dieną
dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir lenkų kalba, ir
abu šie tekstai turi vienodą galią.

Lietuvos Respublikos
vardu

Lenkijos Respublikos
vardu

Užsienio Reikalų
Ministras

Užsienio Reikalų
Ministras

Algirdas Saudargas

Krzysztof Skubiszewski

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

KONWENCJA KONSULARNA

między Republiką Litewską a Rzeczpospolitą Polską

Republika Litewska i Rzeczpospolita Polska,

wyrażając wolę zacieśnienia dobrosąsiedzkich
stosunków, umocnienia przyjaźni i pogłębienia wzajemnie
korzystnej współpracy,

kierując się pragnieniem uregulowania i rozwi-
jania stosunków konsularnych między obydwoma Państwami na
zasadach jak najdalej idących ułatwień w ochronie praw
i interesów ich obywateli,

postanowiły zawrzeć Konwencję konsularną i uzgo-
dniły, co następuje:

ROZDZIAŁ I

D E F I N I C J E

Artykuł 1

1. Stosowane w niniejszej Konwencji wyrażenia mają niżej określone znaczenie:

- 1/ "urząd konsularny" oznacza konsulat generalny, konsulat, wicekonsulat lub agencję konsularną;
- 2/ "okręg konsularny" oznacza obszar wyznaczony urzędowi konsularnemu do wykonywania funkcji konsularnych;
- 3/ "kierownik urzędu konsularnego" oznacza osobę powołaną do działania w tym charakterze;
- 4/ "urzędnik konsularny" oznacza każdą osobę, włącznie z kierownikiem urzędu konsularnego, powołaną w tym charakterze do wykonywania funkcji konsularnych;
- 5/ "pracownik konsularny" oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie administracyjnej lub technicznej urzędu konsularnego;
- 6/ "członek personelu służby" oznacza każdą osobę zatrudnioną w służbie domowej urzędu konsularnego;
- 7/ "członkowie urzędu konsularnego" oznacza urzędników konsularnych, pracowników konsularnych oraz członków personelu służby;

- 8/ "członek personelu prywatnego" oznacza osobę zatrudnioną wyłącznie w służbie prywatnej członka urzędu konsularnego;
- 9/ "członek rodziny" oznacza małżonka albo małżonkę członka urzędu konsularnego, ich dzieci i rodziców, pod warunkiem, że wspólnie z nim zamieszkują i są na utrzymaniu członka urzędu konsularnego;
- 10/ "pomieszczenia konsularne" oznacza budynki lub części budynków, łącznie z rezydencją kierownika urzędu i tereny przyległe do nich, niezależnie od tego czyją są własnością, a są używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego;
- 11/ "archiwa konsularne" oznacza wszystkie pisma, dokumenty, korespondencję, książki, filmy, techniczne zasoby gromadzenia i wykorzystania informacji, rejestry urzędu konsularnego oraz szyfry i kody, kartoteki, jak również przedmioty wyposażenia dla ich ochrony i przechowywania;
- 12/ "statek" oznacza każdą cywilną jednostkę pływającą, upoważnioną do podnoszenia bandery Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie;
- 13/ "statek powietrzny" oznacza każdą cywilną jednostkę latającą uprawnioną do używania oznaki przynależności Państwa wysyłającego i zarejestrowaną w tym Państwie.

2. Postanowienia niniejszej Konwencji dotyczące obywateli Państwa wysyłającego mają odpowiednie zastosowanie również do osób prawnych, włącznie ze spółkami handlowymi, które ustanowione są zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa wysyłającego i mają siedzibę w tym Państwie.

ROZDZIAŁ II

USTANOWIENIE URZĘDÓW KONSULARNYCH ORAZ MIANOWANIE CZŁONKÓW URZĘDU KONSULARNEGO

Artykuł 2

1. Urząd konsularny może być ustanowiony na terytorium Państwa przyjmującego jedynie za zgodą tego Państwa.

2. Siedziba urzędu konsularnego, jego klasa i okręg konsularny są ustalane przez Państwo wysyłające i podlegają aprobacie Państwa przyjmującego.

3. Późniejsze zmiany siedziby urzędu konsularnego, jego klasy i okręgu konsularnego mogą być dokonywane przez Państwo wysyłające jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

Artykuł 3

1. Kierownik urzędu konsularnego będzie dopuszczony do wykonywania swych funkcji po przedłożeniu listów komisyjnych i po udzieleniu exequatur przez Państwo przyjmujące.

2. Państwo wysyłające przekazuje listy komisyjne o wyznaczeniu kierownika urzędu konsularnego za pośrednictwem swojego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub inną stosowną drogą ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego. Listy komisyjne zawierają imiona, nazwisko i stopień kierownika urzędu konsularnego, obywatelstwo, okręg konsularny, w którym ma on wykonywać swoje funkcje oraz siedzibę urzędu konsularnego.

3. Po złożeniu listów komisyjnych o wyznaczeniu kierownika urzędu konsularnego, Państwo przyjmujące udzieli mu w możliwie najkrótszym czasie exequatur.

4. Do czasu udzielenia exequatur, Państwo przyjmujące może wydać kierownikowi urzędu konsularnego zgodę na tymczasowe wykonywanie jego funkcji.

5. Kierownik urzędu konsularnego może przystąpić do wykonywania swych funkcji wówczas, kiedy Państwo przyjmujące wyda mu exequatur lub inne upoważnienie.

6. Z chwilą dopuszczenia do wykonywania funkcji, nawet tymczasowo, władze Państwa przyjmującego podejmą niezbędne środki, aby kierownik urzędu konsularnego mógł wykonywać swoje funkcje.

Artykuł 4

1. Państwo wysyłające powiadamia ministerstwo spraw zagranicznych Państwa przyjmującego o imieniu, nazwisku, obywatelstwie, stopniu i stanowisku urzędnika konsularnego, wysyłanego do urzędu konsularnego nie w charakterze kierownika urzędu, a także o imieniu, nazwisku, obywatelstwie i stanowisku pracownika konsularnego.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego wydają bezpłatnie każdemu urzędnikowi konsularnemu dokument stwierdzający jego tożsamość i stopień.

3. Postanowienia ust. 2 niniejszego artykułu stosują się także do pracowników konsularnych, członków personelu służby oraz członków personelu prywatnego pod warunkiem, że osoby te nie są obywatelami Państwa przyjmującego, ani nie posiadają w tym Państwie miejsca pobytu stałego.

4. Postanowienia ust. 2 i 3 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 5

Urzędnikami konsularnymi mogą być jedynie obywatele Państwa wysyłającego, nie mający w Państwie przyjmującym miejsca pobytu stałego i nie wykonujący w tym Państwie, poza swoimi funkcjami urzędowymi, żadnej innej działalności o charakterze zarobkowym.

Artykuł 6

Państwo przyjmujące może w każdej chwili, bez obowiązku uzasadniania swojej decyzji, powiadomić w drodze dyplomatycznej lub inną stosowną drogą Państwo wysyłające o tym, że exequatur udzielone kierownikowi urzędu konsularnego zostało cofnięte albo, że urzędnik konsularny został uznany za persona non grata, lub że jakikolwiek inny członek urzędu konsularnego jest osobą niepożądaną. W tym przypadku Państwo wysyłające powinno odwołać taką osobę, jeżeli przystąpiła już do wykonywania funkcji. Jeżeli Państwo wysyłające nie wypełni w rozsądnym terminie tego obowiązku, Państwo przyjmujące może przestać uznawać taką osobę za członka urzędu konsularnego.

Artykuł 7

Po notyfikacji państwom zainteresowanym i w braku wyraźnego sprzeciwu któregośkolwiek z nich, Państwo wysyłające może powierzyć urzędowi konsularnemu ustanowionemu w jednym państwie, wykonywanie funkcji konsularnych w innym państwie.

Artykuł 8

Po odpowiedniej notyfikacji Państwu przyjmującemu i w braku jego sprzeciwu, urząd konsularny Państwa wysyłającego może wykonywać w Państwie przyjmującym funkcje konsularne na rzecz państwa trzeciego.

ROZDZIAŁ III

UŁATWIENIA, PRZYWILEJE I IMMUNITETY

Artykuł 9

1. Państwo przyjmujące udzieli urzędowi konsularnemu wszelkich ułatwień w wykonywaniu jego funkcji i zastosuje odpowiednie środki w tym celu, aby członkowie urzędu konsularnego mogli wykonywać swą działalność urzędową oraz korzystać z praw, przywilejów i immunitetów przewidzianych w niniejszej Konwencji. Państwo przyjmujące podejmie odpowiednie kroki w celu zapewnienia bezpieczeństwa urzędu.

2. Państwo przyjmujące będzie traktowało urzędników konsularnych z należnym szacunkiem i zastosuje wszelkie odpowiednie środki dla zapobieżenia jakiegokolwiek zamachowi na ich osoby, wolność lub godność.

Artykuł 10

1. Jeżeli kierownik urzędu konsularnego nie ma możliwości wykonywania swych funkcji lub jeżeli stanowisko kierownika urzędu konsularnego jest nie obsadzone, jako kierownik urzędu konsularnego może czasowo działać tymczasowy kierownik.

2. Imiona i nazwisko tymczasowego kierownika są notyfikowane bądź przez przedstawicielstwo dyplomatyczne Państwa wysyłającego, bądź gdy Państwo to nie ma przedstawicielstwa dyplomatycznego w Państwie przyjmującym przez kierownika urzędu konsularnego, bądź w razie, gdy ten nie może tego uczynić, przez właściwą władzę Państwa wysyłającego ministerstwu spraw zagranicznych Państwa przyjmującego lub władzy wyznaczonej przez to ministerstwo. Notyfikacja ta powinna być w zasadzie dokonana uprzednio. Państwo przyjmujące może uzależnić od swej zgody dopuszczenie jako tymczasowego kierownika osoby, która nie jest przedstawicielem dyplomatycznym ani urzędnikiem konsularnym Państwa wysyłającego w Państwie przyjmującym.

3. Właściwe władze Państwa przyjmującego powinny udzielać tymczasowemu kierownikowi pomocy i ochrony. W czasie, gdy kieruje on urzędem, postanowienia niniejszej Konwencji mają do niego zastosowanie na tych samych zasadach jak do kierownika danego urzędu konsularnego. Państwo przyjmujące nie jest jednak obowiązane do przyznawania tymczasowemu kierownikowi ułatwień, przywilejów i immunitetów, z których korzystanie przez kierownika urzędu konsularnego uzależnione jest od warunków, których nie spełnia tymczasowy kierownik.

4. Gdy w okolicznościach przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu tymczasowym kierownikiem jest mianowany przez Państwo wysyłające członek personelu dyplomatycznego przedstawicielstwa dyplomatycznego lub przedstawiciel ministerstwa spraw zagranicznych Państwa wysyłającego, korzysta on z przywilejów i immunitetów dyplomatycznych, jeżeli Państwo przyjmujące temu się nie sprzeciwia.

Artykuł 11

1. Państwo wysyłające ma prawo, na warunkach przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego:

- 1/ nabywać na własność, posiadać lub wynajmować tereny, budynki lub części budynków, z przeznaczeniem na siedzibę urzędu konsularnego, na rezydencję kierownika urzędu konsularnego lub na mieszkania innych członków urzędu konsularnego;
- 2/ budować lub przystosowywać dla tych samych celów budynki na nabytych terenach;
- 3/ przenosić prawa własności terenów, budynków lub części budynków w ten sposób nabytych lub zbudowanych.

2. Państwo przyjmujące powinno w razie potrzeby pomóc urzędowi konsularnemu w uzyskaniu odpowiednich mieszkań dla jego członków.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają Państwa wysyłającego od obowiązku stosowania się do przepisów i ograniczeń w zakresie budownictwa, urbanistyki i ochrony zabytków, mających zastosowanie na obszarze, na którym znajdują się lub będą się znajdować wymienione tereny, budynki lub ich części.

Artykuł 12

1. Tablica z godłem Państwa wysyłającego wraz z odpowiednim napisem w języku Państwa wysyłającego i języku Państwa przyjmującego, oznaczającym urząd konsularny, może być umieszczona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny i na rezydencji kierownika tego urzędu.

2. Flaga Państwa wysyłającego może być wywieszona na budynku, w którym mieści się urząd konsularny i na rezydencji kierownika urzędu konsularnego.

3. Kierownik urzędu konsularnego może również umieszczać na swoich środkach transportu flagę Państwa wysyłającego.

Artykuł 13

1. Budynki lub ich części używane wyłącznie dla celów urzędu konsularnego, a także przylegający do nich teren są nietykalne.

Władze Państwa przyjmującego nie mogą wkraczać do budynków lub ich części przeznaczonych wyłącznie dla celów urzędu konsularnego oraz na przylegający do nich teren, a także do pomieszczeń mieszkalnych znajdujących się w tych budynkach lub w ich części, bez zgody kierownika urzędu konsularnego, kierownika przedstawicielstwa dyplomatycznego Państwa wysyłającego albo osoby wyznaczonej przez jednego z nich.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do pomieszczeń mieszkalnych urzędników konsularnych i pracowników konsularnych.

Artykuł 14

Pomieszczenia konsularne, ich urządzenia, mienie urzędu konsularnego i jego środki transportu nie podlegają żadnej formie rekwizycji dla celów obrony narodowej, użyteczności publicznej lub w innych celach.

Artykuł 15

1. Pomieszczenia urzędu konsularnego, rezydencja kierownika urzędu konsularnego, a także mieszkania członków urzędu konsularnego, których właścicielem lub najemcą jest Państwo wysyłające lub jakakolwiek osoba działająca w jego imieniu, są zwolnione od wszelkich opłat i podatków państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem opłat należnych za świadczenie określonych usług.

2. Zwolnień przewidzianych w ust. 1 niniejszego artykułu nie stosuje się do opłat i podatków ciążących na podstawie ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego na osobie, która zawarła umowę z Państwem wysyłającym lub z osobą działającą w jego imieniu.

3. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się również do środków transportu będących własnością Państwa wysyłającego i przeznaczonych dla celów urzędu konsularnego.

Artykuł 16

Archiwa konsularne i dokumentacja są nietykalne w każdym czasie i niezależnie od tego gdzie się znajdują.

Artykuł 17

1. Państwo przyjmujące dopuszcza i ochrania swobodę porozumiewania się urzędu konsularnego dla wszelkich celów urzędowych. Przy porozumiewaniu się z rządem, przedstawicielstwami dyplomatycznymi oraz urzędami konsularnymi Państwa wysyłającego, bez względu na to gdzie się znajdują, urząd konsularny może używać wszelkich odpowiednich środków łączności, włącznie z kurierami dyplomatycznymi lub konsularnymi, pocztą dyplomatyczną lub konsularną, jak również korespondencją sporządzoną kodem lub szyfrem. Urząd konsularny może zainstalować nadajnik radiowy i używać go jedynie za zgodą Państwa przyjmującego.

2. Korespondencja urzędowa urzędu konsularnego jest nietykalna. Wyrażenie "korespondencja urzędowa" oznacza wszelką korespondencję dotyczącą urzędu konsularnego i jego funkcji.

3. Poczta konsularna powinna posiadać widoczne zewnętrzne oznaczenia jej charakteru i może zawierać jedynie korespondencję urzędową, jak również dokumenty i przedmioty przeznaczone wyłącznie do celów urzędowych.

4. Poczta konsularna nie podlega otwarciu, ani zatrzymaniu.

5. Kurier konsularny powinien być zaopatrzony w urzędowy dokument stwierdzający jego status i określający liczbę paczek, stanowiących pocztę konsularną. Kurierem konsularnym może być tylko obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający miejsca pobytu stałego w Państwie przyjmującym. Przy wykonywaniu swoich funkcji, kurier konsularny znajduje się pod ochroną Państwa przyjmującego i korzysta z nietykalności osobistej oraz nie podlega zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

6. Poczta konsularna może być powierzona kapitanowi statku lub dowódcy statku powietrznego. Kapitan (dowódca) będzie zaopatrzony w urzędowy dokument określający liczbę paczek stanowiących pocztę konsularną, jednakże nie będzie on uważany za kuriera konsularnego. Urzędnik konsularny może swobodnie odebrać pocztę konsularną bezpośrednio od kapitana statku albo dowódcy statku powietrznego i przekazać taką pocztę w ten sam sposób.

Artykuł 18

1. Urzędnicy konsularni nie podlegają jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego. Korzystają oni z nietykalności osobistej i w związku z tym nie podlegają zatrzymaniu, aresztowaniu ani ograniczeniu wolności osobistej w jakiegokolwiek innej formie.

2. Pracownicy konsularni oraz członkowie personelu służby nie podlegają jurysdykcji karnej, cywilnej i administracyjnej Państwa przyjmującego w odniesieniu do czynności wykonywanych w zakresie ich obowiązków urzędowych.

3. Postanowień ust. 1 i 2 niniejszego artykułu nie stosuje się do spraw cywilnych:

- 1/ wynikłych z zawarcia przez członka urzędu konsularnego umowy, w której nie występował on wyraźnie lub w sposób dorozumiany jako przedstawiciel Państwa wysyłającego;
- 2/ wytoczonych na skutek szkody powstałej w wyniku wypadku w Państwie przyjmującym, spowodowanego przez pojazd, statek lub statek powietrzny;
- 3/ dotyczących spadków, w których członek urzędu konsularnego występuje jako spadkobierca, zapisobierca, wykonawca testamentu, zarządca lub kurator spadku w charakterze osoby prywatnej.

4. Postanowienia ust. 1-3 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do członków rodzin.

Artykuł 19

1. Państwo wysyłające może zrzec się przywilejów i immunitetów określonych w artykule 18. To zrzeczenie się będzie zawsze wyraźne i notyfikowane Państwu przyjmującemu.

2. Wszczęcie przez członka urzędu konsularnego postępowania w przypadku, w którym mógłby korzystać z immunitetu jurysdykcyjnego pozbawia go prawa powoływania się na immunitet w stosunku do jakiegokolwiek powództwa wzajemnego, bezpośrednio związanego z powództwem głównym.

3. Zrzeczenie się immunitetu od jurysdykcji w odniesieniu do postępowania sądowego lub administracyjnego nie jest uważane za zrzeczenie się immunitetu w stosunku do środków wykonania orzeczenia. W stosunku do takich środków, niezbędne jest odrębne zrzeczenie się.

Artykuł 20

1. Członkowie urzędu konsularnego mogą być wezwani do składania zeznań w charakterze świadków przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego. Jeżeli urzędnik konsularny odmawia stawienia się lub złożenia zeznań nie można wobec niego stosować żadnego środka przymusu ani sankcji.

Pracownicy konsularni i członkowie personelu służby nie mogą odmówić złożenia zeznań, z wyjątkiem przypadków określonych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Organ Państwa przyjmującego, wzywający członka urzędu konsularnego do złożenia zeznań nie powinien utrudniać wykonywania jego obowiązków służbowych. Może odebrać takie zeznanie od członka urzędu konsularnego w urzędzie konsularnym, rezydencji lub w jego mieszkaniu.

3. Członkowie urzędu konsularnego nie są zobowiązani do składania zeznań co do faktów związanych z wykonywaniem swych obowiązków urzędowych ani do przedkładania urzędowej korespondencji lub innych dokumentów z archiwów konsularnych. Postanowienie to ma również zastosowanie do członków rodzin członków urzędu konsularnego oraz członków personelu prywatnego w odniesieniu do faktów, które są związane z działalnością urzędu konsularnego.

4. Członkowie urzędu konsularnego nie są zobowiązani do udzielania opinii jako rzeczoznawcy prawa Państwa wysyłającego.

Artykuł 21

Członkowie urzędu konsularnego, jak również członkowie ich rodzin są zwolnieni w Państwie przyjmującym od wszelkich świadczeń osobistych i od wszelkiej służby publicznej jakiegokolwiek charakteru, od służby wojskowej oraz od obowiązków wojskowych takich, jak rekwizycje, kontrybucje i zakwaterowanie.

Artykuł 22

Członkowie urzędu konsularnego, a także członkowie ich rodzin są zwolnieni od wszelkich obowiązków przewidzianych przez ustawy i inne przepisy Państwa przyjmującego odnośnie rejestracji, zezwolenia na pobyt i innych podobnych wymagań, jakie dotyczą cudzoziemców.

Artykuł 23

1. Członkowie urzędu konsularnego, jak również członkowie ich rodzin są zwolnieni od wszelkich opłat, cła oraz podatków osobistych i rzeczowych - państwowych, regionalnych i komunalnych, z wyjątkiem:

- 1/ podatków pośrednich tego rodzaju, które zazwyczaj są wliczane w cenę towarów lub usług;
- 2/ opłat i podatków od prywatnego mienia nieruchomego położonego na terytorium Państwa przyjmującego, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 15 niniejszej Konwencji;
- 3/ podatków od spadku i podatków od przeniesienia prawa własności pobieranych przez Państwo przyjmujące;
- 4/ opłat i podatków od prywatnych dochodów, łącznie z dochodami od kapitału, mających swe źródło w Państwie przyjmującym oraz podatków od kapitału zainwestowanego w przedsiębiorstwach handlowych lub finansowych w Państwie przyjmującym;

5/ opłat rejestracyjnych, sądowych, hipotecznych i stemplo-
wych, z zastrzeżeniem postanowień artykułu 15 niniejszej
Konwencji.

2. Członkowie urzędu konsularnego zatrudniający
osoby, których wynagrodzenia lub uposażenia nie są zwalniane
od podatków od dochodów w Państwie przyjmującym, powinni
wypełniać obowiązki nakładane na pracodawców przez ustawy
i inne przepisy tego Państwa w zakresie pobierania podatków
od dochodów.

Artykuł 24

1. Państwo przyjmujące zgodnie z obowiązującymi
ustawami i innymi przepisami zezwala na wwóz i wywóz, zwalnia
od cła, podatku i opłat, z wyjątkiem opłat od załadunku,
przewozu, przechowywania i wyładunku lub innych usług:

- 1/ przedmioty przeznaczone do oficjalnego użytku urzędu
konsularnego;
- 2/ przedmioty, łącznie ze środkami transportu, przeznaczone
do osobistego użytku członków urzędu konsularnego lub
członków ich rodzin, zaliczając do nich przedmioty
przeznaczone do ich urzędzenia się.

2. Bagaż osobisty urzędnika konsularnego i członków jego rodziny jest zwolniony od przeprowadzania kontroli, jeśli nie ma poważnych podstaw do przypuszczeń, że zawiera przedmioty inne niż te, na których wwóz zezwala się stosownie do punktu 2 ust. 1 niniejszego artykułu, albo przedmioty których wwóz i wywóz jest zabroniony stosownie do ustawodawstwa lub przepisów o kwarantannie Państwa przyjmującego. Takiej kontroli można dokonać wyłącznie w obecności urzędnika konsularnego lub jego pełnomocnego przedstawiciela.

Artykuł 25

Z zastrzeżeniem swych ustaw i innych przepisów dotyczących stref, do których wstęp ze względu na bezpieczeństwo państwa jest zabroniony lub ograniczony, Państwo przyjmujące zapewnia wszystkim członkom urzędu konsularnego swobodę poruszania się na swym terytorium. Jednakże we wszystkich przypadkach Państwo przyjmujące zapewni urzędnikowi konsularnemu wykonywanie jego funkcji.

Artykuł 26

1. Przywileje i immunitety przewidziane w niniejszej Konwencji, z wyjątkiem postanowień ust. 3 i 4 artykułu 20, nie przysługują pracownikom konsularnym oraz członkom personelu służby, jeżeli są oni obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie.

2. Członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, który jest obywatelem Państwa przyjmującego lub ma stałe miejsce pobytu w tym Państwie oraz członkowie rodziny członka urzędu konsularnego, którzy są obywatelami Państwa przyjmującego lub mają stałe miejsce pobytu w tym Państwie, albo wykonują w Państwie przyjmującym działalność o charakterze zarobkowym nie korzystają, z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 20 z żadnych przywilejów i immunitetów.

3. Z wyjątkiem postanowień ust. 3 artykułu 20, przywileje i immunitety określone w niniejszej Konwencji nie będą przyznawane członkom personelu prywatnego.

4. Państwo przyjmujące będzie wykonywało swą jurysdykcję w stosunku do osób wyszczególnionych w ust. 1-3 niniejszego artykułu w taki sposób, aby niepotrzebnie nie utrudniać wykonywania funkcji przez urząd konsularny.

Artykuł 27

Wszystkie osoby, którym stosownie do niniejszej Konwencji przysługują przywileje i immunitety, zobowiązane są, bez uszczerbku dla tych przywilejów i immunitetów, do poszanowania ustaw i innych przepisów Państwa przyjmującego łącznie z tymi, które regulują zasady ruchu drogowego i ubezpieczenia samochodowego.

ROZDZIAŁ IV

FUNKCJE KONSULARNE

Artykuł 28

1. Urzędnik konsularny ma prawo, w granicach okręgu konsularnego, wykonywać funkcje wymienione w niniejszym rozdziale Konwencji. Urzędnik konsularny może oprócz tego wykonywać inne oficjalne funkcje konsularne jeśli nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny, po notyfikacji Państwu przyjmującemu, może działać jako przedstawiciel Państwa wysyłającego przy każdej organizacji międzynarodowej.

3. Urzędnik konsularny może w związku z wykonywaniem swoich funkcji zwracać się na piśmie lub ustnie do właściwych władz w okręgu konsularnym, w tym do przedstawicieli władz centralnych.

4. Urzędnik konsularny ma prawo do pobierania opłat konsularnych zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego.

Artykuł 29

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1/ bronić interesów Państwa wysyłającego, jego obywateli i osób prawnych;

- 2/ popierać rozwój stosunków handlowych, gospodarczych, naukowych i kulturalnych między Państwem wysyłającym a Państwem przyjmującym oraz w inny sposób popierać rozwój przyjaznych stosunków między nimi.

Artykuł 30

1. Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1/ prowadzić rejestr obywateli Państwa wysyłającego;
- 2/ rejestrować i przyjmować zawiadomienia i dokumenty dotyczące urodzeń lub zgonów obywateli Państwa wysyłającego;
- 3/ przyjmować, zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński, pod warunkiem, że obie strony posiadają obywatelstwo tego Państwa.

2. Urzędnik konsularny będzie powiadamiał właściwe organy Państwa przyjmującego o zarejestrowaniu w urzędzie konsularnym urodzeń, małżeństw i zgonów obywateli Państwa wysyłającego, jeśli jest to wymagane przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

3. Postanowienia punktów 2 i 3 ust. 1 niniejszego artykułu nie zwalniają zainteresowanych osób od obowiązku przestrzegania formalności wymaganych przez ustawodawstwo Państwa przyjmującego.

Artykuł 31

Urzędnik konsularny ma prawo:

- 1/ wydawać, wznowiać ważność i unieważniać paszporty obywateli zgodnie z ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 2/ wystawiać dokumenty uprawniające do wjazdu do Państwa wysyłającego i wprowadzać w tych dokumentach konieczne zmiany;
- 3/ wystawiać wizy.

Artykuł 32

Urzędnik konsularny ma prawo dokonywania następujących czynności:

- 1/ przyjmować, sporządzać, rejestrować i poświadczać oświadczenia obywateli Państwa wysyłającego, w tym wszelkie oświadczenia w sprawach rodzinnych oraz w sprawach obywatelstwa;
- 2/ sporządzać, rejestrować, poświadczać i przechowywać testamenty obywateli Państwa wysyłającego;
- 3/ sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy, zawierane między obywatelami Państwa wysyłającego i poświadczać oświadczenia woli jednostronne, jeśli te umowy i oświadczenia nie są sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny nie może sporządzać, rejestrować i poświadczać takich umów lub oświadczeń, które ustanawiają, przenoszą lub likwidują prawa rzeczowe do nieruchomości znajdujących się w Państwie przyjmującym;

- 4/ sporządzać, rejestrować i poświadczać umowy między obywatelami Państwa wysyłającego z jednej strony, a obywatelami Państwa przyjmującego lub obywatelami państwa trzeciego z drugiej strony, jeżeli umowy te mają być wykonane lub mają wywrzeć skutek prawny wyłącznie w Państwie wysyłającym i pod warunkiem, że nie są one sprzeczne z prawem Państwa przyjmującego;
- 5/ legalizować dokumenty wydawane przez władze i urzędy Państwa wysyłającego lub Państwa przyjmującego, a także poświadczać kopie, odpisy i wyciągi z tych dokumentów;
- 6/ tłumaczyć dokumenty i poświadczać zgodność tłumaczeń;
- 7/ poświadczać podpisy obywateli Państwa wysyłającego;
- 8/ przyjmować do depozytu dokumenty, pieniądze lub wszelkie przedmioty od obywateli Państwa wysyłającego, bądź na ich rzecz, jeżeli nie jest to sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Depozyt taki może być wywieziony z Państwa przyjmującego jedynie z zachowaniem ustaw i innych przepisów tego Państwa;
- 9/ wydawać dokumenty dotyczące pochodzenia towarów.

Artykuł 33

Sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez urzędnika konsularnego dokumenty, stosownie do postanowień artykułu 32 niniejszej Konwencji, będą uznawane w Państwie przyjmującym jako dokumenty wywierające taki sam skutek prawny i posiadające taką samą moc jak dokumenty sporządzone, poświadczone lub przetłumaczone przez właściwe władze i organy Państwa przyjmującego.

Artykuł 34

Urzędnik konsularny jest uprawniony do doręczania pism sądowych i pozasądowych oraz wykonywania rekwizycji zgodnie z obowiązującymi umowami międzynarodowymi, a przy braku takich umów w sposób zgodny z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego. Uprawnienie to może być wykonywane tylko w stosunku do obywateli Państwa wysyłającego i bez stosowania środków przymusu.

Artykuł 35

Urzędnik konsularny ma prawo w granicach ustawodawstwa i innych przepisów Państwa przyjmującego do ochrony interesów małoletnich i innych osób nie posiadających pełnej zdolności do czynności prawnych, obywateli Państwa wysyłającego, w szczególności gdy zachodzi potrzeba ustanowienia nad nimi opieki lub kurateli.

Artykuł 36

Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o zgonie obywatela Państwa wysyłającego i przekażą mu bezpłatnie odpis aktu zgonu.

Artykuł 37

1. Właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią niezwłocznie urzędnika konsularnego o otwarciu w tym Państwie spadku po obywatelu Państwa wysyłającego, jak również o otwarciu spadku, niezależnie od obywatelstwa osoby zmarłej, jeżeli obywatel Państwa wysyłającego powołany jest do spadku jako spadkobierca.

2. Właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą odpowiednie środki przewidziane w ustawach i innych przepisach tego Państwa dla zabezpieczenia spadku oraz przekazania urzędnikowi konsularnemu odpisu testamentu, jeżeli został on sporządzony oraz wszelkich posiadanych informacji dotyczących spadku, miejsca pobytu osób uprawnionych do spadku, wartości i składników masy spadkowej, łącznie z kwotami pochodzącymi z tytułu ubezpieczeń społecznych, zarobków i polis ubezpieczeniowych. Powiadomią także o terminie rozpoczęcia postępowania spadkowego lub stadium w jakim ono się znajduje.

3. Urzędnik konsularny jest upoważniony, bez potrzeby przedstawienia pełnomocnictwa, do reprezentowania bezpośrednio lub za pośrednictwem swego przedstawiciela przed sądami i innymi właściwymi organami Państwa przyjmującego obywatela Państwa wysyłającego, uprawnionego do spadku lub mającego roszczenia do spadku w Państwie przyjmującym, jeżeli jest on nieobecny lub nie ustanowił swojego pełnomocnika.

4. Urzędnik konsularny ma prawo domagać się:

- 1/ zabezpieczenia spadku, nałożenia i zdjęcia pieczęci, podjęcia środków zabezpieczenia spadku, w tym wyznaczenia kuratora spadku, jak również uczestniczyć w tych czynnościach;
- 2/ sprzedaży mienia wchodzącego w skład spadku, jak również powiadomienia o dacie ustalonej dla tej sprzedaży, aby mógł być obecny.

5. Z chwilą zakończenia postępowania spadkowego lub innych czynności urzędowych właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią o tym niezwłocznie urzędnika konsularnego i po uregulowaniu długów, opłat i podatków w ciągu trzech miesięcy przekażą mu spadek lub udziały spadkowe osób, które reprezentuje.

6. Urzędnik konsularny ma prawo otrzymania, w celu przekazania osobom uprawnionym, udziałów spadkowych i zapisów przypadających obywatelom Państwa wysyłającego, nie mającym stałego miejsca pobytu w Państwie przyjmującym oraz otrzymania kwot, które przypadają uprawnionym z tytułu odszkodowań, rent, zaległych zarobków i polis ubezpieczeniowych.

7. Przekazanie mienia i należności do Państwa wysyłającego stosownie do postanowień ust. 5-6 niniejszego artykułu może być dokonane jedynie zgodnie z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 38

1. W przypadku, gdy obywatel Państwa wysyłającego, nie posiadający miejsca stałego pobytu w Państwie przyjmującym zmarł w czasie pobytu w tym Państwie, przedmioty pozostałe po nim zostaną zabezpieczone przez właściwe organy Państwa przyjmującego, a następnie przekazane, bez specjalnego postępowania, urzędnikowi konsularnemu Państwa wysyłającego. Urzędnik konsularny spłaci długi zaciągnięte przez osobę zmarłą w czasie jej przebywania w Państwie przyjmującym do wysokości wartości przekazanych przedmiotów.

2. Do mienia określonego w ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio postanowienia artykułu 37 ust. 7 niniejszej Konwencji.

Artykuł 39

Urzędnik konsularny ma prawo reprezentować przed władzami Państwa przyjmującego obywateli Państwa wysyłającego, jeśli osoby te, na skutek nieobecności lub innych ważnych przyczyn, nie mogą w odpowiednim czasie bronić swoich praw i interesów. Reprezentacja ta może ulegać przedłużeniu dopóki osoba reprezentowana nie wyznaczy swojego pełnomocnika lub nie przystąpi osobiście do obrony swoich praw i interesów.

Artykuł 40

1. Urzędnik konsularny ma prawo komunikować się i spotykać z każdym obywatelem Państwa wysyłającego, udzielać mu porad i wszelkiej pomocy, a w przypadkach koniecznych podejmować kroki w celu udzielenia mu pomocy prawnej. Państwo przyjmujące nie może w jakikolwiek sposób ograniczać kontaktu obywatela Państwa wysyłającego z urzędnikiem konsularnym, a także ograniczyć mu dostęp do urzędu konsularnego.

2. Właściwe władze Państwa przyjmującego powiadomią właściwego urzędnika konsularnego natychmiast, ale nie później aniżeli w przeciągu trzech dni, o aresztowaniu, zatrzymaniu lub w innej formie pozbawieniu wolności obywateli Państwa wysyłającego.

3. Urzędnik konsularny ma prawo bezzwłocznie, to jest przed upływem czterech dni, odwiedzić i nawiązać kontakt z obywatelem Państwa wysyłającego, przebywającym w areszcie, zatrzymanym lub pozbawionym wolności w inny sposób bądź odbywającym karę więzienia.

Uprawnienia wymienione w niniejszym ustępie przyznaje się zgodnie z ustawodawstwem i innymi przepisami Państwa przyjmującego, pod warunkiem jednak, że wspomniane ustawodawstwo i przepisy nie mogą przeczyć tym uprawnieniom.

4. Właściwe władze Państwa przyjmującego powiadomią bezzwłocznie właściwy urząd konsularny Państwa wysyłającego o nieszczęśliwych wypadkach i innych wypadkach losowych, których ofiarami stali się obywatele Państwa wysyłającego.

Artykuł 41

1. Urzędnik konsularny ma prawo pomagać i udzielać wszelkiej pomocy statkom Państwa wysyłającego oraz załogom tych statków, podczas ich pobytu w portach, na wodach terytorialnych lub wewnętrznych Państwa przyjmującego.

2. Urzędnik konsularny może wchodzić na pokład statku Państwa wysyłającego niezwłocznie po dokonaniu odprawy przy jego wejściu, a kapitan statku i członkowie załogi mogą nawiązać z nim kontakt.

3. Urzędnik konsularny może korzystać z prawa nadzoru i inspekcji w stosunku do statków Państwa wysyłającego i ich załóg. W tym celu może on również odwiedzać te statki, przyjmować wizyty kapitanów i innych członków ich załóg.

4. Urzędnik konsularny może zwrócić się o pomoc do właściwych władz Państwa przyjmującego we wszelkich sprawach dotyczących wykonywania czynności w stosunku do statku Państwa wysyłającego, kapitana i członków załogi statku.

Artykuł 42

Urzędnik konsularny ma prawo w stosunku do statków Państwa wysyłającego:

- 1/ bez uszczerbku dla uprawnień władz Państwa przyjmującego, wyjaśniać wszelkie zdarzenia, które miały miejsce na statku podczas rejsu i w czasie postojów, przesłuchiwać kapitana i któregośkolwiek z członków załogi statku, kontrolować dokumenty statku, przyjmować oświadczenia dotyczące statku, ładunku i podróży, a także ułatwiać wejście i wyjście oraz przebywanie statku w porcie;

- 2/ bez uszczerbku dla uprawnień władz Państwa przyjmującego, rozstrzygać wszelkie spory między kapitanem i członkami załogi statku, łącznie ze sporami o płace i umowy o pracę w przypadkach, jeśli dopuszcza to ustawodawstwo Państwa wysyłającego;
- 3/ podejmować stosowne kroki w sprawach leczenia i repatriacji kapitana lub któregośkolwiek z członków załogi statku;
- 4/ udzielać kapitanowi lub innym członkom załogi opieki prawnej w ich stosunkach z sądami i innymi organami Państwa przyjmującego i w tym celu zapewniać im opiekę prawną i pomoc tłumacza;
- 5/ sporządzać, przyjmować, rejestrować lub poświadczать deklaracje lub inne dokumenty dotyczące statku, przewidziane ustawodawstwem Państwa wysyłającego;
- 6/ dokonywać wszelkich innych czynności przewidzianych przez Państwo wysyłające w sprawach żeglugi, pod warunkiem że nie są one sprzeczne z ustawami i innymi przepisami Państwa przyjmującego.

Artykuł 43

1. Sądy i inne właściwe organy Państwa przyjmującego nie mogą wykonywać swojej jurysdykcji co do przestępstw popełnionych na pokładzie statku Państwa wysyłającego, z wyjątkiem:

- 1/ przestępstwa popełnionego przez obywatela lub przeciwko obywatelowi Państwa przyjmującego, albo przez jakąkolwiek inną osobę lub przeciwko takiej osobie, jeżeli nie jest ona członkiem załogi statku;
- 2/ przestępstwa naruszającego spokój, bezpieczeństwo portu lub wód terytorialnych bądź wewnętrznych Państwa przyjmującego;
- 3/ przestępstwa naruszającego ustawy lub inne przepisy Państwa przyjmującego dotyczące zdrowia publicznego, bezpieczeństwa życia na morzu, imigracji, przepisów celnych, zanieczyszczeń morza lub nielegalnego przewozu narkotyków;
- 4/ przestępstwa zagrożonego według prawa Państwa przyjmującego karą pozbawienia wolności na czas nie krótszy niż pięć lat lub karą surowszą.

2. W innych przypadkach wyżej wymienione władze mogą działać jedynie na prośbę lub za zgodą urzędnika konsularnego.

Artykuł 44

1. W przypadku, gdy sądy lub inne właściwe organy Państwa przyjmującego zamierzają podjąć środki przymusu, zająć mienie lub prowadzić jakiekolwiek śledztwo na pokładzie statku Państwa wysyłającego, to właściwe władze Państwa przyjmującego powinny powiadomić uprzednio właściwego urzędnika konsularnego. Takie zawiadomienie powinno nastąpić przed podjęciem takich czynności, tak aby umożliwić urzędnikowi konsularnemu lub jego przedstawicielowi obecność w trakcie przeprowadzania tych czynności. Jeśli uprzednie zawiadomienie urzędnika konsularnego jest niemożliwe, właściwe organy Państwa przyjmującego powiadomią go możliwie jak najszybciej, nie później jednak, niż w chwili, gdy wspomniane czynności mają zostać rozpoczęte. Właściwe organy Państwa przyjmującego ułatwią urzędnikowi konsularnemu widzenie się z osobą zatrzymaną lub aresztowaną i porozumiewanie się z nią, a także podejmowanie właściwych kroków w celu ochrony interesów zainteresowanej osoby lub statku.

2. Postanowienia ust. 1 niniejszego artykułu stosuje się także w przypadku, gdy kapitan lub członkowie załogi statku mają być poddani przesłuchaniu na lądzie przez władze miejscowe portu.

3. Postanowień niniejszego artykułu nie stosuje się jednak w przypadku zwyczajnej kontroli celnej, paszportowej i sanitarnej, a także do jakiejkolwiek czynności wykonywanej na prośbę lub za zgodą kapitana statku.

Artykuł 45

W przypadku, gdy członek załogi nie będący obywatelem Państwa przyjmującego opuścił w tym Państwie bez zgody kapitana statek Państwa wysyłającego, właściwe organy Państwa przyjmującego, na prośbę urzędnika konsularnego, udzielą pomocy w poszukiwaniu tej osoby.

Artykuł 46

1. Jeżeli statek Państwa wysyłającego uległ rozbiciu, uszkodzeniu, osiadł na mieliźnie, został wyrzucony na brzeg lub doznał innej awarii w Państwie przyjmującym, albo gdy jakikolwiek składnik ładunku będący własnością obywatela lub osoby prawnej Państwa wysyłającego poniósł szkodę na skutek awarii statku i został znaleziony na brzegu lub blisko brzegu Państwa przyjmującego, albo dostarczony do portu tego Państwa, to właściwe władze Państwa przyjmującego jak najszybciej przekażą to do wiadomości urzędnika konsularnego.

2. W przypadkach wymienionych w ust. 1 niniejszego artykułu, właściwe organy Państwa przyjmującego podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zorganizowania ratowania i ochrony statku, pasażerów, załogi, wyposażenia statku, ładunku, zapasów i innych przedmiotów znajdujących się na statku, a także w celu zapobieżenia naruszeniu własności. Dotyczy to także przedmiotów stanowiących część statku lub jego ładunku, które znalazły się poza statkiem. O wszelkich podjętych środkach właściwe władze Państwa przyjmującego powiadomią jak najszybciej urzędnika konsularnego.

3. Urzędnik konsularny może udzielać wszelkiej pomocy takiemu statkowi, jego pasażerom i członkom załogi; w tym celu może zabiegać o pomoc u właściwych władz Państwa przyjmującego. Urzędnik konsularny może zwracać się o wszczęcie czynności wymienionych w ust. 2 niniejszego artykułu, a także zabiegać o podjęcie lub kontynuowanie remontu statku, lub może zwrócić się do właściwych władz Państwa przyjmującego z prośbą o podjęcie takich środków.

4. Jeśli statek Państwa wysyłającego, który doznał awarii lub jakiegokolwiek przedmiot należący do tego statku, zostaną znalezione na brzegu lub w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego, bądź zostaną dostarczone do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim statkiem lub przedmiotem, to uznaje się, że urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, jakie mógłby podjąć w takich celach sam właściciel. Postanowienia tego ustępu stosuje się także do jakiegokolwiek przedmiotu wchodzącego w skład ładunku statku, a będącego własnością obywatela albo osoby prawnej Państwa wysyłającego.

5. Jeśli jakikolwiek przedmiot stanowiący część ładunku statku Państwa trzeciego, który doznał awarii, stanowi własność obywatela lub osoby prawnej Państwa wysyłającego, został znaleziony na brzegu, w pobliżu brzegu Państwa przyjmującego lub został dostarczony do portu tego Państwa i ani kapitan statku, ani właściciel przedmiotu, ani jego agent, ani ubezpieczyciel nie mogli podjąć środków w celu zabezpieczenia lub zarządzania takim przedmiotem, to uznaje się, że urzędnik konsularny jest upoważniony w imieniu właściciela do podjęcia takich środków, które mógłby podjąć w takich celach sam właściciel.

Artykuł 47

1. Jeżeli kapitan lub inny członek załogi statku Państwa wysyłającego zmarł lub zaginął w Państwie przyjmującym na statku lub na lądzie, kapitan lub jego zastępca oraz urzędnik konsularny Państwa wysyłającego są wyłącznie kompetentni do sporządzenia spisu inwentarza przedmiotów, walorów i innego mienia, pozostawionych przez zmarłego lub zaginionego, i do dokonania innych czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i jego przekazania w celu likwidacji spadku.

2. W razie śmierci albo zaginięcia kapitana statku lub innego członka załogi, będącego obywatelem Państwa przyjmującego, kapitan lub jego zastępca przesyła kopię inwentarza wymienionego w ust. 1 niniejszego artykułu organom Państwa przyjmującego, które właściwe są do dokonania wszelkich czynności koniecznych dla zabezpieczenia mienia i w razie potrzeby do likwidacji spadku. Organy te poinformują o swych czynnościach urząd konsularny Państwa wysyłającego.

Artykuł 48

Postanowienia artykułów 41-47 stosuje się odpowiednio również do statków powietrznych pod warunkiem, że zastosowanie to nie będzie sprzeczne z postanowieniami dwustronnych lub wielostronnych umów lotniczych, obowiązujących między Umawiającymi się Stronami.

ROZDZIAŁ V

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 49

1. Konwencja niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie trzydziestu dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Niniejsza Konwencja zawarta jest na czas nieokreślony. Może ona być wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim wypadku utraci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Na dowód czego Pełnomocnicy Wysokich Umawiających się Stron podpisali niniejszą Konwencję i opatrzyli ją pieczęciami.

Sporządzono w Wilnie, dnia stycznia 1992 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach litewskim i polskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Republiki Litewskiej

Algirdas Saudargas
Minister
Spraw Zagranicznych

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

Krzysztof Skubiszewski
Minister
Spraw Zagranicznych

[TRANSLATION – TRADUCTION]

CONSULAR CONVENTION BETWEEN THE REPUBLIC OF LITHUANIA AND THE REPUBLIC OF POLAND

The Republic of Lithuania and the Republic of Poland,

Expressing a desire to make closer the good-neighbourly relations between them, strengthen their friendship and deepen their mutually beneficial cooperation with each other;

Guided by a wish to regulate and develop consular relations between the two States on the basis of facilitating to the maximum extent possible the protection of the rights and interests of their nationals;

Have decided to conclude a consular convention and have agreed as follows:

CHAPTER I. DEFINITIONS

Article 1

1. The expressions used in this Convention shall have the meanings specified below:

(1) “consular post” means a consulate-general, consulate, vice-consulate or consular agency;

(2) “consular district” means the area assigned to a consular post for the exercise of consular functions;

(3) “head of a consular post” means a person appointed to act in that capacity;

(4) “consular officer” means any person, including the head of a consular post, appointed to exercise consular functions in that capacity;

(5) “consular employee” means any person employed in the administrative or technical service of a consular post;

(6) “member of the service staff” means any person employed in the domestic service of a consular post;

(7) “members of the consular post” means consular officers, consular employees and members of the service staff;

(8) “member of the private staff” means a person employed exclusively in the private service of a member of a consular post;

(9) “family member” means the spouse of a member of a consular post and their children and parents, provided that they reside with him and are dependent on him;

(10) “consular premises” means the buildings or parts of buildings, including the residence of the head of the consular post, and the land ancillary to them, irrespective of ownership, that are used exclusively for the purposes of the consular post;

(11) “consular archives” means all the papers, documents, correspondence, books, films, technical resources for the gathering and use of information, registers of the consular post, together with the ciphers and codes, the card indexes and any items of equipment intended for their protection and storage;

(12) “vessel” means any civilian means of water transport entitled to fly the flag of the sending State and registered in that State;

(13) “aircraft” means any civilian means of air transport entitled to use the national insignia of the sending State and registered in that State.

2. The provisions of this Convention that relate to nationals of the sending State shall also apply *mutatis mutandis* to bodies corporate, including commercial companies, which have been established in accordance with the laws and other regulations of the sending State and have their head office in that State.

CHAPTER II. ESTABLISHMENT OF CONSULAR POSTS AND APPOINTMENT OF MEMBERS OF A CONSULAR POST

Article 2

1. A consular post may be established in the territory of the receiving State only with that State’s consent.

2. The seat of a consular post, its classification and the consular district shall be determined by the sending State and shall be subject to approval by the receiving State.

3. Subsequent changes in the seat of a consular post, its classification and the consular district may be made by the sending State only with the consent of the receiving State.

Article 3

1. The head of a consular post shall be admitted to the performance of his functions after the submission of the consular commission and after the granting of an *exequatur* by the receiving State.

2. The sending State shall transmit the consular commission relating to the appointment of the head of a consular post through its diplomatic mission or by another suitable means to the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State. The consular commission shall state the full name and rank of the head of the consular post, his nationality, the consular district in which he is to perform his functions and the seat of the consular post.

3. After the presentation of the consular commission relating to the appointment of the head of a consular post, the receiving State shall issue an *exequatur* to him as expeditiously as possible.

4. The receiving State may admit the head of a consular post to the exercise of his functions on a provisional basis pending delivery of the *exequatur*.

5. The head of a consular post may proceed to the exercise of his functions when the receiving State issues an *exequatur* or other authorization to him.

6. As soon as the head of a consular post has received permission for the exercise of his functions, even if on a provisional basis, the authorities of the receiving State shall take the necessary steps to enable him to exercise his functions.

Article 4

1. The sending State shall notify to the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State the full name, nationality, rank and position of a consular officer sent to a consular post in a capacity other than head of the consular post, and also the full name, nationality and position of a consular employee.

2. The competent authorities of the receiving State shall issue to every consular officer, free of charge, a document confirming his identity and rank.

3. The provisions of paragraph 2 in this Article shall also apply to consular employees, members of the service staff and members of the private staff, subject to the condition that those persons are not nationals of the receiving State and do not have a place of permanent residence in that State.

4. The provisions of paragraphs 2 and 3 of this Article shall apply *mutatis mutandis* to family members.

Article 5

Only those persons may be consular officers who are nationals of the sending State, have no place of permanent residence in the receiving State and are not engaged, apart from their official functions, in any other gainful activity in the latter State.

Article 6

The receiving State may at any time, without being required to provide justification for its decision, notify the sending State through the diplomatic channel or by other appropriate means that the *exequatur* issued to the head of a consular post has been revoked, or that a consular officer has been declared *persona non grata*, or that any other member of the consular post is an undesirable person. In such case the sending State must recall such a person if he has already begun to exercise his functions. If the sending State does not fulfil that obligation within a reasonable period of time, the receiving State may cease to recognize such a person as a member of the consular post.

Article 7

After notification of the States concerned and in the absence of an express objection on the part of either of them, the sending State may entrust to a consular post established in one State the exercise of consular functions in another State.

Article 8

After the receiving State has been duly notified and in the absence of any objection on that State's part, a consular post of the sending State may exercise in the receiving State consular functions on behalf of a third State.

CHAPTER III. FACILITIES, PRIVILEGES AND IMMUNITIES

Article 9

1. The receiving State shall extend to a consular post all facilities in the exercise of its functions and shall take appropriate steps for the purpose of enabling the members of the consular post to exercise their official activities and to enjoy the rights, privileges and immunities provided for in this Convention. The receiving State shall take appropriate steps to ensure the safety of the post.

2. The receiving State shall treat consular officers with the necessary respect and shall take all appropriate steps to prevent any attempt against their person, freedom or dignity.

Article 10

1. If the head of a consular post is not able to exercise his functions or if the position of head of the consular post is not occupied, a temporary head may act provisionally as head of the consular post.

2. The full name of the provisional head shall be notified either by the diplomatic mission of the sending State or, if that State has no diplomatic mission in the receiving State, by the head of the consular post, or if the latter cannot do so, by the competent authority of the sending State, to the Ministry of Foreign Affairs of the receiving State or to the authority appointed by that Ministry. Such notification must, in principle, be made in advance. The receiving State may make dependent on its consent the admission as a temporary head of a person who is neither a diplomatic representative nor a consular officer of the sending State in the receiving State.

3. The competent authorities of the receiving State must provide the temporary head with assistance and protection. During the time that he serves as head of the post, the provisions of this Convention shall be applicable to him on the same bases as to the head of the consular post concerned. The receiving State shall not, however, be required to grant to the temporary head the facilities, privileges and immunities whose enjoyment by the head of the consular post is contingent on conditions that the temporary head does not meet.

4. If in the circumstances referred to in paragraph 1 of this Article the person appointed as temporary head by the sending State is a member of the staff of that State's diplomatic mission or a representative of its Ministry of Foreign Affairs, he shall enjoy diplomatic privileges and immunities if the receiving State does not object to that.

Article 11

1. The sending State shall have the right, subject to the conditions provided for by the laws and other regulations of the receiving State:

(1) to acquire as property, to possess or to rent land, buildings or parts of buildings to serve as the seat of a consular post, as the residence of the head of the consular post or as the living quarters of other members of the consular post;

(2) to construct or to adapt for those same purposes buildings on the acquired parcels of land;

(3) to transfer the right of ownership of land, buildings or parts of buildings so acquired or constructed.

2. The receiving State must, if necessary, assist the consular post in acquiring suitable living quarters for its members.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall not exempt the sending State from the obligation of complying with the regulations and restrictions relating to construction, city planning and protection of monuments that are in force in the area in which the aforementioned parcels of land, buildings or parts of buildings are or will be situated.

Article 12

1. A plaque bearing the coat of arms of the sending State, together with an appropriate inscription in the language of the sending State and the language of the receiving State, designating the consular post, may be placed on the building in which a consular post is housed and on the residence of the head of that post.

2. The flag of the sending State may be flown on the building in which the consular post is housed and on the residence of the head of the consular post.

3. The head of the consular post may also place the flag of the sending State on his means of transport.

Article 13

1. The buildings or parts of buildings used exclusively for the purposes of a consular post and the land ancillary thereto shall be inviolable.

The authorities of the receiving State may not enter the buildings or parts of buildings intended exclusively for the purposes of the consular post, nor the land ancillary thereto, nor the residential premises situated in such buildings or parts of buildings, without the consent of the head of the consular post, the head of the diplomatic mission of the sending State or a person appointed by one of them.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply to the living quarters of consular officers and consular employees.

Article 14

The consular premises, their equipment, the property of the consular post and its means of transport shall not be subject to any form of requisition for the purposes of national defence or public use or for other purposes.

Article 15

1. The premises of a consular post, the residence of the head of the consular post, and also the living quarters of members of the consular post whose owner or lessee is the sending State or any person acting on its behalf, shall be exempt from all State, regional and communal fees and taxes, with the exception of payments due for the provision of specific services.

2. The exemptions referred to in paragraph 1 of this Article shall not apply to fees and taxes payable on the basis of the laws and other regulations of the receiving State by a person who has entered into a contract with the sending State or with a person acting on its behalf.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply to means of transport that constitute property of the sending State and are intended for the purposes of the consular post.

Article 16

The consular archives and documentation shall be inviolable at all times and irrespective of where they are to be found.

Article 17

1. The receiving State shall permit and protect the freedom of communication of a consular post for all official purposes. In communicating with the Government, diplomatic missions and consular posts of the sending State, irrespective of where they are situated, the consular post may use all appropriate means of communication, including diplomatic or consular couriers, diplomatic or consular bags, and also correspondence prepared in code or cipher. The consular post may install and use a radio transmitter only with the consent of the receiving State.

2. The official correspondence of the consular post shall be inviolable. The expression "official correspondence" means all correspondence relating to the consular post and its functions.

3. The consular bag must bear visible external indications of its nature and may contain only official correspondence, as well as documents and objects intended exclusively for official purposes.

4. The consular bag shall not be subject to opening or detention.

5. The consular courier must be provided with an official document confirming his status and specifying the number of packages constituting the consular bag. Only a na-

tional of the sending State who has no permanent place of residence in the receiving State may be a consular courier. In the exercise of his functions, the consular courier shall be under the protection of the receiving State and shall enjoy personal inviolability and shall not be subject to detention, arrest or restriction of his personal freedom in any other manner.

6. The consular bag may be entrusted to the master of a vessel or the commander of an aircraft. The master (the commander) shall be provided with an official document specifying the number of packages constituting the consular bag, but he shall not be considered a consular courier. A consular officer may freely receive the consular bag direct from the master of the vessel or the commander of the aircraft and send such a bag in the same manner.

Article 18

1. Consular officers shall not be subject to the penal, civil or administrative jurisdiction of the receiving State. They shall enjoy personal inviolability and therefore shall not be subject to detention, arrest or restriction of their personal freedom in any other manner.

2. Consular employees and members of the service staff shall not be subject to the penal, civil or administrative jurisdiction of the receiving State in respect of the activities they carry out within the scope of their official duties.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 of this Article shall not apply to civil matters:

(1) arising from a contract entered into by a member of the consular post in which he did not act explicitly as a representative of the sending State, nor as a person thought to be such;

(2) arising as a result of damage caused as a consequence of an accident in the receiving State caused by a train, vessel or aircraft;

(3) relating to matters of succession in which a member of the consular post participates as an heir, a legatee, the executor of a will or the administrator or curator of an estate in the character of a private person.

4. The provisions of paragraphs 1 to 3 of this Article shall apply *mutatis mutandis* to family members.

Article 19

1. The sending State may waive the privileges and immunities referred to in Article 18. Such waiver must always be explicit and must be notified to the receiving State.

2. Where a member of the consular post initiates proceedings in a case in which he could enjoy immunity from jurisdiction, such initiation shall deprive him of the right to invoke immunity in relation to any counter-claim directly related to the principal claim.

3. A waiver of immunity from jurisdiction in respect of a judicial or administrative proceeding shall not be deemed to imply waiver of immunity in respect of measures of

execution of a judgement. A separate waiver shall be required in respect of such measures.

Article 20

1. Members of a consular post may be summoned to give evidence as witnesses before the courts and other competent agencies of the receiving State. If a consular officer refuses to appear or to give evidence, no coercive measure or penalty may be applied to him.

Consular employees and members of the service staff may not refuse to give evidence except in the cases referred to in paragraph 3 of this Article.

2. The agency of the receiving State which summons a member of a consular post to give evidence may not impede the exercise of his official functions. It may take such evidence from the member of the consular post at the consular post, at the residence or at his living quarters.

3. Members of a consular post shall be under no obligation to give evidence concerning matters connected with the exercise of their official duties or to produce official correspondence or other documents from the consular archives. This provision shall also apply to family members of the members of the consular post and the members of the private staff with regard to facts which are related to the activity of the consular post.

4. Members of a consular post shall be under no obligation to give evidence as expert witnesses with regard to the law of the sending State.

Article 21

Members of a consular post and their family members shall be exempt in the receiving State from all personal services, from all public service of any kind and from military obligations such as requisitioning, contributions and billeting.

Article 22

Members of a consular post and their family members shall be exempt from all obligations provided for by the laws and other regulations of the receiving State with regard to registration, residence permits and other similar requirements applicable to foreigners.

Article 23

1. Members of a consular post and their family members shall be exempt from all fees, customs duties and personal or property taxes, national, regional or communal, except:

(1) indirect taxes of a kind which are normally incorporated in the price of goods or services;

(2) fees and taxes on private immovable property situated in the territory of the receiving State, subject to the provisions of Article 15 of this Convention;

(3) inheritance taxes and taxes on the transfer of ownership levied by the receiving State;

(4) fees and taxes on private income, including income from capital, originating in the receiving State and taxes on capital investments made in commercial or financial undertakings in the receiving State;

(5) registration fees, court fees, mortgage duties and stamp duties, subject to the provisions of Article 15 of this Convention.

2. Members of a consular post who employ persons whose wages or salaries are not exempt from income taxes in the receiving State must fulfil the obligations imposed on employers by the laws and other regulations of that State with regard to the levying of income tax.

Article 24

1. Subject to its laws and other regulations, the receiving State shall permit import and export of the following and shall exempt them from all customs duties, taxes and fees, with the exception of fees for loading, transport, storage and unloading or other services:

(1) articles intended for the official use of a consular post;

(2) articles, including means of transport, intended for the personal use of members of the consular post or their family members, inter alia articles intended for furnishing their living quarters.

2. The personal baggage of a consular officer and his family members shall be exempt from inspection unless there exist substantial reasons for believing that it contains items other than those referred to in paragraph 1, subparagraph (2), of this Article or items whose import and export is prohibited by the receiving State's laws and regulations relating to quarantine. Such inspection may be carried out only in the presence of the consular officer or of his authorized representative.

Article 25

Subject to its laws and other regulations concerning areas entry into which is prohibited or restricted for reasons of State security, the receiving State shall ensure to all members of a consular post freedom of movement in its territory. In all cases, however, the receiving State shall ensure to a consular officer the ability to exercise his functions.

Article 26

1. The privileges and immunities provided for in this Convention, with the exception of the provisions of Article 20, paragraphs 3 and 4, shall not be granted to consular employees and members of the service staff if they are nationals of the receiving State or have a permanent place of residence in that State.

2. Family members of a member of a consular post who is a national of the receiving State or has a permanent place of residence in that State, and family members of a mem-

ber of the consular post who are nationals of the receiving State or have a permanent place of residence in that State or carry on a gainful activity in the receiving State shall not enjoy any privileges or immunities, with the exception of the provisions of Article 20, paragraph 3.

3. With the exception of the provisions of Article 20, paragraph 3, the privileges and immunities referred to in this Convention shall not be granted to members of the private staff.

4. The receiving State shall exercise its jurisdiction in respect of the persons mentioned in paragraphs 1 to 3 of this Article in such a manner that it will not unnecessarily impede the consular post's exercise of its functions.

Article 27

All persons who are entitled to privileges and immunities under this Convention shall be required, without prejudice to those privileges and immunities, to comply with the laws and other regulations of the receiving State, including those which regulate the principles of road traffic and motor-vehicle safety.

CHAPTER IV. CONSULAR FUNCTIONS

Article 28

1. A consular officer shall be entitled, within the boundaries of the consular district, to exercise the functions referred to in this chapter of the Convention. The consular officer may, in addition, perform other official consular functions if they are not contrary to the law of the receiving State.

2. A consular officer may, after the receiving State has been notified, act as a representative of the sending State to any international organization.

3. A consular officer may, in connection with the exercise of his functions, apply in writing or orally to the competent authorities in the consular district, including the representatives of the central authorities.

4. A consular officer shall have the right to collect consular fees in accordance with the legislation of the sending State.

Article 29

A consular officer shall have the right:

- (1) to protect the interests of the sending State and its nationals and bodies corporate;
- (2) to promote the development of commercial, economic, scientific and cultural relations between the sending State and the receiving State and to promote in other ways the development of friendly relations between them.

Article 30

1. A consular officer shall have the right:

- (1) to maintain a register of nationals of the sending State;
- (2) to register and to receive notifications and documents concerning the births or deaths of nationals of the sending State;
- (3) to receive, in accordance with the legislation of the sending State, declarations concerning marriages, provided that both parties are nationals of that State.

2. The consular officer shall notify the competent agencies of the receiving State about the registration at the consular post of the births, marriages and deaths of nationals of the sending State if that is required by the legislation of the receiving State.

3. The provisions of paragraph 1, subparagraphs (2) and (3), of this Article shall not exempt the persons concerned from the obligation to comply with the formalities required by the legislation of the receiving State.

Article 31

A consular officer shall have the right:

- (1) to issue, renew and revoke passports of nationals in accordance with the legislation of the sending State;
- (2) to issue documents entitling persons to enter the sending State and to make certain changes in such documents;
- (3) to issue visas.

Article 32

A consular officer shall have the right to perform the following actions:

(1) to receive, draw up, register and certify declarations made by nationals of the sending State, including all declarations in family matters and in matters of nationality;

(2) to draw up, register, certify and store the wills of nationals of the sending State;

(3) to draw up, register and certify contracts entered into between nationals of the sending State and to certify unilateral wills if the said contracts and wills are not contrary to the law of the receiving State. The consular officer may not draw up, register and certify such contracts or wills which establish, transfer or liquidate titles to immovable property situated in the receiving State;

(4) to draw up, register and certify contracts between nationals of the sending State on the one hand and nationals of the receiving State or nationals of a third State on the other hand if the said contracts are to be executed or to produce legal effect solely in the sending State and subject to the condition that they are not contrary to the law of the receiving State;

(5) to authenticate documents issued by the authorities and offices of the sending State or the receiving State and also to certify copies and transcripts of and extracts from such documents;

(6) to translate documents and certify the accuracy of the translations;

(7) to certify the signatures of nationals of the sending State;

(8) to receive for safe keeping documents, money or any articles from nationals of the sending State or for their benefit if that is not contrary to the laws and other regulations of the receiving State. Such items received for safe keeping may be exported from the receiving State only if its laws and other regulations are complied with;

(9) to issue documents relating to the origin of goods.

Article 33

Documents that have been drawn up, certified or translated by a consular officer in accordance with the provisions of Article 32 of this Convention shall be recognized in the receiving State as documents producing the same legal effect and having the same force as documents drawn up, certified or translated by the competent authorities and agencies of the receiving State.

Article 34

A consular officer shall be entitled to serve judicial and other documents and to carry out requisitions in accordance with international treaties in force, and if no such treaties exist, then in a manner conforming to the laws and other regulations of the receiving State. This entitlement may be exercised only in respect of nationals of the sending State and without the application of coercive measures.

Article 35

A consular officer shall have the right, within the limits of the legislation and other regulations of the receiving State, to protect the interests of nationals of the sending State who are minors or other persons who do not have full capacity for legal action, in particular when a need arises for establishing guardianship or curatorship over them.

Article 36

The competent agencies of the receiving State shall notify a consular officer without delay concerning the death of a national of the sending State and shall provide to him without charge a copy of the death certificate.

Article 37

1. The competent agencies of the receiving State shall notify a consular officer without delay concerning the opening in that State of the estate of a national of the sending State, and also concerning the opening of an estate, irrespective of the nationality of the deceased, if a national of the sending State is named as an heir to the estate.

2. The competent agencies of the receiving State shall take the appropriate steps provided for in the laws and other regulations of that State for securing the estate and for providing to a consular officer a copy of the will, if one has been drawn up, and all available information concerning the estate, the place of residence of the persons entitled to the estate and the value and components of the estate, including the amounts derived from social security, earnings and insurance policies. They shall also provide information concerning the date fixed for the initiation of the succession proceedings or concerning their status at the time.

3. A consular officer shall be authorized, without being required to present any full powers, to represent before the courts and other competent agencies of the receiving State, either direct or through his representative, a national of the sending State who is entitled to or has a claim on an estate in the receiving State if he is not present or has not appointed an agent.

4. The consular officer shall have the right to demand:

(1) the safeguarding of the estate, the affixing and removal of seals, the taking of measures for safeguarding the estate, including the appointment of a curator for the estate, and to take part in those actions;

(2) the sale of the property included in the estate, and also notification of the date fixed for such sale, in order that he may be present.

5. Upon the completion of the succession proceedings or other official actions, the competent agencies of the receiving State shall notify the fact without delay to the consular officer, and, after the settlement of debts, fees and taxes they shall, within three months, deliver to him the estate or the estate shares of the persons whom he represents.

6. The consular officer shall have the right to receive, for the purpose of delivery to the entitled persons, the estate shares and bequests left to nationals of the sending State who have no permanent place of residence in the receiving State, and to receive such amounts consisting of compensation, pensions, back pay and insurance-policy payments as are due the entitled persons.

7. The delivery to the sending State, in accordance with the provisions of paragraphs 5 and 6 of this Article, of property and amounts due may be carried out only in conformity with the laws and other regulations of the receiving State.

Article 38

1. If a national of the sending State who has no place of permanent residence in the receiving State has died during his stay in the latter State, the belongings left by him shall be safeguarded by the competent agencies of the receiving State and subsequently delivered, without special proceedings, to a consular officer of the sending State. The consular

officer shall pay the debts incurred by the deceased during his stay in the receiving State up to an amount equal to the value of the items delivered.

2. The provisions of Article 37, paragraph 7, of this Convention shall apply *mutatis mutandis* to the property referred to in paragraph 1 of this Article.

Article 39

A consular officer shall have the right to represent nationals of the sending State before authorities of the receiving State if the said persons, because they are absent or for other substantial reasons, are not able to defend their rights and interests in a timely manner. Such representation may be extended until the person represented appoints his own agent or appears in person to defend his rights and interests.

Article 40

1. A consular officer shall have the right to communicate with and to meet any national of the sending State, to provide him with advice and every kind of assistance and, where necessary, to take steps with a view to providing him with legal assistance. The receiving State may not in any way restrict the contact of a national of the sending State with the consular officer, nor restrict his access to the consular post.

2. The competent authorities of the receiving State shall notify the competent consular officer without delay, but not later than within three days, concerning the arrest, detention or deprivation of freedom in some other manner of nationals of the sending State.

3. The consular officer shall have the right, without delay, that is to say, before the expiry of four days, to visit and to establish contact with a national of the sending State who is under arrest or detention or otherwise deprived of freedom or who is serving a term of imprisonment.

The entitlements referred to in this paragraph shall be granted in accordance with the laws and other regulations of the receiving State, but subject to the condition that the said laws and regulations may not deny those entitlements.

4. The competent authorities of the receiving State shall, without delay, notify the competent consular post of the sending State concerning any accidents and other chance occurrences to which nationals of the sending State have fallen victim.

Article 41

1. A consular officer shall have the right to aid and to provide every kind of assistance to vessels of the sending State and the crews of those vessels during their stay at the ports and in the territorial or inland waters of the receiving State.

2. A consular officer may go on board a vessel of the sending State immediately after it has received clearance upon its arrival, and the master of the vessel and the members of the crew may establish contact with him.

3. A consular officer may enjoy the right of supervision and inspection in respect of vessels of the sending State and their crews. To that end, he may also visit those vessels and be visited by the masters and other members of their crews.

4. A consular officer may apply for assistance to the competent authorities of the receiving State for assistance in all matters relating to the taking of any action in respect of a vessel of the sending State, its master and its crew members.

Article 42

A consular officer shall have the right in respect of vessels of the sending State:

(1) without prejudice to the entitlements of the authorities of the receiving State, to investigate any events that took place on board the vessel during its voyage and during its stops, to interview the master and any members of the vessel's crew, to examine the vessel's documents, to receive declarations relating to the vessel, its cargo and its voyage, and also to facilitate the vessel's entry into, departure from and stay in port;

(2) without prejudice to the entitlements of the authorities of the receiving State, to settle any disputes between the master and the crew members of the vessel, including disputes relating to pay, and labour contracts in those cases in which that is permitted by the legislation of the sending State;

(3) to take appropriate steps in matters relating to the medical care and repatriation of the master or any member of the vessel's crew;

(4) to provide legal assistance to the master or other members of the crew in their relations with the courts and other agencies of the receiving State and, to that end, to ensure that they receive legal assistance and interpreter assistance;

(5) to draw up, receive, register or certify declarations or other documents relating to the vessel that are provided for by the legislation of the sending State;

(6) to perform any other actions provided for by the sending State in matters of navigation, subject to the condition that they are not contrary to the laws and other regulations of the receiving State.

Article 43

1. The courts and other competent agencies of the receiving State may not exercise their jurisdiction with regard to offences committed on board a vessel of the sending State, with the exception of:

(1) an offence committed by or against a national of the receiving State, or by or against any other person if he is not a member of the vessel's crew;

(2) an offence involving a disturbance of the peace or the safety of a port or the territorial or inland waters of the receiving State;

(3) an offence that violates the laws or other regulations of the receiving State that relate to public health, the safety of life at sea, immigration, customs regulations, pollution of the sea or the illegal transport of narcotic drugs;

(4) an offence punishable under the law of the receiving State by a penalty of deprivation of freedom for a period not less than five years or by a more severe penalty.

2. In other cases the above-mentioned authorities may act only at the request or with the consent of a consular officer.

Article 44

1. Where the courts or other competent agencies of the receiving State intend to take coercive measures, take possession of property or conduct any investigation on board a vessel of the sending State, the competent authorities of the receiving State must notify the competent consular officer in advance. Such notice must be given before such actions are taken, so that the consular officer or his representative may be present during the process of taking those actions. If it is impossible to notify the consular officer in advance, the competent agencies of the receiving State shall notify him as quickly as possible, but not later than the time when the aforementioned actions are to begin. The competent agencies of the receiving State shall facilitate the visit of the consular officer to and his communication with a detained or arrested person, and also his taking appropriate steps with a view to protecting the interests of the person concerned or the vessel.

2. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply in the case when the master or crew members of a vessel are to be subjected to interrogation on land by the local port authorities.

3. The provisions of this Article shall not, however, apply in the case of ordinary customs inspection, passport inspection and health inspection and also shall not apply to any action performed at the request or with the consent of the master of the vessel.

Article 45

Where a crew member who is not a national of the receiving State has left of a vessel of the sending State in the receiving State without the consent of the master, the competent agencies of the receiving State shall, at the request of a consular officer, provide assistance in searching for that person.

Article 46

1. If a vessel of the sending State has been wrecked or damaged, run aground, been stranded or suffered any other harm in the receiving State, or if any component of the cargo that is the property of a national or body corporate of the sending State has been damaged as a result of the harm suffered by the vessel and has been found on or near the coast of the receiving State or been delivered to a port of the receiving State, the competent authorities of the receiving State shall make that fact known to a consular officer as quickly as possible.

2. In the cases referred to in paragraph 1 of this Article the competent agencies of the receiving State shall take all necessary actions to organize the salvage or rescue and protection of the vessel, the passengers, the crew, the equipment of the vessel, the cargo, the

supplies and other articles on board the vessel and also to prevent destruction of property. This shall also apply to articles forming part of the vessel or of its cargo that have been found outside the vessel. All the actions taken shall be notified to a consular officer by the competent authorities of the receiving State as quickly as possible.

3. A consular officer may provide assistance of every kind to such a vessel, its passengers and the members of the crew; to that end, he may make application for assistance to the competent authorities of the receiving State. The consular officer may apply for the taking of the actions referred to in paragraph 2 of this Article and also may seek to bring about the initiation or continuation of the repair of the vessel or may apply to the competent authorities of the receiving State with a request to take such measures.

4. If a vessel of the sending State which has suffered harm or any object belonging to that vessel is found on or near the coast of the receiving State, or is brought to a port of the receiving State, and neither the master of the vessel nor the owner, his agent or the insurer has been able to take measures for the purpose of safeguarding or taking decisions concerning such vessel or object, then it shall be recognized that the consular officer is empowered to take such measures on behalf of the owner as could be taken for such purposes by the owner himself. The provisions of this paragraph shall also apply to any object that forms part of the vessel's cargo and is the property of a national or body corporate of the sending State.

5. If any object, being the property of a national or body corporate of the sending State and forming part of the cargo of a third State's vessel that has suffered harm, is found on or near the coast of the receiving State, or has been brought to a port of the receiving State, and neither the master of the vessel nor the owner of the object, his agent or the insurer has been able to take measures for the purpose of safeguarding or taking decisions concerning such object, then a consular officer shall be considered to be authorized on behalf of the owner to take such measures as could be taken for such purposes by the owner himself.

Article 47

1. If the master or any other crew member of the vessel of the sending State has died or vanished in the receiving State on board the vessel or on land, the master or his second in command and a consular officer of the sending State shall have sole competence to draw up an inventory of the objects, valuables and other property left by the deceased or vanished person and to perform other actions necessary for securing the property and transferring it for the purpose of settling the estate.

2. In the event of the death or disappearance of the master of the vessel or any other crew member who is a national of the receiving State, the master or his second in command shall transmit a copy of the inventory referred to in paragraph 1 of this Article to the agencies of the receiving State that have competence to take all actions necessary for safeguarding the property and, if necessary, settling the estate. The said agencies shall inform a consular post of the sending State of their actions.

Article 48

The provisions of Articles 41 to 47 inclusive shall also apply *mutatis mutandis* to aircraft, subject to the condition that such application shall not be contrary to the provisions of bilateral or multilateral aviation treaties in force between the Contracting Parties.

CHAPTER V. FINAL PROVISIONS

Article 49

1. This Convention is subject to ratification and shall enter into force upon the expiry of 30 days from the date of the exchange of the instruments of ratification, which shall take place at Warsaw.

2. This Convention is concluded for an indefinite period. It may be denounced through notification by either of the Contracting Parties. In such case it shall cease to have effect upon the expiry of six months from the date of denunciation.

IN WITNESS WHEREOF the Plenipotentiaries of the High Contracting Parties have signed this Convention and have thereto affixed their seals.

DONE at Vilnius on 13 January 1992, in duplicate in the Lithuanian and Polish languages, both texts being equally authentic.

On behalf of the Republic of Lithuania:

ALGIRDAS SAUDARGAS
Minister of Foreign Affairs

On behalf of the Republic of Poland:

KRZYSZTOF SKUBISZEWSKI
Minister of Foreign Affairs

[TRANSLATION – TRADUCTION]

CONVENTION CONSULAIRE ENTRE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE

La République de Lituanie et la République de Pologne,

Exprimant le désir de renforcer les relations de bon voisinage entre elles et de renforcer leur amitié, et d'approfondir leur coopération réciproquement avantageuse;

Guidés par le souhait de réglementer et de développer les relations consulaires entre les deux États, en facilitant le plus possible la protection des droits et des intérêts de leurs ressortissants;

Ont décidé de conclure une convention consulaire et sont convenues de ce qui suit :

CHAPITRE I. DÉFINITIONS

Article premier

1. Les expressions utilisées dans la présente Convention s'entendent comme il est précisé ci-dessous :

(1) Par « poste consulaire », on entend un consulat général, consulat, vice-consulat ou agence consulaire;

(2) Par « circonscription consulaire », on entend le territoire attribué à un poste consulaire pour l'exercice des fonctions consulaires;

(3) Par « chef de poste consulaire », on entend une personne désignée pour agir en cette qualité;

(4) Par « fonctionnaire consulaire », on entend toute personne, y compris le chef de poste consulaire, désignée pour exercer les fonctions consulaires en cette qualité;

(5) Par « employé consulaire », on entend toute personne employée au service administratif ou technique d'un poste consulaire;

(6) Par « membres du personnel de service », on entend toute personne employée au service domestique d'un poste consulaire;

(7) Par « membres du poste consulaire », on entend les fonctionnaires consulaires, les employés consulaires et les membres du personnel de service;

(8) Par « membres du personnel privé », on entend toute personne employée exclusivement au service privé d'un membre d'un poste consulaire;

(9) Par « membre de la famille », on entend le conjoint d'un membre d'un poste consulaire et ses enfants et parents, à condition qu'ils vivent à son foyer et qu'ils soient à sa charge;

(10) Par « locaux consulaires », on entend les bâtiments ou parties de bâtiments, y compris la résidence du chef du poste consulaire, et le terrain attenant, quel qu'en soit le propriétaire, qui sont utilisés exclusivement aux fins du poste consulaire;

(11) Par « archives consulaires », on entend tous les papiers, documents, correspondance, livres, films, ressources techniques destinés à la collecte et à l'utilisation des informations, registres du poste consulaire, ainsi que le matériel du chiffre et les codes, les fichiers et les équipements destinés à les protéger et à les stocker;

(12) Par « navire », on entend tout moyen civil de transport flottant autorisé à battre le pavillon de l'État d'envoi et immatriculé dans cet État;

(13) Par « aéronef », on entend tout moyen civil de transport aérien autorisé à utiliser l'insigne national de l'État d'envoi et immatriculé dans cet État.

2. Les dispositions de la présente Convention qui concernent les ressortissants de l'État d'envoi s'appliquent aussi mutatis mutandis aux personnes morales, y compris les sociétés commerciales, qui ont été créées conformément aux lois et autres réglementations de l'État d'envoi et ont leur siège dans ledit État.

CHAPITRE II. ÉTABLISSEMENT DES POSTES CONSULAIRES ET NOMINATION DES MEMBRES D'UN POSTE CONSULAIRE

Article 2

1. Un poste consulaire ne peut être établi sur le territoire de l'État de résidence qu'avec le consentement de cet État.

2. Le siège d'un poste consulaire, sa classe et sa circonscription consulaire sont fixés par l'État d'envoi et soumis à l'approbation de l'État de résidence.

3. Des modifications ultérieures ne peuvent être apportées par l'État d'envoi au siège d'un poste consulaire, à sa classe ou à sa circonscription consulaire, qu'avec l'accord de l'État de résidence.

Article 3

1. Le chef de poste consulaire est admis à l'exercice de ses fonctions après présentation de la commission consulaire et après l'octroi d'un exequatur par l'État de résidence.

2. L'État d'envoi transmet la commission consulaire, concernant la désignation du chef de poste consulaire, par l'intermédiaire de sa mission diplomatique ou par un autre moyen approprié au Ministère des affaires étrangères de l'État de résidence. La commission consulaire indique les prénoms, le nom et le rang du chef de poste consulaire, sa nationalité, la circonscription consulaire dans laquelle il doit exercer ses fonctions et le siège du poste consulaire.

3. Après présentation de la commission consulaire, concernant la désignation du chef de poste consulaire, l'État de résidence lui accorde un exequatur aussi rapidement que possible.

4. L'État de résidence peut admettre provisoirement le chef de poste consulaire à l'exercice de ses fonctions, en attendant la délivrance de l'exequatur.

5. Le chef de poste consulaire peut procéder à l'exercice de ses fonctions s'il a reçu un exequatur ou une autorisation de l'État de résidence.

6. Dès que le chef de poste consulaire a reçu la permission d'exercer ses fonctions, même provisoirement, les autorités de l'État de résidence prennent les mesures nécessaires pour lui permettre d'exercer ses fonctions.

Article 4

1. L'État d'envoi communique au Ministère des affaires étrangères de l'État de résidence les prénoms et le nom, la nationalité, le grade et la fonction d'un fonctionnaire consulaire envoyé à un poste consulaire à un titre autre que celui de chef de poste consulaire, ainsi que les prénoms et le nom, la nationalité et la fonction d'un employé consulaire.

2. Les autorités compétentes de l'État de résidence délivrent gratuitement à chaque fonctionnaire consulaire un document confirmant son identité et son grade.

3. Les dispositions du paragraphe 2 du présent article sont aussi applicables aux employés consulaires, membres du personnel de service et membres du personnel privé, à condition que lesdites personnes ne soient pas des ressortissants de l'État de résidence et n'aient pas de lieu de résidence permanente dans ledit État.

4. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 du présent article s'appliquent mutatis mutandis aux membres de la famille.

Article 5

Seules peuvent être fonctionnaires consulaires les personnes qui sont des ressortissants de l'État d'envoi, n'ont pas de lieu de résidence permanente dans l'État de résidence et ne sont pas engagées, dans ledit État, dans d'autres activités lucratives que celles de leurs fonctions officielles.

Article 6

L'État de résidence peut à tout moment, sans être tenu de justifier sa décision, informer l'État d'envoi par la voie diplomatique ou par un autre moyen approprié que l'exequatur délivré au chef de poste consulaire a été révoqué, ou qu'un fonctionnaire consulaire a été déclaré persona non grata, ou que tout autre membre du poste consulaire est une personne indésirable. Dans ce cas, l'État d'envoi doit rappeler la personne visée si elle a déjà commencé à exercer ses fonctions. Si l'État d'envoi ne remplit pas cette obligation dans un délai raisonnable, l'État de résidence peut cesser de reconnaître ladite personne comme membre du poste consulaire.

Article 7

Après notification aux États concernés et en l'absence d'une objection expresse de la part de l'un d'entre eux, l'État d'envoi peut confier à un poste consulaire établi dans un État l'exercice de fonctions consulaires dans un autre État.

Article 8

Après due notification à l'État de résidence et en l'absence de toute objection de la part dudit État, un poste consulaire de l'État d'envoi peut exercer dans l'État de résidence des fonctions consulaires au nom d'un État tiers.

CHAPITRE III. FACILITÉS, PRIVILÈGES ET IMMUNITÉS

Article 9

1. L'État de résidence accorde à un poste consulaire toutes les facilités dans l'exercice de ses fonctions et prend les mesures appropriées pour permettre aux membres du poste consulaire d'exercer leurs activités officielles et de jouir des droits, privilèges et immunités prévus par la présente Convention. L'État de résidence prend les mesures appropriées pour assurer la sécurité du poste.

2. L'État de résidence traite les fonctionnaires consulaires avec le respect nécessaire et prend toutes les mesures appropriées pour empêcher toute atteinte à leur personne, leur liberté ou leur dignité.

Article 10

1. Si le chef d'un poste consulaire n'est pas en mesure d'exercer ses fonctions ou si la position du chef du poste consulaire n'est pas occupée, un chef provisoire peut agir temporairement en tant que chef du poste consulaire.

2. Les prénoms et le nom du chef provisoire seront notifiés, soit par la mission diplomatique de l'État d'envoi soit, si cet État n'a pas de mission diplomatique dans l'État de résidence, par le chef du poste consulaire ou, si ce dernier n'est pas en mesure de le faire, par l'autorité compétente de l'État d'envoi, au Ministère des affaires étrangères de l'État de résidence ou à l'autorité nommée par ce Ministère. Cette notification doit, en principe, être effectuée au préalable. L'État de résidence peut soumettre à son accord l'admission d'un chef provisoire qui n'est pas un représentant diplomatique ni un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi dans l'État de résidence.

3. Les autorités compétentes de l'État de résidence doivent apporter au chef provisoire assistance et protection. Pendant la durée de son service en tant que chef du poste, les dispositions de la présente Convention sont applicables au chef provisoire sur les mêmes bases que pour le chef du poste consulaire concerné. L'État de résidence n'est cependant pas tenu d'accorder au chef provisoire les facilités, privilèges et immunités

dont le chef de poste consulaire ne bénéficie que parce qu'il remplit des conditions que le chef provisoire ne remplit pas.

4. Si, dans les circonstances mentionnées au paragraphe 1 du présent article, la personne nommée chef provisoire par l'État d'envoi est un membre du personnel de la mission diplomatique dudit État ou un représentant de son Ministère des affaires étrangères, elle bénéficiera des immunités et privilèges diplomatiques si l'État de résidence ne s'y oppose pas.

Article 11

1. L'État d'envoi a le droit, sous réserve des conditions prévues par les lois et autres règlements de l'État de résidence :

(1) D'acquérir en propriété, de posséder ou de louer des terrains, des bâtiments ou des parties de bâtiments qui serviront de siège d'un poste consulaire, de résidence du chef de poste consulaire ou de logement d'autres membres du poste consulaire;

(2) De construire ou d'aménager à ces mêmes fins des bâtiments sur les parcelles de terrain acquises;

(3) De transférer le droit de propriété des terrains, des bâtiments ou parties des bâtiments ainsi acquis ou construits.

2. L'État d'envoi doit, si nécessaire, aider le poste consulaire à acquérir un logement convenable pour ses membres.

3. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article n'exemptent pas l'État d'envoi de l'obligation de se conformer aux règlements et restrictions relatifs à la construction, à l'urbanisme et à la protection des monuments, applicables dans la région où se trouvent ou se trouveront les parcelles de terrain, les bâtiments ou les parties de bâtiments visés.

Article 12

1. Une plaque portant l'écusson aux armes de l'État d'envoi ainsi qu'une inscription appropriée dans la langue de l'État d'envoi et dans la langue de l'État de résidence, désignant le poste consulaire, peuvent être placées sur le bâtiment où se trouve ce poste et sur la résidence du chef de ce poste.

2. Le pavillon de l'État d'envoi peut être arboré sur le bâtiment où se trouve le poste consulaire et sur la résidence du chef de ce poste.

3. Le chef du poste consulaire peut aussi placer le pavillon de l'État d'envoi sur ses moyens de transport.

Article 13

1. Les bâtiments ou les parties de bâtiments utilisés exclusivement aux fins d'un poste consulaire ainsi que le terrain attenant sont inviolables.

Les autorités de l'État de résidence ne peuvent pas pénétrer dans les bâtiments ou dans les parties de bâtiments destinés exclusivement aux fins du poste consulaire, ni sur

le terrain attenant, ni dans les logements situés dans de tels bâtiments ou parties de bâtiments, sans le consentement du chef de poste consulaire, le chef de mission diplomatique de l'État d'envoi ou la personne désignée par l'un d'eux.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aussi au logement des fonctionnaires consulaires et des employés consulaires.

Article 14

Les locaux consulaires, leur équipement, les biens du poste consulaire et ses moyens de transport ne font l'objet d'aucune forme de réquisition à des fins de défense nationale, d'utilité publique ou à d'autres fins.

Article 15

1. Les locaux d'un poste consulaire, la résidence du chef de poste consulaire et le logement des membres du poste consulaire dont le propriétaire ou le locataire est l'État d'envoi ou toute personne agissant en son nom, sont exemptés de tous droits et impôts publics, régionaux et communaux, à l'exception des paiements dus pour la prestation de services spécifiques.

2. Les exemptions visées au paragraphe 1 du présent article ne s'appliquent pas aux droits et impôts dus en vertu des lois et autres règlements de l'État de résidence par une personne qui a conclu un contrat avec l'État d'envoi ou avec une personne agissant en son nom.

3. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aussi aux moyens de transport qui font partie des biens de l'État d'envoi et sont destinés à l'usage du poste consulaire.

Article 16

Les archives consulaires et la documentation sont inviolables à tout moment et en quelque lieu qu'elles se trouvent.

Article 17

1. L'État de résidence permet et protège la liberté de communication d'un poste consulaire à toutes fins officielles. En communiquant avec le Gouvernement, les missions diplomatiques et les postes consulaires de l'État d'envoi, où qu'ils se trouvent, le poste consulaire peut employer tous les moyens de communication appropriés, y compris les courriers diplomatiques ou consulaires, la valise diplomatique ou consulaire et les messages codés ou chiffrés. Le fonctionnaire consulaire ne peut installer et utiliser du matériel de transmission et de réception radio qu'avec le consentement de l'État de résidence.

2. La correspondance officielle du poste consulaire est inviolable. L'expression « correspondance officielle » désigne toute correspondance relative au poste consulaire et à ses fonctions.

3. La valise consulaire doit porter des indications extérieures visibles de sa nature et ne peut contenir que la correspondance officielle, ainsi que des documents et objets destinés exclusivement à des fins officielles.

4. La valise consulaire ne doit être ni ouverte ni retenue.

5. Le courrier consulaire doit être muni d'un document officiel confirmant son statut et spécifiant le nombre des colis constituant la valise consulaire. Seul un ressortissant de l'État d'envoi qui n'a pas de lieu de résidence permanent dans l'État de résidence peut être un courrier consulaire. Dans l'exercice de ses fonctions, le courrier consulaire est protégé par l'État de résidence, jouit de l'inviolabilité personnelle et ne peut être détenu, arrêté ou soumis, de toute autre manière, à aucune mesure de limitation de sa liberté personnelle.

6. La valise consulaire peut être confiée au capitaine d'un navire ou au commandant d'un aéronef. Le capitaine (le commandant) doit être muni d'un document officiel indiquant le nombre des colis constituant la valise consulaire, mais il n'est pas considéré comme un courrier consulaire. Un fonctionnaire consulaire peut recevoir gratuitement et directement la valise consulaire du capitaine du navire ou du commandant de l'aéronef et l'envoyer de la même manière.

Article 18

1. Les fonctionnaires consulaires ne sont pas soumis à la juridiction pénale, civile ou administrative de l'État de résidence. Ils jouissent de l'inviolabilité personnelle et ne peuvent de ce fait être détenus, arrêtés ou soumis, de toute autre manière, à aucune mesure limitative de leur liberté personnelle.

2. Les employés consulaires et les membres du personnel de service ne sont pas soumis à la juridiction pénale, civile ou administrative de l'État de résidence en ce qui concerne les activités qu'ils exercent dans le cadre de leurs fonctions officielles.

3. Les dispositions des paragraphes 1 et 2 du présent article ne s'appliquent pas aux actions :

(1) Résultant d'un contrat conclu par un membre du poste consulaire dans lequel il n'a pas agi explicitement en tant que représentant de l'État d'envoi ou en tant que personne considérée comme tel;

(2) Résultant d'un dommage qui se produit suite à un accident dans l'État de résidence causé par un train, navire ou aéronef;

(3) Relatives à des affaires de succession dans lesquelles un membre du poste consulaire participe en tant qu'héritier, légataire, exécuteur testamentaire ou administrateur ou curateur, à titre privé.

4. Les dispositions des paragraphes 1 à 3 du présent article s'appliquent *mutatis mutandis* aux membres de la famille.

Article 19

1. L'État d'envoi peut renoncer aux privilèges et immunités visés à l'article 18. Cette renonciation doit toujours être explicite et notifiée à l'État de résidence.

2. Si un membre d'un poste consulaire engage une procédure dans une affaire où il bénéficie de l'immunité de juridiction, cette procédure le prive du droit d'invoquer l'immunité à l'égard de toute demande reconventionnelle directement liée à la demande principale.

3. Une renonciation à l'immunité de juridiction pour une action judiciaire ou administrative n'est pas censée impliquer la renonciation à l'immunité quant aux mesures d'exécution du jugement, pour lesquelles une renonciation distincte est requise.

Article 20

1. Les membres d'un poste consulaire peuvent être convoqués pour déposer comme témoins devant les tribunaux et autres agences compétentes de l'État de résidence. Si un fonctionnaire consulaire refuse de comparaître ou de témoigner, aucune mesure de contrainte ni aucune sanction ne peut lui être appliquée.

Les employés consulaires et les membres du personnel de service ne doivent pas refuser de témoigner, si ce n'est dans les cas mentionnés au paragraphe 3 du présent article.

2. L'agence de l'État de résidence qui convoque un membre d'un poste consulaire pour qu'il dépose un témoignage, ne doit pas le gêner dans l'exercice de ses fonctions officielles. Elle peut recueillir ce témoignage du membre du poste consulaire au poste consulaire, à sa résidence ou à son logement.

3. Les membres d'un poste consulaire ne sont pas tenus de déposer sur des faits ayant trait à l'exercice de leurs fonctions officielles ni de produire la correspondance officielle ou d'autres documents des archives consulaires. Cette disposition est également applicable aux membres de la famille des membres du poste consulaire et aux membres du personnel privé en ce qui concerne les faits ayant trait à l'activité du poste consulaire.

4. Les membres d'un poste consulaire ne sont pas tenus de se prononcer en tant qu'experts sur le droit national de l'État d'envoi.

Article 21

Les membres d'un poste consulaire et les membres de leur famille sont exempts dans l'État de résidence de toute prestation personnelle, de tout service d'intérêt public et des charges militaires telles que les réquisitions, contributions et logements militaires.

Article 22

Les membres d'un poste consulaire et les membres de sa famille sont exemptés de toutes les obligations prévues par les lois et autres règlements de l'État de résidence en matière d'immatriculation, de permis de séjour et autres formalités similaires applicables aux étrangers.

Article 23

1. Les membres d'un poste consulaire et les membres de sa famille sont exemptés de tous droits, droits de douanes et impôts sur le revenu des personnes physiques ou sur la propriété, qu'ils soient nationaux, régionaux ou communaux, à l'exception :

(1) Des impôts normalement incorporés dans le prix des marchandises ou des services;

(2) Des droits et impôts sur les biens immobiliers situés sur le territoire de l'État de résidence, sous réserve des dispositions de l'article 15 de la présente Convention;

(3) Des droits de succession et de mutation perçus par l'État de résidence;

(4) Des droits et des impôts sur les revenus privés, y compris les revenus du capital qui ont leur source dans l'État de résidence et les impôts sur les investissements effectués dans des entreprises commerciales ou financières situées dans l'État de résidence;

(5) Des droits d'enregistrement, de greffe, d'hypothèque et de timbre, sous réserve des dispositions de l'article 15 de la présente Convention.

2. Les membres d'un poste consulaire qui emploient des personnes dont les traitements ou salaires ne sont pas exemptés de l'impôt sur le revenu dans l'État de résidence doivent respecter les obligations que les lois et autres règlements de cet État imposent aux employeurs en matière de perception de l'impôt sur le revenu.

Article 24

1. Sous réserve des lois et autres règlements applicables, l'État de résidence autorise l'importation et l'exportation des objets suivants, et accorde les exemptions de tous droits de douane, taxes et droits, à l'exception des frais de chargement, de transport, d'entrepôt, et de déchargement ou d'autres services :

(1) Les objets destinés à l'usage officiel d'un poste consulaire;

(2) Les objets, moyens de transport compris, destinés à l'usage personnel des membres du poste consulaire ou des membres de leur famille, et notamment les articles destinés à meubler leur logement.

2. Les bagages personnels des fonctionnaires consulaires et des membres de leurs familles sont exemptés de contrôle sauf s'il y a de sérieuses raisons de supposer qu'ils contiennent des objets autres que ceux qui sont visés à l'alinéa (2) du paragraphe 1 du présent article, ou des objets dont l'importation et l'exportation sont interdites par les lois et règlements de quarantaine de l'État de résidence. Ce contrôle ne peut avoir lieu qu'en présence du fonctionnaire consulaire ou de son représentant autorisé.

Article 25

Sous réserve de ses lois et autres règlements applicables aux zones dont l'accès est interdit ou réglementé pour des raisons de sécurité, l'État de résidence assurera à tous les membres d'un poste consulaire la liberté de se déplacer sur son territoire. Toutefois,

l'État de résidence devra dans tous les cas assurer à un fonctionnaire consulaire de pouvoir exercer ses fonctions.

Article 26

1. Les privilèges et immunités prévus par la présente Convention, à l'exception des dispositions des paragraphes 3 et 4 de l'article 20, ne sont pas accordés aux employés consulaires et aux membres du personnel de service s'ils sont ressortissants de l'État de résidence ou ont un lieu de résidence permanent dans cet État.

2. Les membres de la famille d'un membre d'un poste consulaire qui est ressortissant de l'État de résidence ou qui a un lieu de résidence permanent dans cet État et les membres de la famille d'un membre du poste consulaire qui sont ressortissants de l'État de résidence ou qui ont un lieu de résidence permanent dans cet État ou qui exercent une activité lucrative dans l'État de résidence, ne jouissent pas des privilèges ou immunités, à l'exception des dispositions du paragraphe 3 de l'article 20.

3. À l'exception des dispositions du paragraphe 3 de l'article 20, les privilèges et immunités visés dans la présente Convention ne sont pas accordés aux membres du personnel privé.

4. L'État de résidence exerce son autorité à l'égard des personnes visées aux paragraphes 1 à 3 du présent article de façon à ne pas gêner inutilement le poste consulaire dans l'exercice de ses fonctions.

Article 27

Toutes les personnes qui ont droit à bénéficier de privilèges et immunités au titre de la présente Convention seront tenues, sans préjudice desdits privilèges et immunités, de se conformer aux lois et autres règlements de l'État de résidence, y compris ceux qui réglementent les principes du trafic routier et de la sécurité des véhicules à moteur.

CHAPITRE IV. FONCTIONS CONSULAIRES

Article 28

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit, dans les limites de leur circonscription consulaire, d'exercer les fonctions visées dans le présent chapitre de la Convention. Ils peuvent en outre exercer d'autres fonctions consulaires officielles si elles ne sont pas contraires à la législation de l'État de résidence.

2. Les fonctionnaires consulaires peuvent, après notification à l'État de résidence, agir en tant que représentant de l'État de résidence auprès de toute organisation internationale.

3. Les fonctionnaires consulaires peuvent, dans le cadre de l'exercice de leurs fonctions, s'adresser par écrit ou par oral, aux autorités compétentes de leur circonscription consulaire, y compris aux représentants des autorités centrales.

4. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de toucher une rémunération conformément à la législation de l'État d'envoi.

Article 29

Les fonctionnaires consulaires ont le droit :

(1) De protéger les intérêts de l'État d'envoi et de ses ressortissants et personnes morales;

(2) De promouvoir le développement des relations commerciales, économiques, scientifiques et culturelles entre l'État d'envoi et l'État de résidence et de promouvoir de toute autre manière au développement de relations amicales entre eux.

Article 30

1. Les fonctionnaires consulaires ont le droit :

(1) De tenir un registre des ressortissants de l'État d'envoi;

(2) D'enregistrer et de recevoir des notifications et des documents concernant les naissances ou les décès des ressortissants de l'État d'envoi;

(3) De recevoir, conformément à la législation de l'État d'envoi, des déclarations concernant des mariages, à condition que les deux parties soient des ressortissants de cet État.

2. Les fonctionnaires consulaires aviseront les agences compétentes de l'État de résidence de l'enregistrement au poste consulaire des naissances, mariages et décès des ressortissants de l'État d'envoi, si la législation de l'État de résidence l'exige.

3. Les dispositions des alinéas (2) et (3) du paragraphe 1 du présent article n'exemptent pas les personnes concernées de l'obligation de se conformer aux formalités prévues par la législation de l'État de résidence.

Article 31

Les fonctionnaires consulaires ont le droit :

(1) De délivrer, renouveler et révoquer les passeports des ressortissants conformément à la législation de l'État d'envoi;

(2) De délivrer des documents autorisant des personnes à entrer dans l'État d'envoi et d'apporter un certain nombre de modifications à ces documents;

(3) De délivrer des visas.

Article 32

Les fonctionnaires consulaires ont le droit d'exécuter les actions suivantes :

(1) De recevoir, dresser, enregistrer et authentifier des déclarations faites par des ressortissants de l'État d'envoi, y compris des déclarations liées à des affaires de famille et à des affaires de nationalité;

(2) De dresser, enregistrer, authentifier et stocker les testaments des ressortissants de l'État d'envoi;

(3) De dresser, enregistrer et authentifier les contrats conclus entre les ressortissants de l'État d'envoi et d'authentifier les testaments unilatéraux si lesdits contrats et testaments ne sont pas contraires à la législation de l'État de résidence. Les fonctionnaires consulaires ne sont pas habilités à dresser, enregistrer et authentifier les contrats et testaments qui créent, transfèrent ou liquident des droits sur des biens immeubles situés dans l'État de résidence;

(4) De dresser, enregistrer et authentifier des contrats entre ressortissants de l'État d'envoi d'une part et ressortissants de l'État de résidence ou d'un État tiers, d'autre part, si lesdits contrats ne doivent être signés ou ne doivent produire d'effets juridiques que dans l'État d'envoi et à condition qu'ils ne soient pas contraires à la législation de l'État de résidence;

(5) D'authentifier des documents délivrés par les autorités et les bureaux de l'État d'envoi ou l'État de résidence ainsi que de certifier conformes des copies et des transcriptions et des extraits de ces documents;

(6) De traduire des documents et de certifier l'exactitude des traductions;

(7) D'authentifier les signatures des ressortissants de l'État d'envoi;

(8) De recevoir, pour les garder en dépôt, des documents, des fonds ou tout objet provenant des ressortissants de l'État d'envoi ou à leur intention, si cela n'est pas contraire aux lois et autres règlements de l'État de résidence. Ces documents, fonds ou autres objets gardés en dépôt ne peuvent être exportés de l'État de résidence que si cette exportation est conforme à ses lois et autres règlements;

(9) Délivrer des documents concernant l'origine des marchandises.

Article 33

Les documents qui ont été dressés, authentifiés ou traduits par un fonctionnaire consulaire conformément aux dispositions de l'article 32 de la présente Convention sont reconnus dans l'État de résidence comme des documents produisant le même effet juridique et ayant le même effet que des documents dressés, authentifiés ou traduits par les autorités et agences compétentes de l'État de résidence.

Article 34

Les fonctionnaires consulaires ont le droit de délivrer des documents judiciaires et autres et de procéder à des réquisitions conformément aux traités internationaux en vi-

gueur et, en l'absence de tels traités, de façon conforme aux lois et autres règlements de l'État de résidence. Ce droit ne peut être exercé qu'à l'égard des ressortissants de l'État d'envoi et sans appliquer de mesures coercitives.

Article 35

Les fonctionnaires consulaires ont le droit, dans les limites de la législation et d'autres règlements de l'État de résidence, de protéger les intérêts des ressortissants de l'État d'envoi qui sont des personnes mineures ou d'autres personnes qui ne disposent pas de toutes les capacités nécessaires pour mener une action en justice, notamment lorsqu'il s'avère nécessaire d'instituer leur tutelle ou leur curatelle.

Article 36

Les agences compétentes de l'État de résidence avisent sans retard un fonctionnaire consulaire du décès d'un ressortissant de l'État d'envoi et lui fournissent sans frais une copie du certificat de décès.

Article 37

1. Les agences compétentes de l'État de résidence avisent sans retard un fonctionnaire consulaire de l'ouverture dans cet État de la succession d'un ressortissant de l'État d'envoi ainsi que de l'ouverture d'une succession, quelle que soit la nationalité de la personne décédée, si un ressortissant de l'État d'envoi est nommé héritier de la succession.

2. Les agences compétentes de l'État de résidence prendront les mesures appropriées prévues par les lois et autres règlements de cet État pour assurer la succession et pour fournir à un fonctionnaire consulaire une copie du testament, si celui-ci a été dressé, ainsi que toute information disponible au sujet de la succession, du lieu de résidence des personnes ayant droit à la succession et la valeur ainsi que la composition de la succession, y compris les montants provenant de la sécurité sociale, les revenus et les polices d'assurances. Elles informeront également de la date fixée pour engager la procédure successorale ou de son état.

3. Les fonctionnaires consulaires sont autorisés, sans être tenus de présenter une procuration, à représenter devant les tribunaux et d'autres agences compétentes de l'État de résidence, directement ou par l'entremise de leur représentant, un ressortissant de l'État d'envoi qui a droit ou qui a des prétentions à une succession dans l'État de résidence si celui-ci est absent ou n'a pas désigné un mandataire.

4. Le fonctionnaire consulaire a le droit d'exiger :

(1) La conservation de la succession, la pose de scellés ainsi que leur levée, la prise de mesures en vue de la conservation de la succession, y compris la désignation d'un curateur de la succession, et la participation à ces actions;

(2) La vente des biens faisant partie de la succession, ainsi que la notification de la date fixée pour cette vente afin qu'il puisse y être présent.

5. À la fin de la procédure successorale ou d'autres actions officielles, les agences compétentes de l'État de résidence en informeront, sans retard, le fonctionnaire consulaire, et, après règlement des dettes, droits et impôts, elles lui transmettront, dans un délai de trois mois, la succession ou les parts de la succession des personnes qu'il représente.

6. Le fonctionnaire consulaire a le droit de recevoir, afin de les remettre aux ayants droit, les parts de la succession et les legs laissés aux ressortissants de l'État d'envoi qui n'ont pas de lieu de résidence permanent dans l'État de résidence et de recevoir les montants correspondant à l'indemnisation, aux pensions, aux rémunérations impayées et aux polices d'assurance, tels qu'ils sont dus aux ayants droit.

7. La remise à l'État d'envoi, conformément aux dispositions des paragraphes 5 et 6 du présent article, des biens et des montants dus ne pourra être effectuée que conformément aux lois et autres règlements de l'État de résidence.

Article 38

1. Si un ressortissant de l'État d'envoi qui n'a pas de lieu de résidence permanent dans l'État de résidence est décédé pendant son séjour dans cet État, les effets qu'il a laissés seront protégés par les agences compétentes de l'État de résidence puis remises, sans procédure spéciale, à un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi. Le fonctionnaire consulaire remboursera les dettes contractées par le défiant au cours de son séjour dans l'État de résidence jusqu'à un montant égal à la valeur des objets remis.

2. Les dispositions du paragraphe 7 de l'article 37 de la présente Convention s'appliquent mutatis mutandis aux biens visés au paragraphe 1 du présent article.

Article 39

Un fonctionnaire aura le droit de représenter des ressortissants de l'État d'envoi devant les autorités de l'État de résidence si lesdites personnes, du fait qu'elles sont absentes ou pour d'autres raisons sérieuses, ne sont pas en mesure de défendre leurs droits et intérêts en temps voulu. Une telle représentation peut être prolongée jusqu'à ce que la personne représentée désigne son propre mandataire ou apparaisse en personne pour défendre ses droits et intérêts.

Article 40

1. Un fonctionnaire consulaire a le droit de communiquer avec tout ressortissant de l'État d'envoi et de le rencontrer pour lui donner des conseils et tout type d'assistance et, si nécessaire, prendre des mesures en vue de lui fournir une assistance juridique. L'État de résidence ne peut en aucun cas limiter le contact d'un ressortissant de l'État d'envoi avec le fonctionnaire consulaire, ni restreindre son accès au poste consulaire.

2. Les autorités compétentes de l'État de résidence avisent le fonctionnaire consulaire compétent sans retard, et au plus tard dans un délai de trois jours, de l'arrestation, la détention ou toute autre privation de liberté de ressortissants de l'État d'envoi.

3. Les fonctionnaires consulaires ont le droit, sans retard, c'est-à-dire avant expiration de quatre jours, de rendre visite à un ressortissant de l'État d'envoi arrêté ou détenu ou privé de liberté de toute autre manière ou purgeant une peine d'emprisonnement, et d'établir un contact avec lui.

Les droits visés au présent paragraphe doivent être accordés conformément aux lois et autres règlements de l'État de résidence, étant entendu que lesdits règlements et lois ne doivent pas être contraires à ces droits.

4. Les autorités compétentes de l'État de résidence doivent, sans retard, informer le poste consulaire compétent de l'État d'envoi de tout accident et autre incident sérieux dont les ressortissants de l'État d'envoi sont victimes.

Article 41

1. Un fonctionnaire consulaire a le droit d'aider et de prêter toutes formes d'assistance aux navires de l'État d'envoi et aux équipages de ces navires pendant qu'ils se trouvent dans les ports et dans les eaux territoriales ou intérieures de l'État de résidence.

2. Un fonctionnaire consulaire peut se rendre à bord d'un navire de l'État d'envoi immédiatement après que ce navire a obtenu l'autorisation de naviguer à son arrivée, et le capitaine du navire ainsi que les membres de l'équipage peuvent entrer en contact avec lui.

3. Un fonctionnaire consulaire peut bénéficier du droit de supervision et d'inspection à l'égard des navires de l'État d'envoi et de leurs équipages. À cette fin, il peut aussi visiter ces navires et recevoir la visite des capitaines et d'autres membres de leurs équipages.

4. Un fonctionnaire consulaire peut demander de l'assistance aux autorités compétentes de l'État de résidence pour toutes les affaires concernant toute mesure prise à l'égard d'un navire de l'État d'envoi, de son capitaine et des membres de son équipage.

Article 42

Un fonctionnaire consulaire a le droit, à l'égard des navires de l'État d'envoi :

(1) Sans préjudice des droits des autorités de l'État de résidence, d'enquêter sur tout incident qui a eu lieu à bord du navire pendant son voyage et pendant ses escales, d'interroger le capitaine et tout membre de l'équipage du navire, d'examiner les documents du navire, de recevoir des déclarations relatives au navire, à sa cargaison et à son voyage, ainsi que de faciliter l'entrée et le séjour du navire dans le port et son départ du port;

(2) Sans préjudice des droits des autorités de l'État de résidence, de régler tout litige entre le capitaine et les membres de l'équipage du navire, y compris les litiges relatifs aux salaires et aux contrats de travail, dans les cas pour lesquels la législation de l'État d'envoi l'autorise;

(3) De prendre les mesures appropriées dans des affaires relatives aux soins médicaux et au rapatriement du capitaine ou de tout membre de l'équipage du navire;

(4) D'assurer l'assistance juridique au capitaine et aux membres de l'équipage dans leurs relations avec les tribunaux et autres agences de l'État de résidence et, à cet effet, d'assurer qu'ils bénéficient d'une assistance juridique et de l'assistance d'un interprète;

(5) De rédiger, recevoir, enregistrer ou authentifier des déclarations ou autres documents concernant le navire, qui sont prévus par la législation de l'État d'envoi;

(6) D'exercer toute autre action prévue par l'État d'envoi en matière de navigation, à condition que ces actions ne soient pas contraires aux lois et autres règlements de l'État de résidence.

Article 43

1. Les tribunaux et autres agences compétentes de l'État de résidence ne peuvent pas exercer leur juridiction à l'égard des infractions commises à bord d'un navire de l'État d'envoi, sauf lorsque :

(1) Les infractions sont commises par ou contre un ressortissant de l'État de résidence, ou par ou contre toute autre personne si elle n'est pas membre de l'équipage du navire;

(2) Les infractions sont de nature à troubler la paix ou la sécurité dans un port ou dans les eaux territoriales ou intérieures de l'État de résidence;

(3) Les infractions violent les lois et autres règlements de l'État de résidence concernant la santé publique, la sécurité de la vie humaine en mer, l'immigration, la réglementation douanière, la pollution de la mer ou le transport illicite de stupéfiants;

(4) Les infractions passibles en vertu de la législation de l'État de résidence d'une privation de liberté pour une période d'au moins cinq ans ou d'une peine plus sévère.

2. Dans les autres cas, les autorités susdites ne peuvent agir que sur la demande ou avec le consentement d'un fonctionnaire consulaire.

Article 44

1. Lorsque les tribunaux ou d'autres agences compétentes de l'État de résidence se proposent de prendre des mesures coercitives, de prendre possession de biens ou de mener une enquête à bord d'un navire de l'État d'envoi, les autorités compétentes de l'État de résidence doivent en informer le fonctionnaire consulaire compétent à l'avance. Cette information doit être transmise avant que ces mesures soient prises, de façon à ce que le fonctionnaire consulaire ou son représentant puisse être présent pendant que ces mesures sont prises. S'il s'avère impossible d'informer le fonctionnaire consulaire à l'avance, les agences compétentes de l'État de résidence l'informeront aussitôt que possible et en tout cas avant que les mesures susdites ne commencent à être prises. Les agences compétentes de l'État de résidence facilitent la visite du fonctionnaire consulaire à une personne arrêtée ou détenue, ainsi que la communication dudit fonctionnaire avec ladite personne et la

mise en œuvre de mesures appropriées en vue de protéger les intérêts de cette même personne ou du navire.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent également lorsque le capitaine ou les membres de l'équipage d'un navire doivent être interrogés à terre par les autorités portuaires locales.

3. Les dispositions du présent article ne s'appliquent pas, en revanche, dans le cas des inspections normales en matière de douane, de passeports et de santé ni aux mesures prises sur la demande ou avec le consentement du capitaine du navire.

Article 45

Lorsqu'un membre de l'équipage n'étant pas un ressortissant de l'État de résidence a quitté un navire de l'État d'envoi dans l'État de résidence sans le consentement du commandant, les agences compétentes de l'État de résidence, sur requête d'un fonctionnaire consulaire prêteront leur aide pour la recherche de cette personne.

Article 46

1. Si un navire de l'État d'envoi a fait naufrage ou a été endommagé, rejeté sur le rivage, a échoué ou a subi tout autre préjudice dans l'État de résidence, ou si toute partie de la cargaison appartenant à un ressortissant ou à une personne morale de l'État d'envoi a été endommagée suite au préjudice subi par le navire et a été trouvée sur la côte de l'État de résidence ou près de cette côte, ou a été remise à un port de l'État de résidence, les autorités compétentes de cet État en informeront un fonctionnaire consulaire aussi rapidement que possible.

2. Dans les cas mentionnés au paragraphe 1 du présent article, les agences compétentes de l'État de résidence prendront toutes les mesures nécessaires afin d'organiser le sauvetage ou les secours et la protection du navire, des passagers, de l'équipage, de l'équipement du navire, de la cargaison, des provisions et autres articles à bord du navire et également afin d'éviter la destruction des biens. Cette disposition s'applique aussi aux articles faisant partie du navire ou de sa cargaison et qui ont été trouvés à l'extérieur du navire. Les autorités compétentes de l'État de résidence informeront le plus rapidement possible un fonctionnaire consulaire de toutes les mesures prises.

3. Un fonctionnaire consulaire peut prêter assistance, de quelque manière que ce soit, à ce navire, ses passagers et aux membres de l'équipage; à cette fin, il peut demander de l'aide aux autorités compétentes de l'État de résidence. Le fonctionnaire consulaire peut demander que les mesures visées au paragraphe 2 du présent article soient prises et peut aussi chercher à assurer le lancement ou la poursuite des réparations du navire ou peut demander aux autorités compétentes de l'État de résidence de prendre de telles mesures.

4. Si un navire de l'État d'envoi qui a subi un préjudice ou tout objet appartenant à ce navire est trouvé sur la côte de l'État de résidence ou à proximité ou est amené dans un port de cet État, et que ni le capitaine du navire ni le propriétaire, ni son mandataire, ni l'assureur n'ont pu prendre des mesures de protection ou des décisions concernant ce navire ou cet objet, il sera alors reconnu que le fonctionnaire consulaire est habilité à prendre, au nom du propriétaire, les mesures que ce dernier aurait pu prendre lui-même à

cet égard. Les dispositions du présent paragraphe s'appliquent aussi à tout objet qui fait partie de la cargaison du navire et qui appartient à un ressortissant ou à une personne morale de l'État d'envoi.

5. Si un objet, qui appartient à un ressortissant ou à une personne morale de l'État d'envoi et qui fait partie de la cargaison du navire d'un État tiers qui a subi un préjudice, est trouvé sur la côte de l'État de résidence ou à proximité ou a été amené dans un port de cet État, et que ni le capitaine du navire ni le propriétaire de l'objet, ni son mandataire, ni l'assureur n'ont pu prendre des mesures de protection ou des décisions concernant cet objet, un fonctionnaire consulaire sera autorisé, au nom du propriétaire, à prendre les mesures que ce dernier aurait pu prendre lui-même à cet égard.

Article 47

1. Si le capitaine ou tout autre membre de l'équipage d'un navire de l'État d'envoi est mort ou a disparu dans l'État de résidence à bord du navire ou sur terre, le capitaine ou son commandant en second ainsi qu'un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi sont les seuls compétents pour dresser un inventaire des objets, valeurs et autres biens laissés par le défunt ou le disparu et pour effectuer les autres démarches nécessaires pour la protection des biens et leur transmission en vue de régler la succession.

2. En cas de décès ou de disparition du capitaine du navire ou de tout autre membre de l'équipage qui est un ressortissant de l'État de résidence, le capitaine ou son commandant en second remet une copie de l'inventaire visé au paragraphe 1 du présent article aux agences de l'État de résidence qui sont compétentes pour prendre toutes les mesures nécessaires pour protéger les biens et, en cas de besoin, régler la succession. Ces agences informeront de leurs démarches un poste consulaire de l'État d'envoi.

Article 48

Les dispositions des articles 41 à 47 inclus sont également applicables mutatis mutandis aux aéronefs, à condition que cette application ne soit pas contraire aux dispositions des traités d'aviation bilatéraux ou multilatéraux en vigueur entre les Parties contractantes.

CHAPITRE V. DISPOSITIONS FINALES

Article 49

1. La présente Convention est sujette à ratification et entrera en vigueur 30 jours après la date de l'échange des instruments de ratification, qui aura lieu à Varsovie.

2. La présente Convention est conclue pour une période indéterminée. Elle pourra être dénoncée moyennant notification de l'une des deux Parties contractantes. Dans ce cas, elle cessera d'être en vigueur à l'expiration d'un délai de six mois à compter de la date de la dénonciation.

EN FOI DE QUOI les plénipotentiaires des Hautes Parties contractantes ont signé la présente Convention et y ont apposé leur sceau.

FAIT à Vilnius, le 13 janvier 1992, en deux exemplaires en langues lituanienne et polonaise, les deux textes faisant également foi.

Pour la République de Lituanie :
Le Ministre des affaires étrangères,
ALGIRDAS SAUDARGAS

Pour la République de Pologne :
Le Ministre des affaires étrangères,
KRZYSZTOF SKUBISZEWSKI

No. 44504

**Lithuania
and
Poland**

Treaty between the Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland concerning frontier crossing points (with exchange of notes, 7 July 1998 and 19 November 1998). Warsaw, 12 August 1992

Entry into force: *1 December 1992 by notification, in accordance with article 9*

Authentic texts: *Lithuanian and Polish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Lithuania, 1 November 2007*

**Lituanie
et
Pologne**

Traité entre le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne relatif aux postes de passages de la frontière (avec échange de notes, 7 juillet 1998 et 19 novembre 1998). Varsovie, 12 août 1992

Entrée en vigueur : *1er décembre 1992 par notification, conformément à l'article 9*

Textes authentiques : *lituanien et polonais*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Lituanie, 1er novembre 2007*

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

Lietuvos Respublikos vyriausybės
ir

Lenkijos Respublikos Vyriausybės

SUTARTIS

dėl sienos perėjimo punktu

Lietuvos Respublikos Vyriausybė ir Lenkijos Respublikos Vyriausybė, toliau vadinamos Susitariančiosiomis Šalimis,

- siekdamos nustatyti sienos perėjimo punktu darbo principus;

- norėdamos padidinti sienos perėjimo punktu pralaidumą ir sukurti sąlygas tinkamai asmenų, transporto priemonių ir krovinių kontrolei;

susitarė:

1 straipsnis

1. Perėjimas per valstybės sieną tarp Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos vyksta šiuose sienos perėjimo punktuose:

- 1) Lazdijų–Aradninkų, automobilių kelių;
- 2) Šeštokų–Trakiškės, geležinkelių.

2. Sienos perėjimo punktuose, nurodytuose 1 punkte, vykti per sieną galima ištisą parą, nepriklausomai nuo vykstančių asmenų pilietybės, transporto priemonių ir gabenamo krovinio priklausymo vienai ar kitai valstybei.

2 straipsnis

1. Pereiti per valstybės sieną automobilių kelių sienos perėjimo punkte galima pėsčiomis arba kelių transporto priemonėmis.

2. Pereiti per valstybės sieną pėsčiomis veikiančiuose automobilių kelių sienos perėjimo punktuose galima tik specialiai tam skirtomis eismo juostomis.

3 straipsnis

1. Susitariančiosios Šalys įsipareigoja atidaryti Kalvarijos-Budzisko sienos perėjimo punktą automobilių keliu, skirta pereiti sieną ištisą para, nepriklausomai nuo vykstančių asmenų pilietybės, transporto priemonių ir gabenamo krovinio priklausymo vienai ar kitai valstybei.

2. Atidarius Kalvarijos-Budzisko sienos perėjimo punktą krovinių gabenimui, Lazdijų-Aradninkų sienos perėjimo punktas bus skiriamas vien tik asmenims ir keleiviniam transportui.

4 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis savo valstybės teritorijoje 3 straipsnio 1 punkte nurodytame sienos perėjimo punkte įrengs infrastruktūrą, atsižvelgdama į numatomą asmenų ir transporto priemonių eismą bei krovinių gabenimą.

2. Projektuojant sienos perėjimo punktų objektus ir juos statant, numatoma galimybė sudaryti sąlygas atitinkamoms Susitariančiųjų Šalių valstybinėms tarnyboms kartu vykdyti sienos, muitų ar kitokio pobūdžio kontrolę vienos ar kitos valstybės teritorijoje.

3. Kiekvieno sienos perėjimo punkto objektų projektavimo užduotys ir statybos projektai turi būti derinami tarp atitinkamų abiejų Susitariančiųjų Šalių tarnybų.

5 straipsnis

Atitinkamos Susitariančiųjų Šalių tarnybos imsis atitinkamų priemonių tobulinti judėjimą per sieną, optimaliai naudoti esamus sienos perėjimo punktus ar patogiose vietose atidaryti naujus. Visa tai įgyvendinant bus laikomasi 4 straipnio nuostatų.

6 straipsnis

Sienos perėjimo punktai steigiami, atidaromi arba uždaromi, taip pat įvairaus pobūdžio eismas per sieną veikiančiuose valstybės sienos perėjimo punktuose sustabdomas, sumažinamas ar išplečiamas abiemis Susitariančiosioms Šalims tarpusavyje susitarus, pasikeičiant notomis.

7 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali sustabdyti arba apriboti eismą sienos perėjimo punktuose dėl svarbių sanitarinių priežasčių, esant grėsmei visuomenės saugumui arba dėl gaivalinių nelaimių. Susitariančioji Šalis, ketinanti sustabdyti arba apriboti judėjimą per sieną, praneša apie tai kitai Susitariančiajai Šaliai ne vėliau, kaip prieš penkias dienas iki planuojamo eismo per sieną sustabdymo arba apribojimo.

2. Neatidėliotinais atvejais pranešimas, apie kurį kalbama 1 punkte, turi būti perduotas ne vėliau, kaip prieš dvidešimt keturias valandas iki planuojamo eismo sustabdymo arba apribojimo.

3. Apie eismo per sieną sustabdymą arba apribojimą dėl numatomo sienos perėjimo punktų objektų arba susisiekimo įrenginių remonto Susitariančiosios Šalys informuoja viena kitą ne vėliau, kaip prieš tris mėnesius iki remonto darbų pradžios, taip pat nurodydamos jų baigimo terminą.

8 straipsnis

Lietuvos Respublikos Sienos Apsaugos Tarnybos Viršininkas ir Lenkijos Respublikos Sienos Apsaugos Vyriausiasis Komendantas, tarpusavyje susitarę ir suderinę su atitinkamomis savo valstybės tarnybomis, gali, esant būtinybei, leisti pereiti valstybės sieną, laikantis atitinkamų reikalavimų ir kontrolės:

1) sienos perėjimo punktuose, kur tokie perėjimo per sieną būdai nenumatyti;

2) ne tik veikiančiuose sienos perėjimo punktuose.

9 straipsnis

1. Ši Sutartis turi būti patvirtinta abiejų Valstybių Vyriausybių ir išgalios pasikeitus notomis, informuojančiomis apie toki patvirtinimą.

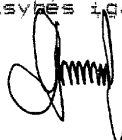
2. Ši Sutartis sudaryta neribotam laikui. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali nutraukti šią Sutartį, pranešdama apie tai nota. Tokiu atveju Sutartis nustos galioti po dvylikos mėnesių nuo pranešimo dienos.

Ši Sutartis sudaryta Varšuvoje, 1992 metų rugpjūčio dvylikta dieną dviem egzemplioriais, kiekvienas lietuvių ir lenkų kalbomis, turinčiais vienodą galią.

Lietuvos Respublikos
Vyriausybės įgaliotas

Lenkijos Respublikos
Vyriausybės įgaliotas

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

U M O W A

między Rządem Republiki Litewskiej
a Rządem Rzeczypospolitej Polskiej
w sprawie przejść granicznych

Rząd Republiki Litewskiej i Rząd Rzeczypospolitej
Polskiej zwane dalej Umawiającymi się Stronami,

- kierując się pragnieniem uregulowania zasad
funkcjonowania przejść granicznych;
 - dążąc do zwiększenia zdolności przepustowej przejść
granicznych i stworzenia warunków dla prawidłowej kontroli
osób, środków transportowych i towarów,
- uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1

1. Przekraczanie granicy państwowej między Republiką
Litewską i Rzeczpospolitą Polską odbywa się przez następujące
przejścia graniczne:

- 1/ Łazdijaj - Ogrodniki, drogowe;
- 2/ Szestokaj - Trakiszki, kolejowe.

2. Przejścia graniczne, wymienione w ustępie 1,
są dostępne w ciągu całej doby do przekraczania granicy
przez osoby, środki transportowe i towary, bez względu na
ich przynależność państwową.

Artykuł 2

1. Przekraczanie granicy państwowej przez osoby
w drogowych przejściach granicznych odbywa się środkami
transportowymi lub pieszo.

2. Przekraczanie granicy państwowej pieszo w czynnych drogowych przejściach granicznych, odbywa się na specjalnie wydzielonych pasach ruchu.

Artykuł 3

1. Umawiające się Strony zobowiązują się otworzyć drogowe przejście graniczne Kalwarija - Budzisko, dostępne w ciągu całej doby dla osób, środków transportowych i towarów, bez względu na ich przynależność państwową.

2. Po otwarciu przejścia granicznego Kalwarija - Budzisko dla ruchu towarowego, przejście graniczne Łazdijaj - Ogrodniki będzie dostępne jedynie dla ruchu osobowego.

Artykuł 4

1. Każda z Umawiających się Stron, przygotuje na terytorium swego państwa infrastrukturę przejścia granicznego, o którym mowa w artykule 3 ustęp 1, uwzględniającą przewidywany ruch osób, środków transportowych i towarów.

2. Przy projektowaniu oraz podczas budowy obiektów przejść granicznych, przewiduje się możliwość stworzenia warunków do jednoczesnego przeprowadzania granicznej, celnej i innych rodzajów kontroli przez właściwe organy obu Umawiających się Stron, na terytorium jednego lub drugiego państwa.

3. Założenia projektowe i projekty realizacyjne obiektów każdego przejścia granicznego podlegają wzajemnemu uzgodnieniu między właściwymi organami obu Umawiających się Stron.

Artykuł 5

Właściwe organy Umawiających się Stron podejmą odpowiednie kroki na rzecz usprawniania ruchu granicznego,

optymalnego wykorzystania istniejących oraz otwarcia nowych, dogodnie położonych przejść granicznych. Przy realizacji tych zadań będą przestrzegane postanowienia artykułu 4.

Artykuł 6

Utworzenie, otwarcie lub zamknięcie przejść granicznych, a także zawieszenie, ograniczenie lub rozszerzenie rodzajów ruchu w czynnych przejściach granicznych, odbywa się na podstawie wzajemnego uzgodnienia między Umawiającymi się Stronami, w drodze wymiany not.

Artykuł 7

1. Każda z Umawiających się Stron może zawiesić lub ograniczyć ruch graniczny w poszczególnych przejściach granicznych z ważnych względów sanitarno-zdrowotnych, zagrożenia bezpieczeństwa publicznego, bądź z powodu klęsk żywiołowych. Umawiająca się Strona zamierzająca zawiesić lub ograniczyć ruch graniczny, zawiadamia o tym drugą Umawiającą się Stronę nie później niż na pięć dni przed planowanym zawieszeniem lub ograniczeniem ruchu.

2. W przypadkach nie cierpiących zwłoki zawiadomienie, o którym mowa w ustępie 1, powinno nastąpić nie później niż na dwadzieścia cztery godziny przed planowanym zawieszeniem lub ograniczeniem ruchu.

3. O zawieszeniu lub ograniczeniu ruchu granicznego w związku z planowanym remontem obiektów przejść granicznych lub urządzeń komunikacyjnych, Umawiające się Strony informują się wzajemnie nie później niż na trzy miesiące przed rozpoczęciem prac remontowych, podając termin ich zakończenia.

Artykuł 8

Naczelnik Służby Ochrony Granicy Republiki Litewskiej i Komendant Główny Straży Granicznej Rzeczypospolitej Polskiej po wzajemnym porozumieniu się i uzgodnieniu z właściwymi organami swoich państw, mogą w uzasadnionych przypadkach, przy zachowaniu odpowiednich wymogów i kontroli zezwolić na przekroczenie granicy państwowej:

1/ w przejściach granicznych, w których nie przewiduje się tego rodzaju przekroczeń granicy;

2/ poza czynnymi przejściami granicznymi.

Artykuł 9

1. Niniejsza Umowa podlega zatwierdzeniu przez Rządy obu Państw i wejdzie w życie po dokonaniu wymiany not powiadamiających o tym zatwierdzeniu.

2. Niniejsza Umowa zawarta jest na czas nieokreślony. Może być ona wypowiedziana w drodze notyfikacji przez każdą z Umawiających się Stron. W takim przypadku Umowa utraci moc po upływie dwunastu miesięcy od dnia wypowiedzenia.

Niniejszą Umowę sporządzono w Warszawie dnia dwunastego sierpnia 1992 roku w dwóch egzemplarzach, każdy w językach litewskim i polskim, przy czym obydwa teksty mają jednakową moc.

Z upoważnienia

Rządu Republiki Litewskiej

Z upoważnienia

Rządu Rzeczypospolitej Polskiej

EXCHANGE OF NOTES - ÉCHANGE DE NOTES

[LITHUANIAN TEXT – TEXTE LITUANIEN]

I

417/98

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Lenkijos Respublikos ambasadai Vilniuje ir turi garbės pranešti, kad Lietuvos pusė, remdamasi 1997 10 09 Lietuvos Respublikos ir Lenkijos Respublikos transporto ministerijų ir geležinkelių atstovų pasitarimo Protokolo 6.3 b punktu ir 1998 01 22 Lietuvos ir Lenkijos geležinkelių pasienio komisijos pasitarimo Protokolu, siūlo pakeisti 1992 08 12 pasirašytos sutarties tarp Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir Lenkijos Respublikos Vyriausybės dėl sienos perėjimo punktų 1 straipsnio 1 dalies 2 punktą: vietoje žodžio "Šeštokų" įrašyti žodį "Mockavos" ir visą punktą išdėstyti taip - "Mockava - Trakiškės, geležinkeliu."

Jeigu Lenkijos pusei šis pasiūlymas yra priimtinas ši Nota ir Lenkijos Respublikos ambasados atsakomoji Nota sudarys susitarimą dėl minėtos sutarties pakeitimo.

Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija naudojasi proga dar kartą pareikšti savo nuoširdžiausią pagarbą Lenkijos Respublikos ambasadai.

Vilnius, 1998 m. liepos 7 d.

LENKIJOS RESPUBLIKOS AMBASADA
Vilnius

Parengė: J.Šukienė (TSD TSS) -

Tvirtino: D.Jurgelevičius

Pasirašė:

II

DPR 1 4-2-98

Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija reiškia pagarbą Lietuvos Respublikos ambasada Varšuvoje ir turi garbės patvirtinti, kad gavo tokią 1998 m. liepos 7 d. notą Nr. 417/98:

“Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija reiškia savo pagarbą Lenkijos Respublikos ambasada Vilniuje ir turi garbės pranešti, kad Lietuvos pusė, remdamasi 1997.10.9 Lietuvos Respublikos ir Lenkijos transporto ministerijų ir geležinkelių atstovų pasitarimo Protokolo 6.3 punktu ir 1998.01.22 Lenkijos ir Lietuvos geležinkelių pasienio komisijos pasitarimo Protokolu, siūlo pakeisti 1998.08.12 pasirašytos sutarties tarp Lenkijos Respublikos ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėl sienos perėjimo punktų 1 straipsnio 1 dalies 2 punktą: vietoje žodžio “Šeštokų” įrašyti žodį “Mockavos” ir visą punktą išdėstyti taip - “Mockava-Trakiškės, geležinkeliu”.

Jeigu Lenkijos pusei šis pasiūlymas yra priimtinas ši Nota ir Lenkijos Respublikos atsakomoji Nota sudarys susitarimą dėl minėtos sutarties pakeitimo.

Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerija naudojasi proga dar kartą pareikšti savo nuoširdžiausią pagarbą Lenkijos Respublikos ambasada Vilniuje.

Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija turi garbės pranešti, kad Lenkijos Respublikos Vyriausybės sutinka, kad Sutarties tarp Lenkijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės dėl sienos perėjimo punktų, pasirašytos 1992 m. rugpjūčio 12 d. Varšuvoje, 1 straipsnio 1 dalies 2 punktas skambėtų:

“2/ Trakiškės-Mockava, geležinkeliu”.

Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija siūlo, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nota ir ši nota sudarytų Susitarimą tarp Lenkijos Respublikos Vyriausybės ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės, kuris įsigalios nuo šios notos gavimo dienos.

Lenkijos Respublikos Užsienio reikalų ministerija naudojasi proga dar kartą pareikšti savo nuoširdžiausią pagarbą Lietuvos Respublikos ambasada.

/-/

Varšuva, 1998 m. lapkričio 19 d.

[POLISH TEXT – TEXTE POLONAIS]

II

DPR I 214-2-98

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej przesyła wyrazy szacunku Ambasadzie Republiki Litewskiej w Warszawie i ma zaszczyt potwierdzić odbiór noty nr 417/98 z dnia 7 lipca 1998 roku o następującej treści:

„Ministerstwo Spraw Zagranicznych Litwy składa Ambasadzie Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie wyrazy szacunku i ma zaszczyt poinformować, że strona litewska – w oparciu o punkt 6.3 Protokołu Porozumienia między Ministerstwami Transportu i przedstawicielami kolei Republiki Litewskiej i Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 9.10.1997r. i Protokołu do Porozumienia Polsko – Litewskiej Komisji Granicznej ds. Transportu Kolejowego z dn. 22.01.1998 r. – proponuje zmienić w artykule 1 ustęp 1 punkt 2 Umowy zawartej między Rządem RL i RP w sprawie przejść granicznych z dnia 12.08.1992 : zamiast wyrazu „Szeszakai” wpisać słowo „Mockawa” i cały punkt zapisać „Mockawa-Trakisзки, kolejowe.”

W przypadku, jeżeli strona polska zaakceptuje tę notę i Ambasada RP potwierdzi to notą – będzie można uważać, że osiągnięto porozumienie co do zmiany ww. Umowy.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Republiki Litewskiej korzysta z okazji, aby ponowić Ambasadzie RP w Wilnie wyrazy swojego najwyższego szacunku.”

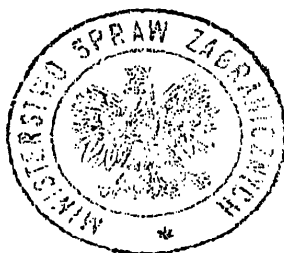
Ambasada
Republiki Litewskiej
w Warszawie

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej ma zaszczyt zakomunikować, że Rząd Rzeczypospolitej Polskiej wyraża zgodę, aby artykuł 1 ustęp 1 punkt 2 Umowy między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej w sprawie przejść granicznych, sporządzonej w Warszawie dnia 12 sierpnia 1992 roku, otrzymał brzmienie:

„2/ Trakiszki - Mockawa, kolejowe”.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej proponuje, aby nota Rządu Republiki Litewskiej i niniejsza nota stanowiły Porozumienie między Rządem Rzeczypospolitej Polskiej a Rządem Republiki Litewskiej, które wejdzie w życie w dniu otrzymania niniejszej noty.

Ministerstwo Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej korzysta z okazji, aby ponowić Ambasadzie Republiki Litewskiej wyrazy swojego wysokiego poważania.

Warszawa, dnia 19 listopada 1998 roku

[ENGLISH TEXT – TEXTE ANGLAIS]

TREATY BETWEEN THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF
LITHUANIA AND THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF PO-
LAND CONCERNING FRONTIER CROSSING POINTS

The Government of the Republic of Lithuania and the Government of the Republic of Poland, hereinafter referred to as the Contracting Parties,

Guided by a desire to regulate the bases for the functioning of frontier crossing points,

Striving to increase the admitting capacity of the frontier crossing points and the creation of conditions for the regular monitoring of persons, means of transport and goods,

Have agreed as follows:

Article 1

1. The crossing of the State frontier between the Republic of Lithuania and the Republic of Poland shall take place through the following frontier crossing points:

- (1) Łazdijaj-Ogrodniki, a road crossing point;
- (2) Szestokaj-Trakiszki, a railway crossing point.

2. The frontier crossing points referred to in paragraph 1 shall be accessible throughout the day for the crossing of the frontier by persons, means of transport and goods, without regard to their nationality.

Article 2

1. The crossing of the State frontier by persons at road crossing points shall take place by means of transport or on foot.

2. The crossing of the State frontier on foot at active frontier crossing points shall take place on the basis of specially issued traffic passes.

Article 3

1. The Contracting Parties undertake to open the Kalwarija-Budzisko road frontier crossing point, accessible throughout the day to persons, means of transport and goods, regardless of their nationality.

2. After the opening of the Kalwarija-Budzisko frontier crossing point to the movement of goods, the Łazdijaj-Ogrodniki frontier crossing point shall be open solely to passenger traffic.

Article 4

1. Each of the Contracting Parties shall prepare in the territory of its State the infrastructure for the frontier crossing point referred to in Article 3, paragraph 1, giving due regard to the expected movement of persons, means of transport and goods.

2. In the design and during the construction of the structures at the frontier crossing points, provision shall be made for the possibility of creating the conditions for the simultaneous carrying out of frontier, customs and other types of monitoring by the competent agencies of the two Contracting Parties in the territory of one or the other of the States.

3. The design conditions and the construction plans of the structures of each frontier crossing point shall be subject to mutual adjustment between the competent agencies of the two Contracting Parties.

Article 5

The competent agencies of the Contracting Parties shall take appropriate steps with a view to the rationalization of frontier traffic, the optimal utilization of existing frontier crossing points and the opening of new, suitably placed frontier crossing points. The provisions of Article 4 shall be applied in carrying out the aforementioned tasks.

Article 6

The establishment, opening or closing of frontier crossing points and the suspension, restriction or expansion of the types of traffic at active frontier crossing points shall take place on the basis of mutual adjustment between the Contracting Parties through an exchange of notes.

Article 7

1. Each of the Contracting Parties may suspend or restrict frontier traffic at individual frontier crossing points for important sanitary and health reasons, because of a threat to public safety or because of natural disasters. A Contracting Party which intends to suspend or restrict frontier traffic shall notify that fact to the other Contracting Party not later than five days before the planned suspension or restriction of traffic.

2. In urgent cases the notice referred to in paragraph 1 must be received not later than twenty-four hours before the planned suspension or restriction of traffic.

3. With regard to the suspension or restriction of frontier traffic in connection with planned repairs of the structures at the frontier crossing points or communications installations, the Contracting Parties shall inform each other not later than three months before the beginning of the repair work, stating the time when the work will be finished.

Article 8

The Chief of the Frontier Guard Service of the Republic of Lithuania and the Commander-in-Chief of the Frontier Guard of the Republic of Poland may in justifiable cases, after consultation with each other and in coordination with the competent agencies of their States, subject to observance of the appropriate requirements and monitoring, permit crossing of the State frontier:

- (1) at frontier crossing points at which frontier crossings of that type are not provided for;
- (2) at locations other than the active frontier crossing points.

Article 9

1. This Treaty is subject to ratification by the Governments of the two States and shall enter into force after completion of the exchange of notes giving notice of such ratification.

2. This Treaty is concluded for an indefinite period. It may be denounced through notification by either of the Contracting Parties. In such case the Treaty shall cease to have effect upon the expiry of 12 months from the date of denunciation.

DONE at Warsaw on the twelfth day of August 1992, in duplicate in the Lithuanian and Polish languages, both texts being equally authentic.

By the authority of the Government of the Republic of Lithuania:

By the authority of the Government of the Republic of Poland:

EXCHANGE OF NOTES

I

Vilnius, 7 July 1998

417/98

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania presents its compliments to the Embassy of the Republic of Poland at Vilnius and has the honour to inform it that the Lithuanian Party—on the basis of paragraph 6.3 of the Protocol of Understanding between the Ministries of Transport and representatives of the railways of the Republic of Lithuania and the Republic of Poland dated 9 October 1997 and the Protocol to the Agreement of the Polish-Lithuanian Frontier Commission in matters of Rail Transport dated 22 January 1998—proposes to make the following change in Article 1, paragraph 1, subparagraph 2, of the Treaty between the Governments of the Republic of Lithuania and the Republic of Poland concerning Frontier Crossing Points, concluded on 12 August 1992: to replace the word “Szeszokaj” with the word “Mockawa” and to make the entire subparagraph read “Mockawa-Trakiszki, a railway crossing point.”

If the Polish Party accepts this note and the Embassy of the Republic of Poland confirms such acceptance by means of a note, then an understanding may be considered to have been reached with regard to an amendment of the above-mentioned Treaty.

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Lithuania, etc.

To the Embassy of the Republic of Poland
Vilnius

II

Warsaw, 19 November 1998

DPR 1214-2-98

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland presents its compliments the Embassy of the Republic of Lithuania at Warsaw and has the honour to confirm receipt of note No. 417/98 dated 7 July 1998, which reads as follows:

[See note I]

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland has the honour to state that the Government of the Republic of Poland expresses its agreement to amending Article 1, paragraph 1, subparagraph 2, of the Treaty between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Lithuania concerning Frontier Crossing Points, signed at Warsaw on 12 August 1992, as follows:

“(2) Trakiszki-Mockawa, a railway crossing point.”

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland proposes that the note of the Government of the Republic of Lithuania and this note should constitute an Agreement between the Government of the Republic of Poland and the Government of the Republic of Lithuania, which shall enter into force on the date of receipt of this note.

The Ministry of Foreign Affairs of the Republic of Poland, etc.

[TRANSLATION – TRADUCTION]

TRAITÉ ENTRE LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE LITUANIE ET LE GOUVERNEMENT DE LA RÉPUBLIQUE DE POLOGNE
RELATIF AUX POSTES DE PASSAGES DE LA FRONTIÈRE

Le Gouvernement de la République de Lituanie et le Gouvernement de la République de Pologne, dénommés ci-après les Parties contractantes,

Désireux de réguler les bases du fonctionnement des postes de passages de la frontière,

Visant à renforcer la capacité d'admission des postes de passages de la frontière et à créer les conditions nécessaires au contrôle régulier des personnes, des moyens de transport et des marchandises,

Sont convenus de ce qui suit :

Article premier

1. La traversée de la frontière d'État entre la République de Lituanie et la République de Pologne se fera par les postes de passage de la frontière suivants :

- (1) Łazdijaj-Ogrodniki, un poste de passage routier;
- (2) Szestokaj-Trakiszki, un poste de passage ferroviaire.

2. Les postes de passage de la frontière visés au paragraphe 1 seront accessibles pendant toute la journée pour la traversée de personnes, de moyens de transport et de marchandises, quelle que soit leur nationalité.

Article 2

1. La traversée de la frontière d'État par des personnes aux postes de passage routiers se fera à pied ou par des moyens de transport.

2. La traversée de la frontière d'État à pied aux postes de passage de la frontière actifs se fera sur la base de laissez-passer spécialement délivrés.

Article 3

1. Les Parties contractantes s'engagent à ouvrir le poste de passage de la frontière situé sur la route Kalwarija-Budzisko, accessible toute la journée aux personnes, aux moyens de transport et aux marchandises, quelle que soit leur nationalité.

2. Après l'ouverture du poste de passage de la frontière de Kalwarija-Budzisko aux mouvements de marchandises, le poste de passage de la frontière de Łazdijaj-Ogrodniki sera réservé au passage des personnes.

Article 4

1. Chacune des Parties contractantes préparera sur son territoire les infrastructures du poste de passage à la frontière visé à l'article 3, paragraphe 1, en prêtant une attention particulière aux mouvements attendus de personnes, de moyens de transport et de marchandises.

2. Lors de la conception et pendant la construction des infrastructures des postes de passage de la frontière, on prévoira la possibilité de créer les conditions nécessaires au contrôle frontalier, douanier et autre par les autorités compétentes des deux Parties contractantes, sur le territoire de l'un ou l'autre des États.

3. Les conditions de conception et les plans de construction des infrastructures de chaque poste de passage de la frontière seront soumis aux autorités compétentes des deux Parties contractantes qui pourront les modifier si nécessaire.

Article 5

Les autorités compétentes des Parties contractantes prendront les mesures appropriées afin de rationaliser la circulation à la frontière, d'assurer l'utilisation optimale des postes de passage de la frontière existants et de procéder à l'ouverture de nouveaux postes de passage de la frontière correctement situés. Les dispositions de l'article 4 s'appliqueront aux tâches précitées.

Article 6

L'établissement, l'ouverture ou la fermeture de postes de passage de la frontière et la suspension, la restriction ou l'expansion des types de mouvements aux postes de passage de la frontière actifs interviendront sur la base d'accords mutuels entre les Parties contractantes, dans le cadre d'un échange de notes.

Article 7

1. Chacune des Parties contractantes peut suspendre ou restreindre les mouvements frontaliers dans les postes de passage de la frontière pour des motifs sanitaires et de santé importants, en raison d'une menace pour la sécurité publique ou suite à une catastrophe naturelle. Toute Partie contractante qui a l'intention de suspendre ou restreindre les mouvements frontaliers en informera l'autre Partie contractante au plus tard dans les cinq jours avant la suspension ou la restriction planifiée des mouvements.

2. Dans les cas urgents, la notification visée au paragraphe 1 doit être reçue au plus tard 24 heures avant la suspension ou la restriction planifiée des mouvements.

3. En ce qui concerne la suspension ou la restriction des mouvements frontaliers en raison de réparations planifiées des infrastructures dans des postes de passage de la frontière ou des installations de communication, les Parties contractantes s'en informeront mutuellement au plus tard trois mois avant le début desdits travaux de réparation et indiqueront la date de parachèvement desdits travaux.

Article 8

Le commandant des troupes de frontière de la République de Lituanie et le commandant en chef des troupes de frontière de la République de Pologne peuvent, dans certains cas justifiés, après consultations mutuelles et en coordination avec les autorités compétentes de leurs États, sous réserve du respect des conditions et mesures de contrôle appropriées, permettre la traversée de la frontière d'État :

(1) Aux postes de passage de la frontière pour lesquels ces types de passages ne sont pas prévus;

(2) En d'autres endroits qu'aux postes de passage de la frontière actifs.

Article 9

1. Le présent Traité est soumis à ratification par les Gouvernements des deux États et entrera en vigueur après l'échange des notes annonçant ladite ratification.

2. Le présent Traité est conclu pour une durée indéterminée. Il peut être dénoncé via une notification par l'une ou l'autre des Parties contractantes. Dans un tel cas, le présent Traité cessera ses effets au terme d'une période de 12 mois après la date de la dénonciation.

FAIT en deux exemplaires à Varsovie le 12 août 1992, dans les langues lituanienne et polonaise, les deux textes faisant également foi.

Sur autorité du Gouvernement de la République de Lituanie :

Sur autorité du Gouvernement de la République de Pologne :

ÉCHANGE DE NOTES

I

Vilnius, le 7 juillet 1998

417/98

Le Ministère des affaires étrangères de la République de Lituanie présente ses compliments à l'Ambassade de la République de Pologne à Vilnius et a l'honneur de l'informer que la Partie lituanienne, conformément au Protocole d'entente entre les Ministères des transports et des représentants des chemins de fer de la République de Lituanie et de la République de Pologne daté du 9 octobre 1997, et au Protocole d'accord de la Commission frontalière polonaise-lituanienne en matière de transport ferroviaire du 22 janvier 1998, propose d'apporter les modifications suivantes à l'article premier, paragraphe 1, alinéa 2, du Traité entre les Gouvernements de la République de Lituanie et la République de Pologne relatif aux postes de passages de la frontière conclu le 12 août 1992 : remplacer le mot « Szestokaj » par le mot « Mockawa » et de changer la totalité de l'alinéa en « Mockawa-Trakiszki, un poste de passage ferroviaire ».

Si la Partie polonaise accepte la présente note et si l'ambassade de la République de Pologne confirme cette acceptation au moyen d'une note, un accord peut être considéré comme étant conclu concernant l'amendement du Traité précité.

Le Ministère des affaires étrangères de la République de Lituanie, etc.

À l'Ambassade de la République de Pologne
Vilnius

II

Varsovie, le 19 novembre 1998

DPR 1214-2-98

Le Ministère des affaires étrangères de la République de Pologne présente ses compliments à l'Ambassade de la République de Lituanie à Varsovie et a l'honneur de confirmer la réception de la note numéro 417/98 du 7 juillet 1998 dont le texte est le suivant :

[Voir Note I]

Le Ministère des affaires étrangères de la République de Pologne a l'honneur de déclarer que le Gouvernement de la République de Pologne marque son accord avec la modification de l'article premier, paragraphe 1, alinéa 2, du Traité entre le Gouvernement de la République de Pologne et le Gouvernement de la République de Lituanie relatif aux postes de passage de la frontière, signé à Varsovie le 12 août 1992, de la manière suivante :

« (2) Trakisзки-Mockawa, un poste de passage ferroviaire ».

Le Ministère des affaires étrangères de la République de Pologne propose que la note du Gouvernement de la République de Lituanie et la présente note constituent un Accord entre le Gouvernement de République de Pologne et le Gouvernement de la République de Lituanie, lequel entrera en vigueur à la date de réception de la présente note.

Le Ministère des affaires étrangères de la République de Pologne, etc.

No. 44505

**Turkey
and
Libyan Arab Jamahiriya**

Consular Convention between the Republic of Turkey and the Socialist People's Libyan Arab Jamahiriya. Ankara, 8 February 2002

Entry into force: *12 May 2006 by the exchange of instruments of ratification, in accordance with article 50*

Authentic texts: *Arabic and Turkish*

Registration with the Secretariat of the United Nations: *Turkey, 1 November 2007*

**Turquie
et
Jamahiriya arabe libyenne**

Convention consulaire entre la République turque et la Jamahiriya arabe libyenne populaire et socialiste. Ankara, 8 février 2002

Entrée en vigueur : *12 mai 2006 par échange des instruments de ratification, conformément à l'article 50*

Textes authentiques : *arabe et turc*

Enregistrement auprès du Secrétariat des Nations Unies : *Turquie, 1er novembre 2007*

الفصل السادس

أحكام ختامية

مادة (50)

- 1- يتم التصديق على هذه الاتفاقية وفقا للإجراءات القانونية المعمول بها في كلا البلدين .
- 2- تسري هذه الاتفاقية لمدة غير محددة ويبدأ العمل بها بعد مضي ثلاثين يوما من تاريخ تبادل وثائق التصديق .
- 3- يجوز لكل من طرفي هذه الاتفاقية إلغاؤها شرط أن يتم ذلك بإخطار كتابي للطرف الآخر عبر القنوات الدبلوماسية، ويصبح هذا الإلغاء ساري المفعول بعد مضي ستة من تاريخ الإخطار بالإلغاء .

حررت ووقعت في مدينة أنقرة بـتاريخ 8 / 2 / 2002 إفرنجي من نسختين أصليتين باللغتين العربية والتركية وكلاهما متساو في القوة القانونية .

عن
الجمهورية العربية الليبية الشعبية
الاشتراكية العظمى

عبد الرحمن محمد منقلم
أمين اللجنة الشعبية العامة للاتصال
الخارجي والتعاون الدولي

عن
الجمهورية التركية

إسماعيل جم
وزير الخارجية

الفصل الخامس

احكام عامة

مادة (44)

لا يجوز للموظفين القنصلين مباشرة اختصاصاتهم خارج دائرة اختصاصهم القنصلي الا اذا وافقت السلطات المختصة في الدولة المضيفة على ان يباشروا اعمالهم خارج هذه الدائرة .

مادة (45)

فيما عدا الوظائف المبينة في هذه الاتفاقية يصرح للموظفين القنصلين مباشرة اية وظيفة قنصلية معترف بها من من الدولة المضيفة كما لو كانت ضمن اختصاصهم .

مادة (46)

بعد اخذ موافقة الدولة المضيفة فانه يكون للبعثة القنصلية ان تباشر الوظائف القنصلية في الدولة المضيفة لحساب دولة ثالثة .

مادة (47)

اثناء مباشرة وظائفهم يجوز للموظفين القنصلين التوجه :-

أ- الى السلطات المحلية المختصة بدائرتهم القنصلية .

ب- الى السلطات المركزية المختصة في الدولة المضيفة في حدود ما تجيزه القوانين واللوائح والعرف في هذه الدولة والاتفاقيات الدولية .

مادة (48)

يجوز للدولة الموفدة بعد اختيار الدولة المضيفة ان تكلف بعثتها القنصلية القائمة في هذه الدولة ان تباشر الاختصاصات القنصلية في دولة أخرى .

مادة (49)

الخلافاً الناشئة عن تطبيق او تفسير هذا الاتفاقية يتم تسويتها بين الدولتين بالطرق الدبلوماسية.

في حالة غرق إحدى سفن الدولة الموفدة أو جنوحها أو عطبها وإذا ما وجد أي من أجهزتها أو حمولتها أو أي شيء آخر كان موجوداً على سطحها على شاطئ الدولة المضيفة أو بالقرب من الشاطئ أو تم إحضارها إلى أحد موانئها ، يحق للموظف القنصلي أن يقوم باتخاذ الإجراءات الخاصة بالحفاظ على هذه الأشياء وإدارتها نيابة عن ربان السفينة أو وكيله أو الوكيل البحري أو ممثل شركات التأمين وذلك في حالة عدم تواجد هؤلاء أو عدم قدرتهم على اتخاذ هذه الإجراءات .

4- يمكن للموظف القنصلي أيضاً اتخاذ الإجراءات المذكورة في الفقرة (3) من هذه المادة بشأن أي شيء يخص أحد رعايا الدولة الموفدة ويكون مصدره ظهر السفينة أو حمولتها أياً كانت جنسيتها ويكون قد تم إحضاره إلى أحد موانئ الدولة المضيفة أو تم العثور عليه على الشاطئ أو بالقرب من الشاطئ أو على ظهر السفينة الجانحة أو الغارقة أو المصابة بعطب وتقوم السلطات المختصة بالدولة المضيفة بإخطار الموظف القنصلي بالعثور على هذه الأشياء بلا تأخير .

5- ويحق للموظف القنصلي المشاركة في التحقيق الجاري بهدف تحديد أسباب الجنوح والغرق والاصابة بالعطب بما يتفق مع القوانين واللوائح للدولة المضيفة .

مادة (42)

لا تطبق أحكام المواد (38 ، 39 ، 40 ، 41) على السفن الحربية .

مادة (43)

1- يجوز للموظفين القنصليين مباشرة حقوق الرقابة والتفتيش المنصوص عليها في قوانين ولوائح الدولة الموفدة بشأن المركبات الجوية (الطائرات) المسجلة في هذه الدولة وكذلك بشأن طاقمها ويجوز لهم أيضاً تقديم المساعدات لها ولهم .

3- عندما تصاب مركبة جوية (طائرة) مسجلة في الدولة الموفدة بكارثة في إقليم الدولة المضيفة تقوم سلطات هذه الدولة بتبليغ ذلك دون تأخير لأقرب بعثة قنصلية للمكان الذي وقعت فيه الكارثة .

ثانياً :-**تدخل سلطات الدولة المضيفة على ظهر السفينة :**

1- في حالة عزم احد محاكم او سلطات الدولة المضيفة القبض على او حجز ربان السفينة او احد افراد طاقمها او ركبائها على ظهر السفينة او اى شخص اخر ليس من رعايا الدولة المضيفة او ضبط اى ممتلكات على ظهر السفينة او الاضطلاع بتحقيق رسمي فان على السلطات المختصة بالدولة المضيفة ان تقوم بإخطار الموظف القنصلي مسبقاً من اجل ان يتواجد أثناء اتخاذ الاجراءات وإذا ما حالت الضرورة دون إخطار الموظف القنصلي مسبقاً او اذا لم يكن هناك اى موظف قنصلي خلال تنفيذ هذه الاجراءات فان على سلطات الدولة المضيفة اخطار الموظف القنصلي دون تأخير وبشكل كامل بالاجراءات التى اتخذتها وسوف تسهل سلطات الدولة المضيفة للموظف القنصلي زيارة الشخص المقبوض عليه والمحجوز والاتصال به واتخاذ الاجراءات المناسبة بهدف حماية مصالح السفينة او الشخص المعنى.

2- ان أحكام الفقرة السابقة لا تنطبق على الإشراف والرقابة المعتادة التى تضطلع به سلطات الدولة المضيفة فيما يتعلق بجوازات السفر والجمارك والصحة العامة والثلوث البحري وحماية الأرواح في البحار او على اى تدخل يتم بناء على طلب او بموافقة ربان السفينة .

مادة (41)

1- اذ ما جنحت احدى سفن الدولة الموفدة واصابتها اضرار او غرقت أو قذف بها على الشاطئ أو تعرضت لاي عطب بالمياه الإقليمية او الداخلية للدولة المضيفة بما في ذلك الموانئ تقوم السلطات المختصة في هذه الدولة باخطار الموظف القنصلي للدولة المضيفة دون تأخير .

2- في الحالات المشار اليها في الفقرة (1) من هذه المادة تتخذ السلطات المختصة في الدولة المضيفة - وفق احكام قانونها - الاجراءات الضرورية بهدف تنظيم عمليات الانقاذ والحماية للسفينة والركاب والطاقم واجهزة السفينة وحمولتها وتموينها وای شئ آخر على سطحها وايضاً بهدف تلافى اى اضرار تلحق بالملكية او النظام على ظهر السفينة واستبعادها وسوف تتخذ هذه الاجراءات ايضاً بشأن الاشياء التى تعتبر جزء من سفينة او من حمولتها تكون قد القى بها خارج السفينة ، وتقوم السلطات في الدولة المضيفة باخطار الموظف القنصلي بالاجراءات التى تم اتخاذها وتقوم هذه السلطات بمعاونة الموظف القنصلي من اجل اتخاذ كافة الاجراءات اللازمة في حالات الجنوح او الغرق او العطب .

اتخاذ الاجراءات التى لا بد منها من اجل قبول ريان السفينة و اى عضو اخر من طاقمها في المستشفيات واعادتهم الى بلدهم .

هـ - تلقى واصدار وتوقيع كل انواع الشهادات والمستندات الخاصة بالجنسية والملكية والحقوق الاخرى العينية وكذلك الخاصة بحالة استخدام السفينة .

و- تقديم العون والمساعدة للريان ولاى عضو من افراد الطاقم فيما يتعلق باتصالاتهم مع المحاكم والسلطات الاخرى في الدولة المضيفة ومن اجل ذلك توفير المساعدة القضائية والترجمة وغيرها .

ز- اتخاذ جميع الاجراءات اللازمة من اجل توفير الانضباط والنظام على ظهر السفينة .

ح- ضمان تطبيق القوانين واللوائح الخاصة بالدولة الموفدة في المسائل البحرية على ظهر السفن التابعة لها .

مادة (40)

اولاً :-

الاختصاص القضائي على ظهر السفينة :-

1- لا تختص محاكم وسلطات الدولة المضيفة بممارسة اختصاصاتها فيما يتعلق بأية مخالفة ترتكب على ظهر السفينة التابعة للدولة الموفدة الا في الحالات التالية :-

أ- المخالفات التى يرتكبها او ترتكب ضد احد رعايا الدولة المضيفة او ترتكبها او ترتكب ضد اى شخص غير احد اعضاء الطاقم .

ب- المخالفات التى تهدد الهدوء والسكينة او الا من في الميناء والمياه الاقليمية او المياه الداخلية للدولة المضيفة .

ج- المخالفات لقوانين ولوائح الدولة المضيفة الخاصة بالصحة العامة وحماية الارواح بالبحر ودخول واقامة الاجانب والرسوم الجمركية وحماية البيئة البحرية و اى مخالفة لقوانين التهريب .

د- المخالفات المعاقب عليها بمقتضى تشريع الدولة المضيفة بعقوبة مقيدة للحرية لمدة لا تقل عن ثلاثة سنوات او بعقوبة اكثر من ذلك .

2- في الحالات الاخرى لا تتدخل السلطات المشار اليها اعلاه الا بناء على طلب او موافقة الموظف القنصلى .

أن تكون جميع الضرائب والديون المورثة المعلن عنها خلال المدة المقررة حسب تشريعات الدولة المضيفة قد تم سدادها .

5- وفي حالة وفاة أحد رعايا الدولة أثناء تواجده على إقليم الدولة المضيفة فإن متعلقاته الشخصية وامواله التي تركها والتي يطالب بها أي وريث متواجد يجرى تسليمها دون إجراءات أخرى إلى البعثة القنصلية للدولة الموفدة بصفة مؤقتة للحفاظ عليها دون ان يؤثر على حق السلطات الإدارية والقضائية للدولة المضيفة في وضع اليد عليها من اجل مصلحة العدالة .

وتلتزم البعثة القنصلية بإعادة هذه المتعلقات الشخصية والأموال إلى أية سلطة في الدولة المضيفة تكون قد تم تعيينها للقيام بإدارة أو تصفية التركة وعلى البعثة القنصلية احترام تشريع الدولة المضيفة فيما يتعلق بالاستيلاء على المتعلقات وتحويل المبالغ المالية .

مادة (38)

يحق للموظف القنصلي مساعد سفن الدولة الموفدة بكل طرق المساعدة المنصوص عليها في هذه الاتفاقية وكذلك مساعدة أطقمها خلال أقامتهم في المياه الإقليمية للدولة المضيفة بما في ذلك المواني فور السماح لهذه السفن بدخولها ، وله حق الرقابة والتفتيش على هذه السفن وعلى اطقمها ، ومن اجل هذا الهدف يمكنه زيارة سفن الدولة الموفدة واستقبال وربانيتها واطقمها .

مادة (39)

فيما يتعلق بسفن الدولة الموفدة يحق للموظفين القنصليين الاتي بشرط ألا يتعارض ذلك مع تشريعات الدولة المضيفة :-

أ- استجواب ربان السفينة وای عضو من طاقمها التحقيق واستقبال والتأشير على مستندات السفينة وتلقى الاعلانات الخاصة بالسفينة وحمولتها وخطوط سيرها واصدار الشهادات اللازمة لتسهيل دخولها وبقاءها ومغادرتها .

ب- التدخل من اجل تسوية او تسهيل التسوية حسب قوانين الدولة الموفدة بشأن كل خلاف فيما بين الربان وباقي افراد الطاقم بما في ذلك الخلافات المتعلقة بعقود الاستخدام وظروف العمل

ج- اتخاذ التدابير الخاصة بتعيين وعزل الربان واعضاء الطاقم الاخرين .

الحقوق المشار إليها في الفقرتين السابقتين يجب ممارستها في إطار القوانين ولوائح الدولة المضيفة أخذاً في الاعتبار أن هذه القوانين واللوائح يلزم أن تسمح بتحقيق الأهداف المرجوة من هذه الحقوق المرخصة بمقتضى هذه المادة .

مادة (37)

1- في حالة وفاة أحد رعايا الدولة الموفدة على ارض الدولة المضيفة فإن جهات الاختصاص لهذه الدولة تبلغ الأمر دون تأخير للبعثة القنصلية .

2- أ- عندما تخطر البعثة القنصلية بوفاة أحد رعاياها فعلى الجهات المسؤولة في الدولة المضيفة - وفق ما تسمح به قوانين هذه الدولة يعطى كافة المعلومات التي يمكنها إعداد حصر الارث وقائمة الورثة .

ب- يحق للبعثة القنصلية للدولة الموفدة ان تطلب من السلطات المختصة في الدولة المضيفة اتخاذ إجراءات حماية وإدارة الممتلكات موضوع التركة الموجود في إقليم الدولة المضيفة وذلك دون تأخير .

ج- ويمكن للموظف القنصلي المساعدة بنفسه أو عن طريق ممثل عنه في تنفيذ الإجراءات المشار إليها في الفقرة (ب) من هذه المادة .

3- وفي حالة ضرورة اتخاذ إجراءات تحفظية وكذلك في حالة عدم تواجد أي وارث أو أي وكيل عنه يجرى استدعاء أحد الموظفين القنصليين للدولة الموفدة بمعرفة سلطات الدولة المضيفة لحضور إجراءات وضع الأختام ورفعها ، وكذلك إعداد حصر الإرث وإعلام الورثة .

4- وبعد إتمام الإجراءات الخاصة بالإرث على إقليم الدولة المضيفة وكذلك الخاصة بمنقولات التركة وعائد بيع المنقولات والعقارات الخاصة بأحد الورثة فإن على الدولة المضيفة في حالة عدم تواجد الوريث أو موكله في إقليم الدولة المضيفة ان تقوم بتسليم هذه الممتلكات أو عائد البيع للبعثة القنصلية للدولة الموفدة بشرط :-

أ- أن يتم التأكد من توافر صفة الوارث الطبيعي أو الموصى له .

ب- أن تكون السلطات المختصة في حالة ضرورة ذلك قد صرحت بتسليم هذه الممتلكات أو عائد بيعها .

الأوراق والعقود التي يرغب الرعايا في تحريرها أو إبرامها في هذا الشكل الموثق ، وذلك باستثناء العقود الخاصة بإنشاء أو نقل الحقوق العينية على العقارات الكائنة في الدولة المضيفة .

ب- الأوراق والعقود ايا كانت جنسيته أطرافها المتعلقة بأموال قائمة أو أعمال جارية على إقليم الدولة الموقدة إذا كان مقصوداً استخدامها فيما له اثر قانوني على إقليم هذه الدولة .

7- ان يتسلموا كودائع وبما لا يتعارض مع تشريع الدولة المضيفة مبالغ نقدية أو مستندات أو أية أشياء أخرى ايا كانت طبيعتها تسلم إليهم من رعايا الدولة الموقدة أو لحسابهم ولا تسرى على هذه الإبداعات الأحكام الخاصة بالحصانات المنصوص عليها في المادة (16) من هذه الاتفاقية ويجب عليهم الاحتفاظ بها في الأرشيف والسجلات المنصوص عليها في هذه المادة ولا يجوز تصدير هذه الودائع إلا في حدود ما تسمح به قوانين الدولة المضيفة .

8- أ- تحرير وتسجيل وتسليم شهادات الحالة المدنية لرعايا الدولة الموقدة .

ب- إبرام الزواج إذا كان الراغبون فيه من رعايا الدولة الموقدة وعليهم إبلاغ السلطات المختصة في الدولة المضيفة بذلك إذا كان تشريع هذه الدولة يتطلب هذا الإبلاغ .

9- استلام جميع التبليغات الخاصة بسن الرشد في إطار ما يتفق مع تشريع كل من الدولتين المتعاقدين وتنظيم الوصاية والقوامة على رعاياهم من ناقصي الأهلية ولا تعفى أحكام الفقرتين (2 ، 3) من هذه المادة رعايا الدولة الموقدة من الالتزام بعمل التبليغات المنصوص عليها في قوانين للدولة المضيفة .

مادة (36)

1- ما لم يعترض الشخص المعنى ، تبلغ البعثة القنصلية للبلد الموقد من سلطات الدولة المضيفة بجميع الإجراءات السالبة للحرية التي تتخذ ضد أحد رعاياها وكذلك أسبابها خلال أسبوعين تبدأ من يوم القبض على الشخص أو حبسه أو سلب حريته بأي طريقة كانت جميع الاتصالات التي توجه إلى البعثة القنصلية من الشخص المقبوض عليه أو المحبوس أو المسلوبة حريته بأي طريقة كانت يجب أن تسلم بواسطة سلطات الدولة المضيفة بدون تأخير وعلى هذه السلطات الأخيرة أن تخبر هذا الشخص بحقوقه وفقاً لحكم هذه الفقرة .

2- يجوز للموظف القنصلي أن يجتمع أو يتصل بالشخص المقبوض عليه أو المحبوس احتياطياً أو المسلوبة حريته ايا كان السبب وذلك ما لم يتعرض هذا الشخص على ذلك صراحة .

ويلزم السماح للموظف القنصلي بزيارة هذا الشخص خلال فترة من يومين إلى ثلاثة أسابيع من يوم القبض على هذا الشخص أو حبسه أو سلب حريته ايا كان السبب .

'واتخاذ الإجراءات التحفظية التي تستهدف حماية وحقوق هؤلاء الرعايا إذا كانوا لا يستطيعون اتخاذها في الوقت المناسب ، بسبب غيبتهم أو لأي سبب آخر .

4- التعرف بجميع الوسائل الشرعية على ظروف وتطور الحياة التجارية والاقتصادية والسياحية والاجتماعية والعلمية والثقافية والفنية في الدولة المضيفة وإعداد تقرير بذلك للدولة الموفدة وتزويد الأشخاص المعنيين بالبيانات .

مادة (35)

يكون للموظفين القنصليين في دائرة اختصاصهم القنصلي الحق فيما يلي :-

1- ان يقوموا بقيد رعاياهم وعمل إحصاء بالمسجلين منهم وذلك في حدود ما يسمح به تشريع الدولة المضيفة ولهم في ذلك طلب معاونة السلطات المختصة في هذه الدولة .

2- ان يقوموا بالنشر عن طريق الصحافة للإعلانات الخاصة بأعمال القنصلية وذلك فيما يهم رعاياهم أو تسليم إلا أمر والمستندات المختلفة الصادرة من سلطات الدولة المضيفة طالما كانت هذه الإعلانات أو إلا أمر أو المستندات تتعلق بالخدمة الوطنية .

3- ان يقوموا بتسليم أو تجديد أو تعديل ما يلي :-

أ- جوازات السفر أو أي وثيقة سفر خاصة برعايا الدولة الموفدة .

ب- التأشيرات والمستندات الخاصة بالأفراد الذين يرغبون في التوجه إلى الدولة الموفدة .

4- أن يسلموا الأوراق القضائية وشبه القضائية ويقوموا بتنفيذ الاابات القضائية بما يتفق والاتفاقيات الدولية والثنائية النافذة وبالطرق التي تتفق مع قوانين ولوائح الدولة المضيفة .

5- أ- بترجمة والتصديق على كل مستند صادر من السلطات أو من موظفي الدولة المضيفة أو الدولة الموفدة ، وبما لا يتعارض مع القوانين واللوائح المعمول بها في الدولة المضيفة ، وتعتبر الترجمة الصادرة منهم لها نفس قوة الترجمة التي يقوم بها مترجم حالف لليمين في أي من الدولتين .

ب- تلقي جميع الإعلانات واتخاذ جميع التصرفات القانونية من أجل التصديق واعتماد التوقيعات والتأشيرات واعطاء الشهادات وترجمة المستندات طالما كانت هذه التصرفات أو التشكليات لازمة وفقاً لقوانين ولوائح الدولة الموفدة .

6- ان يقوموا بتوثيق وبما لا يتعارض مع قوانين ولوائح الدولة المضيفة الآتي :

- 2- جميع أفراد عائلة عضو البعثة القنصلية المقيمون معه يستفيدون من المزايا والحصانات في هذه الاتفاقية اعتباراً من تاريخ تمتع عضو البعثة القنصلية بها .
- 3- عند انتهاء عمل عضو البعثة القنصلية تنتهي الامتيازات والحصانات المقررة وكذلك بالنسبة لأفراد عائلته المقيمين معه في أي من التاريخي الآتيين أقرب :-
- من تاريخ مغادرة الشخص المعنى الدولة المضيضة نهائياً أو بعد انتهاء المهلة المناسبة التي تسمح له بهذه المغادرة وحتى هذه اللحظة له جميع المزايا والحصانات حتى في حالة النزاع المسلح .-
- أما فيما يتعلق بالأشخاص المشار إليهم في الفقرة (2) من هذه المادة فإن امتيازاتهم وحصاناتهم تنتهي بانتهاء أقامتهم مع عضو البعثة القنصلية مع مراعاة أنه إذا كان في عزم هذا الشخص مغادرة إقليم الدولة المضيضة في أجل مناسب ، فإنه يظل متمتعاً بامتيازاته وحصاناته حتى المغادرة .
- 4- ومع ذلك فإنه فيما يتعلق بالتصرفات التي يقوم بها الموظفون القنصليون أو المستخدمون القنصليون في مقام مباشرتهم لاعمال وظائفهم فإن الحصانة تمتد إليها دون مدة محددة .
- 5- في حالة وفاة أحد أعضاء البعثة القنصلية ، فإن أفراد عائلته المقيمين عه يستمرون في التمتع بالامتيازات والحصانات المقررة لهم إلى أي من التاريخي الآتيين أقرب .
- من تاريخ مغادرتهم إقليم دولة الإقامة من تاريخ انتهاء المهلة المناسبة التي تمنح لهم لهذه المغادرة .

مادة (34)

- 1- حماية حقوق ومصالح الدولة الموفدة في الدولة المضيضة وحقوق ومصالح رعاياها والعمل على تنمية العلاقات بين البلدين المتعاقدين في المجالات التجارية والاقتصادية والسياحية والاجتماعية والعلمية والثقافية والفنية .
- 2- مساعدة رعايا الدولة الموفدة في اتصالاتهم لدى سلطات الدولة المضيضة .
- 3- العمل على تحقيق التمثيل المناسب لرعايا الدولة الموفدة أمام المحاكم والسلطات الأخرى للدولة المضيضة ، وذلك في نطاق الإجراءات والممارسات النافذة في الدولة المضيضة الأخيرة

مادة (30)

مع عدم الإخلال بالامتيازات والحصانات المقررة فإن جميع الأفراد الذين يستفيدون من هذه الامتيازات والحصانات يلتزمون باحترام قوانين ولوائح الدولة المضيقة وخاصة القواعد المتعلقة بالمرور .

ويجب عليهم أيضاً إلا يتدخلوا في الشؤون الداخلية لهذه الدولة .

مادة (31)

يلتزم أعضاء البعثة القنصلية بجميع الالتزامات التي تفرضها قوانين ولوائح الدولة المضيقة في شأن التأمين من المسؤولية المدنية عن استعمال المركبات والسفن والطائرات .

مادة (32)

1- أعضاء البعثة القنصلية الذين من رعايا الدولة المضيقة أو لهم إقامة دائمة فيها أو من رعايا دولة أخرى والذين يباشرون نشاطاً خاصاً في الدولة المضيقة ، لا يستفيدون هم وأفراد عائلاتهم من التسهيلات والامتيازات والحصانات المنصوص عليها في هذا الباب .

2- أفراد عائلة عضو البعثة القنصلية الذين يكونون من رعايا الدولة المضيقة أو من رعايا دولة ثالثة أو الذين تكون لهم إقامة دائمة في الدولة المضيقة لا يستفيدون من التسهيلات والامتيازات والحصانات المنصوص عليها في هذا الباب .

3- يلزم أن تمارس الدولة المضيقة اختصاصها بشأن الأشخاص المذكورين في الفقرتين (1 - 2) بشكل لا يعوق بدرجة مبالغ فيها مباشرة اختصاصات البعثة القنصلية .

((الفصل الرابع))

الوظائف القنصلية

مادة (33)

1- جميع أعضاء البعثة القنصلية يستفيدون من المزايا والحصانات المنصوص عليها في هذه الاتفاقية اعتباراً من تاريخ نفاذها .

- الإدارية للدولة المضيفة على الأفعال التي تقع منهم أثناء مباشرتهم لوظائفهم القنصلية .
- 2- فلا تطبق نصوص الفقرة السابقة من هذه المادة في حالة الدعوى المدنية .
- أ- الناتجة عن إبرام عقد محرر من موظف أو مستخدم قنصلي لم يبرمه صراحة أو ضمناً بصفته وكيلاً عن الدولة الموفدة .
- ب- المرفوعة من الغير بسبب ضرر ناتج عن حادثة وقعت في البلد المضيف من مركبة أو سفينة أو طائرة .

مادة (28)

- 1- يجوز استدعاء أعضاء البعثة القنصلية لأداء شهادتهم أثناء سير إجراءات قضائية أو إدارية ولا يجوز للموظفين أو المستخدمين القنصليين أن يرفضوا أداء الشهادة إذا لم يكن الأمر متعلقاً بالحالة المشار إليها في الفقرة (3) من هذه المادة وإذا رفض الموظف القنصلي أداء الشهادة فإنه لا يجوز اتخاذ إجراءات قسرية ضده أو معاقبته .
- 2- ويجب على السلطة التي تطلب شهادة الموظف القنصلي أن تتجنب أن يكون في شأن ذلك عرفته عن أداء مهام وظيفته ، ويكون لها أن تسمع شهادته في محل أقامته أو في مقر وظيفته أو أن تقبل منه بياناً كتابياً كلما أمكن ذلك .
- 3- لا يلتزم أعضاء البعثة القنصلية أن يشهدوا بشأن أعمال تتصل بممارسة وظائفهم أو يقدموا المراسلات أو المستندات الرسمية الخاصة بها ولهم أيضاً حق رفض الشهادة كخبراء في القانون الوطني للدولة الموفدة .

مادة (29)

- 1- يجوز للدولة الموفدة أن تتنازل عن الامتيازات والحصانات المنصوص عليها في هذه الاتفاقية في شأن أحد أعضاء بعثتها القنصلية .
- 2- يجب أن يكون التنازل صريحاً ومكتوباً وموجهاً إلى الدولة المضيفة .
- 3- إذا كان الموظف القنصلي أو المستخدم القنصلي الذي يستفيد من الحصانة القضائية وفقاً لحكم المادة (27) قد بدأ في اتخاذ إجراءات قضائية فإنه لا يقبل الاستفادة من الحصانة القضائية في شأن الطلب الفرعي المتعلق بالطلب الرئيسي الذي بدأ به إجراءاته .
- 4- التنازل عن الحصانة القضائية في الدعوى المدنية أو الإدارية لا يستلزم التنازل على الحصانة بالنسبة لإجراءات تنفيذ الحكم حيث يتطلب الإجراءات تنازلاً خاصاً بها .

مادة (25)

في حالة وفاة عضو البعثة القنصلية أو أحد أفراد أسرته الذين يعيشون معه تلتزم الدولة المضيفة بالآتي :-

- 1- أن تصرح بتصدير منقولات المتوفى باستثناء المنقولات المكتسبة في الدولة المضيفة وتكون ممنوعة من التصدير وقت الوفاة .
- 2- أن تخضع التركة أو انتقال الملكية عن الأموال المنقولة للضرائب الوطنية أو الإقليمية أو المحلية ، وذلك فيما يتعلق بالأموال منها التي لم تتواجد في الدولة المضيفة إلا بسبب صفة المتوفى كأحد أعضاء البعثة القنصلية أو باعتباره واحد من أفراد أسرته .

مادة (26)

1- لا يجوز القبض أو حجز الموظفين القنصلين إلا في حالة ارتكاب جريمة خارج نطاق مباشرتهم لوظائفهم الرسمية وتكون هذه الجريمة مما يعاقب عليها تشريع الدولة المضيفة بعقوبة سالبة للحرية لمدة ثلاث سنوات على الأقل وبناء على قرار من السلطة القضائية المختصة .

2- باستثناء الحالة المنصوص عليها في الفقرة (1) من هذه المادة لا يجوز للموظفين القنصلين أن يخضعوا لأي شكل من أشكال الحبس أو تقييد الحرية الشخصية إلا كان ذلك تنفيذاً لحكم قضائي نهائي .

3- إذا اتخذ إجراء جنائي ضد الموظف القنصلي فيتعين عليه أن يمثل أمام السلطات المختصة ومع ذلك ، فيجب أن تتخذ الإجراءات على نحو يراعي صفاتهم الرسمية ، وفيما عدا الحالة المنصوص عليها في الفقرة الأولى من هذه المادة بأن تراعي هذه الإجراءات أيضاً عدم الحيولة بقدر الإمكان من مباشرتهم لوظائفهم القنصلية ، وفي الأحوال المنصوص عليها في الفقرة الأولى من هذه المادة متى اقتضت الضرورة حبس الموظف القنصلي حبساً احتياطياً فان الإجراءات يجب أن تتم في أقصر وقت ممكن .

4- في حالة القبض على موظف قنصلي أو حبسه احتياطياً أو اتهامه فيجب على الدولة المضيفة أن تبلغ فوراً البعثة الدبلوماسية أو البعثة القنصلية التي يتبعها .

مادة (27)

1- الموظفون القنصليون والمستخدمون القنصليون لا تجوز محاكمتهم أمام السلطات القضائية

1- حقوق الإرث ونقل الملكية التي تقتضيها الدولة المضيفة مع مراعاة حكم الفقرة الثانية من المادة (25) .

د- الضرائب والرسوم على الدخل الخاص بما في ذلك أرباح رأس المال التي يكون مصدرها الدولة المضيفة والضرائب على رأس المال المقطوعة من استثمارات موظفة في منشآت تجارية ومالية كائنة في الدولة المضيفة .

هـ- الضرائب والرسوم المستحقة عن أتعاب أداء خدمات خاصة .

و- رسوم التسجيل والمحاكم والرهون والدمغة .

2- يعفي المستخدمون من الضرائب والرسوم على المرتبات التي يتقاضونها من الدولة الموفدة مقابل خدماتهم لها .

3- يجب ان يراعى أعضاء البعثة القنصلية الذين يستخدمون أشخاصاً لا تعفي مرتباتهم أو أجورهم من الضرائب على الدخل باحترام الالتزامات التي تفرضها قوانين وأنظمة الدولة المضيفة فيما يتعلق بتحصيل الضرائب على الدخل .

مادة (24)

1- تصرح الدولة المضيفة بموجب نصوصها التشريعية والتنظيمية ، بدخول كما تعفي من الرسوم الجمركية وملحقاتها - عدا مصاريف التخزين والنقل ومصاريف الخدمات المماثلة مايلي :-

أ- الأشياء المخصصة للاستعمال الرسمي للبعثة القنصلية .
ب- الأشياء المخصصة للاستعمال الشخصي للموظف القنصلي وأفراد عائلته الذين يقيمون معه وتشمل الأشياء اللازمة لأقامته ، والتي لا يجاوز القابل للاستهلاك منها حدود الاستعمال المباشر .

2- المستخدمون القنصليون يستفيدون من الامتيازات والإعفاءات المنصوص عليها في البند (ب) من الفقرة الأولى لهذه المادة بالنسبة للأشياء المستوردة بمناسبة توطنهم أول مرة .

3- تعفى الأمثلة الشخصية الخاصة بالموظفين القنصليين وأفراد عائلتهم المقيمين معهم والتي تكون في صحتهم من التفتيش الجمركي ولا يجوز تفتيشهم إلا إذا كان هناك أسباب جادة للاعتقاد بأن أمتعتهم تحتوى على أشياء أخرى غير المشار إليها في البند (ب) من الفقرة الأولى من هذه المادة أو أشياء محظور استيرادها أو تصديرها بموجب قوانين ولوائح الدولة المضيفة أو توجب هذه القوانين خضوعها للحجز الصحي ويكون التفتيش بحضور الموظف القنصلي أو العضو المعنى من عائلته .

يجب أن يزود حامل الحقبة القنصلية بوثيقة رسمية تثبت صفته وتحدد عدد الطرود التي تكون الحقبة القنصلية ، وما لم توافق الدولة المضيقة ، فإنه لا يجوز أن يكون من رعاياها أو ممن لهم إقامة دائمة فيها إذا كان من رعايا الدولة الموفدة .

وفي ممارسته لعمله ، تقوم الدولة المضيقة بحمايته ، ويتمتع بالحرمة الشخصية ولا يجوز لأي سبب كان القبض عليه أو اعتقاله .

6- يجوز للبعثات الدبلوماسية والقنصلية للدولة الموفدة أن تعين حاملين للحقائب القنصلية خاصين بذلك ، وفي هذه الحالة تطبق الأحكام المنصوص عليها في الفقرة الخامسة من هذه المادة ، فيما عدا أن الحصانة المشار إليها تنتهي بتسليم الحقبة للجهة المرسل إليها بمعرفة حامل الحقبة .

7- يجوز أن يعهد بالحقبة القنصلية لقائد بأخرة أو طائرة تجارية ممن تصل إلى نقطة دخول مصرح بها ، ويجب أن يحمل هذا القائد مستنداً رسمياً مبيناً فيه عدد الطرود التي تتكون منها الحقبة ، ولا يعتبر في ذلك حاملاً لحقبة قنصلية ، وبناء على ترتيب مع السلطات المحلية المختصة ، يكون للبعثة القنصلية أن ترسل أحد أعضائها ليتسلم مباشرة وبحرية كاملة الحقبة من قائد البخرة أو الطائرة .

مادة (22)

1- يكون للموظفين القنصليين ، مباشرتهم لاعمالهم الرسمية اقتضاء الحقوق والرسوم المقررة بموجب تشريعات الدولة الموفدة .

2- تعفى الدولة الموفدة من الضرائب والرسوم التي تقررها أو تجبها الدولة المضيقة على ما يرجى تحصيله مما نص عليه في الفقرة الأولى من هذه المادة .

مادة (23)

1- يعفى الموظفون والمستخدمين القنصليين وكذلك أفراد عائلاتهم المقيمين معهم من جميع الضرائب والرسوم الشخصية أو العينية وطنية كانت أو إقليمية أو محلية ، وذلك باستثناء .

أ- الضرائب غير المباشرة التي تقيم طبيعتها عادة على اندماجها في ثمن السلعة أو الخدمة .

ب- الضرائب والرسوم التي تفرض على الأموال العقارية الخاصة التي تقع على إقليم الدولة المضيقة .

٤ يجب أن يراعى أعضاء البعثة القنصلية الذين يعمل لديهم أشخاص ممن لا ينطبق عليهم الإعفاء المنصوص عليه في الفقرة الثانية من هذه المادة ، الالتزامات التي تقرها أحكام التأمين الاجتماعي في الدولة المضيفة بالنسبة لصاحب العمل .

4- لا تخل الإعفاءات المقررة بموجب الفقرتين الأولى والثانية من هذه المادة بحق الاشتراك الاختياري في نظام التأمين الاجتماعي لدى الدولة المضيفة طالما هو مسموح به لديها .

مادة (20)

مع عدم الإخلال بالقوانين والتعليمات الخاصة بحظر دخول مناطق معينة أو تنظيم دخولها لاعتبارات إلا من القومي للدولة المضيفة، يكون من حق جميع أعضاء البعثة القنصلية حرية التنقل في الدولة المضيفة لمباشرة أعمالهم .

مادة (21)

1- تكفل الدولة المضيفة لأعضاء البعثة القنصلية حرية الاتصال من أجل أغراضهم الرسمية ، كما تحمي هذه الحرية وعن طريق الاتصال بدولهم ويمكن للبعثات الدبلوماسية والبعثات القنصلية للدولة الموفدة ، وأينما وجدت هذه البعثات أن تستخدم جميع وسائل الاتصال المناسبة ، بما في ذلك حاملي الحقائق الدبلوماسية أو القنصلية ، بالحقيبة الدبلوماسية أو القنصلية والرسائل الرمزية والرقمية ، ومع هذا فإن البعثة القنصلية لا يجوز لها أن تقيم وتستخدم مركزاً للإرسال اللاسلكي إلا إذا كان ذلك برضاء الدولة المضيفة .

2- المراسلات الرسمية للبعثة القنصلية لها حرمة ويشمل تعبير المراسلات الرسمية جميع المراسلات الرسمية بالبعثة القنصلية ومهامها .

3- الحقيبة القنصلية لا يجوز فتحها أو التحفظ عليها ومع هذا إذا كانت لدى السلطات المختصة بالدولة المضيفة أسباب جادة للاعتقاد بأن الحقيبة تحتوي على أشياء أخرى غير المراسلات أو الوثائق مما هو مبين في الفقرة الرابعة من هذه المادة ، يجوز لها أن تطلب فتحها في حضور ممثل مفوض للدولة الموفدة ، فإذا رفضت هذه الدولة ذلك تعاد الحقيبة إلى مصدرها الأصلي .

4- يجب أن توضح على الطرود التي تكون الحقيبة القنصلية علامات خارجية واضحة تبين ماهيتها ، ولا يجوز أن تحتوي إلا على المراسلات الرسمية ، الوثائق والأشياء الخاصة على نحو قاطع بالاستخدام الرسمي .

مادة (17)

- 1- تقدم الدولة المضيضة جميع التسهيلات اللازمة لتمكين البعثة القنصلية من أداء مهامها كما تتخذ الإجراءات المناسبة التي تسمح لأعضاء البعثة من مباشرة نشاطهم والتمتع بحقوقهم وامتيازاتهم وحصاناتهم المقررة لهم بموجب هذه الاتفاقية .
- 2- يكون على سلطات الدولة المضيضة أن تعامل الموظفين القنصليين بما يجب أن يعاملوا به من احترام تفرضه صفتهم كما يكون على هذه السلطات اتخاذ الإجراءات المناسبة للحيلولة دون المستاس بأشخاصهم أو حريتهم أو كرامتهم .
- 3- يجب على الدولة المضيضة أن تتخذ كافة التدابير اللازمة لضمان حماية المقار القنصلية .

مادة (18)

- 1- يعفى أعضاء البعثة القنصلية ، فيما يتعلق بخدمتهم للدولة من الالتزامات التي تفرضها قوانين ونظم الدولة المضيضة في شأن العمل الخاص باستخدام الأجانب .
- 2- كما يعفى من نفس الالتزامات المبينة في الفقرة الأولى من هذه المادة المستخدمين القنصليين والموظفين القنصليين إذا لم يكن لهم أي عمل آخر يدر عليه دخل في الدولة المضيضة .

مادة (19)

- 1- مع عدم الإخلال بحكم الفقرة الثالثة من هذه المادة ، يعفى أعضاء البعثة القنصلية الذين هم في خدمة الدولة الموفدة وكذلك أفراد عائلاتهم الذين يعولونهم من الأحكام الخاصة بالتأمين الاجتماعي المعمول في الدولة المضيضة .
- 2- ويطبق حكم الفقرة الأولى من هذه المادة على الأفراد المستخدمين الذين يعملون بصفة كاملة في خدمة أعضاء البعثة القنصلية وذلك بالشروط الآتية :-
 - أ- إلا يكون من رعايا الدولة المضيضة أو من لهم إقامة دائمة فيها .
 - ب- أن يكونوا من الخاضعين للأحكام الخاصة بالتأمين الاجتماعي المعمول به في الدولة الموفدة أو في دولة أخرى .

مادة (14)

1- تعفى الدولة الموفدة من الضرائب والرسوم التي تقررها أو تقوم بجبايتها الدولة المضيفة ، وذلك فيما يتعلق :-

أ- ملكية أو حيازة أو الانتفاع بالأراضي أو المباني أو الإنشاءات وإدارة الأراضي المخصصة أو القائمة بالكامل بخدمة-الاحتياجات الرسمية للبعثة القنصلية أو مقر إقامة رئيس البعثة القنصلية .

ب- ملكية أو حيازة أو استخدام جميع الأحوال المنقولة بما في ذلك وسائل الانتقال والمخصصة أو القائمة بالكامل على خدمة الاحتياجات الرسمية للبعثة القنصلية ، وذلك وفقاً للأحكام التشريعية أو التنظيمية للدول المضيفة مع مراعاة أن الإعفاء من الضرائب والرسوم المقررة على الواردات .

2- لا يطبق الإعفاء المنصوص عليه في الفقرة الأولى من هذه المساعدة على الضرائب والرسوم التي تفرض على ما يتم أدائه عن خدمات خاصة .

3- لا يطبق الإعفاء المنصوص عليه في الفقرة الأولى من هذه المادة على الضرائب والرسوم التي تقع - وفقاً لتشريع الدولة المضيفة على عاتق- الأشخاص المتعاقدين مع الدولة الموفدة وخاصة الضرائب والرسوم المباشرة على هؤلاء الأشخاص أو من طبيعة شبيهة .

مادة (15)

المقار القنصلية لها حرمة ، ولا يجوز لموظفي الدولة المضيفة دخولها بدون رضاء رئيس البعثة القنصلية أو من يفوضه في ذلك أو موافقة رئيس البعثة الدبلوماسية لدى الدولة المضيفة .

وفي جميع الأحوال يكون هذا الرضاء مفترضاً في حالة الحريق والكوارث التي تتطلب إجراءات حماية عاجلة .

مادة (16)

تكون للمحفوظات والتسجيلات والوثائق الأخرى حرمة في جميع الأوقات وإيا كان مكانها ، وذلك وفقاً لمبادئ القانون الدولي المعترف بها ولا يجوز لسلطات الدولة المضيفة فحصها أو التحفظ عليها استناداً إلى أي ادعاء .

٤- أن تتنازل عن الحقوق والأموال المبينة في الفقرتين السابقتين .

2- يمكن للدولة الموفدة أن تطلب من الدولة المضيفة أن تقدم لها تسهيلات في سبيل تمكينها من أن تمتلك أو تنتفع أو تحوز أو تشغل أو تشيد أو تدير الأراضي والمباني وأجزاء المباني وملحقاتها لأغراض المبينة في الفقرة السابقة .

3- ولا تخل الأحكام المبينة في هذه المادة ، بموجب خضوع الدولة الموفدة لقوانين الدولة المضيفة فيما يتعلق بشروط البناء والعمران المقررة في المنطقة التي تقع فيها هذه العقارات.

مادة (12)

- 1- يكون من حق الدولة الموفدة أن ترفع علمها على أبنية القنصلية ومقر إقامة رئيس البعثة القنصلية وعلى وسائل النقل الخاصة بالبعثة أثناء استخدامها في أداء الأعمال الرسمية .
- 2- يحق للدولة الموفدة أن تضع لوحة باسم البعثة وبلغتها ولغة الدولة المضيفة على أبنية البعثة القنصلية ومقر إقامة رئيس البعثة القنصلية .
- 3- تلتزم الدولتان طرفا هذه الاتفاقية بتوفير الحماية والاحترام اللازم لما سبق .

مادة (13)

- 1- تعفي الدولة الموفدة من كل الأحكام الخاصة بالاستيلاء على الممتلكات لأغراض الدفاع الوطني والمنفعة العامة ، وذلك فيما يتعلق ب :-
 - أ- الأماكن القنصلية ، بما في الإنشاءات المقامة فيها والمنقولات .
 - ب- وسائل الانتقال الخاصة بالبعثة الدبلوماسية .
 - 2- وفي جميع الأحوال فإن أحكام الفقرة السابقة لا تخرق بحق الدولة المضيفة -وفقاً لتشريعها - في نزع ملكية الأماكن القنصلية الخاصة بالدولة الموفدة أو مقر إقامة أي من أعضاء بعثتها القنصلية لأغراض الدفاع الوطني أو للمنفعة العامة بما يتفق وتشريعاتها .
- وفي حالة قيام الضرورة الملحة لاتخاذ مثل هذا الأجراء حيال مال معين ، فإنه يجب أتباع الترتيبات التي تحول دون عرقلة أداء المهام القنصلية .
- ويلزم أداء تعويض مناسب وعاجل في حالة نزع الملكية .

مادة (9)

يحظر على أعضاء البعثة القنصلية ممارسة أي نشاط تجاري أو مهني في الدولة المضيفة
عدا الوظائف القنصلية أو المهام التي كلفوا بها في البعثة القنصلية .

مادة (10)

1- تنتهي أعمال عضو البعثة القنصلية في الحالات التالية :-

- أ- لدى تبليغ الدولة المضيفة من قبل الدولة الموفدة خطياً بإنهاء أعماله .
- ب- عند سحب إجازة التعيين من قبل الدولة المضيفة .
- ج- لدى تبليغ الدولة الموفدة من قبل الدولة المضيفة كتابياً بعدم اعتباره موظفاً في البعثة القنصلية (وفقاً للفقرة 3 من هذه المادة) .

2- يحق للدولة المضيفة في أي وقت ودون بيان الأسباب أن تعلم بالطرق الدبلوماسية الدولة الموفدة سحبها للإجازة القنصلية الممنوحة لرئيس البعثة القنصلية باعتباره شخصاً غير مرغوب فيه ، أو عدم قبول أي عضو من أعضاء البعثة القنصلية ، وعلى الدولة الموفدة في هذه الحالة أن تقوم بسحب هذا العضو وإنهاء عمله .

3- إذا رفضت الدولة الموفدة أو امتنعت عن القيام بالتزاماتها المنصوص عليها في الفقرة (ج) من هذه المادة خلال مدة معقولة ، ويحق عندئذ للدولة المضيفة أما سحب الإجازة القنصلية من المعنى أو أن تتوقف عن اعتباره من ضمن موظفي البعثة القنصلية .

الفصل الثالث

الحصانات والامتيازات

مادة (11)

1- يكون للدولة الموفدة ، في إطار الشروط والأوضاع المقررة في تشريع الدولة المضيفة الآتي:-

أ- أن تملك أو تنتفع أو تحوز أو تشغل الأراضي والمباني وأجزاء المباني وملحقاتها اللازمة ، وذلك للبعثة القنصلية أو كسكن لأعضاء البعثة القنصلية .

ب- أن تشيد لنفس الغرض المباني وأجزاء المباني وملحقاتها على الأراضي التي تحوزها أو تملكها أو تشغلها .

مادة (6)

- 1- تحدد الدولة الموفدة عدد أعضاء بعثتها القنصلية حسب حجم العمل المطلوب القيام به وحسب احتياجات البعثة للقيام بنشاطها في ظروف عادية .
- 2- يجوز للدولة المضيضة طلب الإبقاء على عدد أفراد البعثة في حدود ما تراه معقولاً وعادياً مع مراعاة الظروف والأحوال السائدة فيها وحاجات البعثة المعنية .

مادة (7)

- يجب إبلاغ المكتب الشعبي للاتصال الخارجي والتعاون الدولي أو وزارة الخارجية في الدولة المضيضة خطياً وبالطرق الدبلوماسية بما يلي :-
- أ- تعيين أعضاء البعثة القنصلية واسمائهم والقابهم ووظائفهم وجنسياتهم وتاريخ وصولهم الى البعثة اثر تعيينهم وتاريخ مغادرتهم النهائية أو انتهاء أعمالهم ، وكذلك كل تغيير يطرأ على أوضاعهم في البعثة القنصلية .
 - ب- الوصول والمغادرة النهائية لأي فرد من أفراد عائلة أعضاء البعثة القنصلية وكذلك انضمام أي شخص إلى تلك العائلة أو انفصاله عنها .
 - ج- الوصول والمغادرة النهائية لأعضاء الخدمة الخاصة والمستخدمين وكذلك انتهاء عملهم بهذه الصفة .
 - د- تعيين أو إنهاء خدمة المقيمين في الدولة المضيضة بوصفهم أعضاء في البعثة القنصلية أو عناصر في الخدمة الخاصة .

مادة (8)

- 1- تمنح الدولة المضيضة مجاناً لكل موظف بطاقة تثبت حقه في ممارسة وظائفه القنصلية على ارض الدولة المضيضة .
- 2- تطبق أحكام الفقرة (1) من هذه المادة على أعضاء البعثة القنصلية والمستخدمين القنصليين وأفراد الخدمة الخاصة وعائلاتهم بشرط إلا يكونوا من رعايا الدولة المضيضة أو من مواطني الدولة الموفدة أو من رعايا دولة ثالثة المقيمين بشكل دائم في ارض الدولة المضيضة.

تقوم الدولة الموفدة بإرسال براءة تعيين أو (وثيقة مشابهة) يبين فيها اسم ولقب رئيس البعثة ودرجته ومقر القنصلية ودائرة اختصاصها بالطرق الدبلوماسية إلى وزارة الخارجية أو المكتب الشعبي للاتصال الخارجي والتعاون الدولي التي يمارس فيها رئيس البعثة القنصلية أعماله فيها .

3- لرئيس البعثة القنصلية حق ممارسة وظائفه بعد إصدار الإجازة من قبل الدولة المضيفة .

4- يجوز للدولة المضيفة أن تمنح رئيس البعثة القنصلية تصريحاً مؤقتاً لمباشرة أعماله إلى حين إصدار الإجازة القنصلية .

5- بمجرد السماح ولو بصفة مؤقتة لرئيس البعثة القنصلية بممارسة أعماله، على الدولة المضيفة اتخاذ كافة التدابير الضرورية لتمكينه من ممارسة وظائفه .

مادة (4)

1- إذا لم يتمكن رئيس البعثة القنصلية من القيام بأعماله أو إذا شغل مركزه مؤقتاً يجوز للدولة الموفدة أن تفوض موظفاً قنصلياً من نفس القنصلية أو من قنصلية أخرى للدولة الموفدة في الدولة المضيفة أو أحد الأعضاء الدبلوماسيين في سفارتها أو مكتبها الشعبي للقيام بأعمال رئيس البعثة مؤقتاً .

ويجب أشعار المكتب الشعبي للاتصال الخارجي والتعاون الدولي أو وزارة الخارجية للدولة المضيفة بالاسم الكامل لهذا الشخص بالسرعة الممكنة .

2- يحق للشخص المفوض القيام بأعمال رئيس البعثة القنصلية ممارسة وظائف رئيس البعثة مؤقتاً ، كما انه يتمتع بالحصانات والامتيازات الممنوحة لرئيس البعثة القنصلية بناء على نصوص هذه الاتفاقية .

3- تعيين أحد الموظفين الدبلوماسيين في البعثة القنصلية للدولة الموفدة في القنصلية بموجب الفقرة (أ) من هذه المادة لا يؤثر على الامتيازات والحصانات التي حصل عليها بموجب وضعه الدبلوماسي .

مادة (5)

1- يجب أن يكون الموظف القنصلي من مواطني الدولة الموفدة والا يكون له مقر إقامة دائمة في الدولة المضيفة .

2- أن يكون المستخدمون القنصليون وأعضاء الخدمة من جنسيته الدولة الموفدة أو الدولة المضيفة ويجوز بعد موافقة كتابية من الدولة المضيفة تعيين المستخدمين من موطني دولة
ثالثة .

10. أفراد العائلة ————— الزوجة (الزوج) الاولاد الذكور القصر والبنات الغير المتزوجات والوالدين المسئول عن رعايتهم أحد أعضاء البعثة القنصلية شرط أن يقيم الجميع في سكن واحد مع العضو القنصلي .
11. الأماكن القنصلية كل مبنى أو جزء من مبنى الأرض الملحقة بما في ذلك سكن رئيس البعثة بغض النظر عن المالك .
12. محفوظات البعثة جميع الوثائق والمراسلات والكتب والأقلام واشربة التسجيل القنصلية وسجلات البعثة القنصلية والرمز وادواته وبطاقات الفهارس والأثاث المعد لحفظها وصيانتها .
13. المراسلات الرسمية كافة المراسلات الخاصة بالبعثة القنصلية واعمالها .
14. مواطن الدولة كل شخص يحمل جنسيتها وفقاً لتشريعاتها .
15. الأشخاص الاعتبارية المؤسسات التي تم تأسيسها وفق القوانين في الدولة الموفدة والتي يكون مركزها في هذه الدولة .
16. سفينة الدولة الموفدة أية سفينة تبحر رافعة لعلم الدولة الموفدة بترخيص منها ومسجلة بها وفقاً لقوانينها باستثناء السفن الحربية .
17. طائرة الدولة الموفدة كل طائرة مسجلة لدى الدولة الموفدة وفقاً لقوانينها وتحمل إشارتها المميزة باستثناء الطائرات الحربية .

الفصل الثاني

العلاقات القنصلية

مادة (2)

- 1- يتم إنشاء البعثة القنصلية بعد موافقة الدولة المضيفة .
- 2- يحدد موقع ودرجة القنصلية ودائرة اختصاصها باتفاق بين الدولة الموفدة والدولة المضيفة .
- 3- لا يسمح بإجراء تعديلات لاحقة على مقر ودرجة البعثة القنصلية ودائرة اختصاصها إلا باتفاق بين الطرفين .

مادة (3)

- 1- يتم تعيين رئيس البعثة القنصلية من قبل الدولة الموفدة ويبدأ بمباشرة أعماله بعد الموافقة المبدئية للدولة المضيفة .

[ARABIC TEXT – TEXTE ARABE]

الاتفاقية القنصلية

بين

الجمهورية التركية

والجمهورية العربية الليبية الشعبية الاشتراكية العظمى

أن الجمهورية التركية والجمهورية العربية الليبية الشعبية الاشتراكية رغبة منهما في تعزيز علاقاتهما الأخوية القائمة بينهما على أساس الاحترام المتبادل لمبادئ السيادة وعدم التدخل في الشؤون الداخلية وتحقيقاً للمساواة والمصلحة المشتركة ورغبة منهما في تحسين وتطوير العلاقات القنصلية المشتركة اتفقا على ما يلي :-

الفصل الأول

التعاريف

مادة (1)

تعنى المصطلحات الواردة في هذه الاتفاقية ما يلي :-

1. بعثة قنصلية قنصلية عامة ، قنصلية ، نيابة قنصلية ، ووكالة قنصلية .
2. دائرة قنصلية منطقة محددة للبعثة القنصلية لاداء وظائفها فيها .
3. رئيس بعثة قنصلية الشخص المكلف بالعمل بهذه الصفة .
4. موظف قنصلي أي شخص مكلف بممارسة وظائف قنصلية بما فيهم رئيس البعثة .
5. مستخدم قنصلي أي شخص تابع للقسم الإداري والفني للبعثة القنصلية .
6. عضو الخدمة العامة أي شخص مكلف بالخدمة المنزلية في البعثة القنصلية .
7. أعضاء البعثة القنصلية هم الموظفون والمستخدمون القنصليون وأعضاء الخدمة العامة
8. عضو القنصلية الموظفون القنصليون عدا رئيس البعثة والمستخدمون القنصليون وأعضاء الخدمة .
9. عضو الخدمة الخاصة أي شخص يعمل في الخدمة الخاصة لأحد أعضاء البعثة القنصلية.

[TURKISH TEXT – TEXTE TURC]

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE LİBYA
ARAP HALK CEMAİRİYESİ ARASINDA
KONSOLOSLUK SÖZLEŞMESİ :**

Türkiye Cumhuriyeti ile Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi egemenlik ve içişlerine karışmama prensiplerine karşılıklı saygı ve iki ülke arasındaki kardeşlik ilişkilerinin güçlendirilmesi; ortak çıkarların eşitlik içinde gerçekleştirilmesi, konsolosluk ilişkilerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi arzusuyla, aşağıdaki hususlarda anlaşmışlardır.

B Ö L Ü M – I

TANIMLAR

MADDE (1)

Bu Sözleşme’de sözü edilen deyimler aşağıda belirtilen şekilde anlaşılır:

1)“Konsolosluk temsilciliği”: Başkonsolosluk, Konsolosluk, Muavin Konsolosluk, Konsolosluk Ajanlığı;

2) "Konsolosluk görev çevresi" : Konsolosluğa görevlerini yerine getirmek için tahsis edilen bölge;

3) "Konsolosluk Şefi" : Bu sıfatla görevlendirilen kişi;

4) "Konsolosluk memuru" : Konsolosluk şefi dahil, konsolosluk görevlerini yerine getirmekle görevlendirilmiş kişiler;

5) "Konsolosluk hizmetlisi" : Konsolosluktaki idari ve teknik hizmetlerde istihdam edilen kişiler;

6) "Hizmet Personeli Mensubu" : Konsolosluğun iç hizmetleri ile görevlendirilmiş kişiler ;

7) "Konsolosluk Mensupları" : Konsolosluk Memurları, konsolosluk hizmetlileri ve hizmet personeli mensupları;

8) "Konsolosluk personeli" Konsolosluk şefi dışındaki konsolosluk mensupları, konsolosluk hizmetlileri ve diğer hizmet personeli mensupları;

9) "Özel personel" Bir konsolosluk mensubunun özel hizmetinde çalışan kişiler ;

10) "Aile Mensupları" : Konsolosluk mensubunun kocası veya karısı, evli olmayan kız evlat ile reşit olmayan çocukları, bakmakla yükümlü oldukları ve beraber yaşadıkları ebeveynleri;

11) "Konsolosluk binaları" : Konsolosluk şefinin ikametgahı dahil, maliki kim olursa olsun, münhasıran konsolosluk amaçları için kullanılan binalar, bina kısımları ve buna bağlı arsalar;

12) "Konsolosluk arşivleri" : Konsolosluğa ait tüm belgeler yazışmalar, kitaplar, filmler, ses bantları ve kayıt defterleri, şifre malzemeleri, fihrist etiketleri ve bunların korunmasına ve saklanmasına yarayan eşyalar ;

13) "Resmi yazışmalar" : Konsolosluk görevlerine ilişkin her türlü yazışma;

14) "Vatandaş" : Gönderen Devlet'in mevzuatınca vatandaşlığına sahip her kişi;

15) "Gönderen Devlet'in Tüzel Kişileri" : Gönderen Devlet'in yürürlükteki mevzuatına göre kurulmuş ve merkezi bu Devlette bulunan kuruluşlar;

16) "Gönderen Devlet'in Gemisi" Gönderen Devlet'in kendi mevzuatına uygun olarak tescil edilmiş ve bu devletin bayrağını taşımasına müsaade edilmiş, harp gemileri dışındaki, deniz taşıtları ;

17) "Gönderen Devlet'in Uçağı" : Gönderen Devlet'in, kendi mevzuatına uygun olarak tescil edilmiş ve bu Devlet'e aidiyetini gösterir belirtici işaret taşımasına müsaade edilmiş, savaş uçakları dışındaki hava taşıtlar.

B Ö L Ü M – II
KONSOLOSLUK İLİŞKİLERİ
MADDE (2)

- 1) Bir konsolosluk, Kabul Eden Devlet'in ülkesinde ancak bu Devletin rızası ile kurulabilir.
- 2) Konsolosluğun yeri, sınıfı ve görev çevresi, Gönderen Devlet ile Kabul Eden Devlet'in anlaşması ile belirlenir.
- 3) Konsolosluğun yeri, sınıfı ve görev çevresi ile ilgili olarak sonradan değişiklik yapılmasına ancak iki tarafın anlaşması ile müsaade edilir.

MADDE 3

1) Konsolosluk şefi, Gönderen Devlet tarafından atanıp görevine Kabul Eden Devlet'in rızası ile başlar.

2) Gönderen Devlet, konsolosluk şefinin adı ve soyadını, sınıfını, konsolosluğun yeri ve görev çevresini belirten bir atama belgesini veya benzeri bir belgeyi diplomatik yollarla, konsolosluk şefinin ülkesinde görev yapacağı Devlet'in Dışişleri Bakanlığına veya Uluslararası İşbirliği ve Dış İlişkiler Halk Bürosu'na gönderir.

3) Konsolosluk şefi, Kabul Eden Devlet tarafından "buyrultu" denilen belge verildikten sonra göreve başlayabilir.

4) Kabul Eden Devlet, Konsolosluk buyrultu belgesi verilene dek, konsolosluk şefine, görevine başlayabilmesi için geçici olarak müsaade edebilir.

5) Konsolosluk şefine, Kabul Eden Devlet tarafından geçici müsaade ile dahi olsa göreve başlama müsaadesi verilmiş ise, Kabul Eden Devlet konsolosluk şefinin görevini yerine getirebilmesi için bütün gerekli tedbirleri alır.

MADDE (4)

1) Konsolosluk şefi herhangi bir sebeple görevlerini ifa edemeyecek durumda olduğu veya makamı geçici olarak boş kaldığı takdirde, Gönderen Devlet, aynı konsoloslukta veya kendine, ait, Kabul Eden Devlet'in ülkesinde bulunan diğer bir konsoloslukta veya Büyükelçiliğinde veya Dışişleri Bakanlığında veya Halk Bürosunda bulunan diplomatik personelden birisini, konsolosluğu, geçici olarak Konsolosluk Şefi sıfatıyla yönetmesi için görevlendirebilir.

Kabul Eden Devlet'in Dışişleri Bakanlığı veya Uluslararası İşbirliği ve Dışilişkiler Halk Bürosu bu kişinin adı ve soyadı hakkında süratle haberdar edilir.

2) Konsolosluk şefinin görevlerini yerine getirmekle geçici görevlendirilen kişi, konsolosluk şefinin görevlerini yerine getirirken, bu Sözleşme ile konsolosluk şefine tanınan ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanır.

3) Bu maddenin 1.fıkrası uyarınca, Gönderen Devlet'in diplomatik personelinden biri geçici olarak konsolosluk şefi görevlerini ifa ederken, diplomatik ayrıcalık ve bağışıklıklardan yararlanmaya devam eder.

MADDE (5)

1) Konsolosluk memuru sadece Gönderen Devlet'in vatandaşı olabilir ve daimi ikametgahı Kabul Eden Devlet'in ülkesinde bulunamaz.

2) Konsolosluk "Hizmetlileri" ve "hizmet" personeli mensupları Gönderen veya Kabul Eden Devlet'in vatandaşı olabilir. Ayrıca Kabul Eden Devlet' in daha önceden yazılı rızası alınmak şartıyla üçüncü bir Devlet'in vatandaşları da hizmetli olarak atanabilir.

MADDE (6)

1) Gönderen Devlet, konsolosluk mensuplarının sayısını, yerine getirilmesi gereken iş kapasitesine ve konsolosluğun normal koşullarda faaliyetlerini yerine getirebilmesi için ihtiyaçlarına göre belirler.

2) Kabul Eden Devlet, konsolosluğun ihtiyaçlarını, mevcut durumu ve koşullarını gözönüne alarak, konsolosluk mensuplarının sayısının normal ve makul gördüğü sınırlar içerisinde kalmasını isteyebilir.

MADDE (7)

Gönderen Devlet diplomatik kanaldan Kabul Eden Devlet'in Dışışleri Bakanlığı veya Uluslararası İşbirliği ve Dışilişkiler Halk Bürosu'na aşağıdaki durumları yazılı olarak bildirir:

- a) Konsolosluk mensuplarının atanması, ad, sosyal ve sıfatları ile vatandaşlıkları, varışları, kesin ayrılışları veya görevlerinin sona ermesi, ayrıca statüleri ile ilgili konsolosluktaki hizmetleri sırasında husule gelebilecek her türlü değişiklikleri ;
- b) Konsolosluk mensuplarının ailesinden bir kişinin varış ve kesin ayrılışı, keza bir kişinin aile fertlerine dahil olması veya bu durumun sona ermesini ;
- c) Özel hizmetli personeli ve özel personel mensuplarının gelişi ve kesin ayrılışları ile bu sıfatla hizmetlerinin son bulmasını ;
- d) Kabul Eden Devlet'te ikamet eden kişilerin konsolosluk mensubu veya özel personel olarak işe alınmaları veya işlerine son verilmesini.

MADDE (8)

1) Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, konsolosluk memuruna kimliğini ve unvanını gösteren bir özel belgeyi ücretsiz olarak tanzim edecektir,

2) Bu maddenin 1. fıkrasındaki hükümleri, Kabul Eden Devlet vatandaşı olmamak ve bu ülkede devamlı ikamet etmemek kaydıyla, konsolosluk mensuplarına, hizmet personeline ve özel personel mensupları ile Kabul Eden Devlet'in rızası alınarak hizmet personeli ve özel personel olarak çalıştırılan üçüncü Devlet vatandaşlarına ve aile fertlerine uygulanacaktır.

MADDE (9)

Kabul Eden Devlet'te bulunan konsolosluk mensupları, konsolosluktaki görevleri dışında hiç bir ticari veya mesleki faaliyette bulunamazlar.

MADDE (10)

1) Bir konsolosluk mensubunun görevleri özellikle aşağıdaki hallerde son bulur:

a) Görevinin son bulduğunun, Gönderen Devlet tarafından Kabul Eden Devlet'e bildirilmesi;

b) Buyrultunun, geri alınması;

c) Kabul Eden Devlet'in, sözkonusu kişiyi bu maddenin 3.fıkrasında öngörülen şekilde, konsolosluk personeli mensubu olarak telakki etmeye son verdiğini Gönderen Devlet'e bildirmesi.

2) Kabul Eden Devlet, konsolosluk şefine tanınan buyrultunun geri alındığını veya bir konsolosluk memurunun istenmeyen kişi ilan edildiğini veya konsolosluk personeli mensuplarından herhangi birinin kabul edilemez bulunduğunu, kararının gerekçesini açıklamak zorunda olmaksızın ve heran diplomatik yoldan, Gönderen Devlet'e bildirebilir. Bu takdirde, Gönderen Devlet, sözkonusu kişiyi geri çağırarak veya konsolosluktaki görevine son verecektir.

3) Gönderen devlet, bu maddenin c bendi hükümlerinden doğan hükümlülükleri, makul bir süre içinde yerine getirmeyi reddeder veya yerine getirmezse Kabul Eden Devlet duruma göre sözkonusu kişinin buyrultusunu geri alabilir veya bundan böyle bu kişiyi konsolosluk personeli telakki etmeye son verebilir.

B Ö L Ü M – III
AYRICALIKLAR VE BAĞIŞIKLIKLAR

MADDE (11)

1) Gönderen Devlet, Kabul Eden Devlet yasalarında öngörülen koşullara uygun olarak;

a) Konsolosluk binası veya konsolosluk mensupları için konut olarak kullanılmak üzere gerekli arsa, bina, bina kısımları ve müştemilatının mülkiyetini, intifa hakkını veya zilyetliğini iktisap edebilir.

b) Aynı amaçlarla maliki veya zilyedi bulunduğu arsalar üzerinde binalar, bina kısımları ve müştemilatını inşa ettirebilir.

c) İşbu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde öngörülen hakları ve malları devredebilir.

2) Gönderen Devlet, önceki fıkroda yazılı amaçlarla arsa, bina, bina kısımları veya müştemilatının mülkiyetini ve intifa hakkını iktisap, zilyetlik, inşa ve onarımı için Kabul Eden Devlet'in yardımını isteyebilir.

3) İşbu maddenin hükümleri, Gönderen Devlet'i binaların bulunduğu bölgede gerekli inşaat ve şehircilik yasalarına uymaktan muaf kılmaz.

MADDE (12)

1) Gönderen Devlet'in milli bayrağı konsolosluk binalarına, konsolosluk şefinin konutuna ve resmi görevlerini yerine getirirken kullandığı zaman taşıtlarına çekilebilir.

2) Gönderen Devlet'in armasıyla konsolosluk binasını belirleyen, Bu Devlet'in ve Kabul Eden Devlet'in resmi dillerinde yazılmış konsolosluk tabelası konsolosluk kullandığı binalara ve konsolosluk şefinin ikametgahına asılabilir.

3) Akit Taraflardan her biri yukarıdaki hususlarda gerekli saygının gösterilmesini ve korunmasını sağlar.

MADDE (13)

1) Gönderen Devlet'in,

a) Taşınır malları, tesisat da dahil olmak üzere konsolosluk binaları;

b) Konsolosluğa ait taşıt araçları, milli savunma veya kamu yararı da dahil olmak üzere her türlü el koymadan muafıdır.

2) Bununla beraber, işbu maddenin önceki hükümleri, Kabul Eden Devlet'in yasaları uyarınca, milli savunma veya kamu yararı amaçlarıyla Gönderen Devlet'in konsolosluk binalarını ve bu Devlet' in konsolosluk misyonu mensubunun konutunu istimlak etmesine mani değildir. Bu binalardan birine ilişkin olarak böyle bir tedbir zaruri ise konsolosluk görevlerinin aksamaması için her türlü önlem alınacaktır.

Ayrıca istimlak halinde en kısa zamanda ve uygun bir tazminat ödenir.

MADDE (14)

1) Gönderen Devlet, aşağıdaki hallerde Kabul Eden Devlet tarafından konulmuş veya tahsil edilen her çeşit vergi ve resimden muaftır.

a) Bir konsolosluk veya konsolosluk misyon şefinin konutunun münhasıran resmi ihtiyaçları için tahsis edilmiş veya bu işe yarayan, arsaların ve binaların mülkiyet, zilyetlik veya intifa hakkının iktisabı, mülkiyeti, zilyetliği veya intifa hakkı, binaların yapımı ve arsaların tesviyesi;

b) Kabul Eden Devlet'in yasal hükümleri veya düzenlemelerine göre, bir ithal veya tekrar ihraç münasebetiyle veya nedeniyle vergi ve resimlerden bağışıklık, münhasıran 23.madde hükümlerinin konusunu teşkil ettiği gözönünde tutularak, bir konsolosluğun münhasıran resmi ihtiyaçlarına tahsis edilmiş veya bu amaçla kullanılan taşıt araçları dahil her çeşit taşınabilir eşyanın iktisabı, mülkiyeti, zilyetliği veya kullanılması ;

2) İşbu maddenin 1.fıkrasında öngörülen bağışıklık, özel hizmetlere konulan veya tahsis edilen vergi ve resimlere uygulanamaz,

3) İşbu maddenin 1.fıkrasında öngörülen bağışıklık, Gönderen Devlet'le mukavele akdetmiş şahısların, Kabul Eden Devlet'te yürürlükteki mevzuata göre, yükümlü oldukları vergi ve resimler ve özellikle vasıtasız vergilerle, vasıtasız vergilere eklenen resimler konusunda geçerli değildir.

MADDE (15)

Konsolosluk binalarının dokunulmazlığı vardır. Kabul Eden Devlet görevlileri, Konsolosluk şefinin, onun tayin ettiği kişinin veya Gönderen Devletin diplomatik misyon şefinin rızası dışında, buralara giremezler.

Acil koruma tedbirleri gerektiren yangın veya sair felaket halinde, müsaade alınmış sayılır.

MADDE (16)

Devletler Hukukunca tanınan ilkelere uygun olarak, arşivler ve diğer belgeler ve kayıtlar her zaman ve her yerde dokunulmazlıktan yararlanırlar ve Kabul Eden Devlet makamları, hiçbir nedenle bunları incelemez veya el koymazlar.

MADDE (17)

1) Kabul Eden Devlet, konsolosluk işlerinin yürütülmesi için bütün kolaylıkları gösterir ve konsolosluk mensuplarının işbu Sözleşmeyle bahsedilen haklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanabilmeleri için her türlü tedbiri alır.

2) Kabul Eden Devlet, konsolosluk memurlarına kendilerine gösterilmesi gereken saygı ile muamele eder ve onların şahıslarına, hürriyetlerine ve onurlarına yapılabilecek her türlü tecavüzü önlemek amacıyla gerekli bütün tedbirleri alır.

3) Kabul Eden Devlet, konsolosluk binalarının korunması için bütün gerekli tedbirleri alır.

MADDE (18)

1) Konsolosluk mensupları, Gönderen Devlete yaptıkları hizmetlerde, Kabul Eden Devlet'in, yabancı kullanımı ile kanun ve düzenlemelerinin çalışma müsaadesi konusunda koyduğu yükümlülüklerden muaftır.

2) Konsolosluk memurlarının özel hizmetkarları, ve konsolosluk hizmetlisi, Kabul Eden Devlet'te başka hiç bir kazanç getirici özel bir işte çalışmıyorlarsa bu maddenin 1.fıkrasında öngörülen yükümlülüklerden muaftır.

MADDE (19)

1) Konsolosluk mensupları ve bunlarla beraber oturan aile fertleri, Gönderen Devlete yaptıkları hizmetler konusunda bu maddenin hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kabul Eden Devlet'in bulunan sosyal güvenlik ile ilgili hükümlerinden muaftır.

2) Bu maddenin 1.fikrasında öngörülen istisna, aşağıdaki şartlarla münhasıran konsolosluk mensuplarının özel hizmetlerinde bulunan personel mensuplarına da uygulanır:

a) Kabul Eden Devlet'in vatandaşı olmamaları ve bu Devlet'te oturmamaları; ve,

b) Gönderen Devlet'te veya Üçüncü bir Devlet'te yürürlükteki güvenlik hükümlerine tabi olmaları,

3) Bu maddenin 2.fikrasında öngörülen muafiyetten yararlanmayan kişileri istihdam eden konsolosluk mensupları Kabul Eden sosyal güvenlik hükümlerinin işverene yüklediği yükümlülüklerle uymalıdır.

4) Bu maddenin 1. ve 2. fıkralarında öngörülen muafiyet, Kabul Eden Devlet'in sosyal güvenlik rejimine, bu Devlet'çe kabul koşuluyla isteyerek katılmayı engellemez

MADDE (20)

Milli güvenlik nedeniyle girişlerinin yasaklandığı veya düzenlendiği bölgelerle ilgili olarak, Kabul Eden Devlet'in kanunları ve düzenlemeleriyle koyduğu sınırlama haricinde, her Konsolosluk mensubu görevlerinin ifası için Kabul Eden Devlet'te serbestçe dolaşmak hakkına haizdir.

MADDE (21)

1) Kabul Kabul Eden Devlet, konsolosluğun her türlü resmi araçlarla yaptığı haberleşme serbestliğine müsaade eder ve bunu korur. Gönderen Devlet'in makamlarıyla ve nerede bulunurlarsa bulunsunlar diplomatik temsilcilikleri ve sair konsoloslukları ile haberleşmede, konsolosluk, diplomatik veya konsolosluk kuryelerini, diplomatik torbayı veya konsolosluk torbasını ve kriptö veya şifre olmak üzere uygun göreceği her türlü haberleşme vasıtalarını kullanabilecektir. Bununla beraber, konsolosluk ancak Kabul Eden Devlet'in muvafakatıyla telsiz cihazı koyabilir ve kullanabilir.

2) Konsolosluğun resmi haberleşmesine dokunulmaz; "Resmi Haberleşme" deyiminden, konsoloslukla ve konsolosluk görevleri ile ilgili tüm haberleşme anlaşılır.

3) Konsolosluk torbası ne açılabilir, ne de buna el konulabilir. Bununla beraber Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları, torbanın bu maddenin 4.fikrasında istihdaf olunan yazışmalar, belgeler ve eşyalardan başka şeyler ihtiva ettiğine inanmak için ciddi nedenlere sahip oldukları takdirde, bu makamlar torbanın kendi önlerinde Gönderen Devlet'in yetkili bir temsilcisi tarafından açılmasını isteyebilirler. Eğer Gönderen Devlet'in makamları talebi reddederlerse torba çıkış yerine geri çevrilir.

4) Konsolosluk torbasını teşkil eden paketler niteliklerini belirten dış alametleri taşımalıdır. Bunlar ancak, resmi yazışmalar ve münhasıran resmi kullanıma yönelmiş belge veya eşyaları ihtiva edebilirler.

5) Konsolosluk kuryesi, sıfatını gösteren ve konsolosluk torbasını teşkil eden paketlerin sayısını belirten bir resmi belgeyi hamil olmalıdır. Kabul Eden Devlet'in rızası olması hali hariç, kurye ne bu devlet uyruğu olabilir, ne de Gönderen Devlet'in uyruğu olması hariç Kabul Eden Devlet'in devamlı sakini olabilir. Kurye, görevlerini yerine getirirken Kabul Eden Devlet tarafından korunur, kişi dokunulmazlığından yararlanır ve hiç bir şekilde tutuklanmaya ve gözaltına alınmaya tabi tutulamaz.

6) Gönderen Devlet, diplomatik temsilcilikleri ve konsoloslukları, özel konsolosluk kuryeleri tayin edebilirler. Bu durumda, bu maddenin 5.fıkrası hükümleri uygulanır. Şu şartla ki, kurye uhdesinde bulunan torbayı muhatabına teslim eder etmez anılan fıkrada zikredilen bağışıklıkların uygulanması son bulur.

7) Konsolosluk Torbası müsaade edilmiş bir giriş noktasına gelecek bir ticari geminin veya uçağın kaptanına verilebilir. Bu kaptan, torbayı teşkil eden paketlerin sayısını gösteren resmi bir belgeyi hamil olmalıdır. Fakat kaptan bir konsolosluk kuryesi sayılamaz. Konsolosluk, yetkili mahalli makamlarla varılacak mutabakatla, mensuplardan birini, torbayı doğrudan doğruya ve serbestçe gemi veya uçak kaptanından teslim almak üzere gönderebilir

MADDE (22)

1) Resmi görevlerini yerine getirmeleri karşılığında, konsolosluk memurları, Gönderen Devlet mevzuatında öngörülen resim ve harçları tahsil edebilirler.

2) Gönderen Devlet, işbu maddenin 1.fikrasında belirtilen tahsilat ve tahsilatı mübeyyin makbuzlar hususunda Kabul Eden Devlet tarafından konulan veya tahsil olunan her türlü vergi ve harçtan muaftır.

MADDE (23)

1) Konsolosluk memurları ve konsolosluk hizmetlileri ve kendileriyle birlikte yaşayan aile fertleri, aşağıda gösterilenler hariç, şahsi veya gayri şahsi, milli, bölgesel ve mahalli her türlü vergi ve resimden muaftırlar:

a) Normal olarak eşya veya hizmetlerin fiyatına dahil edilmiş bulunan vasıtalı vergiler;

b) Kabul Eden Devlet Ülkesinde bulunan özel gayrimenkul mallara ait vergi ve resimler;

c) 25. maddenin 2. fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, Kabul Eden Devlet tarafından tahsil edilen veraset ve intikal vergileri;

d) Kaynağı Kabul Eden Devlet'te bulunan sermaye kazançları dahil özel gelirlerden alınan vergi ve resimler ile, Kabul Eden Devlet'te kain ticari veya mali teşebbüslere yapılan yatırımlarda peşinen alınan sermaye vergileri;

e) İfa edilen özel hizmetler karşılığı elde edilen kazançlardan alınan vergi ve resimler;

f. Kayıt, mahkeme, ipotek ve pul harçları.

2) Hizmet personeli mensupları, görevlerinin karşılığı olarak Gönderen Devlet'ten aldıkları ücretlerle ilgili olarak vergi ve resimlerden muaftırlar.

3) Kabul Eden Devlet'te maaş ve ücretleri gelir vergisinden muaf tutulmayan kişileri istihdam eden konsolosluk mensupları, bu Devlet'in gelir vergisinin tahsili konusunda yasa ve düzenlemelerin kendilerine yüklediği yükümlülüklerle uymalıdır.

MADDE (24)

1) Kabul Eden Devlet, yasa ve düzenleyici hükümlerine uygun olarak, aşağıdaki maddelerin girişine müsaade eder ve depolama, taşıma ve benzeri işlere ilişkin masraflar hariç, resim ve sair aidatları, her türlü gümrük ödemesinden muaf tutar:

a) Konsoloslukun resmi kullanımına tahsis edilmiş eşyalar;

b) Konsolosluk memurunun ve birlikte yaşayan aile fertlerinin yerleşmelerine tahsis edilmiş eşyalar dahil, şahsi kullanımlarına ait eşyalar;

Tüketim maddeleri, ilgililerin bizzat kullanımları için gerekli miktarları aşmamalıdır.

2) Konsolosluk hizmetlileri, ilk yerleşmeleri sırasında ithal edecekleri eşyalar konusunda bu maddenin 1.fıkrası b bendinde öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıktan yararlanırlar.

3) Konsolosluk memurlarının ve birlikte yaşadıkları aile fertlerinin yanlarında taşıdıkları bagajlar gümrük muayenesinden muaftırlar. Ancak, bu maddenin 1.fıkrasının b bendinde sözü edilenlerden başka eşyalar veya Kabul Eden Devlet'in kanunları ve düzenlemeleri tarafından ithalâtı veya ihracatı yasaklanmış veya karantina kanunlarına ve düzenlemelerine tabi eşyalar ihtiva ettiklerini düşündürecek ciddi nedenler varsa kontrol edilebilirler. Bu Kontrol ancak konsolosluk memurunun veya ilgili aile ferdinin önünde yapılır.

MADDE (25)

Bir konsolosluk mensubunun veya kendisiyle beraber yaşayan aile efradından birisinin ölümü halinde Kabul Eden Devlet;

1) Bu Devlet'te kazanılmış ve ölüm vuku bulduğu zaman ihraç, yasağı ve kısıtlama konusu olanlar dışında ölenin taşınır mallarının çıkışına müsaade etmekle;

2) Sadece ölenin konsolosluk memurunun aile ferdi olarak bulunmaları nedeniyle Kabul Eden Devlet'te mevcut taşınır mallarından Kabul Eden Devlet, mahalli, bölgesel ve milli ne veraset ne de intikal vergisi almamakla yükümlüdür.

MADDE (26)

1) Konsolosluk memurları ancak, resmi görevlerinin yerine getirilmesi dışında işledikleri suçlardan ötürü ve bu fiilin Kabul Eden Devlet'in mevzuatına göre hürriyeti sınırlayıcı 3 yılı aşkın bir cezayı gerektirdiği hallerde ve yetkili adli makâmın kararı üzerine tutuklanabilir veya gözaltına alınabilirler.

2) Bu maddenin 1. fıkrasında öngörülen hal saklı kalmak üzere, kesinleşmiş adli kararın uygulanması dışında, konsolosluk memurları hapsedilemez ve herhangi bir şekilde kişisel hürriyetleri kısıtlanamaz.

3) Aleyhine cezai bir dava ikame edilen konsolosluk memuru yetkili makamlar önüne çıkmak zorundadır. Bununla beraber, konsolosluk memurunun resmi durumu icabı kendisine gereken saygı gösterilecek ve dava bu maddenin 1.fıkrasında öngörülen hal hariç olmak üzere, konsolosluk görevlerini yerine getirmesini en az etkileyecek biçimde yürütülecektir. Bu maddenin 1. fıkrasında zikredilen hallerde bir konsolosluk memurunun gözaltına alınması gerektiği takdirde, aleyhine ikame edilecek dava en kısa zamanda açılmalıdır,

4) Bir konsolosluk memurunun tutuklanması veya gözaltına alınması veya kovuşturmaya tabi tutulması halinde, Kabul Eden Devlet, durumdan konsolosluk memurunun bağlı olduğu diplomatik misyonu veya konsoloslugu en kısa zamanda haberdar eder.

MADDE (27)

1) Konsolosluk memurları ve hizmetlileri konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesi sırasında işledikleri fiillerden dolayı Kabul Eden Devlet'in adli ve idari makamlarının yargısına tabi değildirler.

2) Bununla beraber, bu maddenin 1. fıkrası hükümleri:

a) Bir konsolosluk memurunun veya bir konsolosluk hizmetlisinin açıkça veya zımnen Gönderen Devlet'in vekili sıfatıyla akdetmediği bir mukaveleden doğan, veya

b) Kabul Eden Devlet Ülkesinde bir taşıt aracının, bir geminin veya hava taşıtının sebebiyet verdiği zarar yüzünden üçüncü bir kişi tarafından açılan, Hukuk davalarına uygulanmaz,

MADDE (28)

1) Konsolosluk mensupları adli ve idari davalar sırasında tanıklık yapmaya çağrılabilirler. Konsolosluk hizmetlileri ve hizmet personeli mensupları bu maddenin 3. fıkrasında zikredilen durumlar dışında, tanıklık yapmayı reddetmemelidir. Bir konsolosluk memuru tanıklık yapmayı reddettiği takdirde, ona hiçbir zorlayıcı tedbir veya başka müeyyide uygulanmaz.

2) Tanıklığı talep eden makam, -konsolosluk memurunun görevlerini yerine getirmesini güçleştirmekten kaçınmalıdır. Bu makam mümkün olduğu takdirde her defasında, konsolosluk memurunun tanıklıkla ilgili ifadesini memurun ikametgahında veya konsoloslukta alabilir veya konsolosluk memurunun yazılı beyanını kabul edebilir.

3) Bir konsolosluğun mensupları görevlerinin ifasına ilişkin olaylar hakkında ifade vermek ve yine göreviyle ilgili resmi yazışma ve belgeleri göstermek zorunda değildirler. Konsolosluk mensupları, keza, Gönderen Devlet'in ulusal kanunları hakkında bilirkişi olarak tanıklık yapmayı reddetmek hakkına da sahiptirler.

MADDE (29)

1) Gönderen Devlet, bir konsolosluk mensubu hakkında bu Sözleşmede öngörülen ayrıcalık ve bağışıklıklardan feragat edebilir.

2) Feragat daima açık olmalı ve Kabul Eden Devlet'e yazılı olarak bildirilmelidir.

3) Bir konsolosluk memuru veya bir konsolosluk hizmetlisi 27. madde uyarınca yargı bağışıklığından yararlandığı bir konuda bir dava ikame ederse, esas talebe doğrudan doğruya bağlı herhangi bir mukabil talep hakkında yargı bağışıklığı ileri süremez.

4) Hukuki ve idari bir dava ile ilgili olarak yargı bağışıklığından feragat, kararın uygulanmasına ait tedbirlere ilişkin bağışıklıktan da feragat edildiği anlamına gelmez. Bunlar için de ayrı bir feragat gereklidir.

MADDE (30)

Bu ayrıcalıklardan ve bağışıklıklardan faydalanan her şahsın ayrıcalıklarına ve bağışıklıklarına hâlel gelmemek üzere, Kabul Eden Devlet'in kanunlarına ve düzenlemelerine, özellikle trafikle ilgili düzenlemelerine saygı göstermek görevi vardır.

Bu şahıslar aynı zamanda Kabul Eden Devlet'in iç işlerine karışmamakla yükümlüdürler.

MADDE (31)

Konsolosluk mensupları, her çeşit taşıt, gemi ve hava gemisi kullanılması için Kabul Eden Devlet'in hukuki sorumluluk sigortası konusunda kanunları ve düzenlemeleri ile koyduğu bütün yükümlülöklere uymalıdırlar.

MADDE (32)

1) Kabul Eden Devlet'in veya bir Üçüncü Devlet'in uyruğu olan veya Kabul Eden Devlet'te devamlı sakin bulunan veya burada kazanç getiren özel bir iş tutan konsolosluk mensupları ve bunların aile mensupları, bu bölümde öngörülen kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanamazlar,

2) Konsolosluk memurlarından birinin Kabul Eden Devlet veya Üçüncü bir Devlet uyruğu olan veya Kabul Eden Devlet'te devamlı sakin bulunan aile fertleri de bu bölümde öngörülen kolaylıklar, ayrıcalıklar ve bağışıklıklardan yararlanamazlar.

3) Kabul Eden Devlet bu maddenin 1. ve 2. fıkralarında öngörülen şahıslar üzerinde adli yetkisini konsolosluk görevlerinin yerine getirilmesini aşırı derecede engellemeyecek şekilde icra etmelidir.

MADDE (33)

1) Konsolosluk misyonunun her mensubu göreve başladığı andan itibaren bu Sözleşmede öngörülen ayrıcalık ve bağıışıklıklardan yararlanır.

2) Bir konsolosluk mensubunun kendisiyle birlikte yaşayan aile efradı aşağıdaki tarihlerden sonuncusundan itibaren bu Sözleşmede öngörülen ayrıcalık ve bağıışıklıklardan yararlanırlar:

Konsolosluk mensubunun ayrıcalıklardan ve bağıışıklıklardan yararlandığı tarihten veya o konsolosluk mensubunun ailesi efradından oldukları tarihten itibaren.

3) Bir konsolosluk mensubunun görevi sona erdiği zaman, kendisinin veya kendisiyle yaşayan ailesi efradının ayrıcalık ve bağıışıklıkları normal olarak aşağıdaki tarihlerden ilkinde son bulur:

Anılan konsolosluk mensubunun Kabul Eden Devlet'in Ülkesini terk ettiği anda veya bu amaçla kendisine tanınan makul bir sürenin bitiminde.

Fakat Söz konusu kişiler ayrıcalık ve bağıışıklıklarını, silahlı bir çatışma dahil o ana kadar muhafaza ederler.

Bu maddenin 2. fıkrasında belirtilen kişilere gelince, bunların ayrıcalıkları ve bağıışıklıkları bir konsolosluk mensubunun ailesi efradına dahil olmak durumu kalkar kalkmaz sona erer. Bununla beraber eğer bu kişiler makul bir süre içinde Kabul Eden Devlet'in ülkesini terk etmek niyetinde iseler şüphesiz ayrıcalık ve bağıışıklıkları hareketleri anına kadar devam eder.

4) Bununla beraber bir konsolosluk memuru veya bir konsolosluk hizmetlisi tarafından görevlerinin yerine getirilmesi sırasında yapılan işlerle ilgili olarak yargı bağıışıklığı süresiz olarak devam eder.

5) Bir konsolosluk mensubunun ölümü halinde kendisiyle birlikte yaşayan ailesi efradı, aşağıdaki tarihlerden ilkinde kadar daha önce yararlandıkları ayrıcalık ve bağıışıklıklardan yararlanmaya devam eder: Kabul Eden Devlet'in ülkesini terk ettikleri veya bu amaçla onlara tanınan makul sürenin bitimine kadar.

B Ö L Ü M – IV

KONSOLOSLUK GÖREVLERİ

MADDE (34)

Konsolosluk memurları aşağıdaki hususlarda yetkilidirler:

1) Kabul Eden Devlet'te Gönderen Devlet'in ve bu Devlet'in uyruğu bulunanların hak ve çıkarlarını korumak, Akit Taraflar arasında ticari ekonomik, turistik, sosyal, bilimsel, kültürel ve teknik alanlarda ilişkilerin gelişmesini kolaylaştırmak

2) Gönderen Devlet vatandaşlarının Kabul Eden Devlet makamlarına müracaatlarında yardımcı olmak;

3) Kabul Eden Devlet'te yürürlükteki usul ve kaidelere saygı gösterilmek şartıyla, Kabul Eden Devlet mahkemeleri veya makamları önünde Gönderen Devlet vatandaşlarının temsilini sağlamak için gerekli önlemleri almak ve yoklukları veya başka bir nedenle haklarını ve çıkarlarını savunamadıkları hallerde vatandaşların hak ve çıkarlarını korumak için geçici tedbirlerin alınmasını sağlamak;

4) Kabul Eden Devlet'te ticari, ekonomik, turistik, sosyal, bilimsel, kültürel ve teknik alanda gelişmeler hakkında her türlü meşru yollarla bilgi edinmek ve bu konuda Gönderen Devlet Hükümetine rapor ve ilgili kişilere bilgi vermek.

MADDE (35)

Konsolosluk memurları konsolosluk görev çevresinde:

1) Uyruklarının kaydını yapmak ve Kabul Eden Devlet'in yasaları ile uyduğu ölçüde, uyruklarının sayımını yapmak. Bu amaçla Kabul Eden Devlet yetkili makamlarının yardımını isteyebilirler.

2) Uyruklarının dikkatine basın yoluyla bildiriler yayınlamak veya milli bir hizmetle ilgili olarak Gönderen Devlet makamlarından çıkan çeşitli emir ve belgeleri onlara ulaştırmak.

3) a) Gönderen Devlet uyruklularına pasaport ve seyahat belgeleri vermek, yenilemek ve değiştirmek;

b) Gönderen Devlet'e gitmek isteyen kişilere vize ve gerekli belgeleri vermek;

4) Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleriyle bağdaşan her şekilde, adli ve gayri adli belgeleri tebliğ etmek veya istinabeleri yerine getirmek;

5) a) Gönderen veya Kabul Eden Devlet makamları ve memurlarınca düzenlenmiş her türlü belgeyi Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerinin engellemediği ölçüde tercüme ve tasdik etmek. Bu tercümeler iki Devlettten birinin yeminli tercümanları tarafından yapılmışlarla aynı değer ve güçtedir,

b) Her türlü beyanı kabul etmek, her türlü belgeyi düzenlemek, imzaları onaylamak, Gönderen Devlet'in kanunları ve düzenlemeleri bu işlem ve formaliteleri gerektirdiğinde belgeleri tasdik ve tercüme etmek;

6) Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemelerinin engellemediği ölçüde, noter senedi olarak:

a) Kabul Eden Devlet'te bulunan gayri menkulleri üzerinde gerçek haklarını tesis ve nakline ilişkin taahhüt veya belgeler dışında, uyruklarının vermek ve yapmak istedikleri, noter senedi şeklindeki belgeleri veya mukaveleleri ve,

b) Tarafların milliyeti ne olursa olsun Gönderen Devlet ülkesinde bulunan mallarla veya yapılacak işlerle ilgili olan veya bu ülkede hukuki sonuçlar doğurmaya matuf belge ve mukaveleleri kabul etmek.

7) Kabul Eden Devlet'in mevzuatı engellemediği ölçüde, Gönderen Devlet vatandaşları tarafından veya onların hesabına verilen her miktar para, her çeşit belge ve eşyaları emanet olarak almak. Bu emanetler bu Sözleşmenin 16. maddesinde öngörülen bağımsızlıktan yararlanamazlar ve sözü edilen madde hükümlerinin uygulandığı arşivlerden, belgelerden ve kayıtlardan ayrı tutulmalıdırlar. Bu emanetler Kabul Eden Devlet'ten ancak bu Devlet'in kanun ve düzenlemelerine uygun olarak çıkarılabilirler.

8) a) Gönderen Devlet vatandaşlarının kişi hallerine ilişkin belgelerini düzenlemek, suretini çıkarmak ve iletmek ;

b) Müstakbel evlilerin Gönderen Devlet'in vatandaşı olduğu hallerde bunların nikahını kıymak, Kabul Eden Devlet mevzuatı gerektiriyorsa durumdan Kabul Ederi Devlet makamlarına bilgi vermek;

9) Kazai rüşte ilişkin beyanları kabul etmek ve her iki Akit Tarafın yasalarına uygun olduğu ölçüde vatandaşları için vasilik ve kayyımlik işlemlerini düzenlemek. Bu maddenin 2. ve 3. fıkralarındaki hükümler, Gönderen Devlet uyruklarını Kabul Eden Devlet'in yasalarının öngördüğü beyanlarda bulunmaktan muaf kılmaz.

MADDE (36)

1) İlgili karşı çıkmadıkça, Gönderen Devlet konsolosluğu, Kabul Eden Devlet makamları tarafından, uyruklarından birine karşı alınan hürriyeti kısıtlayıcı her türlü tedbir ve bunu gerektiren olayların niteliğinden, sözkonusu şahsın tutuklandığı, gözaltına alındığı veya başka herhangi bir şekilde hürriyeti kısıtlandığı günden itibaren iki hafta içinde haberdar edilir.

Tutuklanan, gözaltına alınan veya başka herhangi bir şekilde hürriyeti kısıtlanan şahsın konsolosluğa muhatap mesajları Kabul Eden Devlet makamları tarafından gecikmeksizin ulaştırılmalıdır. Bu makam bu fıkra hükümlerinin bahsettiği hakları ilgiliye bildirmelidir.

2) Konsolosluk memurları, tutuklanan, önleyici tutukluluk halinde bulunan veya başka bir şekilde tutuklu bulunan bir Gönderen Devlet vatandaşını kendisi tarafından reddolunmadıkça ziyaret edebilir, onunla görüşebilir veya yazışabilir. Konsolosluk memurlarına bu vatandaş ziyaret ve onunla yazışma hakları, vatandaşın tutuklandığı, gözaltına alındığı veya herhangi bir şekilde hürriyetinden yoksun bırakıldığı günden itibaren 2-21 günlük bir süre içinde tanınır.

3) Yukarda 2. fıkroda istihdaf olunan haklar, Kabul Eden Devlet'in kanun ve düzenlemeleri çerçevesinde kullanılacaktır. Bununla beraber, bu kanun ve düzenlemeler bu maddeyle tanınmış olan hakların tam olarak kullanılmasına imkan vereceklerdir.

MADDE (37)

1) Bir Gönderen Devlet vatandaşının Kabul Eden Devlet'te ölmesi halinde, bu Devlet'in yetkili makamı durumdan konsolosluk haberdar eder.

2) a) Konsolosluk, vatandaşlarından birinin öldüğünü haber alınca bu Devlet yetkili makamlarının derleyecekleri tüm bilgileri, mirasla ilgili, dökümü ve mirasçıların listesini, çıkarabilmek için Kabul Eden Devlet yasalarının elverdiği ölçüde kendisine iletmelerini ister.

b) Gönderen Devlet'in konsolosluk, Kabul Eden Devlet'in toprağında bırakılan terekenin muhafazası ve yönetimi için gerekli tedbirlerin alınmasını, Kabul Eden Devlet'in yetkili makamlarından isteyebilir.

c) Konsolosluk memuru bizzat veya temsilcisi aracılığıyla (b) bendinde öngörülen tedbirlerin alınmasına yardımcı olabilir.

3) Koruyucu tedbirler alınacaksa ve hiç bir mirasçı gelmemiş veya temsilci göndermemişse, Gönderen Devlet'in bir konsolosluk memuru, Kabul Eden Devlet makamlarınca mühürlenme ve mühürlerin kaldırılması işlemlerinde ve dökümün çıkarılmasında hazır bulunmaya davet edilebilir.

4) Kabul Eden Devlet Ülkesinde mirasla ilgili işlemlerin tamamlanmasından sonra, mirasın taşınır malları veya bunların satışının karşılığı veya taşınmaz malları Kabul Eden Devlet'te oturmayan ve kendisine bir vekil tayin etmeyen Gönderen Devlet'in uyruğu kanuni veya mansup mirasçıya düşerse, sözkonusu mallar ve bunların satışlarının karşılığı aşağıdaki koşullarla, Gönderen Devlet konsoloslukuna teslim edilir:

- a) Kanuni veya mansup olarak mirasçının doğrulanması,
 - b) Yetkili makamların gerekiyorsa miras mallarının ve bunların satışlarının karşılığının teslimi hususunda yetkili kılınmış olmaları,
 - c) Kabul Eden Devlet yasalarında öngörülen süre içinde mirasla ilgili bütün vergi ve borçların ödenmiş veya ödenmesinin garanti edilmiş olmaları
- 5) Gönderen Devlet'in bir vatandaşının Kabul Eden Devlet'te geçici olarak bulunması ve bu ülkede ölmesi halinde, bıraktığı ve mevcut bir mirasçı tarafından istenmeyen para ve şahsi eşyaları hiç bir formalitesiz, geçici olarak muhafazasını sağlamak üzere, Kabul Eden Devlet'in idari ve adli makamlarının adli yarar için el koyma hakları saklı kalarak Gönderen Devlet konsoloslughuna teslim edilirler.

Konsolosluk, para ve şahsi eşyaları bunların idaresi ve tasfiyesi için tayin edilen Gönderen Devlet'in her makamına, teslim etmelidir. Bu konsolosluk, eşyaların ihracı ve paraların transferi konusundaki Kabul Eden Devlet mevzuatına uymalıdır.

MADDE (38)

Konsolosluk memuru, Gönderen Devlet gemileri ile bu gemilerin mürettebatına, Kabul Eden Devlet'in limanları da dahil iç veya kara sularında bulundukları süre içinde, giriş serbest olur olmaz, bu Sözleşme'de öngörülen her türlü yardımda bulunmak hakkına sahiptir. Gönderen Devlet gemileri ile mürettebatı üzerinde gözetim ve denetim hakkından yararlanabilir. Bu amaçla aynı zamanda Gönderen Devlet gemilerini ziyaret edebilir ve bu gemilerin kaptanları ile mürettebatının ziyaretini kabul edebilir.

MADDE (39)

Kabul Eden Devlet mevzuatına aykırı olmamak şartıyla, Gönderen Devlet gemileri ile ilgili olarak konsolosluk memuru;

a) Gemi kaptanı veya diğer mürettebattan herhangi birini sorguya çekmek, gemi evrakını kontrol, kabul ve vize etmek, geminin hamulesine ve sefere ilişkin beyanları kabul etmek, geminin girişini kalışını ve çıkışını kolaylaştırmak için gerekli belgeleri vermek;

b) İş akdi ve çalışma koşulları ile ilgili anlaşmazlıklar da dahil olmak üzere, kaptan ile diğer mürettebat arasındaki her türlü anlaşmazlıkları Gönderen Devlet mevzuatına göre çözmek veya çözümünü kolaylaştırmak amacı ile müdahalede bulunmak;

c) Kaptan veya diğer mürettebatın işe alınması veya işten çıkarılması ile ilgili tedbirleri almak;

d) Kaptan veya mürettebattan herhangi birinin hastaneye yatırılması veya ülkesine gönderilmesini sağlamak için gerekli tedbirleri almak;

e) Bir geminin uyrukluğunu, mülkiyet ve diğer ayni haklarını, durum ve işletilmesini ilgilendiren her türlü şahadetname ve diğer belgeleri kabul etmek, düzenlemek veya imzalamak;

f) Geminin kaptanı ile diğer mürettebattan herhangi birine, Kabul Eden Devlet mahkemeleri ve diğer makamları ile temaslarında yardım ve müzaheretle bulunmak ve bu amaçla, onlara hukuki yardım, bir tercümanın veya başka bir kişinin yardımını sağlamak;

g) Gemide disiplin ve düzenin korunması amacıyla yararlı bütün tedbirleri almak;

h) Gönderen Devlet'in denizcilikle ilgili kanunları ve nizamlarının bu Devlet gemisinde uygulanmasını sağlamak; Hakkını haizdir.

MADDE (40)

I) Gemide adli yetki

1) Kabul Eden Devlet'in mahkemeleri ile adli konularda yetkili diğer makamları, Gönderen Devlet'e ait bir gemide işlenmiş suçlar sözkonusu ise, yargı yetkisini ancak aşağıdaki hallerde kullanabilirler:

a) Gerek Kabul Eden Devlet uyruklusu tarafından veya ona karşı, gerek mürettebattan başka herhangi bir kimse tarafından veya ona karşı işlenmiş suçlar;

b) Kabul Eden Devlet'in limanı veya karasuları yahut iç sularının sükun ve güvenliğini bozan suçlar;

c) Kabul Eden Devlet'in kamu sağlığı, denizde insan hayatını kurtarma, yabancıların girişi ve ikameti, gümrük kuralları, denizin kirlenmesi veya her türlü kaçakçılığı ilgilendiren kanun ve nizamlarına karşı işlenen suçlar;

d) Kabul Eden Devlet'in mevzuatı hükümlerine göre en az üç yıl veya hürriyeti bağlayıcı ağır bir cezayı gerektiren suçlar;

2) Diğer hallerde, yukarıda anılan makamlar, ancak konsolosluk memurunun istemi veya muvafakati ile harekete geçebilirler.

II) Kabul Eden Devlet makamlarının gemiye müdahalesi

1) Kabul Eden Devlet'in bir mahkemesi veya herhangi bir yetkili makamı, Gönderen Devlet'in gemisinde kaptanı, mürettebattan bir başkasını, bu geminin bir yolcusunu veya Kabul Eden Devlet uyruklusu olmayan diğer herhangi bir kişiyi tutuklamak veya gözaltına almak, yahut gemide bulunan bir mala elkoymak veya gemide resmi bir soruşturma yapmak niyetinde oldukları takdirde, Kabul Eden Devlet yetkili makamları, konsolosluk memuruna, bu tür bir önlemin uygulanmasında hazır bulunmasına imkan verecek bir süre içinde bilgi vereceklerdir. Konsolosluk memurunu önceden haberdar etmek imkansız ise veya bu önlemlerin uygulanmasında hiçbir konsolosluk memuru hazır bulunmazsa, Kabul Eden Devlet yetkili makamları alınan tedbirleri en kısa zamanda ve tam olarak konsolosluk memuruna bildireceklerdir. Kabul Eden Devlet yetkili makamları, konsolosluk memurunun tutuklanan veya gözaltına alınan şahsı ziyaret etmesine, bu kişi ile haberleşmesine ve ilgili kişi veya geminin çıkarlarının korunmasına yönelik uygun önlemlerin alınmasını kolaylaştıracaklardır.

2) Bir önceki fıkra hükümleri, pasaport, gümrük, kamu sağlığı, deniz kirlenmesi ve denizde insan hayatını kurtarma konularında Kabul Eden Devlet makamlarınca yapılan olağan bir kontrole veya gemi kaptanının istemi veya muvafakati ile yapılan diğer herhangi bir girişime uygulanmaz.

MADDE (41)

1) Kabul Eden Devlet'in limanları da dahil karasuları veya iç sularında Gönderen Devlet'in bir gemisi battığı, hasara uğradığı, karaya oturduğu, sahile vurduğu veya diğer herhangi bir avaryaya uğradığı takdirde, bu Devlet'in yetkili makamları gecikmeksizin Gönderen Devlet konsolosluk memuruna bunu bildireceklerdir.

2) İşbu maddenin 1. fıkrasında sayılan hallerde Kabul Eden Devlet'in yetkili makamları geminin, yolcuların, mürettebatın, gemi donatımının, hamulenin, erzak ve gemide bulunan diğer eşyanın kurtarılması ve korunması ile gemiye ve mallara karşı her türlü saldırının ve her türlü düzensizliğin önlenmesi ve bunların tasfiyesi amacı ile gerekli önlemleri alacaklardır. Bu önlemler, geminin veya hamulesinin parçası olup da gemiden ayrılmış olan mallar konusunda da alınacaktır. Kabul Eden Devlet makamları alınan önlemlerden konsolosluk memuruna bilgi vereceklerdir. Bu makamlar, avarya, karaya oturma veya batma hallerinden sonra bütün önlemleri alabilmesi için konsolosluk memuruna yardımda bulunacaklardır.

3) Gönderen Devlet'in batan gemisi, donatımı, hamulesi, erzak veya gemide bulunan diğer eşya, Kabul Eden Devlet sahili üzerinde veya yakınında bulunduğu veya bu Devlet limanına sürüklendiği, ve ne gemi kaptanı, ne yetkili, ne deniz acentası, ne de sigorta temsilcileri hazır olmadıkları veya bunların korunması veya yönetimi amacıyla tedbir alabilecek durumda bulunmadıkları takdirde, konsolosluk memuru, gemi sahibinin hazır bulunsaydı aynı amaçlarla alabileceği tedbirleri onun temsilcisi sıfatı ile almaya yetkilidir.

4) Konsolosluk memuru, işbu maddenin 3. fıkrasında öngörülen önlemleri, uyrukluğa ne olursa olsun bir gemiden veya hamulesinden olup da bir limana sürüklenen veya sahilde veya sahilin yakınında veya avaryaya uğramış, karaya oturmuş veya batmış geminin üzerinde bulunan ve Gönderen Devlet'in bir uyrukluğuna ait plan her türlü eşya hakkında da alabilir. Kabul Eden Devlet yetkili makamları, böyle bir eşyanın varlığından, Konsolosluk memuruna gecikmeksizin bilgi vermelidirler,

5) Konsolosluk memuru, Kabul Eden Devlet kanun ve nizamlarına uygun hareket ederek, avarya, karaya oturma veya batma nedenlerini tayin için açılan soruşturmaya katılmak hakkını haizdir.

MADDE (42)

38, 39, 40 ve 41.maddeler hükümleri harp gemilerine uygulanmazlar.

MADDE (43)

1) Konsolosluk memurları Gönderen Devlet yasaları ve nizamlarının öngördüğü teftiş ve kontrol yetkilerini ve bu Devlet'te kayıtlı hava taşıtları ve bunların mürettebatı üzerinde kullanabilirler, onlara yardım da edebilirler,

2) Gönderen Devlet'te kayıtlı bir hava taşıtı, Kabul Eden Devlet'te kazaya uğradığında bu Devlet'in yetkili makamları, kazanın meydana geldiği yere en yakın konsolosluğu gecikmeksizin haberdar ederler.

B Ö L Ü M – V

GENEL HÜKÜMLER

MADDE (44)

Konsolosluk memurları, yetkilerini sadece konsolosluk görev çevresinde kullanabilirler. Bununla beraber, Kabul Eden Devlet'in müsaadesiyle yetkilerini konsolosluk çevresi dışında kullanabilirler.

MADDE (45)

Konsolosluk memurları bu Sözleşmede sayılan görevlerden başka, Kabul Eden Devlet tarafından niteliklerine uyduğu kabul edilen başka her konsolosluk görevini yerine getirmeye yetkilidirler.

MADDE (46)

Bu Devlet'in yazılı muvafakatı alındıktan sonra, Gönderen Devlet'in bir konsolosluğu, Kabul Eden Devlet'te üçüncü bir Devlet hesabına konsolosluk görevlerini yerine getirebilir.

MADDE (47)

Konsolosluk memurları, görevlerinin yerine getirilmesinde;

a) Konsolosluk görev çevrelerindeki mahalli yetkili makamlara;

b) kabul Eden Devlet'in kanun, nizamları ve teamülleri veya bu konudaki uluslararası anlaşmalarca müsaade olunan ölçüde Kabul Eden Devlet'in yetkili merkezi makamlarına;

Müracaatta bulunmak hakkına sahiptirler

MADDE (48)

Gönderen Devlet, Kabul Eden Devlet'e bildirdikten sonra, bu Devlet'te kurulan bir konsoloslugu başka bir Devlet'te konsolosluk görevlerini yürütmekle görevlendirebilir.

MADDE (49)

İki Devlet arasında bu Sözleşme'nin uygulanması veya yorumuyla ilgili çıkabilecek uyuşmazlıklar diplomatik yoldan çözümlenecektir.

B Ö L Ü M - VI

NİHAİ HÜKÜM

MADDE (50)

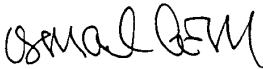
1) İşbu Sözleşme her Akit Tarafça yürürlükteki kanunlarına uygun şekilde onaylanacaktır.

2) İşbu Sözleşme süresiz olarak akdedilmiştir ve onay belgelerinin teatisi tarihinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

3) İşbu Sözleşme'yi Akit Taraflardan her biri diplomatik yoldan yazılı ihbarda bulunmak suretiyle her zaman feshedebilir. Fesih ihbarı, ihbarın alınmasından 6 ay sonra hüküm ifade edecektir.

İşbu Sözleşme Ankara 'da 08.02.2002 tarihinde Türkçe ve Arapça dillerinde ve her iki metin de geçerli olmak üzere iki nüsha olarak tanzim edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti
adına

İsmail CEM
Dışişleri Bakanı

Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi
adına

Abdulrahman Muhammed ŞALGAM
Genel Halk Bürosu, Dışilişkiler ve
Uluslararası İşbirliği Sekreteri

[TRANSLATION – TRADUCTION]

CONSULAR CONVENTION BETWEEN THE REPUBLIC OF TURKEY AND THE SOCIALIST PEOPLE'S LIBYAN ARAB JAMAHIRIYA

The Republic of Turkey and the Socialist People's Libyan Arab Jamahiriya,

Desiring to strengthen the friendly relations existing between the two countries on the basis of mutual respect for the principles of sovereignty and non-interference in internal affairs and to achieve equality and mutual benefit,

Desiring further to develop consular relations between them,

Have agreed as follows:

PART I. DEFINITIONS

Article 1

For the purposes of this Convention, the following expressions shall have the meanings hereunder assigned to them:

(1) "Consular post" shall mean any consulate-general, consulate, vice-consulate or consular agency;

(2) "Consular district" shall mean the area assigned to a consular post for the exercise of consular functions;

(3) "Head of consular post" shall mean the person charged with the duty of acting in that capacity;

(4) "Consular officer" shall mean any person, including the head of a consular post, entrusted with the exercise of consular functions;

(5) "Consular employee" shall mean any person employed in the administrative or technical section of a consular post;

(6) "Member of the service staff" shall mean any person employed in domestic service in a consular post;

(7) "Members of the consular post" shall mean consular officers, consular employees and members of the service staff;

(8) "Members of the consular staff" shall mean consular officers (other than the head of a consular post) consular employees and members of the service staff;

(9) "Member of the private staff" shall mean a person employed in the private service of a member of the consular post;

(10) "Family members" shall mean the spouse, minor male children, unmarried female children and the dependent parents of a member of the consular post, on condition that all reside in a single residence with the member;

(11) “Consular premises” shall mean the buildings or parts of buildings, including the residence of the head of a consular post, and the land ancillary thereto, irrespective of ownership;

(12) “Consular archives” shall mean all the papers, documents, correspondence, books, films, tapes and registers of the consular post, together with the ciphers and codes, the card-indexes and any article of furniture intended for their protection or safekeeping;

(13) “Official correspondence” shall mean all correspondence pertaining to a consular post and its functions;

(14) “National of the State” shall mean any person holding its nationality in accordance with its laws;

(15) “Corporate person” shall mean enterprises established pursuant to the laws of the sending State and having their head office in that State;

(16) “Vessel of the sending State” shall mean any vessel authorized to fly the flag of and registered in the sending State in accordance with its laws, with the exception of warships;

(17) “Aircraft of the sending State” shall mean any aircraft, other than military aircraft, registered in the sending State in accordance with its laws and bearing that State's distinguishing marks.

PART 2. CONSULAR RELATIONS

Article 2

1. The establishment of a consular post in the receiving State shall be subject to the consent of that State.

2. The sending State and receiving State shall determine by agreement the seat of a consular post, its classification and the limits of its consular district.

3. Subsequent changes to the seat of a consular post, its classification and the consular district shall only be permitted by agreement between the sending State and receiving State.

Article 3

1. The head of a consular post shall be appointed by the sending State and shall commence performance of his functions after approval in principle by the receiving State.

2. The sending State shall transmit through diplomatic channels, to the Ministry of Foreign Affairs or the People's Bureau for Foreign Liaison and International Cooperation of the receiving State, the commission or other similar instrument of appointment of the head of the consular post showing the full name of the head of the consular post, his rank, the consular district in which he will perform his functions and the seat of the consular post.

3. The head of a consular post shall be entitled to take up his functions after the exequatur has been issued by the receiving State.

4. The receiving State may extend provisional recognition to the head of a consular post to enable him to exercise his functions, pending delivery of the exequatur.

5. As soon as the head of a consular post has been recognized, even on a provisional basis, the receiving State shall make all the necessary arrangements to enable him to exercise his functions.

Article 4

1. If the head of a consular post is unable to carry out his duties or if his position is temporarily vacant, the sending State may authorize a consular officer belonging to the same or another consular post in the receiving State or one of the members of the diplomatic staff in its embassy or people's bureau, as appropriate, to act as temporary head of the consular post.

The full name of the person concerned must be notified to the People's Bureau for Foreign Liaison and International Cooperation or Ministry of Foreign Affairs of the receiving State as soon as possible.

2. A person authorized to act as temporary head of consular post shall be entitled to perform the duties of head of consular post and shall enjoy the same privileges and immunities as are accorded to a head of consular post under this Convention.

3. The appointment of a member of the diplomatic staff to the consular post of the sending State in accordance with paragraph 1 of this article shall not affect the privileges and immunities accorded to him by virtue of his diplomatic status.

Article 5

1. A consular officer must be a national of the sending State and must not have a place of permanent residence in the receiving State.

2. Consular employees and members of the service staff may be nationals of the sending State or the receiving State. Nationals of a third State may be appointed as employees with the written approval of the receiving State.

Article 6

1. The sending State shall determine the number of members of its consular post in accordance with the scale of the work required and the needs of the post to carry out its activities under normal circumstances.

2. The receiving State may request that the number of members of the post remains within the limits it believes to be reasonable and usual, taking into account the circumstances and conditions prevailing in the State and the needs of the post concerned.

Article 7

The People's Bureau for Foreign Liaison and International Cooperation or Ministry of Foreign Affairs in the receiving State must be notified in writing through diplomatic channels of:

- a) The appointment of members of a consular post, their full names, functions, nationality, date of arrival at post after appointment, date of final departure or termination of their functions and all changes to their status in the consular post;
- b) The arrival and final departure of a member of the family of a member of a consular post and the fact that a person has become or ceased to be a member of the family;
- c) The arrival and final departure of members of the private staff and employees and, similarly, the termination of their employment in this capacity;
- d) The engagement or discharge of persons resident in the receiving State as members of the consular post or members of the private staff.

Article 8

1. The receiving State shall issue, free of charge, to each consular officer a document confirming his right to exercise consular functions in the territory of the receiving State;

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall apply to members of the consular post, consular employees, members of the private staff and their families provided that they are not nationals of the receiving State or nationals of the sending State or third country nationals permanently resident in the territory of the receiving State.

Article 9

Members of a consular post shall be forbidden to practice any commercial or professional activity in the receiving State apart from the consular functions or duties to which they are assigned in the consular post.

Article 10

1. The functions of a member of a consular post shall be terminated in the following cases:

- a) If the receiving State receives written notification from the sending State of the termination of his functions;
- b) If the *exequatur* is revoked by the receiving State;
- c) If the sending State receives written notification from the receiving State that he is not recognized as an officer of the consular post (in accordance with paragraph 3 of this article);

2. The receiving State shall be entitled, at any time and without having to explain its reasons, to notify the sending State through diplomatic channels of its revocation of the *exequatur* granted to the head of a consular post who is *persona non grata* or of the unac-

ceptability of any member of a consular post. The sending State shall thereupon recall the member and terminate his functions.

3. If the sending State refuses or fails to carry out its obligations as stipulated in paragraph (c) of this article within a reasonable period of time, the receiving State shall then have the right either to revoke the exequatur of the person concerned or to cease to recognize him as a consular officer.

PART 3. PRIVILEGES AND IMMUNITIES

Article 11

1. The sending State may, in accordance with the terms and conditions laid down in the legislation of the receiving State:

a) Acquire, own, use or occupy land, buildings, parts of buildings and necessary annexes thereto for a consular post or as living accommodation for the members of a consular post;

b) Construct for the same purpose buildings, parts of buildings and annexes thereto on land it owns, acquires or occupies;

c) Renounce the rights and property stated in the two preceding paragraphs.

2. The sending State may request the receiving State to afford it facilities to enable it to acquire, own, use, occupy, construct or manage land, buildings, parts of buildings and annexes thereto for the purposes stated in the previous paragraph.

3. The provisions of this article shall not be prejudiced because the sending State is subject to the laws of the receiving State relating to the terms of building and planning applicable in the area where such real properties are located.

Article 12

1. The sending State shall have the right to fly its flag on consular premises, the residence of the head of a consular post and on means of transport belonging to the consular post when used on official business.

2. The sending State shall have the right to place a plaque with the name of the consular post written in the language of the sending State and of the receiving State on consular premises and the residence of the head of a consular post.

3. The States Parties to this Convention shall be required to accord proper protection and respect for the above.

Article 13

1. The sending State shall be exempt from all provisions pertaining to the seizure of property for purposes of national defence or public utility, in respect of:

a) Consular premises, including installations erected therein and movable property;

b) Means of transport belonging to a diplomatic post.

2. In all cases, the provisions of the preceding paragraph shall not prejudice the right of the receiving State, in accordance with the legislation of that State, to expropriate the consular premises of the sending State or residence of any member of a consular post of the sending State for purposes of national defence or public utility in accordance with its legislation. If it is necessary to take such a measure against a particular property, all possible steps must be taken to avoid impeding the performance of consular functions.

In the event of expropriation, prompt and adequate compensation shall be paid.

Article 14

1. The sending State shall be exempt from taxes and charges imposed or levied by the receiving State in respect of:

a) The ownership, acquisition or use of land, buildings or installations and the management of land designated or used wholly for the official needs of a consular post or residence of the head of a consular post;

b) The ownership, acquisition or use of all movable property, including means of transport designated or used wholly to serve the official needs of a consular post, in accordance with the legislative or regulatory provisions of the receiving State, taking into account the exemption from taxes and charges on imports.

2. The exemption provided for in paragraph 1 of this article shall not apply to taxes and charges imposed on specific services rendered.

3. The exemption provided for in paragraph 1 of this article shall not apply to taxes and charges imposed, in accordance with the law of the receiving State, on persons contracting with the sending State, particularly direct taxes and charges on such persons or those of a similar nature.

Article 15

Consular premises shall be inviolable. Officials of the receiving State may not enter such premises without the consent of the head of the consular post or person designated by him or the agreement of the head of the diplomatic mission to the receiving State.

In all cases, such consent may be assumed in case of fire or other disaster requiring prompt protective action.

Article 16

The consular archives and other documents and records shall be inviolable at all times and wherever they may be, in accordance with the recognized principles of international law. The authorities of the receiving State may not examine or seize these on any pretext.

Article 17

1. The receiving State shall accord all facilities necessary for the performance of the functions of the consular post and shall take the appropriate measures to enable the members of the consular post to carry out their functions and enjoy the rights, privileges and immunities provided for under this Convention.

2. The authorities of the receiving State shall treat consular officers with due respect and shall take appropriate steps to prevent any attack on their person, freedom or dignity.

3. The receiving State must take all measures necessary to ensure the protection of consular premises.

Article 18

1. Members of a consular post shall, in relation to their service to the State, be exempt from any obligations imposed by the laws and regulations of the receiving State concerning the employment of foreign labour.

2. Consular officers and consular employees shall, if they have no other gainful work in the receiving State, be exempt from the obligations stated in paragraph 1 of this article.

Article 19

1. Without prejudice to the provisions of paragraph 3 of this article, members of a consular post who are in the service of the sending State, and members of their families whom they support, shall be exempt from the social security provisions in force in the receiving State.

2. Paragraph 1 of this article shall apply to individuals in the sole employ of members of a consular post, with the following conditions:

- a) That they are not nationals of or permanently resident in the receiving State;
- b) That they are covered by the social security provisions in force in the sending State or a third State.

3. Members of a consular post who employ persons to whom the exemption provided for in paragraph 2 of this article does not apply must observe the obligations which the social security provisions of the receiving State impose upon employers.

4. The exemptions provided for in paragraphs 1 and 2 of this article shall not prejudice the right of voluntary contribution to the social security system of the receiving State, as long as such contribution is permitted by that State.

Article 20

Without prejudice to the laws and regulations of the receiving State concerning specific zones to which entry is prohibited or restricted for reasons of national security, all members of a consular post shall be entitled to travel freely in the receiving State to carry out their duties.

Article 21

1. The receiving State shall guarantee and protect freedom of communication for members of a consular post for all official purposes. In communicating with their Government, diplomatic missions and consular posts of the sending State, wherever situated, may employ all appropriate means of communication, including diplomatic or consular couriers, diplomatic or consular bags and messages in code or cipher. However, a consular post may not install and use a wireless transmitter without the consent of the receiving State.

2. The official correspondence of a consular post shall be inviolable. The term “official correspondence” covers all official correspondence relating to the consular post and its functions.

3. A consular bag may not be opened or detained. However, if the competent authorities of the receiving State have good reason to believe that a bag contains something other than the correspondence or documents referred to in paragraph 4 of this article, they may request that the bag be opened in the presence of an authorized representative of the sending State. If the sending State refuses, the bag shall be returned to its place of origin.

4. The packages constituting the consular bag shall bear visible external marks indicating their character and may contain only official correspondence and documents or articles intended exclusively for official use.

5. The consular courier must be provided with an official document confirming his status and the number of packages constituting the consular bag. Unless the receiving State agrees, he may not be a national of the receiving State or, if a national of the sending State, a permanent resident of the receiving State. The receiving State shall protect the consular courier in the performance of his duty. He shall enjoy personal inviolability and may not be arrested or detained for any reason.

6. The diplomatic missions and consular posts of a sending State may designate consular couriers on an ad hoc basis. In this case, the provisions of paragraph 5 of this article shall apply except that the immunity therein mentioned shall cease when the bag has been delivered to the consignee by the courier.

7. A consular bag may be entrusted to the captain of a ship or commercial aircraft scheduled to arrive at an authorized port of entry. The captain must carry an official document indicating the number of packages constituting the bag, but he shall not be considered to be a consular courier. By arrangement with the competent local authorities, a consular post may send one of its members to take possession of the bag directly and freely from the captain of the ship or aircraft.

Article 22

1. In the conduct of their official functions, consular officers may levy the fees and charges provided by the laws of the sending State.

2. The sending State shall be exempt from taxes and charges stipulated or levied by the receiving State on the sums stipulated in paragraph 1 of this article it is expected to collect.

Article 23

1. Consular officers and consular employees and members of their families residing with them shall be exempt from all taxes and charges, personal or real, national, regional or municipal, except:

- a) Indirect taxes normally incorporated into the price of goods or services;
- b) Taxes and duties on private immovable property situated in the territory of the receiving State;
- c) Inheritance duties and duties on the transfer of property levied by the receiving State, taking into account the provisions of article 25, paragraph 2;
- d) Taxes and dues on private income, including capital gains, having its source in the receiving State and capital taxes deducted from investments made in commercial or financial enterprises in the receiving State;
- e) Taxes and duties due on specific services rendered;
- f) Registration fees, court fees, mortgage fees and stamp duty.

2. Employees shall be exempt from taxes and duties on the wages they receive for their services to the sending State.

3. Members of a consular post who employ persons whose wages or salaries are not exempt from income tax in the receiving State must observe the obligations which the laws and regulations of the receiving State impose upon employers concerning the collection of income tax.

Article 24

1. The receiving State shall, in accordance with its laws and regulations, permit the entry of, exempt from all customs duties and related charges other than charges for storage, cartage and similar services, the following:

- a) Articles for the official use of a consular post;
- b) Articles for the personal use of a consular officer or members of his family residing with him, including articles necessary for his establishment; consumables shall not exceed the amounts for direct utilization.

2. Consular employees shall enjoy the privileges and exemptions specified in paragraph 1, sub-paragraph (b) of this article in respect of articles imported at the time of first installation.

3. Personal baggage accompanying consular officers and members of their families residing with them shall be exempt from customs inspection and may be inspected only if there is good reason to believe that it contains articles other than those referred to in of paragraph 1, sub-paragraph (b) of this article, or articles the import or export of which is prohibited by the laws and regulations of the receiving State or which are subject to its

quarantine laws; such inspection shall be carried out in the presence of the consular officer or the member of his family concerned.

Article 25

In the event of the death of a member of a consular post or of a member of his family residing with him, the receiving State shall:

1. Permit the export of the movable property of the deceased, with the exception of any such property acquired in the receiving State and the export of which was prohibited at the time of his death;
2. Not impose national, regional or municipal taxes on inheritance or the transfer of ownership of movable property where the presence of such property in the receiving State was due solely to the presence of the deceased as a member of a consular post or as a member of the family of a member of a consular post.

Article 26

1. Consular officers shall not be subject to arrest or detention, except in the case of commission of a crime outside the exercise of their official duties and such a crime is, under the law of the receiving State, punishable by deprivation of liberty for a period of at least three years, and pursuant to a decision by the competent judicial authority.

2. Except in the case stipulated in paragraph 1 of this article, consular officers shall not be liable to any form of imprisonment or restriction of personal freedom save in execution of a final judicial verdict.

3. If criminal proceedings are brought against a consular officer, he must appear before the competent authorities. The proceedings must be conducted with the respect due to his official position and, except for the case stipulated in paragraph 1 of this article, in a manner which least hinders him in the exercise of his consular functions. When, in the cases provided for in paragraph 1 of this article, it has become necessary to detain a consular officer in custody, proceedings must be instituted with the minimum of delay.

4. In the event of the arrest, detention in custody or indictment of a consular officer, the receiving State must inform the diplomatic mission or consular post to which he is attached at once.

Article 27

1. Consular officers and consular employees shall be immune from the jurisdiction of the judicial or administrative authorities of the receiving State for acts performed in the exercise of their consular functions.

2. The provisions of paragraph 1 of this article shall not apply in respect of a civil action either:

- a) Arising from a contract concluded by a consular officer or a consular employee in which he did not contract expressly or implicitly as an agent of the sending State; or

b) Brought by a third party for damage arising from an accident in the receiving State caused by a vehicle, vessel or aircraft.

Article 28

1. Members of a consular post may be called upon to give evidence during judicial or administrative proceedings. A consular officer or consular employee may not, except in the cases mentioned in paragraph 3 of this article, decline to give evidence. If a consular officer declines to give evidence, no coercive or punitive measures may be taken against him.

2. The authority requiring the evidence of a consular officer must avoid impeding him the performance of his functions and duties. Whenever possible, the authority shall take the evidence of the consular officer at his residence or place of work or accept a written statement from him.

3. Members of a consular post are under no obligation to give evidence concerning matters connected with the exercise of their functions or to produce official correspondence or documents relating thereto. They are also entitled to decline to give evidence as expert witnesses with regard to the law of the sending State.

Article 29

1. The sending State may waive the privileges and immunities provided for in this Convention with regard to a member of a consular post.

2. The waiver must be express and communicated to the receiving State in writing.

3. If a consular officer or consular employee enjoying judicial immunity under article 27 initiates judicial proceedings, he may not invoke judicial immunity in respect of any counter-claim related to the principal claim initiated by him.

4. The waiver of judicial immunity in a civil or administrative case shall not be deemed a waiver of immunity in respect of measures in execution of the judgement, regarding which a separate waiver shall be necessary.

Article 30

Without prejudice to the stipulated privileges and immunities, all persons benefiting from such privileges and immunities shall be required to respect the laws and regulations of the receiving State, particularly the traffic regulations.

They also have a duty not to interfere in the internal affairs of that State.

Article 31

Members of a consular post shall observe all the requirements of the laws and regulations of the receiving State concerning insurance in respect of civil liability arising from the use of vehicles, vessels and aircraft.

Article 32

1. Members of a consular post and family members of such members who are nationals of the receiving State or have permanent residence therein or are nationals of a third State and who pursue private business in the receiving State shall not enjoy the facilities, privileges and immunities provided for herein.

2. Family members of a member of a consular post who are nationals of the receiving State or nationals of a third State or who have permanent residence in the receiving State shall not enjoy the facilities, privileges and immunities provided for herein.

3. The receiving State shall exercise its jurisdiction over the persons mentioned in paragraphs 1 and 2 in such a way as not to hinder unduly the performance of the functions of the consular post.

Article 33

1. All members of a consular post shall enjoy the privileges and immunities provided for in this Convention with effect from the date it comes into force.

2. All family members of a member of a consular post who reside with him shall enjoy the privileges and immunities provided in this Convention with effect from the date the member of the consular post enjoys them.

3. When the duties of a member of a consular post have come to an end, his stipulated privileges and immunities and those of the members of his family who reside with him shall cease, either when the person concerned departs the receiving State on final exit or on the expiry of a reasonable period to enable him to do so, whichever is the sooner, but shall subsist until that time, even in the event of armed conflict.

As for the persons referred to in paragraph 2 of this article, their privileges and immunities shall end when they cease to reside with the member of the consular post provided, however, that if such persons intend leaving the territory of the receiving State within a reasonable period thereafter, their privileges and immunities shall subsist until the time of departure.

4. However, as for acts performed by consular officers or consular employees in the exercise of their functions, immunity from jurisdiction shall continue to subsist without limitation of time.

5. In the event of the death of a member of a consular post, the members of his family who reside with him shall continue to enjoy the privileges and immunities accorded to them until they leave the territory of the receiving State or until the expiry of a reasonable period to enable them to do so, whichever is sooner.

PART 4. CONSULAR FUNCTIONS

Article 34

A consular post shall:

1. Protect the rights and interests of the sending State and its nationals in the receiving State and to seek to develop commercial, economic, tourist, social, scientific, cultural and artistic relations between the two contracting States.

2. Assist nationals of the sending State in communicating with the authorities of the receiving State.

3. Strive to achieve appropriate representation for nationals of the sending State before the courts and other authorities of the receiving State, subject to the practices and procedures applicable in the receiving State and to take precautionary measures to preserve the rights of nationals, where, because of absence or any other reason, such nationals are unable at the proper time to assume the defence of their rights.

4. Ascertain, by all lawful means, conditions and developments in the commercial, economic, tourist, social, scientific, cultural and artistic life of the receiving State, reporting thereon to the sending State and providing information to interested persons.

Article 35

Within the limits of their consular districts, consular officers shall have the right:

1. To register nationals of the sending State and maintain statistics on those registered, in accordance with the law of the receiving State and for which purpose they may request the assistance of the authorities in the receiving State.

2. To publish announcements in the press pertaining to consular business concerning nationals of the sending State and to transmit various orders or documents issued by the authorities of the receiving State, as long as such announcements, orders or documents are related to national service.

3. To issue, renew or amend the following:

a) Passports or other travel documents of nationals of the sending State;

b) Visas and documents for individuals wishing to travel to the sending State.

4. To transmit judicial and extrajudicial documents and execute letters rogatory in accordance with international and bilateral agreements in ways compatible with the laws and regulations of the receiving State.

5. (a) To translate and certify all documents issued by the authorities or officials of the receiving State or the sending State in a manner which does not conflict with the laws and regulations in force in the receiving State. The translation issued by consular officers shall have the same force as a translation made by a sworn translator in either of the two States.

(b) To receive all declarations and take all legal actions to certify and approve signatures and visas, issue certificates and translate documents, as long as such actions or formalities are required by the laws and regulations of the sending State.

6. To notarize, in a manner consistent with the laws and regulations of the receiving State, the following:

(a) Instruments and contracts which nationals wish drawn up or concluded in notarized form, with the exception of contracts pertaining to the establishment or transfer of proprietary rights to real property in the receiving State;

(b) Instruments and contracts, regardless of the nationality of the parties thereto, relating to existing assets or current activities in the territory of the sending State, if intended for use in a manner having legal effect in the territory of that State.

7. To accept for safekeeping, in a manner which does not conflict with the law of the receiving State, sums of money, documents or other articles of whatever nature handed over to consular officers by or for nationals of the sending State and to which the provisions pertaining to immunities stipulated in article 16 of this Convention do not apply. Consular officers must keep these deposits in the archives and records stipulated in this article and they may only be exported as permitted by the laws of the receiving State.

8. (a) To draw up, register and issue civil status certificates for nationals of the sending State;

(b) To solemnize marriages, if the requesting parties are nationals of the sending State and to notify the competent authorities in the receiving State thereof, if notification is required by the law of that State.

9. To receive all notifications pertaining to age of majority and regulation of trusteeship and guardianship for nationals of the sending State who lack legal capacity, in a manner consistent with the laws of both contracting States. The provisions of paragraphs 2 and 3 of this article shall not exempt nationals of the sending State from the requirement to make the notifications stipulated in the laws of the receiving State.

Article 36

1. Unless the concerned person objects, the authorities of the receiving State shall inform the consular post of the sending State of all measures involving deprivation of liberty taken against any national of the sending State, and the reasons therefor, within two weeks from the date the person was arrested, imprisoned or otherwise deprived of liberty. All communication addressed to a consular post by the person arrested, imprisoned or otherwise deprived of his liberty must be forwarded by the authorities of the receiving State without delay. The said authorities shall inform the person concerned of his rights under this paragraph.

2. Consular officers shall have the right to meet or communicate with the person arrested, detained in custody or deprived of liberty for whatever reason, unless that person expressly objects. Consular officers must be allowed to visit that person within two days to three weeks from the date he was arrested, imprisoned or deprived of liberty for whatever reason.

3. The rights referred to in the two preceding paragraphs must be exercised in conformity with the laws and regulations of the receiving State, subject to the proviso, however, that the said laws and regulations enable full effect to be given to the purposes for which the rights accorded under this article are intended.

Article 37

1. The competent authorities of the receiving State shall notify the consular post without delay of the death of a national of the sending State on the territory of the receiving State.

2. (a) When a consular post has been notified of the death of one of its nationals, the responsible authorities in the receiving State shall, when the laws of that State so permit, provide all the information enabling it to open a succession and prepare a list of heirs.

(b) A consular post shall be entitled to request the competent authorities of the receiving State to take measures, without delay, to protect and manage the estate in the territory of the receiving State.

(c) A consular officer may assist in person or through a representative in execution of the measures referred to in sub-paragraph 2 (b) of this article.

3. If it is necessary to take precautionary measures and if no heir or representative thereof is present, a consular officer of the sending State shall be called upon by the authorities of the receiving State to be present at the acts of sealing and unsealing, the opening of the succession and the notification of the heirs.

4. If, after completion of the proceedings pertaining to the succession in the territory of the receiving State and the proceedings pertaining to the movable estate and proceeds from the sale of the movable and immovable property of one of the heirs, the heir or his representative is not present in the territory of the receiving State, the receiving State shall deliver such property or proceeds of sale to a consular post of the sending State, with the following conditions:

(a) That his status as natural or testamentary heir shall have been ascertained;

(b) That, if necessary, the competent authorities shall have authorized delivery of such property or proceeds of sale;

(c) That all taxes and inherited debts declared within the period stipulated in the law of the receiving State shall have been paid.

5. If a national of the sending State dies during his sojourn in the territory of the receiving State, the personal effects and assets left by him and claimed by a present heir shall be delivered without formal proceedings to a consular post of the sending State for temporary safekeeping without affecting the right of the administrative and judicial authorities of the receiving State to seize them in the interests of justice.

The consular post shall be required to return such personal effects and assets to whichever authority in the receiving State may have been appointed to administer or liquidate the estate. The consular post shall respect the law of the receiving State in respect of seizure of effects and transfer of sums of money.

Article 38

A consular officer shall be entitled to extend any kind of assistance stipulated in this Convention to vessels of the sending State and crews while they are in the territorial waters of the receiving State, including ports as soon as the vessel has received pratique. He shall have the right to monitor and inspect such vessels and their crews, for which purpose he may visit vessels of the sending State and receive their captains and crews.

Article 39

Providing there is no conflict with the laws of the receiving State, consular officers shall be entitled, in relation to vessels of the sending State:

(a) To question the master of the vessel and any member of the crew, to inspect, accept and certify the vessel's papers, to receive declarations concerning the vessel's cargo and course and to issue the certificates necessary to facilitate the entry, stay and departure of the vessel;

(b) To intervene to settle or facilitate the settlement of any disputes, in accordance with the laws of the sending State, between the master and members of the crew, including disputes concerning contracts of service and working conditions;

(c) To make arrangements for the engagement or discharge of the master or other crew members;

(d) To take the necessary steps for the hospitalization and repatriation of the master or a member of the crew;

(e) To receive, issue and sign all types of certificates and documents pertaining to nationality, ownership and other proprietary rights, as well as pertaining to the state of use of the vessel;

(f) To assist the master of the vessel or a member of the crew in communicating with the courts or other competent authorities in the receiving State, including the provision of legal assistance, translation, etc.

(g) To take all measures necessary to ensure discipline and order on board the vessel;

(h) To ensure application of the laws and regulations of the sending State in respect of marine issues on board its vessels.

Article 40

I. Jurisdiction on board ship:

1. Except in the following cases, the courts and authorities of the receiving State shall not exercise jurisdiction in relation to any offence committed on board a vessel of the sending State:

(a) Offences committed by or against a national of the receiving State or committed by or against any person other than a member of the crew;

(b) Offences which threaten the peace and calm or security of the port and territorial or inland waters of the receiving State;

(c) Offences against the laws and regulations of the receiving State regarding public health, the protection of lives at sea, immigration, customs duties, protection of the marine environment and smuggling offences;

(d) Offences punishable under the law of the receiving State by deprivation of liberty for a period of not less than three years or a more severe penalty.

2. In other cases, the aforementioned authorities shall only intervene at the request or with the consent of a consular officer.

II. Intervention of the authorities of the receiving State on board ship:

1. Where the courts or the authorities of the receiving State have decided to arrest or detain the master of the ship or a member of the crew or a passenger on board or any other person who is not a national of the receiving State, or to confiscate any property on board or undertake an official inspection, the competent authorities of the receiving State must notify a consular officer in advance in order for him to be present while such measures are carried out. If prior notification of a consular officer is impossible or if no consular officer is present during execution of these measures, the authorities of the receiving State must notify a consular officer without delay and in full about the measures taken. The authorities of the receiving State shall facilitate the visit of a consular officer to and communication with the person arrested or detained and shall take the appropriate measures to protect the interests of the vessel and the person concerned.

2. The provisions of the preceding paragraph shall not apply to routine supervision and control carried out by the authorities of the receiving State in relation to passports, customs, public health, marine pollution, the protection of lives at sea or to any intervention made at the request or with the consent of the master of the vessel.

Article 41

1. Where a vessel of the sending State has been stranded and been damaged, or has sunk or run aground or suffered any damage in the territorial or inland waters of the receiving State, including ports, the competent authorities in that State shall notify a consular officer of the sending State without delay.

2. In the cases referred to in paragraph 1 of this article, the competent authorities in the receiving State shall, in accordance with the laws of that State, take the measures necessary to save and protect the vessel, passengers, crew, equipment, cargo, supplies and any other items on board, and also to make good and eliminate any damage to property or order on board the vessel. Such measures shall also be taken with regard to articles considered as part of the vessel or its cargo which may have been cast overboard. The authorities in the receiving State shall notify a consular officer of the measures taken and assist the consular officer to take all the measures necessary in cases of stranding, sinking or shipwreck.

3. Where a vessel of the sending State has been sunk, stranded or shipwrecked and any of its equipment, cargo or anything else which was on board is found on or near the shores of the receiving State or has been brought to one of its ports, a consular officer shall be entitled to take measures to safeguard and administer such articles on behalf of the master of the vessel, his agent, the shipping agent or underwriters, if those persons are unavailable or unable to take such measures.

4. A consular officer may also take the measures stated in paragraph 3 of this article in respect of any item belonging to a national of the sending State originating on board a vessel or its cargo, regardless of the nationality of the vessel, and which may have been brought into port in the receiving State or found on or near its shores or on board the stranded, sunken or wrecked vessel. The competent authorities of the receiving State, shall, without delay, inform the consular officer of the discovery of such items.

5. A consular officer shall be entitled to participate in an enquiry into the causes of the stranding, sinking or wrecking, in accordance with the laws and regulations of the receiving State.

Article 42

The provisions of articles 38, 39, 40 and 41 shall not apply to warships.

Article 43

1. Consular officers may exercise the rights of supervision and inspection provided for in the laws and regulations of the sending State in respect of aircraft registered in that State, and in respect of their crews, and may also extend assistance to aircraft and crew.

2. When an aircraft registered in the sending State crashes in the territory of the receiving State, the authorities of that State shall inform without delay the consular post nearest to the scene of the crash.

PART 5. GENERAL PROVISIONS

Article 44

Consular officers may not exercise their functions outside their consular district without the consent of the competent authorities in the receiving State thereto.

Article 45

Besides the functions stated in this Convention, consular officers shall be permitted to exercise any consular function recognized by the receiving State as if it was one of their functions.

Article 46

After receiving the approval of the receiving State, a consular post may exercise consular functions in the receiving State on behalf of a third State.

Article 47

In the exercise of their functions, consular officers may address:

- (a) The competent local authorities in their consular district;
- (b) The competent central authorities of the receiving State, to the extent permitted by the laws, regulations and usages of the receiving State and international agreements.

Article 48

The sending State may, after notifying the receiving State, entrust its consular post in that State with the exercise of consular functions in a third State.

Article 49

Disputes arising out of the application or interpretation of this Convention shall be settled by diplomatic means between the two States.

PART 6. FINAL PROVISIONS

Article 50

1. This Convention shall be ratified in accordance with the procedures prescribed by the laws of the Contracting Parties.
2. This Convention is concluded for an indefinite period. It shall enter into force thirty days after the date of the exchange of the instruments of ratification.
3. It may be terminated upon written notice of renunciation by either Contracting Party through the diplomatic channels, in which case the Convention shall cease to have effect after six months have elapsed from the date of the written notice of renunciation.

DONE at Ankara on 8 February 2002 in two original copies, in the Arabic and Turkish languages, both texts being equally authentic.

For the Republic of Turkey:

İSMAIL CEM

Minister of Foreign Affairs

For the Socialist People's Libyan Arab Jamahiriya:

ABD AL-RAHMAN MUHAMMAD SHALGAM

Secretary of the General People's Committee
for Foreign Liaison and International Cooperation

[TRANSLATION – TRADUCTION]

CONVENTION CONSULAIRE ENTRE LA RÉPUBLIQUE TURQUE ET LA JAMAHIRIYA ARABE LIBYENNE POPULAIRE ET SOCIALISTE

La République turque et la Jamahiriya arabe libyenne populaire et socialiste,

Désirant renforcer les relations amicales qui existent entre les deux pays sur la base du respect mutuel pour les principes de souveraineté et de non-ingérence dans les affaires internes et à des fins d'égalité et d'avantages réciproques,

Désireuses en outre de développer les relations consulaires entre elles,

Sont convenues de ce qui suit :

PARTIE 1. DÉFINITIONS

Article premier

Aux fins de la présente Convention, les expressions suivantes s'entendent comme suit :

(1) l'expression « poste consulaire » s'entend de tout consulat général, consulat, vice-consulat ou agence consulaire;

(2) l'expression « circonscription consulaire » s'entend du territoire attribué à un poste consulaire pour l'exercice des fonctions consulaires;

(3) l'expression « chef de poste consulaire » s'entend de la personne chargée d'agir en cette qualité;

(4) l'expression « fonctionnaire consulaire » s'entend de toute personne, y compris le chef de poste consulaire, chargée de l'exercice de fonctions consulaires;

(5) l'expression « employé consulaire » s'entend de toute personne employée dans la section administrative ou technique d'un poste consulaire;

(6) l'expression « membre du personnel de service » s'entend de toute personne affectée au service domestique d'un poste consulaire;

(7) l'expression « membres du poste consulaire » s'entend des fonctionnaires consulaires, employés consulaires et membres du personnel de service;

(8) l'expression « membres du personnel consulaire » s'entend des fonctionnaires consulaires autres que le chef de poste consulaire, des employés consulaires et des membres du personnel de service;

(9) l'expression « membre du personnel privé » s'entend d'une personne employée au service privé d'un membre du poste consulaire;

(10) l'expression « membre de la famille » s'entend du conjoint, des enfants mineurs de sexe masculin, des enfants célibataires de sexe féminin et des parents à charge d'un

membre du poste consulaire, à condition qu'ils résident tous dans une même résidence que ledit membre;

(11) l'expression « locaux consulaires » s'entend des bâtiments ou des parties de bâtiments, y compris la résidence du chef d'un poste consulaire, et du terrain attenant, quel qu'en soit le propriétaire;

(12) l'expression « archives consulaires » comprend tous les papiers, documents, correspondance, livres, films, rubans magnétiques, et registres du poste consulaire, ainsi que le matériel du chiffre, les fichiers et les meubles destinés à les protéger et à les conserver;

(13) l'expression « correspondance officielle » désigne toute la correspondance ayant trait à un poste consulaire et à ses fonctions;

(14) l'expression « ressortissant de l'État d'envoi » s'entend de toute personne possédant la nationalité dudit État conformément à sa législation;

(15) l'expression « personne morale » s'entend des entreprises créées conformément à la législation de l'État d'envoi et ayant leur siège dans ledit État;

(16) l'expression « navire de l'État d'envoi » s'entend de tout navire autorisé à battre le pavillon de l'État d'envoi et immatriculé dans cet État conformément à sa législation, à l'exception des navires de guerre;

(17) l'expression « aéronef de l'État d'envoi » s'entend de tout aéronef, autre que militaire, immatriculé dans l'État d'envoi conformément à ses lois et portant les marques distinctives de cet État.

PARTIE II. RELATIONS CONSULAIRES

Article 2

1. L'établissement d'un poste consulaire dans l'État de résidence est soumis au consentement de cet État.

2. L'État d'envoi et l'État de résidence déterminent par un commun accord le siège du poste consulaire, sa classe et les limites de sa circonscription consulaire.

3. Les changements ultérieurs apportés au siège d'un poste consulaire, à sa classe et à sa circonscription consulaire ne sont autorisés que par un accord entre l'État d'envoi et l'État de résidence.

Article 3

1. Le chef d'un poste consulaire est nommé par l'État d'envoi et commence à exercer ses fonctions après l'approbation de principe de l'État de résidence.

2. L'État d'envoi transmet par voie diplomatique au Ministère des Affaires étrangères ou au Bureau populaire de liaison étrangère et de coopération internationale de l'État de résidence la lettre de provision ou autre instrument similaire de la nomination du chef

de poste consulaire, indiquant les nom et prénoms du chef du poste consulaire, son rang, la circonscription consulaire où il exercera ses fonctions et le siège du poste consulaire.

3. Le chef d'un poste consulaire est autorisé à prendre ses fonctions dès que l'exequatur a été délivré par l'État de résidence.

4. L'État de résidence peut accorder une reconnaissance provisoire au chef d'un poste consulaire pour lui permettre d'exercer ses fonctions en attendant la délivrance de l'exequatur.

5. Dès que le chef d'un poste consulaire a été reconnu, même provisoirement, l'État de résidence prend toutes les mesures nécessaires pour lui permettre d'exercer ses fonctions.

Article 4

1. Si le chef de poste consulaire est empêché d'exercer ses fonctions ou si son poste est temporairement vacant, l'État d'envoi peut autoriser un fonctionnaire consulaire appartenant au même ou à un autre poste consulaire dans l'État de résidence ou l'un des membres du personnel diplomatique de son ambassade ou du bureau populaire, selon les cas, à agir à titre provisoire comme chef de poste consulaire.

Les nom et prénoms de la personne concernée doivent être notifiés au Bureau populaire de liaison étrangère et de coopération internationale ou au Ministère des Affaires étrangères de l'État de résidence dès que possible.

2. Une personne autorisée à agir en tant que chef provisoire du poste consulaire est habilitée à exercer les fonctions de chef de poste consulaire et bénéficie des mêmes privilèges et immunités que ceux qui sont accordés au chef de poste consulaire en vertu de la présente Convention.

3. La nomination d'un membre du personnel diplomatique au poste consulaire de l'État d'envoi conformément au paragraphe 1 du présent article ne modifie pas les privilèges et immunités qui lui sont accordés en vertu de son statut diplomatique.

Article 5

1. Les fonctionnaires consulaires doivent être des ressortissants de l'État d'envoi mais ne sont pas tenus d'avoir un lieu de résidence permanente dans l'État de résidence.

2. Les employés consulaires et les membres du personnel de service peuvent être des ressortissants de l'État d'envoi ou de l'État de résidence. Les ressortissants d'un État tiers peuvent être nommés en tant qu'employés moyennant l'approbation écrite de l'État de résidence.

Article 6

1. L'État d'envoi détermine le nombre de membres de son poste consulaire conformément à l'ampleur des travaux requis et aux besoins du poste pour exercer ses activités dans des circonstances normales.

2. L'État de résidence peut demander que le nombre de membres du poste reste dans des limites qu'il juge raisonnables et habituelles, en tenant compte des circonstances et des conditions de l'État ainsi que des besoins du poste concerné.

Article 7

Le Bureau populaire de liaison étrangère et de coopération internationale ou le Ministère des Affaires étrangères de l'État de résidence doit être informé par écrit et par la voie diplomatique de :

a) la nomination des membres d'un poste consulaire, leurs noms et prénoms, fonctions, nationalité, date d'arrivée au poste après nomination, date de départ définitif ou cessation de leurs fonctions et tout changement de leur statut au poste consulaire;

b) l'arrivée et le départ définitif des membres de la famille d'un membre du poste consulaire, ainsi que le fait qu'une personne devient ou cesse d'être un membre de la famille;

c) l'arrivée et le départ définitif des membres du personnel privé et des employés et, de façon similaire, leur licenciement en cette qualité;

d) le recrutement ou le licenciement de personnes résidant dans l'État de résidence en qualité de membres du poste consulaire ou membres du personnel privé.

Article 8

1. L'État de résidence délivre gratuitement à chaque fonctionnaire consulaire un document confirmant son droit d'exercer des fonctions consulaires sur le territoire de l'État de résidence.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article s'appliquent aux membres du poste consulaire, employés consulaires, membres du personnel privé et à leurs familles à conditions qu'ils ne soient pas ressortissants de l'État de résidence ou de l'État d'envoi ou d'un pays tiers résidant en permanence sur le territoire de l'État de résidence.

Article 9

Les membres d'un poste consulaire n'ont pas le droit de pratiquer d'activité commerciale ou professionnelle dans l'État de résidence en dehors des fonctions ou obligations consulaires qui leur sont attribuées dans le cadre de leur poste consulaire.

Article 10

1. Les fonctions d'un membre d'un poste consulaire cessent dans les cas suivants :

a) si l'État de résidence reçoit une notification écrite de l'État d'envoi l'informant de la cessation de ses fonctions;

b) si l'exequatur est révoqué par l'État de résidence;

c) si l'État d'envoi reçoit une notification écrite de l'État de résidence l'informant qu'il n'est pas reconnu en tant que fonctionnaire du poste consulaire (conformément au paragraphe 3 du présent article);

2. L'État de résidence est habilité, à tout moment et sans avoir à en expliquer ses raisons, à informer l'État d'envoi par voie diplomatique de sa révocation de l'exequatur accordé au chef d'un poste consulaire qui est persona non grata ou du caractère inacceptable d'un membre d'un poste consulaire. L'État d'envoi convoque alors le membre concerné et met fin à ses fonctions.

3. Si l'État d'envoi refuse de s'acquitter de ses obligations telles que stipulées à l'alinéa (c) du présent article ou ne s'en acquitte pas dans un délai raisonnable, l'État de résidence est alors en droit de révoquer l'exequatur de la personne concernée ou de cesser de le reconnaître en qualité de fonctionnaire consulaire.

PARTIE 3. PRIVILÈGES ET IMMUNITÉS

Article 11

1. L'État d'envoi peut, conformément aux dispositions prévues par la législation de l'État de résidence :

a) acquérir, posséder, utiliser ou occuper des terrains, bâtiments, parties de bâtiments et annexes nécessaires au poste consulaire ou au logement des membres d'un poste consulaire;

b) construire aux mêmes fins des bâtiments, parties de bâtiments et annexes sur les terrains qu'il possède, acquiert ou occupe;

c) renoncer aux droits et aux biens énoncés dans les deux paragraphes précédents.

2. L'État d'envoi peut demander à l'État de résidence de lui accorder les moyens nécessaires pour acquérir, posséder, utiliser, occuper, construire ou gérer des terrains, bâtiments, parties de bâtiments et annexes aux fins énoncées au paragraphe précédent.

3. Les dispositions du présent article ne seront pas modifiées par le fait que l'État d'envoi est soumis à la législation de l'État de résidence relative aux termes de la construction et de la planification applicables dans la région où les biens immobiliers sont situés.

Article 12

1. L'État d'envoi aura le droit d'arborer son pavillon sur les locaux consulaires, dans la résidence du chef de poste consulaire et sur les moyens de transport appartenant au poste consulaire lorsque ceux-ci sont utilisés pour les besoins du service.

2. L'État d'envoi aura le droit de placer une plaque portant le nom du poste consulaire écrit dans la langue de l'État d'envoi et de l'État de résidence sur les locaux consulaires et dans la résidence du chef de poste consulaire.

3. Les États parties à la présente Convention seront tenus d'accorder une protection et un respect appropriés à l'égard de la disposition ci-dessus.

Article 13

1. L'État d'envoi est exempt de toutes les dispositions afférentes à la saisie de biens aux fins de la défense nationale ou des services publics, à l'égard :

a) des locaux consulaires, y compris les installations qui y sont érigées et les biens mobiliers;

b) des moyens de transport appartenant à un poste diplomatique.

2. Dans tous les cas, les dispositions du paragraphe précédent ne portent pas préjudice au droit de l'État de résidence, conformément à la législation de cet État, d'exproprier les locaux consulaires de l'État d'envoi ou la résidence de tout membre d'un poste consulaire de l'État d'envoi aux fins de la défense nationale ou des services publics en vertu de sa législation. S'il est nécessaire de prendre une telle mesure à l'encontre d'un bien spécifique, toutes les mesures possibles doivent être prises pour éviter de gêner l'exercice des fonctions consulaires.

En cas d'expropriation, une indemnisation rapide et appropriée sera versée.

Article 14

1. L'État d'envoi est exempt de tous impôts et taxes imposés ou perçus par l'État de résidence relativement à :

a) la possession, l'acquisition ou l'utilisation de terrains, bâtiments ou installations et la gestion de terrains désignés ou utilisés entièrement pour les besoins officiels d'un poste consulaire ou d'une résidence du chef d'un poste consulaire;

b) la possession, l'acquisition ou l'utilisation de tous les biens mobiliers, y compris les moyens de transport désignés ou utilisés entièrement pour servir les besoins officiels d'un poste consulaire, conformément aux dispositions législatives ou réglementaires de l'État de résidence, en tenant compte de l'exemption des taxes et des impôts sur les importations.

2. L'exemption prévue au paragraphe 1 du présent article ne s'applique pas aux impôts et taxes imposés sur des services spécifiques rendus.

3. L'exemption prévue au paragraphe 1 du présent article ne s'applique pas aux impôts et taxes imposés, conformément à la loi de l'État de résidence, sur des personnes passant un contrat avec l'État d'envoi, et notamment des impôts et taxes directs sur ces personnes ou de nature similaire.

Article 15

Les locaux consulaires sont inviolables. Les autorités de l'État de résidence ne peuvent y pénétrer qu'avec le consentement du chef de poste consulaire ou de la personne désignée par lui ou avec l'accord du chef de la mission diplomatique de l'État de résidence.

Dans tous les cas, ce consentement peut être tenu pour acquis en cas d'incendie ou autre catastrophe nécessitant une action de protection rapide.

Article 16

Les archives consulaires et autres documents et registres sont inviolables à tout moment et quel que soit l'endroit où ils se trouvent, conformément aux principes reconnus du droit international. Les autorités de l'État de résidence ne peuvent les examiner ou les saisir sous aucun prétexte.

Article 17

1. L'État de résidence accorde tous les moyens nécessaires à l'exercice des fonctions du poste consulaire et prend les mesures appropriées pour permettre aux membres de ce poste d'exercer leurs fonctions et de bénéficier des droits, privilèges et immunités prévus par la présente Convention.

2. Les autorités de l'État de résidence considèrent les fonctionnaires consulaires avec le respect qui leur est dû et prennent les mesures appropriées pour prévenir toute attaque envers leur personne, leur liberté ou leur dignité.

3. L'État de résidence doit prendre toutes les mesures nécessaires pour assurer la protection des locaux consulaires.

Article 18

1. Les membres d'un poste consulaire sont, dans le cadre de leur service pour l'État, exempts de toutes obligations imposées par les lois et règlements de l'État de résidence concernant l'emploi de main-d'œuvre étrangère.

2. Les fonctionnaires consulaires et les employés consulaires sont exempts, s'ils n'exercent pas d'autre activité rémunérée dans l'État de résidence, des obligations visées au paragraphe 1 du présent article.

Article 19

1. Sans préjudice des dispositions du paragraphe 3 du présent article, les membres d'un poste consulaire qui sont au service de l'État d'envoi, et les membres de leurs familles qui sont à leur charge, sont exempts des dispositions relatives à la sécurité sociale en vigueur dans l'État de résidence.

2. Le paragraphe 1 du présent article s'applique aux personnes qui sont employées uniquement au service de membres d'un poste consulaire, aux conditions suivantes :

- a) qu'ils ne sont pas ressortissants ou résidents permanents de l'État de résidence;
- b) qu'ils sont couverts par les dispositions de la sécurité sociale en vigueur dans l'État d'envoi ou un État tiers.

3. Les membres d'un poste consulaire qui emploient des personnes à qui l'exemption prévue au paragraphe 2 du présent article ne s'applique pas, doivent observer les obligations que les dispositions de la sécurité sociale de l'État de résidence imposent aux employeurs.

4. Les exemptions prévues aux paragraphes 1 et 2 ne portent pas atteinte au droit de contribution facultative au système de sécurité sociale de l'État de résidence, tant que cette contribution est autorisée par cet État.

Article 20

Sans préjudice des lois et règlements de l'État de résidence concernant les zones spécifiques où l'entrée est interdite ou limitée pour des raisons de sécurité nationale, tous les membres d'un poste consulaire sont autorisés à se déplacer librement dans l'État de résidence pour exercer leurs fonctions.

Article 21

1. L'État de résidence garantit et protège la liberté de communication pour les membres d'un poste consulaire à toutes fins officielles. Pour communiquer avec leur Gouvernement, les missions diplomatiques et les postes consulaires de l'État d'envoi, où qu'ils se trouvent, peuvent employer tous les moyens de communication appropriés, y compris les courriers diplomatiques ou consulaires, la valise diplomatique ou consulaire et les messages en code ou en chiffre. Le poste consulaire ne peut toutefois installer et utiliser un poste émetteur de radio qu'avec l'assentiment de l'État de résidence.

2. La correspondance officielle du poste consulaire est inviolable. L'expression « correspondance officielle » s'entend de toute la correspondance officielle relative au poste consulaire et à ses fonctions.

3. La valise consulaire ne sera ni ouverte ni conservée. Toutefois, si les autorités compétentes de l'État de résidence ont de bonnes raisons de penser qu'une valise contient autre chose que la correspondance ou les documents mentionnés au paragraphe 4 du présent article, elles peuvent demander que ladite valise soit ouverte en présence d'un représentant autorisé de l'État d'envoi. Si ce dernier refuse, la valise sera renvoyée à l'endroit d'où elle provient.

4. Les colis constituant la valise consulaire doivent porter des marques extérieures visibles indiquant leur nature et ne peuvent contenir que la correspondance officielle, ainsi que des documents ou objets destinés exclusivement à un usage officiel.

5. Le courrier consulaire doit être porteur d'un document officiel confirmant sa qualité et le nombre de colis constituant la valise consulaire. Sauf si l'État de résidence y consent, il ne doit être ni un ressortissant de l'État de résidence ni, s'il est un ressortissant de l'État d'envoi, un résident permanent de l'État de résidence. Cet État protège le courrier consulaire dans l'exercice de ses fonctions. Ce dernier jouit de l'inviolabilité de sa personne et ne peut être ni arrêté ni détenu pour quelque raison que ce soit.

6. Les missions diplomatiques et les postes consulaires d'un État d'envoi peuvent désigner des courriers consulaires ad hoc. Dans ce cas, les dispositions du paragraphe 5 du présent article sont applicables, sous réserve que l'immunité qui y est mentionnée cessera de s'appliquer dès que le courrier aura remis au destinataire la valise consulaire.

7. La valise consulaire peut être confiée au capitaine d'un navire ou au commandant d'un aéronef commercial qui doit arriver à un point d'entrée autorisé. Ce capitaine ou ce

commandant doit être porteur d'un document officiel indiquant le nombre de colis constituant la valise, mais il n'est pas considéré comme un courrier consulaire. Un poste consulaire, à la suite d'un arrangement avec les autorités locales compétentes, peut envoyer un de ses membres prendre, directement et librement, possession de la valise des mains du capitaine du navire ou commandant de l'aéronef.

Article 22

1. Dans l'exercice de leurs fonctions officielles, les fonctionnaires consulaires peuvent percevoir les droits et taxes prévus par la législation de l'État d'envoi.

2. L'État d'envoi est exempt des impôts et taxes stipulés ou perçus par l'État de résidence sur les sommes stipulées au paragraphe 1 du présent article qu'il pense toucher.

Article 23

1. Les fonctionnaires consulaires et les employés consulaires, ainsi que les membres de leurs familles résidant avec eux, sont exempts de tous impôts et taxes, personnels ou réels, nationaux, régionaux et communaux, à l'exception :

a) des impôts indirects normalement incorporés dans le prix des marchandises ou des services;

b) des impôts et droits sur les biens immeubles privés situés sur le territoire de l'État de résidence;

c) des droits de succession et de mutation perçus par l'État de résidence, sous réserve des dispositions du paragraphe 2 de l'article 25;

d) des impôts et droits sur les revenus privés, y compris les gains en capital, qui ont leur source dans l'État de résidence, et des impôts sur le capital déduits des investissements effectués dans des entreprises commerciales ou financières situées dans l'État de résidence;

e) des taxes et droits sur des services particuliers rendus;

f) des droits d'enregistrement, de justice, d'hypothèque et de timbre.

2. Les employés sont exempts des impôts et droits sur les salaires qu'ils reçoivent du fait de leurs services pour l'État d'envoi.

3. Les membres d'un poste consulaire qui emploient des personnes dont les traitements ou salaires ne sont pas exemptés de l'impôt sur le revenu dans l'État de résidence doivent respecter les obligations que les lois et les règlements dudit État imposent aux employeurs en matière de perception de l'impôt sur le revenu.

Article 24

1. Suivant ses dispositions législatives et réglementaires, l'État de résidence autorise l'entrée et accorde l'exemption de tous droits de douane et autres redevances connexes autres que frais d'entrepôt, de transport et frais afférents à des services analogues, pour :

a) les objets destinés à l'usage officiel d'un poste consulaire;

b) les objets destinés à l'usage personnel d'un fonctionnaire consulaire ou des membres de sa famille résidant avec lui, y compris les effets nécessaires à son établissement; les articles de consommation ne doivent pas dépasser les montants nécessaires pour leur utilisation directe.

2. Les employés consulaires bénéficient des privilèges et exemptions prévus à l'alinéa b) du paragraphe 1 du présent article pour ce qui est des objets importés lors de leur première installation.

3. Les bagages personnels accompagnés des fonctionnaires consulaires et des membres de leur famille résidant avec eux, sont exemptés de la visite douanière et ne peuvent être soumis à la visite que s'il y a de bonnes raisons de supposer qu'ils contiennent des objets autres que ceux mentionnés à l'alinéa b) du paragraphe 1 du présent article ou des objets dont l'importation ou l'exportation est interdite par les lois et les règlements de l'État de résidence ou soumise à ses lois de quarantaine. Cette visite ne peut avoir lieu qu'en présence du fonctionnaire consulaire ou du membre de sa famille intéressé.

Article 25

En cas de décès d'un membre du poste consulaire ou d'un membre de sa famille résidant avec lui, l'État de résidence est tenu :

1) de permettre l'exportation des biens meubles du défunt, à l'exception de ceux qui ont été acquis dans l'État de résidence et qui font l'objet d'une prohibition d'exportation au moment du décès;

2) de ne pas imposer d'impôts nationaux, régionaux ou communaux sur la succession ou la mutation de biens meubles lorsque la présence de ces biens dans l'État de résidence était due uniquement à la présence du défunt en tant que membre d'un poste consulaire ou membre de la famille d'un membre d'un poste consulaire.

Article 26

1. Les fonctionnaires consulaires ne peuvent être mis en état d'arrestation ou de détention qu'en cas de crime commis en dehors de l'exercice de leurs fonctions officielles et si ce crime est, selon la loi de l'État de résidence, passible d'une peine de privation de liberté pour une durée d'au moins trois ans, et suite à une décision de l'autorité judiciaire compétente.

2. À l'exception du cas prévu au paragraphe 1 du présent article, les fonctionnaires consulaires ne peuvent être soumis à aucune forme d'incarcération ou de limitation de leur liberté personnelle, sauf en exécution d'un verdict judiciaire définitif.

3. Si une procédure pénale est intentée à l'encontre d'un fonctionnaire consulaire, ce dernier doit se présenter devant les autorités compétentes. La procédure doit être conduite avec les égards qui sont dus à sa position officielle et, à l'exception du cas prévu au paragraphe 1 du présent article, de manière à le gêner le moins possible dans l'exercice de ses fonctions consulaires. Lorsque, dans les cas prévus au paragraphe 1 du présent article, il est devenu nécessaire de mettre un fonctionnaire consulaire en détention, la procédure doit être ouverte dans les plus brefs délais.

4. En cas d'arrestation, de détention ou de mise en examen d'un fonctionnaire consulaire, l'État de résidence doit informer immédiatement la mission diplomatique ou le poste consulaire auquel il est attaché.

Article 27

1. Les fonctionnaires consulaires et les employés consulaires ne sont pas justiciables des autorités judiciaires ou administratives de l'État de résidence pour les actes accomplis dans l'exercice de leurs fonctions consulaires.

2. Les dispositions du paragraphe 1 du présent article ne s'appliquent pas en cas d'action civile :

a) résultant de la conclusion d'un contrat passé par un fonctionnaire consulaire ou un employé consulaire qu'il n'a pas conclu expressément ou implicitement en tant que mandataire de l'État d'envoi; ou

b) intentée par un tiers pour un dommage résultant d'un accident causé dans l'État de résidence par un véhicule, un navire ou un aéronef.

Article 28

1. Les membres d'un poste consulaire peuvent être appelés à répondre comme témoins au cours de procédures judiciaires et administratives. Les fonctionnaires consulaires ou employés consulaires ne doivent pas refuser de répondre comme témoins, si ce n'est dans les cas mentionnés au paragraphe 3 du présent article. Si un fonctionnaire consulaire refuse de témoigner, aucune mesure coercitive ou punitive ne peut être prise à son encontre.

2. L'autorité qui requiert le témoignage doit éviter de gêner un fonctionnaire consulaire dans l'accomplissement de ses fonctions et obligations. Elle peut recueillir son témoignage à sa résidence ou sur son lieu de travail, ou accepter une déclaration écrite de sa part, toutes les fois que cela est possible.

3. Les membres d'un poste consulaire ne sont pas tenus de déposer sur des faits ayant trait à l'exercice de leurs fonctions et de produire la correspondance et les documents officiels y relatifs. Ils ont également le droit de refuser de témoigner en tant qu'experts sur le droit de l'État d'envoi.

Article 29

1. L'État d'envoi peut renoncer aux privilèges et immunités prévus dans la présente Convention à l'égard d'un membre d'un poste consulaire.

2. La renonciation doit être expresse et communiquée par écrit à l'État de résidence.

3. Si un fonctionnaire consulaire ou un employé consulaire bénéficiant de l'immunité judiciaire en vertu de l'article 27 engage une procédure judiciaire, il ne peut pas invoquer l'immunité judiciaire à l'égard de toute demande reconventionnelle liée à la demande principale qu'il a engagée.

4. La renonciation à l'immunité judiciaire dans une affaire civile ou administrative n'est pas considérée comme une renonciation à l'immunité quant aux mesures d'exécution du jugement, pour lesquelles une renonciation distincte est nécessaire.

Article 30

Sans préjudice des privilèges et immunités prévus, toutes les personnes bénéficiant desdits privilèges et immunités sont tenues de respecter les lois et règlements de l'État de résidence et notamment les règles de la circulation.

Elles sont également tenues de ne pas intervenir dans les affaires internes de cet État.

Article 31

Les membres du poste consulaire doivent observer toutes les obligations des lois et règlements de l'État de résidence concernant l'assurance en matière de responsabilité civile résultant de l'utilisation de véhicules, navires et aéronefs.

Article 32

1. Les membres d'un poste consulaire et les membres de la famille desdits membres qui sont ressortissants de l'État de résidence ou qui y ont une résidence permanente ou qui sont des ressortissants d'un État tiers et qui exercent des activités privées dans l'État de résidence, ne bénéficient pas des facilités, privilèges et immunités prévus par les présentes.

2. Les membres de la famille d'un membre d'un poste consulaire qui sont des ressortissants de l'État de résidence ou des ressortissants d'un État tiers ou qui ont une résidence permanente dans l'État de résidence ne bénéficient pas des facilités, privilèges et immunités prévus par les présentes.

3. L'État de résidence exerce son autorité sur les personnes mentionnées aux paragraphes 1 et 2 de façon à ne pas gêner indûment l'exercice des fonctions du poste consulaire.

Article 33

1. Tous les membres d'un poste consulaire bénéficient des privilèges et immunités prévus par la présente Convention à compter de la date à laquelle elle entre en vigueur.

2. Tous les membres de la famille d'un membre d'un poste consulaire qui résident avec lui bénéficient des privilèges et immunités prévus par la présente Convention à compter de la date à laquelle le membre du poste consulaire en bénéficie.

3. Lorsque les obligations d'un membre d'un poste consulaire prennent fin, ses privilèges et immunités prévus et ceux des membres de sa famille qui résident avec lui cessent à la première des deux dates suivantes : au moment où la personne en question quitte définitivement le territoire de l'État de résidence ou à l'expiration d'un délai raisonnable

qui lui aura été accordé à cette fin, mais ils subsistent jusqu'à ce moment, même en cas de conflit armé.

Pour les personnes visées au paragraphe 2 du présent article, leurs privilèges et immunités cessent dès qu'elles-mêmes cessent de résider avec le membre du poste consulaire, étant toutefois entendu que, si ces personnes ont l'intention de quitter le territoire de l'État de résidence dans un délai raisonnable, leurs privilèges et immunités subsistent jusqu'au moment de leur départ.

4. Toutefois, en ce qui concerne les actes accomplis par des fonctionnaires consulaires ou des employés consulaires dans l'exercice de leurs fonctions, l'immunité de juridiction subsiste sans limitation de durée.

5. En cas de décès d'un membre d'un poste consulaire, les membres de sa famille qui résident avec lui continuent de jouir des privilèges et immunités dont ils bénéficient, jusqu'à la première des dates suivantes : celle où ils quittent le territoire de l'État de résidence, ou à l'expiration d'un délai raisonnable qui leur aura été accordé à cette fin.

PARTIE 4. FONCTIONS CONSULAIRES

Article 34

Un poste consulaire doit :

1. protéger les droits et intérêts de l'État d'envoi et de ses ressortissants dans l'État de résidence et chercher à développer les relations commerciales, économiques, touristiques, sociales, scientifiques, culturelles et artistiques entre les deux États contractants;

2. aider les ressortissants de l'État d'envoi à communiquer avec les autorités de l'État de résidence;

3. s'efforcer d'assurer une représentation appropriée pour les ressortissants de l'État d'envoi auprès des tribunaux et autres autorités de l'État de résidence, sous réserve des pratiques et procédures appliquées dans l'État de résidence et de prendre des mesures de précaution pour préserver les droits des ressortissants lorsque, du fait d'une absence ou pour toute autre raison, lesdits ressortissants sont incapables d'assumer en temps voulu la défense de leurs droits.

4. s'informer, par tous les moyens licites, des conditions et de l'évolution de la vie commerciale, économique, touristique, sociale, scientifique, culturelle et artistique de l'État de résidence, faire rapport à ce sujet à l'État d'envoi et donner des renseignements aux personnes intéressées.

Article 35

Dans les limites de leurs circonscriptions consulaires, les fonctionnaires consulaires ont le droit :

1. d'enregistrer des ressortissants de l'État d'envoi et de tenir des statistiques sur ceux qui sont enregistrés, conformément à la législation de l'État de résidence et, à cette fin, ils peuvent demander l'aide des autorités de l'État de résidence;

2. de publier des annonces dans la presse relativement aux activités consulaires concernant les ressortissants de l'État d'envoi et de transmettre différents ordres ou documents délivrés par les autorités de l'État de résidence, tant que ces annonces, ordres ou documents sont liés au service national;

3. de délivrer, renouveler ou modifier les documents suivants :

a) des passeports ou autres documents de voyage de ressortissants de l'État d'envoi;

b) des visas et des documents pour les personnes qui désirent se rendre dans l'État d'envoi;

4. de transmettre des documents judiciaires et extrajudiciaires et d'exécuter des commissions rogatoires conformément aux accords internationaux et bilatéraux de façon compatible avec les lois et règlements de l'État de résidence;

5. (a) de traduire et de certifier tous les documents délivrés par les autorités ou les responsables de l'État de résidence ou de l'État d'envoi de façon compatible avec les lois et règlements en vigueur dans l'État de résidence. La traduction délivrée par les fonctionnaires consulaires aura le même effet qu'une traduction effectuée par un traducteur assermenté dans l'un ou l'autre des deux États.

(b) de recevoir toutes les déclarations et de prendre toutes les mesures juridiques nécessaires pour certifier et approuver les signatures et les visas, délivrer des certificats et traduire des documents, si ces mesures ou formalités sont requises par les lois et règlements de l'État d'envoi;

6. de légaliser, conformément aux lois et règlements de l'État de résidence, les documents suivants :

(a) instruments et contrats que les ressortissants souhaitent rédiger ou conclure sous une forme légalisée, à l'exception des contrats relatifs à l'établissement ou à la transformation de droits patrimoniaux en biens immobiliers dans l'État de résidence;

(b) instruments et contrats, quelle que soit la nationalité des parties concernées, relatifs aux actifs existants ou aux activités en cours sur le territoire de l'État d'envoi, si l'usage qu'il est prévu d'en faire a un effet juridique sur le territoire de cet État;

7. d'accepter de garder en dépôt, d'une manière compatible avec la législation de l'État de résidence, des sommes d'argent, des documents ou d'autres objets, quelle qu'en soit la nature, qui sont remis aux fonctionnaires consulaires par ou pour des ressortissants de l'État d'envoi et auxquels ne s'appliquent pas les dispositions concernant les immunités prévues à l'article 16 de la présente Convention. Les fonctionnaires consulaires doivent garder ces dépôts dans les archives et les registres prévus par le présent article et lesdits dépôts ne peuvent être exportés que si les lois de l'État de résidence l'autorisent;

8. (a) de rédiger, enregistrer et délivrer des certificats d'état civil pour les ressortissants de l'État d'envoi;

(b) de célébrer des mariages, si les Parties requérantes sont des ressortissants de l'État d'envoi et d'en informer les autorités compétentes de l'État de résidence, si une notification est requise par la législation de cet État;

9. de recevoir toutes les notifications concernant l'âge de la majorité et la réglementation de la curatelle et de la tutelle pour les ressortissants de l'État d'envoi qui ne jouissent pas de toutes leurs capacités juridiques, de façon compatible avec les lois des deux

États contractants. Les dispositions des paragraphes 2 et 3 du présent article n'exemptent pas les ressortissants de l'État d'envoi de l'obligation d'adresser les notifications prévues par les lois de l'État de résidence.

Article 36

1. À moins que la personne concernée ne s'y oppose, les autorités de l'État de résidence informent le poste consulaire de l'État d'envoi de toutes les mesures impliquant la privation de liberté, prises à l'encontre d'un ressortissant de l'État d'envoi, ainsi que des raisons de ces mesures, dans un délai de deux semaines à compter de la date à laquelle la personne est arrêtée, incarcérée ou autrement privée de liberté. Toute communication adressée à un poste consulaire par la personne arrêtée, incarcérée ou autrement privée de liberté doit être transmise par les autorités de l'État de résidence dans les plus brefs délais. Lesdites autorités informent la personne concernée de ses droits au titre du présent paragraphe.

2. Les fonctionnaires consulaires ont le droit de rencontrer la personne arrêtée, placée en détention ou privée de liberté pour quelque raison que ce soit, ou de communiquer avec elle, sauf si ladite personne s'y oppose expressément. Les fonctionnaires consulaires doivent être autorisés à rendre visite à cette personne dans un délai de deux jours à trois semaines à compter de la date à laquelle elle a été arrêtée, emprisonnée ou privée de liberté pour quelque raison que ce soit.

3. Les droits mentionnés dans les deux paragraphes précédents doivent être exercés conformément aux lois et règlements de l'État de résidence, sous réserve toutefois que ces lois et règlements permettent d'assurer la réalisation de l'objet pour lequel les droits accordés en vertu du présent article sont destinés.

Article 37

1. Les autorités compétentes de l'État de résidence informent le poste consulaire dans les meilleurs délais du décès d'un ressortissant de l'État d'envoi sur le territoire de l'État de résidence.

2. (a) Lorsqu'un poste consulaire a été informé du décès de l'un de ses ressortissants, les autorités responsables de l'État de résidence doivent, lorsque les lois de cet État le permettent, fournir tous les renseignements lui permettant d'ouvrir une succession et de préparer une liste d'héritiers;

(b) Un poste consulaire est autorisé à demander aux autorités compétentes de l'État de résidence de prendre des mesures dans les meilleurs délais pour protéger et gérer la succession sur le territoire de l'État de résidence;

(c) Un fonctionnaire consulaire peut faciliter personnellement, ou par l'intermédiaire d'un représentant, l'exécution des mesures mentionnées à l'alinéa (b) du paragraphe 2 du présent article.

3. S'il est nécessaire de prendre des mesures de précaution et si aucun héritier ou représentant d'héritier n'est présent, un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi sera prié

par les autorités de l'État de résidence de se présenter lors de la mise sous scellés, du descellement, de l'ouverture de la succession et de la notification des héritiers.

4. Si, après achèvement de la procédure relative à la succession sur le territoire de l'État de résidence et de la procédure relative aux biens meubles et au produit de la vente des biens meubles et immeubles de l'un des héritiers, l'héritier ou son représentant n'est pas présent sur le territoire de l'État de résidence, ledit État remettra ces biens ou le produit de la vente à un poste consulaire de l'État d'envoi, aux conditions suivantes :

- (a) que son statut en tant qu'héritier naturel ou testamentaire a été établi;
- (b) que, si nécessaire, les autorités compétentes auront autorisé la remise de ces biens ou de ce produit de la vente;
- (c) que tous les impôts et dettes héritées déclarés pendant la période prévue par la législation de l'État de résidence auront été réglés.

5. Si un ressortissant de l'État d'envoi décède pendant son séjour sur le territoire de l'État de résidence, les effets personnels et les biens qu'il laisse et qui sont réclamés par un héritier présent seront remis sans procédure officielle à un poste consulaire de l'État d'envoi pour y être gardés en dépôt provisoire sans que cela ne modifie le droit des autorités administratives et judiciaires de l'État de résidence de les saisir dans l'intérêt de la justice.

Le poste consulaire sera tenu de rendre ces effets personnels et ces biens à une autorité de l'État de résidence désignée pour l'administration ou la liquidation de la succession. Le poste consulaire respecte la législation de l'État de résidence concernant la saisie des effets et le transfert de sommes d'argent.

Article 38

Un fonctionnaire consulaire est habilité à prêter tout type d'assistance prévu dans la présente Convention aux navires de l'État d'envoi et aux équipages pendant qu'ils sont dans les eaux territoriales de l'État de résidence, ports compris, dès que le navire a obtenu son certificat de libre pratique. Ledit fonctionnaire a le droit de surveiller et d'inspecter lesdits navires et leurs équipages et peut à cette fin visiter les navires de l'État d'envoi et recevoir leurs capitaines et équipages.

Article 39

Sauf en cas de divergence avec la législation de l'État de résidence, les fonctionnaires consulaires sont autorisés, relativement aux navires de l'État d'envoi :

- (a) à interroger le capitaine du navire et tout membre de l'équipage, à inspecter, accepter et certifier les papiers du navire, à recevoir des déclarations concernant la cargaison du navire et sa route, et à délivrer les certificats nécessaires pour faciliter l'entrée, le séjour et le départ du navire;
- (b) à intervenir pour régler les litiges ou faciliter leur règlement, conformément aux lois de l'État d'envoi, entre le capitaine et les membres de l'équipage, y compris les litiges concernant les contrats de service et les conditions de travail;

(c) à conclure des accords pour le recrutement ou le licenciement du capitaine ou d'autres membres de l'équipage;

(d) à prendre les mesures nécessaires pour l'hospitalisation et le rapatriement du capitaine ou d'un membre de l'équipage;

(e) à recevoir, délivrer et signer tous types de certificats et documents relatifs à la nationalité, la propriété et autres droits patrimoniaux, ainsi qu'à l'état d'usure du navire;

(f) à aider le capitaine du navire ou un membre de l'équipage à communiquer avec les tribunaux ou d'autres autorités compétentes de l'État de résidence, et notamment à lui fournir une assistance juridique, un service de traduction, etc.

(g) à prendre toutes les mesures nécessaires pour assurer la discipline et l'ordre à bord du navire;

(h) à assurer l'application des lois et règlements de l'État d'envoi relatifs à des questions maritimes à bord de ses navires.

Article 40

I. Juridiction à bord des navires :

1. Sauf dans les cas suivants, les tribunaux et les autorités de l'État de résidence n'exercent pas la juridiction pour tout délit commis à bord d'un navire de l'État d'envoi :

(a) les délits commis par ou contre un ressortissant de l'État de résidence ou commis par ou contre toute personne autre qu'un membre de l'équipage;

(b) les délits qui menacent la paix et le calme ou la sécurité du port ou des eaux territoriales ou intérieures de l'État de résidence;

(c) les délits à l'encontre des lois et règlements de l'État de résidence relativement à la santé publique, à la protection des vies en mer, l'immigration, les droits de douane, la protection de l'environnement marin et la contrebande;

(d) les délits punissables en vertu de la législation de l'État de résidence par privation de liberté pour une durée d'au moins trois ans ou par une peine plus sévère.

2. Dans les autres cas, les autorités susmentionnées n'interviennent qu'à la demande ou avec le consentement d'un fonctionnaire consulaire.

II. Intervention des autorités de l'État de résidence à bord des navires :

1. Lorsque les tribunaux ou les autorités de l'État de résidence ont décidé d'arrêter ou de placer en détention le capitaine du navire ou un membre de l'équipage ou un passager se trouvant à bord ou toute autre personne qui n'est pas un ressortissant de l'État de résidence, ou de confisquer tout bien situé à bord ou d'effectuer une inspection officielle, les autorités compétentes de l'État de résidence doivent en informer au préalable un fonctionnaire consulaire afin qu'il soit présent pendant que ces mesures sont exécutées. Si une telle notification préalable d'un fonctionnaire consulaire est impossible ou si aucun fonctionnaire consulaire n'est présent pendant l'exécution de ces mesures, les autorités de l'État de résidence doivent informer sans tarder et in extenso un fonctionnaire consulaire des mesures exécutées. Les autorités de l'État de résidence facilitent la visite qu'un fonctionnaire

consulaire rend à la personne arrêtée ou mise en détention, ainsi que la communication avec cette personne, et prennent les mesures appropriées pour protéger les intérêts du navire et la personne concernée.

2. Les dispositions du paragraphe précédent ne s'appliquent pas à la surveillance et au contrôle régulièrement effectués par les autorités de l'État de résidence relativement aux passeports, aux douanes, à la santé publique, à la pollution marine, à la protection de vies en mer ou à toute intervention effectuée à la demande ou avec le consentement du capitaine du navire.

Article 41

1. Lorsqu'un navire de l'État d'envoi s'est bloqué et a été endommagé ou a coulé ou a échoué ou a subi des dommages dans les eaux territoriales ou intérieures de l'État de résidence, ports compris, les autorités compétentes de cet État en informent sans tarder un fonctionnaire consulaire de l'État d'envoi.

2. Dans les cas mentionnés au paragraphe 1 du présent article, les autorités compétentes de l'État de résidence prennent, conformément à la législation de cet État, les mesures nécessaires pour sauver et protéger le navire, les passagers, l'équipage, l'équipement, la cargaison, les fournitures et tout autre objet à bord, ainsi que pour réparer et éliminer tout dommage aux biens ou à l'ordre à bord du navire. De telles mesures sont également prises pour les objets considérés comme faisant partie du navire ou de sa cargaison, qui peuvent avoir été jetés par-dessus bord. Les autorités de l'État de résidence informent un fonctionnaire consulaire des mesures prises et aident ledit fonctionnaire à prendre toutes les mesures nécessaires en cas d'échouage ou de naufrage.

3. Lorsqu'un navire de l'État d'envoi a été coulé, s'est échoué ou a fait naufrage et si une partie de ses équipements, de sa cargaison ou tout autre objet à bord est trouvé sur les côtes ou près des côtes de l'État de résidence ou a été porté jusqu'à l'un de ses ports, un fonctionnaire consulaire est autorisé à prendre des mesures pour protéger et administrer ces objets au nom du capitaine du navire, son représentant, l'agent maritime ou des assureurs, si ces personnes ne sont pas disponibles ou pas à même de prendre ces mesures.

4. Un fonctionnaire consulaire peut également prendre les mesures énoncées au paragraphe 3 du présent article relativement à tout objet appartenant à un ressortissant de l'État d'envoi et provenant du navire ou de sa cargaison, quelle que soit la nationalité du navire, et qui peut avoir été apporté au port dans l'État de résidence ou trouvé sur ses côtes ou près de ses côtes ou à bord du navire échoué, coulé ou naufragé. Les autorités compétentes de l'État de résidence informent sans tarder le fonctionnaire consulaire de la découverte de ces objets.

5. Les fonctionnaires consulaires sont autorisés à participer à une enquête sur les causes de l'échouage ou du naufrage, conformément aux lois et règlements de l'État de résidence.

Article 42

Les dispositions des articles 38, 39, 40 et 41 ne s'appliquent pas aux navires de guerre.

Article 43

1. Les fonctionnaires consulaires peuvent exercer les droits de supervision et d'inspection prévus par les lois et règlements de l'État d'envoi relativement aux aéronefs enregistrés dans cet État, et relativement à leurs équipages, et peuvent également prêter assistance aux aéronefs et à l'équipage.

2. Lorsqu'un aéronef enregistré dans l'État d'envoi s'écrase dans le territoire de l'État de résidence, les autorités de cet État informent sans tarder le poste consulaire le plus proche du lieu de l'accident.

PARTIE 5. DISPOSITIONS GÉNÉRALES

Article 44

Les fonctionnaires consulaires ne peuvent pas exercer leurs fonctions en dehors de leur circonscription consulaire sans le consentement des autorités compétentes de l'État de résidence.

Article 45

Outre les fonctions énoncées dans la présente Convention, les fonctionnaires consulaires sont autorisés à exercer toute fonction consulaire reconnue par l'État de résidence comme si c'était l'une de leurs fonctions.

Article 46

Après avoir reçu l'approbation de l'État de résidence, un poste consulaire peut exercer des fonctions consulaires dans l'État de résidence au nom d'un État tiers.

Article 47

Dans l'exercice de leurs fonctions, les fonctionnaires consulaires peuvent s'adresser :

- (a) aux autorités compétentes locales dans leur circonscription consulaire;
- (b) aux autorités compétentes centrales de l'État de résidence, dans les limites autorisées par les lois, règlements et usages de l'État de résidence et par les accords internationaux.

Article 48

L'État d'envoi peut, après en avoir informé l'État de résidence, confier à son poste consulaire dans cet État l'exercice des fonctions consulaires dans un État tiers.

Article 49

Les litiges résultant de l'application ou de l'interprétation de la présente Convention sont réglés par voie diplomatique entre les deux États.

PARTIE 6. DISPOSITIONS FINALES

Article 50

1. La présente Convention doit être ratifiée conformément aux procédures imposées par les lois des Parties contractantes.

2. La présente Convention est conclue pour une durée indéterminée. Elle entre en vigueur trente jours après la date de l'échange des instruments de ratification.

3. Elle peut être dénoncée sur notification écrite de la renonciation par l'une des Parties contractantes par la voie diplomatique, auquel cas la Convention cesse de produire ses effets six mois après la date de la notification.

FAIT à Ankara le 8 février 2002, en deux exemplaires originaux, en langues arabe et turque, les deux textes faisant également foi.

Pour la République turque :
Le Ministre des affaires étrangères,
İSMAIL CEM

Pour la Jamahiriya arabe libyenne populaire et socialiste :
Le Secrétaire du Comité populaire général
pour la liaison étrangère et la coopération internationale,
ABD AL-RAHMAN MUHAMMAD SHALGAM

كيفية الحصول على منشورات الأمم المتحدة

عكس الحصول على منشورات الأمم المتحدة من المكتبات ودور التوزيع في جميع أنحاء العالم. استلم عنها من المكتبة التي تتعامل معها أو اكتب إلى : الأمم المتحدة ، قسم البيع في نيويورك أو في جنيف .

如何购取联合国出版物

联合国出版物在全世界各地的书店和经售处均有发售。请向书店询问或写信到纽约或日内瓦的联合国销售组。

HOW TO OBTAIN UNITED NATIONS PUBLICATIONS

United Nations publications may be obtained from bookstores and distributors throughout the world. Consult your bookstore or write to: United Nations, Sales Section, New York or Geneva.

COMMENT SE PROCURER LES PUBLICATIONS DES NATIONS UNIES

Les publications des Nations Unies sont en vente dans les librairies et les agences dépositaires du monde entier. Informez-vous auprès de votre libraire ou adressez-vous à : Nations Unies, Section des ventes, New York ou Genève.

КАК ПОЛУЧИТЬ ИЗДАНИЯ ОРГАНИЗАЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ

Издания Организации Объединенных Наций можно купить в книжных магазинах и агентствах во всех районах мира. Наводите справки об изданиях в вашем книжном магазине или пишите по адресу: Организация Объединенных Наций, Секция по продаже изданий, Нью-Йорк или Женева.

COMO CONSEGUIR PUBLICACIONES DE LAS NACIONES UNIDAS

Las publicaciones de las Naciones Unidas están en venta en librerías y casas distribuidoras en todas partes del mundo. Consulte a su librero o diríjase a: Naciones Unidas, Sección de Ventas, Nueva York o Ginebra.

Printed at the United Nations, New York

11-28425—November 2011—85

ISSN 0379-8267

Sales No. TS2479

USD \$40

ISBN 978-92-1-900466-5

**UNITED
NATIONS**

**TREATY
SERIES**

Volume
2479

2007

**I. Nos.
44500-44505**

**RECUEIL
DES
TRAITÉS**

**NATIONS
UNIES**
